

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Sal: 26 / Hejmar: 301 / Çile 2007

ÖZGÜRLÜĞÜN SESİ 26 YAŞINDA

Toplumda komünal ve demokratik değerlerin tarihsel özü

Demokratik ve ekolojik toplum olarak kavramsallaştırmaya çalıştığım sistem anlayışımı, temel olarak devlet iktidarı dışında oluşturmayı teorik yaklaşımımın özü olarak koyuyorum. Sadece kapitalist sistemin iktidar anlayışı dışında değil, tüm devletli toplumlardaki klasik hiyerarşik devlet iktidamlarının dışında çözüm aramak, teorik perspektifimin özüdür. Sanıldığının aksine bu yaklaşımın ütöpik değil, son derece toplumsal gerçekliğe bağlı bir teorik yaklaşım olmasını mücadelenin en önemli kazanımı olarak görüyorum. Kişisel ve toplumsal temelimin benim teorik güce ulaşmamda rolü olmakla birlikte, esas etken tarihsel toplumu tüm sistematik yapısı içinde anlayabilmemdir. Anlayabilmenin altında ise, yaşadığım mücadelenin özellikleri ve sorumluluk sahibi olmayı başarabilmem yatmaktadır. Büyük dinlerin ve düşünce ekollerinin oluşumunda onlarca yıl süren inzivalar, zindanlar, ihanetler ve acıların yeri tartışmasızdır. Doğal toplum değerlerinin, etnisitenin, yoksulların varlık savaşları da bu düşünce yapısında vazgeçilmez yere sahiptir. Tarihi siyasal iktidarın etrafındaki önemli olayların kroniği olarak kavramanın tarihsel temelimiz olamayacağı açıktır. Ancak sistemin bütünlüklü kavranması ve ders alınmasında değeri olabilir.

Esas almamız gereken tarih, hiyerarşik ve sınıflı toplumsal gelişmede zıt kutbu yaşayanların tarihidir. Tüm resmi siyasi tarihler bu tarihin varlığından ya hiç bahsetmezler ya da bir anarşi grubu, hikmeti olmayan kalabalıklar, amaçları için her istismara layık sürüler olarak görürler. Kuru, soyut, idealist olduğu kadar zalimce duygusal bir anlayıştır bu tarih. Tarihimiz, doğal toplumdan başlayıp hiyerarşiye ve siyasal iktidara karşı duran etnisite, sınıf, cinsiyet mahkumlarının her tür düşünce ve eylemlerine dayanarak anlam bulabilir.

Teorimizin tarihsel temelini böyle tanımlarken, diğer önemli boyutu toplumdaki bilme gücünün en üst sınırını kapsaması gereğidir. Doğru tarih anlayışımızı bilmenin en üst sınırlarıyla bütünleştiremezsek, geleceğe ilişkin anlama gücümüzü ve yapılanma tarzımızı yetkince belirleyemeyiz. Tüm sistemin bilme kapasitesini bilmenin ufkuna alamayan bir teorinin eksik olduğunu ve karşıt teorilerin ufkı içinde erimekten kurtulamayacağını temel ideolojik mücadele gerçeği olarak anlamalıyız.

Demokratik ve ekolojik toplum sistemine ilişkin teorik çerçe-

“Uygarlık söylemine göre toplumu yaşatan, yücelten hiyerarşi ve iktidar değerlidir. Gerisi güdülmesi gereken sürüdür. Denebilir ki, bu anlayış en eski olduğu kadar zihinleri en çok işgal eden ilk büyük ve sistematik yalandır”

venin böyle konulması ilk adımdır. İçini ne kadar doldurur ve pratiğini geliştirirsek, gelişecek olan sistem o kadar daha özgür ve eşit olacaktır. Öngörülebilir ki, bu yönlü gelişen bir sistem ne eskinin hiyerarşik ve klasik devletçi sistemidir ne de yenik, ezilip sömürülen toplumun köleci sistemidir. Doğayla sürdürülebilir diyalektik ilişkiyi kurmuş, kendi içinde tahakküme dayanmayan, ortak yararı doğrudan demokrasiyle belirleyen ahlaki bir sistemdir.

Toplumsal varlığın oluşumundaki komünal nitelik, biçime değil öze ilişkin bir husustur. Toplumun ancak komünal tarzda varlığını sürdürebileceğini kanıtlar. Komünal niteliğin yitirilmesi toplum olmaktan çıkmakla özdeştir. Komünal değerlerin aleyhindeki her gelişme toplumdaki bir takım değerlerin kaybı anlamına da gelir. O halde komün halindeki yaşamı temel yaşam biçimi olarak değerlendirmek gerçekçidir. İnsan türü varlığını bu yaşam biçimi olma-

dan sürdüremez. Bu gerçeği şu yanlış kanıların anlaşılması için ısrarla vurguluyoruz: Uygarlık söylemine göre toplumu yaşatan, yücelten hiyerarşi ve iktidar değerlidir. Gerisi güdülmesi gereken sürüdür. Denebilir ki, bu anlayış en eski olduğu kadar zihinleri en çok işgal eden ilk büyük ve sistematik yalandır. Toplum bu ideaya inandırıldıkça, aleyhine olan süreci de meşrulaştırmış olmaktadır. Bu öylesine güçlü bir ideadır ki, günümüzde de buna kanmayan neredeyse yok gibidir. Komünal düzenin toplumun varoluş tarzı olmasına rağmen, yaşatan ve yücelten değer hiyerarşik ve iktidar gücüne mal edilmesi, çözülmesi gereken çelişkilerin başında gelmektedir. Toplumsal tarihin çarpıtılmasını sağlayan bu söylem tarih, edebiyat ve politika başta olmak üzere tüm üstyapının da temel anlayış normu oluyor. Sonunda toplumun gerçek varoluş tarzı dilsiz, söylemsiz bir nesneye dönüşüyor.

** Bu yazı Rêber Apo'nun “Bir Halkı Savunmak” kitabından alınmıştır.*

SERXWEBÛN

PKK'nin ideolojik kimliğidir

Serxwebûn bundan sonra dergi formatında yayınıını sürdürecektir. Dergi formatında yayına geçmesindeki bir amaç da daha rahat okunabilecek, taşınabilecek ve saklanabilecek olmasındır. Tabii ki Serxwebûn dergisi bundan sonra da hareketimizin, mücadeleimizin faaliyetlerini, pratiklerini en özlü ve en doğru biçimde vermeye devam edecektir. Serxwebûn gazetesi Önderlik, PKK ve hareket gerçeğimizi daha somut ve pratik düzeyde birebir yansıtmaya görevini de sürdürecektir.

Serxwebûn 26. yıl değerlendirmesi 2'de

2007 yılına bir mücadele gücü olarak giriyoruz

Görevimiz tehlikeleri, tehditleri görerek, tedbirler geliştirmek, fırsat ve imkanlarını değerlendirerek, Kürt sorununun demokratik çözümünü başarmaktır... (10'da)

Barış umutlu olmak kadar gerçekçi ve örgütlü güç olmayı gerektirir

Barışı savunmak, demokratik olmaktan ve bunun örgütlü gücünü yaratmaktan geçmektedir. Çünkü barışın düşmanları çok daha örgütlüdür... (26'da)

Ortadoğu ve Irak yeni dengelerin gelişeceği bir sürece girmiştir

Bir ulusal konferans, hem Kürtlerin Kerkük konusunda bir politika sahibi olmasını sağlayacak hem de ortaya çıkacak ortak politika ve kararlar doğrultusunda sadece Irak üzerine değil, Ortadoğu politika-ları üzerinde etkili olmalarını beraberinde getirecektir... (30'da)

Özgürlükten asla taviz vermeyeceğiz

Demokratik özerklik seçeneği devre dışı bırakılır ve Kürtlere imha dayatılırsa, Kürtlere başka yol kalmayacaktır. Bir ulus devlet kurulacaktır. Ama bu ulus devlet demokratik mi olur başka tarzda mı olur, onu bilemem... Rêber Apo değerlendiriyor... (38'de)

PKK KKK'nin ideolojik doğrultusu ve ruhudur

1 Haziran hamlesiyle başlattığımız meşru savunma savaşının ortaya çıkardığı gelişmeler ve buna bağlı yaşananlar bizleri çok köklü görevler ile karşı karşıya getirmiştir... PKK İdeolojik Çalışma Merkezi (48'de)

Demokratik özerklik

“Demokratik özerklik, yalnız PKK ya da Koma Komalên Kürdistan sistemiyle değil, tüm Kürtlerle yapılan bir anayasal sözleşme olmaktadır” (55'te)

Diriliş ya da Kurmanç edebiyatına giriş

Kürtler insanlığa neler katmıştı, neler katabilecekti. Edebiyat çalışmalarına yönelirken, tüm bu sorulara doğru yanıtlar verilmesi için tarihsel bir inceleme ve analizin yapılması şarttı... (59'da)

Ya şiddet ayrılık ya da farklılıkların özgür birlikteliği

İnsan her türlü bilgiye ulaşabilir, ama ruhunu besleyemez, onun düzenleyici, bütünleştirici bütün işlevlerini yitirmiş, kendi toplumsallığını üretmez durumdadır... (62'de)

Komünal demokratik yaşam kültür sanatla yaratılacaktır

Kürt halk tarihinde çok zengin içerikli kültürel değerler bulunmaktadır. Kürdistan ve Ortadoğu coğrafyasında tüm dünyaya yayılan ve insanlığın özgürlük ve demokrasi mücadelesine önemli zemin sunan komünal demokratik değerler vardır... (66'da)

Toplumsal kurtuluşu iradeleşen kadın gerçekleştirebilir

Toplum olarak yanlış ve yersiz olan tüm değer yargılarına karşı amansız mücadele etmeli ve en başta kendimizden başlayarak düzeltmeliyiz... (69'da)

Şehitlere yemin ettim

Ağit'in şehadetinden sonra, her şey daha da anlam kazanmaya başlamıştı. Tek şeyin önemi vardı, o da yoldaşlar... (74'te)

Şimdi Cudi'de esen rüzgarlar tarıyor saçlarını

Son günümüzü hatırlıyorum Agiri. Koca bir bölük, ölümle yaşamın arasındaki o incecik çizgideydik. Bitmek bilmeyen o saatlerde, nefes alış verişimiz bizi ele verecek bir düşmandı. Şehit Agiri (Rahime Doğan) anı yazısı... (78'de)

Serxwebûn

PKK'nin ideolojik kimliğidir

“Serxwebûn, 26 yıllık tarihinde Önderlik çizgisinden, ideolojik kimliği sahiplenme ve pratikleştirme gerçeğinden, yani ahlaki duruştan hiçbir taviz vermeden bunları bireye ve topluma yayarak bugünlere gelmiştir. Yeni paradigmanın ve bu temeldeki ideolojik kimliğimiz olan demokratik sosyalizmin pratikleşmesi de böyle bir demokratik ve devrimci ahlakla gerçekleşebilecektir”

Serxwebûn gazetesi, yayın yaşamını 26 yıldır kesintisiz sürdürüyor. Hiçbir kesinti yapmadan 26 yıl yayın yapan kaç tane aylık gazete var, bilemiyoruz. Bu kesintisiz yayın faaliyeti, mücadelemizin kesintisiz sürdürülmesinin de kanıtı oluyor.

26. yıldönümünde, Serxwebûn'un yaşamını 26 yıldır kesintisiz sürdürmesini sağlayan Önderliğimizi ve tüm şehitlerimizi saygıyla selamlıyoruz.

Şehitlerimiz, duruşlarıyla, mücadeleleriyle Serxwebûn'un çizgisini belirleyen temel değerlerimizdir. Önderliğimiz, “*ben de şehitlerin izinde yürüyen bir militanım*” diyerek, şehitlerimiz tarafından belirlenen çizginin bugüne kadar taşınmasında belirleyici rol oynamıştır. Serxwebûn'un bu çizgisi, şehitlerimizin yaşamlarını ortaya koyması ve Önderliğimizin bu değerleri sahiplenmesiyle birlikte, halk özgürlük eğilimi olarak etkisini dün olduğu gibi bugün de sürdürmektedir.

Serxwebûn herhangi bir gazete veya dergi değildir. Kürdistan halkı açısından efsane olan PKK'nin kimliğidir. Bir hareket kendi kimliğini ne kadar netleştirirse, bir toplumda o kadar etkili olur. Kimliğin netliği, başarının netliği anlamına gelmektedir. PKK başarısının altında yatan gerçek de budur. Çağın koşullarına uygun doğru ve net ideolojik duruş, teorik çözümlemelerle bunun politika ve eylem olarak yaşamsallaşması sağlandığında, başarı kaçınılmazdır. Bu açıdan Kürt halkının özgürlük mücade-

lesinin bugüne kadar birçok değer yaratmasını, Önderliğimizin vurguladığı gibi, “*serkeftin halkı*” haline gelmesini sağlayan doğrultu, PKK ve onun ideolojik kimliğini ifade eden Serxwebûn gazetesidir. Dolayısıyla Serxwebûn'suz bir PKK ve onun özgürlük mücadelesi düşünülemez.

Özgüç ve bağımsızlık Apocu hareketin temel karakteridir

Serxwebûn, Önderlik düşüncesinin saf olarak verildiği, Önderliğin ideolojik çizgisinin esas alındığı bir dergidir. Başarı için dün olduğu gibi, bundan sonra da bu çizgisini ısrarla sürdürecektir. Çünkü Önderlik çizgisi Serxwebûn'un varlık nedenidir. Kendi kimliğiyle Önderlik çizgisi özdeşleşmiştir. Dolayısıyla Serxwebûn'un gelecekteki yayın çizgisinin perspektifi de bu doğrultuda olacaktır.

Serxwebûn gazetesinin ismi bizim tarihimiz, kimliğimiz ve kişiliğimizle ilgili bir olgudur. Serxwebûn kelimesini, PKK'nin ideolojik gerçekliği, mücadele ve yaşam felsefesinden ayrı ele almak mümkün değildir. Serxwebûn kelimesi ve kavramı, Apocu hareketin ideolojik kimliğinin, yaşam ve mücadele felsefesinin en özlü ifadelerindendir. PKK hareketinin çıktığı günden itibaren en fazla kullandığı kavramların başında özgüç ve bağımsızlık gelmektedir. Özgüç ve bağımsızlık, Apocu hareketin bir nevi iman şartıydı. Apocular konuştuklarında, tartıştıklarında sık sık özgüç ve bağımsız-

lıktan söz ederlerdi. Bu sözler Apocular için herhangi bir kelime değil, başlı başına ideolojik anlam, yaşam ve mücadele felsefesini ifade eden bir kavramsallaşmaydı. Apocu hareketin ruhu bir nevi bu iki kavramla mayalanıp şekilleniyordu. Yalnız ruhu değil, yaşamının şekillenışı ve pratikleşmesi de bu iki kavram tarafından yönlendiriliyordu.

Özgüç kavramı, Kürdistan halkının öncülleri ve devrimcileri için mutlaka esas alınması gereken ilke olmaydı. Apocu hareket, özgüç kavramıyla Kürdistan Devrimi'nin temel ilkesini ve tarzını yakalamış oluyordu. O dönemde Kürdistan üzerinde uluslararası ve bölgesel güçlerin ağır baskısı olduğu gibi, Kürdistan toplumu da bu baskı altında nefes alamaz duruma getirilmişti. Kürdistan halkı açısından özgürlük ve demokrasiyi getirecek imkanlar tümenden yok edilmiş gibiydi. Bırakalım imkanların yok edilmesini, umut bile ortadan kaldırılmıştı. Bu açıdan Önderliğimiz, “*umut zaferden daha değerlidir*” diyerek, PKK'nin Kürdistan'da yarattığı umut gerçeğinin altını çizmek istemiştir. İşte böyle bir ortamda Apocu hareket Kürt halkına, Kürt gençlerine, Kürdistan halkının özgürlüğü için mücadele edecek kişi ve çevrelere, başarılı olmak istiyorsanız ya da bu mücadeleyi kesintisiz sürdürmek istiyorsanız özgüçünüze güveneceksiniz demıştır. Kürdistan koşullarında özgüçüne güvenmemek, hayal kırıklığı ve yenilgiyle karşılaşmaktan başka bir

sonuç vermez, mesajını daha ilk çıktığı günden itibaren tüm topluma ve bireylere vermeye çalışmıştır. Bu nedenle de toplum ve bireylerin özgüce güvenmesi gerektiğini, özgürlük ve demokrasi mücadelesinin başarısının temel ilkesinin bu olduğunu bir kanun gibi ortaya koymuştur. Kendi pratiğinde, kimliğinde ve kişiliğinde esas olarak bu anlayışı somutlaştırarak, Kürdistan Devrimi'nin temel ilkesini ve başarı tarzını yakalamıştır. Bu gerçeklik, hem PKK'nın halk tarafından efsaneleştirilen kimliğini ortaya çıkarmıştır hem de kendi toplumunun ve bireyinin özgücünü açığa çıkararak, kimseye bağımlı olmayan ve kimseden bir şey beklemeyen duruşun önünü açmıştır. Bu yönüyle özgüç kavramıyla bağımsız duruş, bağımsız düşünce ve bağımsız ruh maddelerinin iki yüzü gibi birbirini tamamlamıştır.

Hareketimizin kullandığı bağımsızlık kavramında, bağımsız devlet kurmak gibi bir hedef de olmuştur. Bu, çeşitli biçimlerde de dillendirilmiştir. Ancak Apocu hareketin, PKK'nın kullandığı bağımsızlığı sadece devlet bağımsızlığıyla sınırlamak, bu kavramın özünü, içeriğini, biçimini daraltan ve

PKK gerçeğindeki ifadesini doğru izah etmeyen bir durum ortaya çıkarır. Apocu harekette ve PKK'de bağımsızlık kavramı, bir devlet kurmaktan öte, iradeli duruşu, kimseye bağlı olmadan yaşama anlayışını, felsefesini, özgür iradeyi, boyun eğmemeyi, hiç kimseyle işbirliği yapmamayı, herhangi bir güce dayanarak bir şey elde etmeyi ummamayı ifade eden çok temel bir kavramdır. Apocu hareket bir yönüyle de özgüç kavramının bireyin ve toplumun duruşunda somutlaştırılmasıdır.

Önderliğimiz, AİHM Savunmalarında 'allah' kavramını işlerken, bu kavramın islamın inanç sistematüğinde belirleyici nosyon (kavram) olduğunu vurgulamaktadır. Allah kavramı ve bu kavramın içerdikleri, başlı başına islamiyetin ideolojik kimliğini ifade etmektedir. Gerçekten de islamiyetin ideolojik kimliğini allah kavramı ve onun içeriği kadar güçlü biçimde ortaya koyan, ifade eden başka bir kavrama rastlanmaz. 'Allah,' bir program, manifesto, doğrultu, kimlik, ideolojik duruş, yaşam ve mücadele felsefesinin somutlaştığı bir kavramlaştırmadır. İslami toplumlarda bir bireyin "allah allah" diyerek işinin üzerine gitmesi, bütün ideolojik özelliklerini bu kavramla birlikte dışa vurmasıdır. Önderliğimiz, bu kavramın nasıl bir içerik taşıdığını, şaheser diyebileceğimiz bir tanımlamayla AİHM Savunmalarında ortaya koymuştur. Öyle ki bu kavramla yaşayan, bu kavramı kullanarak kendini örgütleyen, hatta bu kavram etrafında toplumu sürükleyen kesimler bile bu kavramı Önderliğimiz kadar çarpıcı bir biçimde ifade etmemişlerdir.

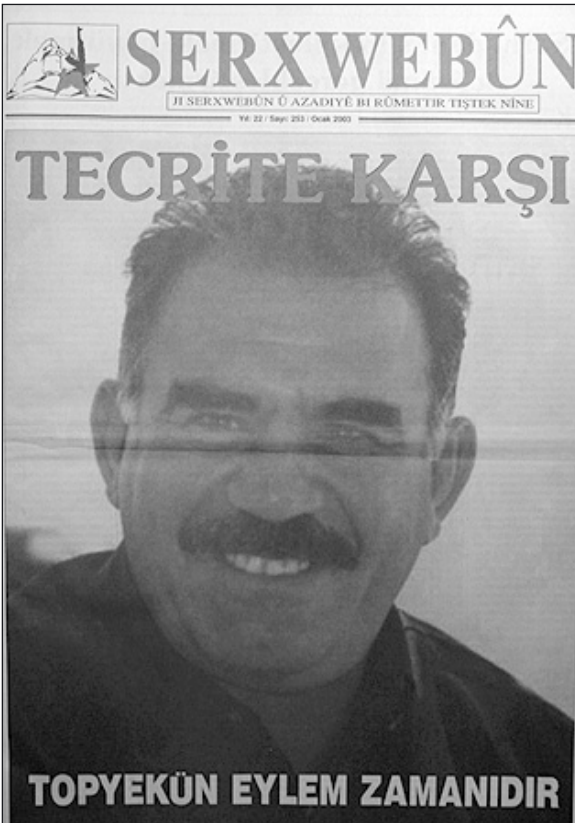
PKK gerçekliğindeki 'bağımsızlık' kavramı da islamiyetteki allah kavramı kadar çok içerikli ve ideolojik kimliğin esasını veren bir niteliğe sahiptir. Bu açıdan bu kavramı sa-

dece bir devlet bağımsızlığıyla sınırlamak, ulus devletten, bağımsız devlet programından vazgeçildi düşüncesiyle bu kavramın taşıdığı içeriği anlamamak veya 'madem bağımsız devlet demiyoruz o zaman bu kavramı kullanmayalım' demek, esasta Apocu hareketin kimliğini, kişiliğini, ruhunu, yaşam ve mücadele felsefesini anlamamaktır. Bu yönüyle de Serxwebûn gazetesinin bu adın ruhunu yaşatması, bu ruhun içeriğini bütünlüklü biçimde yansıtmayı, taşıması, birey ve topluma yedirmesi, başlı başına Kürdistan halkını, Kürt toplum ve bireyini güçlendiren bir olgudur. Bunun gerçekleştirilmesi, mücadelenin ortaya çıkardığı yeni kimliğin ve kişiliğin, özcesi 'serkeftin halkı' olma duruşunun, bağımsızlık kavramının içeriğiyle dolu dolu yaşaması ve yaşatılması anlamına gelmektedir.

Serxwebûn ideolojik kimliğinden asla taviz vermemiştir

Serxwebûn gazetesinin, serxwebûn kavramının her gün daha da derinleşmesini sağlayan, sağlatan bir rolü vardır. Bu, yalnız Kürt halkı için gereken bir ruh değildir. Apocu hareketin ilk başta kullandığı ve giderek geliştirdiği bu ruha, yaşama ve mücadele felsefesine bütün insanlığın fazlasıyla ihtiyaç vardır. İnsanlığın özgürlük ve demokrasi mücadelesinin başarıya ulaşip demokratik komünalizm biçiminde bir kurumlaşmaya ve yaşam biçimine kavuşması da ancak ve ancak Serxwebûn gazetesinde ve bu kavramın ruhunda varolan güzel ve güçlü değerlerle mümkün olacaktır.

Tabii ki ne devletler geçmişten beri tam bağımsız olmuşlardır, ne toplumlar ne de bireyler açısından tam bağımsızlık durumu söz konusudur. Bağımsızlık, bir yönüyle göreceli bir kavramdır. Hiyerarşik, devletçi, sömürücü toplum gerçeğinin binlerce yıldır toplum ve birey iradesini kırdığı, birey ve toplumu örgütsüz bıraktığı ve kendine muhtaç ettiği düşünülürse, serxwebûn adında somutlaşan bağımsızlık kavramının ne kadar

önemli ve değerli olduğu da anlaşılır. Sömürücü, baskıcı, istismarcı devlet ve sistemleri, bağımsızlıkçı ruh, duruş ve kendi kimliğini koruma iradesini geliştirerek aşmak mümkündür.

Tarih içerisinde hiyerarşik devletçi topluma karşı etnisitenin, komünal demokratik değerleri taşıyan toplulukların devletçi sistemin içinde erimeyerek komünal demokratik değerleri, dolayısıyla özgürlükçü, eşitlikçi, adaletli duyguları, düşünceleri koruması da bağımsızlıkçı duruşun ta kendisidir. Bu gerçekler de gösteriyor ki bağımsızlık, bağımsızlıkçı duruş hala özgürlük ve demokrasi mücadelesi veren toplumlar ve bireyler açısından çok değerli bir kavramdır, ruh halidir.

Tabii ki bu duruş, bireylerin toplumla, toplumun bireyle anlamlandırıldığı ve birbirini tamamladığı, halkların birbirini ilişkilendiği, kültürlerin değerlerini birbirine alıp vererek kendisini güçlendirdiği gerçeklik içinde ele alınmak durumundadır. Yoksa toplumun bireyden, bireyin toplumundan, toplulukların diğer topluluklardan, kültürlerin birbirinden kopması ve ayrı durması anlamında bir bağımsızlık, bağımsız duruş kabul edilecek bir tutum olamaz. Zaten Serxwebûn'un bugüne kadar taşıdığı ve taşıyacağı değerler dikkate alındığında, bağımsızlıkçı çizginin böyle anlaşılması da söz konusu olamaz.

Serxwebûn gazetesinin, bağımsız-

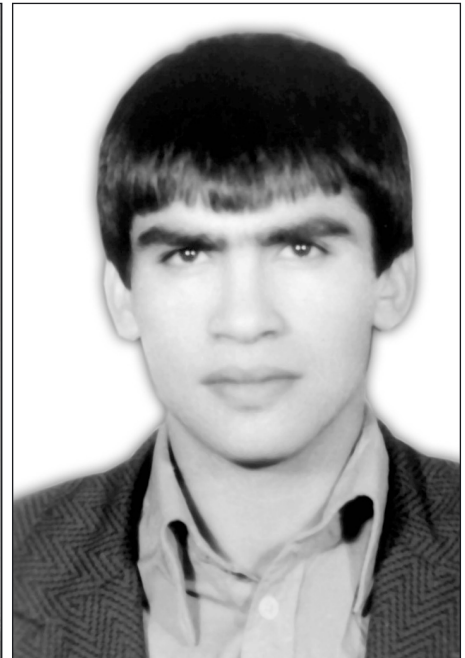
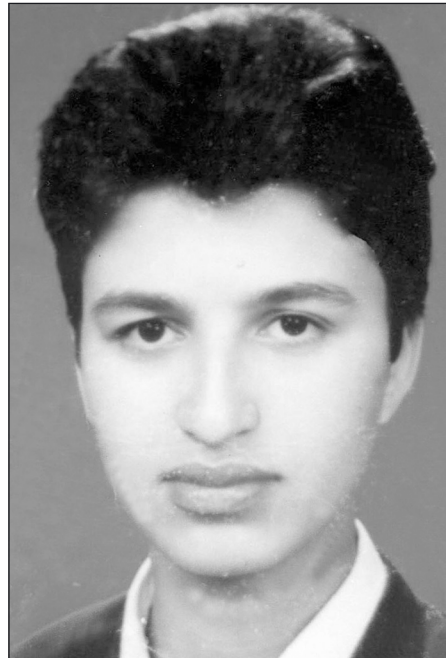
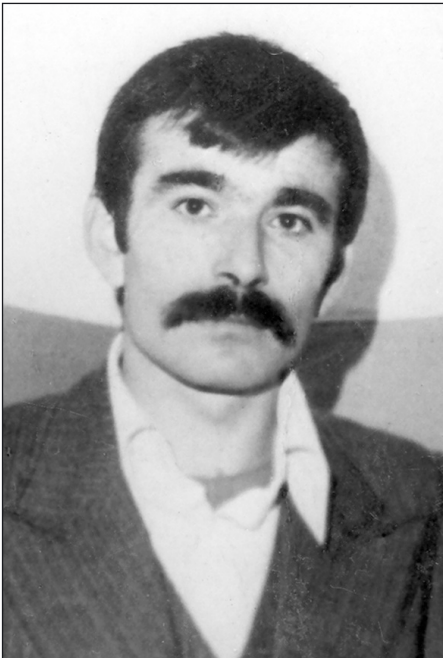
lık ruhunu, koşullar ne olursa olsun özgür ve bağımsız duruşu sürdüren bir yaşam ve mücadele felsefesini ve halk gerçekliğini yaratmadaki rolü bundan sonra da önemli olmaktadır. Serxwebûn gazetesinin varlığı, kendi tarihine uygun bir yayın çizgisi, aynı zamanda özgücün sembolü olan şehitlerimizin çizgisinin de sürdürülmesidir. Bağımsızlıkçı çizginin, bağımsızlıkçı ruhun en sembolik ifadesi **Kemal Pîr**'dir. Önderliğimiz bu nedenle PKK kadrosunun militanlığını ifade ederken, sürekli Kemal Pîr gerçekliğinden, **Berîtan** duruşundan söz etti. Bunlar bizim bağımsızlıkçı, özgürlükçü ruhlarımızdır. Bizi bütün baskılar ve zorluklar karşısında ayakta tutan en temel moral kaynaklarımızdır. **M. Hayrî DURMUŞ** ve Kemal Pîr'de somutlaşan 14 Temmuz ruhunu, Diyarbakır Zindanı'nda, en zor koşullarda bağımsızlıkçı duruşunu, kendi özgücüne güvenmeyi hiçbir zaman bırakmamıştır. Bu ruh, imkanların olmadığı bir yerde bile özgüçle kazanılabileceğini bizlere göstermiştir.

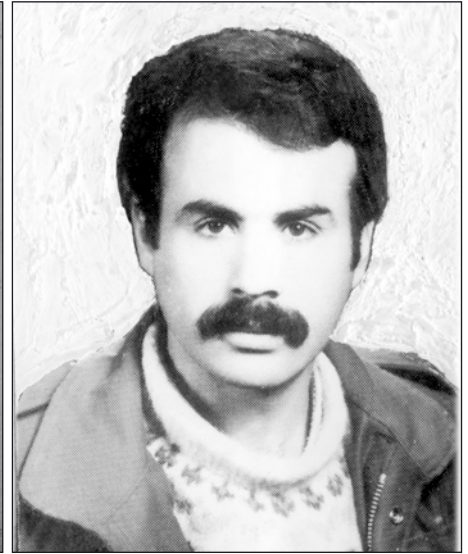
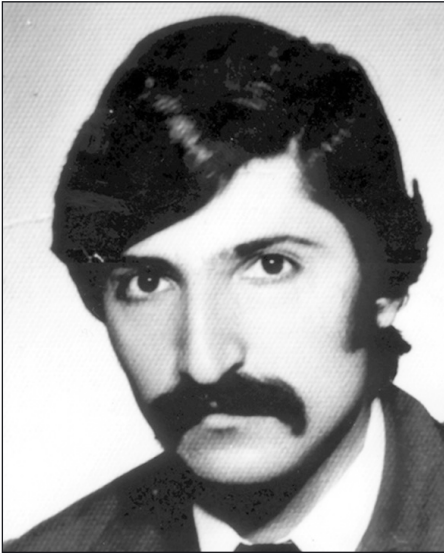
Serxwebûn, aynı zamanda 14 Temmuz ruhunun ve en zor koşullarda gerilla mücadelesini başlatan **Agîtlerin** 15 Ağustos ruhunun bir temsilcisidir. Dolayısıyla bu ideolojik kimliği ve duruşu temsil etme ve yayma sorumluluğunu dün olduğu gibi bugün de birinci derecede sürdürmesi gereken kurumumuzdur.

Serxwebûn gazetesi 25. yılını tamamlarken, her şeyden önce de böyle bir rol ve misyona sahiptir. Serxwebûn gazetesi bu rolü ve misyonu geleceğe taşıma sorumluluğuyla yükümlüken, diğer yandan Önderliğimizin ortaya koyduğu yeni paradigma temelindeki demokratik sosyalist çizgiyi sahiplenme, bunu kadrolara ve topluma yedirme göreviyle de karşı karşıyadır. Bir ideoloji, bir paradigma ne kadar doğru olursa olsun, onu doğru sahiplenebilecek, bu paradigmaya, bu ideolojik çizgiye aşık bireyler ve topluluklar olmadan pratikleşmesi ve yaşamsallaşması söz konusu olamaz. Önderlik gerçeğinde, Apocu hareketin tarihinde, PKK'nin mücadele ve yaşam felsefesinde öğrendiğimiz en temel yaşam kanunu ve ilkelerden biri; çizgiye sahiplenmenin yanında, bunu başarıyla sürdürme kararlılığı ve militan olma gerçeğidir.

Serxwebûn demokratik sosyalizmi özgürlük ahlakıyla yaratacaktır

Serxwebûn, 26 yıllık tarihinde Önderlik çizgisinden, ideolojik kimliği sahiplenme ve pratikleştirme gerçeğinden, yani ahlaki duruştan hiçbir taviz vermeden bunları bireye ve topluma yayarak bugünlere gelmiştir. Yeni paradigmanın ve bu temeldeki ideolojik

kimliğimiz olan demokratik sosyalizmin pratikleşmesi de böyle bir demokratik ve devrimci ahlakla gerçekleşebilecektir. Ahlak, Önderliğimizin de belirttiği gibi, esas olarak özgür ve demokratik yaşamda karar kılma kararlılığı ve bunun mücadelesini sürdürme iradesidir. Bu kararlılığın ve ısrarın bireyde ve toplumda somutlaşması, bir yaşam biçimi haline gelmesidir. Özgürlük ahlakı, demokrasi ahlakı derken, bunların esas olarak da bu ilkeleri sahiplenme kararlılığı olduğunu vurgulamamız gerekir.

Serxwebün'un yeni paradigma ve ideolojik kimliğimizle birlikte, böyle bir ahlakı güçlü biçimde verme sorumluluğu da bulunmaktadır. Zaten bu ahlaki sorumluluğu vermeden ortaya konulacak hiçbir değerlendirmenin, yazının anlamı ve değeri olamaz. Kaldı ki bizim gibi hala dili, kimliği, varlığı tanınmayan bir halk için özgürlük ve demokrasi ahlakının bireyde ve toplumda güçlü biçimde ayakta tutulması, geliştirilmesi olmazsa olmaz kabilinden bir ihtiyaçtır. Serxwebün'un yayın çizgisinin gözeticeği en temel konu; özgüç ve bağımsızlık çizgisinde mücadelenin süreklileşmesini sağlamak ve bunun somutlaşmasını ifade eden özgürlük ve demokrasi ahlakını her türlü saldırı karşısında güçlü ayakta tutmaktır. Çünkü egemen sistemler, halkımızın ve halkların en fazla da bu özgürlük ve demokrasi kararlılığını, yani bu ahlaki duruşunu kırmak, dağıtmak için çaba sarfetmektedir. Nitekim birçok toplumun, birçok bireyin bu ahlaki duruşunun kırıldığı, teslim alındığı ortamda, toplum ve bireylerin iradesiz, kimliksiz, kişilsiz hale getirildiği her gün görülmektedir.

Halkların özgürlük mücadeleleri geçmişte egemen sistemin bilme sınırlarını ve ideolojik ufkunu yeterince kavramadığı için, mücadeleler devletçi sömürücü sistemin mezhebi olmaktan kurtulamamıştır. Bu nedenle geçmişte varolan bu bilme eksikliği ve kaybını giderme sorumluluğu da Serxwebün'a düşmektedir. Kendi sistemini doğru oluşturmak ve boşluk bırakmamak açısından, mücadele edilen sistemin ve gücün ideolojik kimliğini bilmek çok önemlidir. Dolayısıyla Önderliğimizin belirttiği gibi, neo liberalizmin sularında boğulmak için, kapitalist sistemi derinliğine irdelemek, ideolojik kimliğini her yönüyle anlamak; ezilen ve baskı altına alınan toplulukların yanılığlı düşünce ve pratiklere sapmamaları açısından da çok önemlidir.

Günümüz kapitalizmini aşmayı öngörmeyen, sadece eleştiriyle yetinen, ideolojik duruşları ve mücadeleleri muğlaklaştıran postmodern düşünce ve etkilerine karşı mücadele vermek, sistemin geldiği aşamadaki tüm düşünce akımları ve pratiklerini doğru anlamak ve bilince çıkarmak açısından da Serxwebün, ideolojik bilinçlenme ve mücadele rolünü en iyi biçimde yerine getirme sorumluluğuyla karşı karşıyadır. Bunlar dikkate alındığında, bir ideolojik eğitim platformu olma işlevini de görecektir.

Serxwebün'un yeni paradigma temelindeki demokratik sosyalizmi en güçlü biçimde yansıtmaya sorumluluğu da vardır. Bu konuda Önderliğimizin geçmişte yaptığı çözümlemelerle birlikte, İmralı'da gerçekleştirdiği savunmalar ve görüşme notları Serxwebün dergisinin temel alacağı materyallerdir. Bu materyallerdeki yaşam ve mücadele felsefesini, özgürlük ve demokrasi ahlakını, yeni paradigmasal bakışı ve demokratik sosyalist kimliği yaratıcı ve güçlü biçimde vermesi önem kazanmaktadır. Özellikle paradigma değişiminden sonra birçok konuda yaşadığımız değişimin kadrolarımıza, Kürdistan halkı ve tüm insanlığa doğru kavratılması, şehitlerimizin sonsuz fedakarlıklarına ve Önderliğimizin çabalarına verilmesi gereken doğru karşılık olacaktır.

Tabii ki sosyalist ideolojiden vazgeçmedik. Varolan paradigmayı değiştirmekle birlikte, ideolojide de belirli değişimler yaşadık. İdeoloji değiştirmekle değişimi karıştırmamak lazım. İdeolojide yaşadığımız değişim; sosyalist ideolojiye bağlılığımızın gereği olarak, eksik olan yanlarımızı atmak, kendimizi doğrularla yenilemek ve derinleştirmek anlamına gelmektedir. Değişim ve dönüşüm böyle anlaşıldığı takdirde anlamlıdır, değerlidir. Zaten başarılı pratiği geliştirme de böyle bir değişim ve dönüşümle mümkündür.

Önderliğimiz, paradigmal değişikliğin ve ideolojide yaşanan değişimin her şeyden önce şehitlere bağlılığın bir gereği olduğunu her fırsatta vur-

gulamaktadır. Önderlik, insanlık tarihinde çöllerin, dağların, ovaların, ormaların derinliklerinde özgürlük ve demokratik duruşu sürdürmeye çalışanlara, yine manastırlarda, dergahlarda komünal demokratik duruşu sürdürenlere ve inzivalarda halkların vicdanı olmaya çalışan bireyle-re, özgürlük ideali için fedakarlık gösterip acı çeken topluluklara saygılı ve layık olmanın gereği olarak bu değişimin yaşandığını vurgulamaktadır. Yalnız Kürdistan Devrimi'nin şehitlerine değil, dünyadaki tüm sosyalizm, özgürlük ve demokrasi şehitlerine, **Denizlere, Mahirlere** ve sosyalizmi yaratmak isteyen **Karl Marx, Engels, Lenin** ve sosyalizm uğruna mücadele eden, büyük özlemle, umutla böyle bir yaşamı arzulayan tüm şehitlere ve emek kahramanlarına layık olmanın gereği olarak, onların gerçekleştiremediği özlemleri gerçekleştirme imkanlarına bu değişimle kavuşulacağını belirterek, değişimin felsefesini ve ahlaki duruşunu ortaya koymuştur.

Yaşanan paradigma değişimi ve bunun ideolojiye, politikaya, pratiğe, eyleme yansıtılmasıyla, bırakalım sosyalizmin ve Kürt halkının özgürlük mücadelesinde geri adım atmayı, aksine, bunların daha etkin pratikleşmesi ve gerçekleştirilmesi hedeflenmiştir. Yeni paradigma ve demokratik sosyalist ideolojik kimlikle bu hedefleri gerçekleştirmek, eskisinden daha fazla imkan dahiline girmiştir.

Serxwebün, PKK'nın bu yeni ideolojik kimliğinin kavratılması, derin-

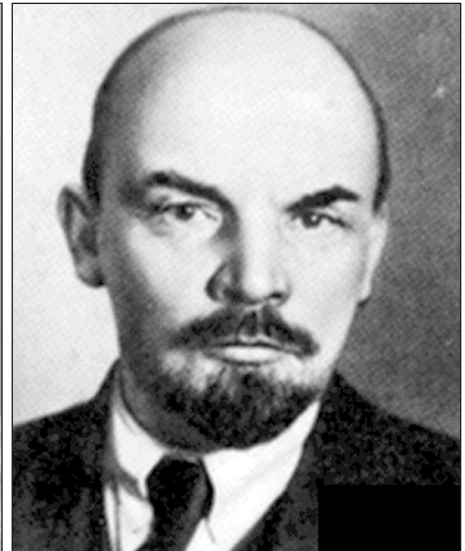
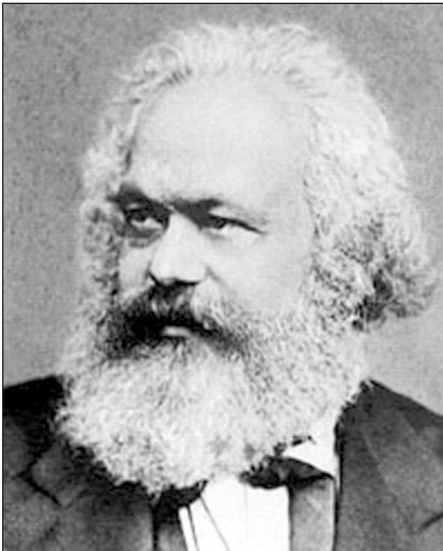
leştirilmesi, bireylerin ve toplumların pratiğinde somutlaştırılması için dün olduğu gibi bugün de üzerine düşeni yapmaya devam edecektir. Herhangi bir birey, kurum, çevrenin sorumluluk duygusu zayıflayabilir, ama özgürlük ve demokrasi ahlakını birinci derecede temsil etme sorumluluğu ile karşı karşıya bulunan Serxwebün'un bu tür sorumsuzluklar ve gevşemeler içinde olmasını hiç kimse beklememelidir. Bırakalım Serxwebün'un değerlendirmelerini, sayfalarındaki her kelime, her harf bile bu ahlakı, coşkuyu, sosyalizme ve Kürt halkının özgürlüğüne olan bağlılığı canlı biçimde yansıtan bir kimliğin sahibidir. Böyle bir geleneğin en kuvvetli biçimde güncelleştirilmesidir.

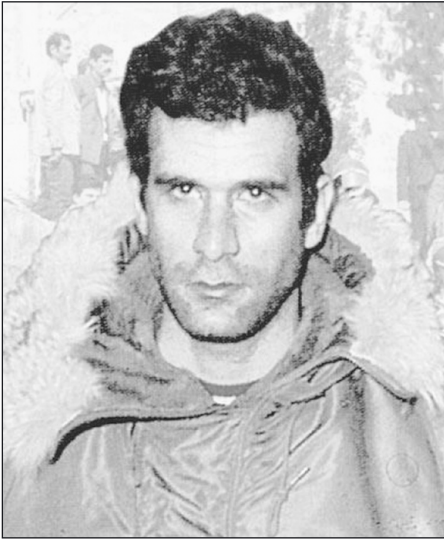
Serxwebün otuz yıllık mücadele tarhimizin hafızasıdır

Serxwebün gazetesi, ilk manifesto-muz olan **Kürdistan Devrimi'nin Yolu**'ndan başlayarak, özgürlük mücadelesinin gelişmesinde çok önemli rol oynamıştır. Serxwebün'suz bir özgürlük tarihi, PKK tarihi düşünmek mümkün değildir. Eğer Serxwebün ilk sayısından bugüne kadar ele alınırsa, nasıl bir rol oynadığı da rahatlıkla görülebilir. Kürt halkının 'serkeftin halkı' haline gelmesinde, kahramanca, fedaice şehadet gerçekliğinin ortaya çıkmasında, mücadelenin kesintisizliğinde nasıl bir rol oynadığı rahatlıkla görülebilir.

Dünya tarihinde hiçbir derginin, gazetesinin insanların ruhunun, beyninin, yüreğinin derinliklerine böylesine hitap ettiği görülmemiştir. Bugün hala milyarlarca insanı etkileyen İncil, Kuran, Tevrat toplumların yüreğinde, beyninde, duygularında, kültüründe, yaşamında ne düzeyde etkide bulunmuşsa, Serxwebün'un da farklı biçimde, ama benzer bir etkiyi yarattığını rahatlıkla söyleyebiliriz. Serxwebün benzetilse benzetilse bunlara benzetilebilir. Serxwebün'un özgürlük tarihimizin sembolü olması, kutsallık derecesinde bir itibarının, saygınlığının bulunması bu gerçeğe ilgilidir.

Bu gerçeklik ışığında, Serxwebün gazetesinin kendi çalışanlarından başlayarak toplumu ne kadar etkilediğini, dönüştürdüğünü biliyoruz, hissediyoruz. Serxwebün gazetesinde çalışan birçok arkadaşımız şehit düşmüştür. Bunlardan en bilineni ve uzun süre çalışanı **Selçuk** arkadaştı. Selçuk, bir nevi Serxwebün'un havarisiydi. Serxwebün'da yaşayan, Önderlik gerçeğini ve ideolojik kimliğimizi derinden hisseden ve bu gazeteyi buna layık bir biçimde çıkarmaya çalışan, tüm yaşamı ve kaygısı böyle bir gazete çıkarmak olan bir arkadaştı. Bu yönüyle bugün de yalnız Serxwebün'da çalışan arkadaşların değil, bütün basın yayın alanında çalışan arkadaşlarımızın bu arkadaşın duruşunu, duygusunu hissetmesi ve böyle bir basın çalışanı, böyle bir propagandacı ve ideolojiyi yayan bir militan olması gerekir.

Serxwebün bir yönüyle de otuz yıllık mücadele tarihimizin hafızası niteliğindedir. Otuz yıllık mücadelemizi anlamak, bu mücadelenin yaşadığı gelişmeyi, dönüşmeyi, derinleşmeyi öğrenmek isteyenlerin ilk başvuracağı yer de yine Serxwebün gazetesidir. Serxwebün gazetesi, mücadelemizin yürüyüşünde çok etkili bir rol oynadığı gibi, mücadelemizin hangi zorluklarla karşılaştığını, hangi zorlukların aşılarak bugüne gelindiğini de ortaya koyan bir hafızadır. Bu tarih, bu hafıza, aynı zamanda Kürdistan halkını, özgürlük mücadelesinin tarzını, yöntemini, mücadele kanunlarının nasıl olduğunu da en iyi biçimde ortaya koyan bir belgedir. Sadece ideolojisini değil, pratiğini, tarzını ve yöntemini de Serxwebün'da görmek, anlamak mümkündür.

Serxwebün'un rolü PKK'nın rolünün bir izdüşümüdür

Serxwebün'un önümüzdeki dönemde oynayacağı rol de geçen otuz yılda olduğu gibi çok belirleyici olacaktır. Serxwebün'un rolünü PKK'nın rolünün bir izdüşümü biçiminde değerlendirmek gerekir. Nasıl ki PKK ideolojik, örgütsel ve kadrosal düzeyde Koma Komalên Kurdistan (KKK) sisteminin öncüsü, demokratik komünalizmin kurumlaştırılmasının güvencesi ise, Serxwebün da böyle bir sistemdeki ideolojik öncülüğün temel yayın organıdır. Serxwebün, ideolojik öncülüğün nasıl ol-

ması gerektiğinin doğrultusunu ortaya koyan bir yayındır. Bir nevi yürütülecek ideolojik öncülüğün şakulidir. Bir duvarcı, duvarını düzgün örmek için nasıl ki ya ip çekip ya da şakuli kullanıyorsa, KKK'ye öncülük yapacakların şakuli de Serxwebün'da somutlaşan ideolojik çizgi ve yayın faaliyetidir.

Her kurum, her kadro, PKK doğrultusunda özgürlük ve demokrasi mücadelesine katkı sunmak isteyen her sempatizan, her yurtsever ve tüm halkımız bu özgürlük ve demokrasi çizgisinin nasıl doğru pratikleştirileceğini anlamak ve görmek için, her şeyden önce Serxwebün'a bakabilirler. Herkes Serxwebün'da bu doğrultuyu ve çizgiyi görerek, kendi bulunduğu alanda, kendi konumu ve görevi çerçevesinde bunu pratikleştirebilir.

Bilindiği gibi hareketimizin ilk ortaya çıkışından bugüne kadar halkımız, taraftarlarımız, sempatizanlarımız ve tüm kadrolarımız Önderlik çizgisine ve PKK'ye hizmet etmek için çalışmışlardır. Özgürlüğün ve demokrasinin ölçüsünü Önderlik çizgisi ve PKK gerçeği olarak görmüş, herkes çalışmasını bu çizgiye ve ölçülere göre ayarlamıştır. Bundan sonra da özgürlük ve demokrasi mücadelesinde her türlü başarı, çalışmaların bu temel ölçülere göre yapılması ve düzeltilmesiyle gerçekleşecektir. Serxwebün, işte bu ölçülerin açık biçimde kadrolarımıza, taraftarlarımıza, sempatizanlarımıza ve halkımıza yansıtıldığı platform olmaktadır.

Kadro duruşu Kemal PİR ve Beritan'da pratikleşen gerçekliktir

Önderlik, PKK çizgisi nedir denildiğinde, her şeyden önce bu çizginin görüleceği yer, Serxwebün sayfalarıdır. Zaman zaman kadro politikamız, ideolojik çizgimiz nedir gibi sorular sorulmaktadır. Aslında bu konular, Önderlik gerçeği ve PKK çizgisinde tamamen netleşmiş hususlardır. Kadro duruşu Kemal PİR ve Beritan'da somutlaşan, yaşayan ve pratikleşen gerçekliktir. Bunun tartışılacak hiçbir yanı yoktur. Çünkü bu arkadaşlar çok boyutlu ve her yönüyle pratikleştirilmiş, pratikleşmiş ve nasıl pratikleştiği bilinen kişiliklerdir. Önderlik ve PKK çizgisi ise Önderliğimizin bütün çözümlemelerinde, savunmalarında ve görüşme notlarında çok net biçimde ortaya konulmaktadır. Kendi düşüncelerini Önderlik kadar, PKK hareketi kadar net ortaya koyan başka bir hareket yoktur. Anlamak isteyenler açısından, PKK'nın her konudaki görüşü açık ve nettir. Bunların da daha somut ve güncel olarak anlaşılması açısından Serxwebün'a bakılmalıdır.

Serxwebün, KKK sisteminin ve demokratik komünalizmin yaşamsallaşması açısından, ideolojik ihtiyaçlara cevap vermesi gereken en temel yayın organımızdır. Nasıl ki PKK olmadan KKK ve demokratik komünalizm gerçekleştirilemezse, Serxwebün'un bu yönlü yayın çizgisi olmadan da kadrolarımızın, taraftarlarımızın, sempatizanlarımızın, halkımızın bu çizginin

öncülüğünü yapması, bu çizgi doğrultusunda çalışması da söz konusu olamaz. Bırakalım kadrolarımızın, sempatizanlarımızın, taraftarlarımızın Serxwebün'u anlamadan, kavramadan kendini doğru pratikleştirmesini, diğer günlük, haftalık yayın organlarımız, işitsel ve görsel yayınlarımızın bile Serxwebün'un şakulinde kendilerini düzeltmeden, Önderlik ve PKK çizgisinde doğru bir yayın yapmaları düşünülemez. Bu yanıla Serxwebün, KKK sisteminin ve onun demokratik komünal yaşamının örgütlenmesinin olmazsa olmazıdır. Tüm yayın organlarımızın doğru çizgide pratikleşmesi açısından olmazsa olmaz bir role sahiptir.

KKK sistemi ideolojik kimliğimizin türevi ve yansımasıdır

Tabii ki ideolojik çizgi ve doğrultu her yerde aynı biçimde ve düz uygulanmayacaktır. Her çalışmanın özgünlüğünde zenginleşerek, derinleşerek, kapsamlılaşarak pratikleşecektir. Ancak tüm bu pratikleşmelerin, ideolojik kimliğin ve doğrultunun kaynağı olan PKK gerçekliği ve Serxwebün doğrultusunda olmadığı takdirde başarılı olması da söz konusu değildir. Serxwebün'da ortaya konulan doğrultuda yürütülmeyen faaliyetlerin, Önderlik çizgisi ve PKK'ye hizmet etmesinden kuşku duyulabilir ya da bu çizgiye yeterince hizmet etmediğinden, edemeyeceğinden söz edilebilir.

Serxwebün gerçekliğine, onun konumuna ve pratikleşmesine bu çerçe-

vede bakmayanlar, Önderlik çizgisini ve PKK gerçekliğini de doğru pratikleştiremezler. Biz Serxwebün'a, PKK'ye bakmadan da Önderlik çizgisinde, KKK sisteminde pratikleşebiliriz demek, büyük bir yanılığ ve gaflettir. Çünkü KKK sistemi de, demokratik komünalizm de, özgürlük ve demokrasinin yeni paradigma doğrultusunda pratikleşmesi de ancak ve ancak Önderliğimizin ortaya koyduğu özgürlük ve demokrasi felsefesi ve bunu pratikleşme gerçeğiyle mümkündür. Tabii ki bir taraftar kendi konumuna göre bu çizgiye hizmet edecektir, bir sempatizan kendi konumu ve rolüne göre hizmet edecektir, bir kadro daha fazla bir sorumlulukla sahiplenecek ve en iyi temsil etme gerçeğiyle bu çizgiye hizmet edecektir. Ama eninde sonunda bu toplumsal kesimler ve mücadelenin şu veya bu yerinde yer alanlar tümüyle özgürlük ve demokrasi çizgisini birlikte ve aynı doğrultuda pratikleştirme gerçeğini yaşayacaklardır. Bu açıdan mücadelede halk farklı bir çizgiye, taraftar farklı bir çizgiye, dost farklı bir çizgiye, kadro farklı bir çizgiye hizmet eder gibi bir yaklaşım doğru değildir. İşte bu nedenle mücadelede yer alan her kesimin Önderlik, PKK çizgisi ve bunun yayın organı olan Serxwebün doğrultusunda pratikleşmesinin öneminden söz ediyoruz. Bu önem başarının temel bir koşuluysa, Serxwebün'un da bundan sonraki mücadelede rolünün ne olacağı ve bu rolü hangi sorumluluk ve ciddiyetle oynaması gerektiği de kendiliğinden anlaşılır.

Şunu herkes bilmeli ki ideolojik çalışmaların ve Serxwebün'un rolü eskisinden daha fazla artmıştır. Önderlik gerçeği, bu rolün eskisinden daha önemli ve gerekli olduğunu özellikle de AİHM Savunmaları'nda çarpıcı bir biçimde ortaya koymuştur. Hatta ideolojik kimliğin altyapının, madde yapının sıradan bir yansıması değil, tarihteki tüm gelişmelerin en önemli belirleyici olgusu olduğunu vurgulamıştır. Böyle olunca, PKK'nin ve onun yayın organının özgürlük ve demokrasi mücadelesindeki önemi daha fazla artmıştır. İdeolojik alanda netleşip başarıyı kazanmadan diğer toplumsal faaliyetleri, siyasal ve askeri çalışmaları da başarıyla geliştirmek mümkün değildir.

KKK sistemi kurulduktan ve demokratik komünalizm kurumlaşması bir hedef haline getirildikten sonra, ideolojik çalışmaların eski öneminin kalmadığı gibi bir yaklaşım içinde olanlar görülmektedir. Bunlar tamamen yanılığlı yaklaşımlardır.

Geçmişte bir cephe çalışmamız vardı. Bu cephe çalışması belirli yönleriyle ideolojik çizginin pratikleşmesi idi, ama esas olarak da farklı toplumsal tabakaların bir cephesini, ittifakını içeriyordu. Bu yönüyle de geçmişte yürütülen cephe çalışmalarını ideolojik kimliğin yansıması ve türevi olarak değerlendirmek zordur. Belki bir yönüyle böyle değerlendirilmiştir. Fakat geriye dönüp baktığımızda görüyoruz ki söz konusu cephe çalışması, ideolojik kimliğimizin doğru pratikleşmesinin ifadesi olma-

“Serxwebun gazetesi Önderlik, PKK ve hareket gerçeğimizi daha somut ve pratik düzeyde birebir yansıtma görevini de sürdürecektir. Bütün çalışmaların, bütün yayın organlarının doğrultusunu belirleyen bir rolün sahibi olarak da ideolojik kimliğinin ağır bastığı ve bunun ciddiyetini hissettirdiği bir yayın organı olmaya devam edecektir”

mıştır. Bugün ise KKK sistemi tamamen ideolojik kimliğimizin türevi ve yansımasıdır. Geçmişte dar sınıf yaklaşımı vardı, cephe sisteminin örgütlenmesi ve kurumlaşmasında da tabanın ve demokratik yaklaşımın değil de esas olarak merkezin belirleyici etkisi vardı. Şimdi ise KKK sistemi, PKK'nin ideolojik kimliğinin toplumsal yaşamda pratikleşmesi anlamına gelmektedir.

Ancak vurguladığımız gibi, dar sınıf yaklaşımı terk edildiği gibi, demokratik yöntemlerle bu sistem kurumlaşmaktadır. Bu nedenle de KKK ile bir sınıflar, tabakalar ittifakı biçiminde olmasa da demokrasiden, özgürlükten yana olan tüm toplumsal kesimlerin, demokratik örgütlenme ilkeleri çerçevesinde bu sistem içerisinde yer almaları mümkün hale gelmiştir. Ancak bu sistemin devletçi, sömürücü, iktidarcı sistemin etkisinden kurtulması, toplumsal özgürlüğün ve demokrasinin hedeflenmesi açısından da ideolojik hassasiyetten kaynaklı bir sahiplenme önemli hale gelmiştir.

Serxwebün aydınlatamaya devam edecektir

Bu sistemin yozlaşmaması, istismarcı, sömürücü, bürokratik, memurvari, çıkarıcı kesimlerin etkilemeyeceği bir biçimde pratikleşmesi için PKK'nin, daha doğrusu ideolojik öncülüğün çok önemli bir rolünün olduğunu bir kez daha vurgulamak zorundayız. Dolayısıyla Serxwebün'un KKK sisteminin ve onun demokratik komünal kurumlaşmasının felsefi yaklaşımını, paradigmasal duruşunu ve ideolojik çizgisini doğru biçimde ortaya koyması, bu konuda kadrolardan başlayarak tüm çalışmalara ideolojik yön verme görevi bulunmaktadır.

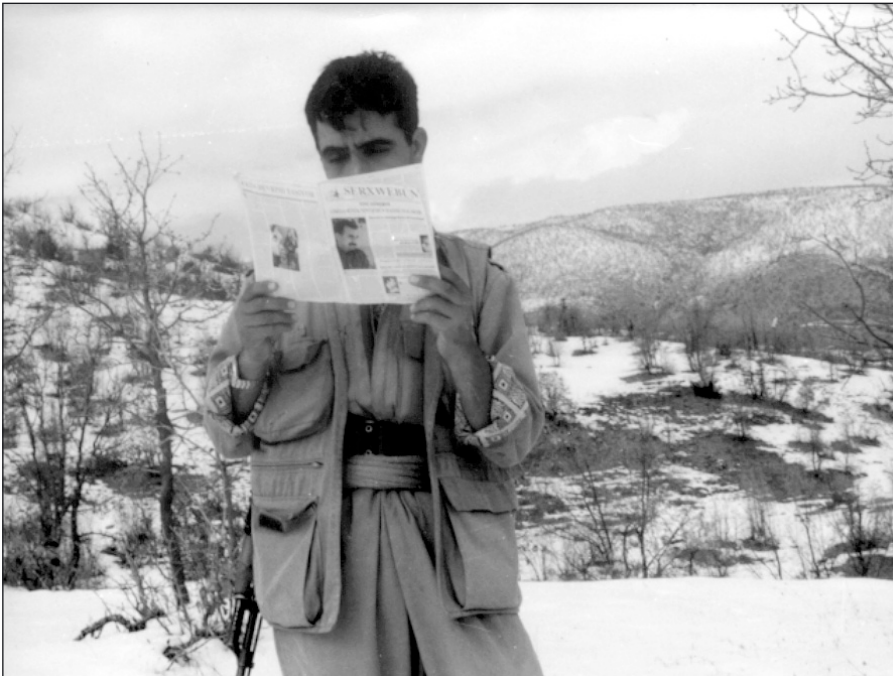
Serxwebün bundan sonra dergi formatında yayını sürdürülecektir. Dergi formatında yayına geçmesindeki bir amaç da daha rahat okunabilecek, taşınabilecek ve saklanabilecek olmasıdır. Serxwebün gazetesi geçmişte, yayınlarımızın bu kadar çok farklılaşmadığı, zenginleşmediği bir dönemde belli yönleriyle haftalık ya da günlük gazete-

lerin yapması gereken görevleri de yapıyordu. Şimdi işitsel, görsel, yazınsal birçok yayın organımız bulunmaktadır. Öte yandan bazı kurumlarımız ve örgütlerimiz de Önderliğimizin çizgisinde kendi örgütlenmelerini ve pratikleşmelerini geliştirmek açısından dergilerini, gazetelerini çıkartmaktadır. Bu durum Serxwebün'un ideolojik kimliğinin etkisinden daha fazla öne çıkmasını beraberinde getirmiştir.

Tabii ki Serxwebün dergisi bundan sonra da hareketimizin, mücadelemizin çeşitli faaliyetlerini, pratiklerini en özlü ve en doğru biçimde vermeye devam edecektir. Serxwebun gazetesi Önderlik, PKK ve hareket gerçeğimizi daha somut ve pratik düzeyde birebir yansıtma görevini de sürdürecektir. Bütün çalışmaların, bütün yayın organlarının doğrultusunu belirleyen bir rolün sahibi olarak da ideolojik kimliğinin ağır bastığı ve bunun ciddiyetini hissettirdiği bir yayın organı olmaya devam edecektir.

Serxwebün dergi formatı ile de tarihinden ve geleneğinden gelen çok önemli değerleri bundan sonra da çok etkili biçimde verecektir. Bir taraftan geleneği en iyi biçimde temsil ederken, diğer taraftan yeni paradigması temelinde değişim çizgisini de etkili biçimde sayfalarında yansıtmayı görev bilecektir. Bu yönüyle geleneği yaşayan ruhuyla en iyi biçimde temsil etmesinin yanında, geleneği günle sentezleyerek geleceği yaratmanın da en etkili kurumu olma rolünü üstlenecektir.

Yürüttüğü ideolojik çizgisiyle de tüm toplumun birbirini tamamlamasına, tüm kurumların birbirini tamamlayıp güçlendirerek sinerji ortaya çıkarmasına yol açacak ideolojik ruhun temsilcisi olarak, geçmişine layık biçimde şehitlerimizi ve Önderliğimizi temsil edecektir. Bu rollerini en iyi biçimde üstlenmesi açısından da ideolojik kimliği dıştan gelen saldırılara karşı en iyi biçimde koruyacak, içten de muğlaklaştıran, gevşeten, kendine göre ele alan yaklaşımlara karşı mücadele ederek, Önderlik çizgisinin doğru biçimde anlaşılmasını sağlayarak, ideolojik mücadelenin öncü dergisi olmayı dün olduğu gibi bundan sonra da sürdürecektir.

2007 YILINA BİR MÜCADELE GÜCÜ OLARAK GİRİYORUZ

“Şimdi ateşkes temelinde barışçıl ve demokratik yöntemlerle Kürt sorununa çözüm bulunmazsa, ardından ayrılık ve şiddet temelinde Kürt sorununa çözüm bulunacak. Ama yine çözüm olacak. Bu kez taraflar vuruşacaklar, bir taraf yenecek, bir taraf yenilecek. Kim yenerse tabii onun dediği olacak, siyasi yapı ona göre şekillenecek. Yani Kürt sorunu bir biçimde çözüme kavuşacak. Artık onlarca yıl ertelenen bir Kürt sorunu kalmayacak”

2006 yılı gerçekten de kapsamlı bir mücadele yılı oldu. İç içe geçen, peş peşe eklenen birçok taktik adımı bu yıl içerisinde birlikte yaşadık. Kürdistan'ın dört parçasında, yurtdışında özgürlük ve demokrasi mücadelemizin önemli bir aşaması gerçekleştirildi. Daha 2005 yılı güzünde 2006 yılının olağanüstü özellikler taşıyan bir yıl olacağını tespit etmiştik. Çünkü 2005 yazında Kürt sorununun çözümü yönünde yaşanan tartışmalar ve bizim buna bir aylık eylemsizlik katılımımız ardından Türkiye yönetimi yeni bir topyekün savaş konseptini oluşturmuştur.

Topyekün savaş konsepti halkımıza yönelik kapsamlı saldırı demektir

Topyekün savaş konsepti demek, her alanda hareketimize ve halkımıza yönelik kapsamlı saldırıların gerçekleştirileceği demektir. Dolayısıyla da inkarcı ve imhacı sistemin aldığı bu karar doğrultusunda 2006 yılının çok zorlu ve kapsamlı ve de olağanüstü özellikler taşıyan bir mücadele yılı olacağı ortaya çıkmıştı. Bunu daha ekim ayında yaptığımız Yürütme Konseyi Toplantısı'nda değerlendirmiştik. Sürecin bu biçimde bir tahlilini ortaya çıkarmıştık. Kasım sonunda yapılan HPG Genişletilmiş Meclis Toplantısı ise bu değerlendirmeleri daha da genişletti ve planladı. Bu değerlendirmeye uygun bir biçimde yani 2006 yılının olağanüstü karakterine uygun bir biçimde bizi böyle olağanüstü bir mücadele sürecine hazırlayacak düzeyde bir çalışma

planı ortaya çıkardı. Erkenden bu değerlendirmeleri yapmış olmamız, yine süreci böyle doğru değerlendirmemiz bizim açımızdan önemli oldu. Yerinde ve isabetli bir değerlendirme ve kararlaşmaydı. Nitekim bu temelde 2005-2006 kışı boyunca çalışmalarımızı yürüttük. Başta eğitim çalışmaları olmak üzere her alanda kendimizi böyle kapsamlı bir mücadele yılının görevlerine uygun bir biçimde hazırladık. Tüm HPG kendisini böyle hazırladı. Siyasi kurum ve örgütlerimiz 2006 çalışma hazırlıklarını bu temelde yaptı.

Halkı bu doğrultuda daha kapsamlı bir mücadele sürecine hazırlamak için çalışma yürüttük. Bilgilendirdik, uyardık, eğittik. Bu çabalarımız değişik alanlarda, farklı düzeylerde olsa da bir bütün Özgürlük hareketi olarak önemli oldu. Hareketimizin daha güçlü ve bütünlüklü bir biçimde pratiğe hazırlanmasını sağladı. Nitekim bunun ilk sonuçlarını 15 Şubat komplosunun 7. yıldönümünde protesto eylemlerinde gördük. Önceki yeni yıldan farklı olarak 8. yıla girişle halk uluslararası komloyu çok daha geniş, bütünlüklü ve içerikli protesto etti. Uluslararası komploya karşı 8. mücadele yılının daha önceki yıllardan farklı olacağını ortaya koydu. Bütün eylemlerini Önder Apo'ya özgürlük, Kürt sorununa demokratik çözüm şiarıyla yürüttü. Yani artık komployla birlikte, İmralı sistemiyle birlikte yaşamak istemediğini, bu sistemi parçalama istem ve kararlılığında olduğunu, bunun da Önder Apo'nun özgürlüğü ve Kürt sorunun demokra-

tik çözümü olduğunu ortaya koydu. Önderliği ve PKK'yi açıktan sahiplendi ve inkar imha sistemine karşı oluşan büyük öfkesini, tepkisini açığa vurdu.

Daha da önemlisi bunu Kürdistan'ın dört parçasında ve yurtdışında birlikte yaptı. Sadece Kuzey'de değil Doğu'da da, Güney'de de, Güneybatı'da, yurtdışında da uluslararası komployu protesto eden büyük ve değerli eylemler yaptı. Gerici, inkarcı sistemlerin saldırılarına rağmen yiğitçe direndi. Şehitler verdi, Makû'de olduğu gibi. Fakat asla, mücadeleciler duruştan, direnişten geri adım atmadı. Bu, 2006 olağanüstü mücadele yılına girişi ifade etti. Özgürlük ve demokrasi mücadelemizin 2006 yılı hamlesini başlattı. Topyekün savaş konseptine de Şemdinli olayından sonra vurulan önemli bir darbe oldu. Tabii olağanüstü durum ya da topyekün savaş konsepti temelinde devlet bütün gizli güçlerini harekete geçirmek istemişti. Bunun ilk işaretini Şemdinli'de verdi ve bu kontrgerillanın harekete geçirilişi teşhir oldu. Şemdinli'den Hakkari'ye, Van'a kadar halkın serhildanları Kasım ayı boyunca yaşandı. Topyekün savaş konseptinin ilk teşhir olduğu yer burasıydı.

İkinci daha örgütlü ve kapsamlı cevabını ise 15 Şubat komplosunun protesto eylemlerinde verdi. Halkın bu hamlesel, demokratik mücadeleciler çıkışı 8 Mart Emekçi Dünya Kadınlar Günü'nde devam etti. Kürt kadını gerçekten de dünyaya örnek olacak düzeyde kadınlar gününü, yani kadın eşitliğini ve özgürlüğünü sahiplendi.

Hiyerarşik devletçi sistemin kadın üzerindeki köleleştirici gerçeğini teşhir ederek buna karşı özgürlük ve demokrasi mücadelesinde ısrarlı olduğunu ortaya koydu.

2006 Newrozu Önderlik Newrozu oldu

Bu süreç bilindiği gibi Newroz kutlamalarında doruğa ulaştı. Amed'de 1 milyonluk kitle Newroz Bayramı'nı kutladı. Genel tespitlerimize göre 2006 Newroz kutlamalarına 10 milyon civarında insan katıldı. Kutlamalar Kürdistan'ın dört parçasında ve yurtdışında bütünlüklü bir biçimde yaşandı. Daha önemlisi uluslararası komployu protesto eylemleriyle başlatılan yeni süreç, yeni mücadelecî tutum Newroz'da daha da ileri götürüldü. 2006 Newroz'u gerçek anlamda bir Önderlik Newroz'u haline getirildi. Açıkta Önder Apo'ya ilişkin yürütülen referandumun yapıldığı, gerçekleştirildiği yer oldu. Doğrudan demokrasi ilkesi diyebileceğimiz bir biçimde meydanlara toplanan milyonlarca insan Önder Apo'yu sahiplendi. Referanduma evet dedi. Önder Apo'nun Kürdistan'da siyasi bir önder ve irade olduğunu kabul ve ilan etti. Bunlar kuşkusuz önemli gelişmelerdi.

Bütün çabalarına rağmen bu gelişmeleri engelleyemeyen ve halkta oluşan bu büyük heyecanı, coşkuyu, mücadelecî ruhu içine sindiremeyen, hazmedemeyen inkarcı ve imhacı güçler, bu durumu kırmak için gerillaya saldırdılar, kan dökmeye yöneldiler. Muş katliamı böyle ortaya çıktı. Amaçları açıktı: Başka biçimde engelleyemedikleri halkın bu büyük çıkışını böyle bir katliamla tersine çevirmek, pasifize etmek, halkı sindirmekti. Tabii halk bu oyunu da bozdu. Şehitlerine sahip çıkarak, demokratik serhildanı daha da ileri götürdü. Daha da kapsamlı hale getirdi. Mesajları daha net, eylem biçimleri daha zengin, tutumuna ise daha direngen bir düzey kazandırdı. Amed'de, Batman'da, Kızıltepe'de çoğu çocuk onlarca şehit vermesine rağmen özgürlük ve demokrasi taleplerini haykırmaktan, gerici saldırılar karşısında direnmekten,

özgürlüğü için şehit düşen insanlara sahip çıkmaktan geri durmadı. Halkın bu serhildan hamlesi mayıs ayı boyunca Özgürlük mücadelemizde şehit düşenleri anma ve sahiplenme etkinlikleri biçiminde sürdü. Böylece 15 Şubat komplosunu protesto eylemleriyle başlayan halkın demokratik serhildan süreci, mayıs sonuna kadar üç buçuk aylık bir süre boyunca gerçekten çok yönlü, zengin yöntemler içeren, mesajları net olan uzun süreli güçlü bir serhildan hamlesi oldu.

2006 yılı topyekün savaş konseptini parçalamıştır

2006, olağanüstü mücadele yılına halkın hamlesel girişini, demokrasi mücadelesini güçlü bir biçimde geliştirmişini ifade etti. Esas olarak topyekün savaş konseptini parçaladı, anlamsız kıldı. İşlevsiz hale getirdi. İnkarcı ve imhacı sistemi iyice teşhir etti. Kürt halkına karşı daha dikatli davranması için en yakın dostları bile Türkiye'yi kınamak zorunda kaldılar. Yine İran yönetimi Makû'de, Mahabad'ta gerçekleştirdiği katliamlar nedeniyle kınandı. Türkiye Başbakanı 2005 Ağustosunda "*Kürt sorunu benim sorundur, çözeceğim*" sözlerini bir yana iterek onun tümünden tersine çevrilmiş biçimiyle, gerekirse çocuk kadın demeden katliam yapacaklarını ifade etti. Yani gerçek yüzünü, iç yüzünü ortaya koydu. İnkâr, imha sistemi bu denli teşhir oldu. Kürt sorununun siyasi gündeme taşınması, her alanda tartışılır hale gelmesi bu etkinliklerle ortaya çıktı. Kürt halkı özgürlük ve demokraside ısrarlı olduğunu, bunun için gerekli gerektirdiği cesareti, fedakarlığı ortaya koymaya hazır olduğunu gösterdi. Mücadelenin sadece bir gerillanın işi olmadığını veya partiler biçiminde örgütlenen küçük toplulukların isteği olmadığını, tümüyle bir halkın, Kürt halkının istemi olduğunu herkese gösterdi.

Bu serhildan çıkışı 2006 yılına damgasını vurduğu gibi, aslında daha sonraki yıllar üzerinde de etkisini sürdüre-

cektir. 2006 yılının özgürlük ve demokrasi hareketimiz tarafından kazanılmasının daha baharda halkın demokratik serhildanı ile gerçekleştirilmesine bu biçimde tanık olduk.

Bu süreç yaz başından itibaren gerillanın meşru savunma çizgisindeki direnişle devam etti. Halkın demokratik serhildanı ile gerillanın meşru savunma direnişi yaz başında, bahar sonunda iç içe geçti. Halkın bu büyük serhildan hamlesini yazın da gerillanın meşru savunma hamlesi sürdürdü, tamamladı, onun bir devamı haline geldi. Böylece başta Türkiye olmak üzere genelde inkarcı sistemi tıkatan, çözümsüz kılan bir siyasi süreç ortaya çıktı. Halk serhildanı ve gerillanın meşru savunma direnişinin birleşmesi, başta Türkiye olmak üzere Ortadoğu'nun ve Kürt sorunuyla ilgili herkesin siyaset gündemine Kürt sorununun taşıdı. Baş sorun haline getirdi. Bütün siyaseti Türkiye'de, İran'da Kürt sorununa kilitledi. Dolayısıyla çözümsüzlük, siyasal çözümsüzlük, işlemezlik yarattı ve bu temelde birçok çevre Kürt sorununu ve bu soruna çözüm yöntemlerini tartışmaya, araştırmaya yöneldi.

Biliniyor, temmuz sonundan itibaren birçok çevreden Kürt sorununa çözüm ortamını oluşturabilmek için ateşkes çağrıları gelişti. Başta Türkiye'li aydınlar öyle bir insiyatif geliştirdiler, çağrıda bulundular. Sonra Güney Kürdistan Federe Yönetimi resmen böyle bir çağrı yaptı. Başta DTP olmak üzere Kürt toplumunun çeşitli kurumları, din adamlarına varana kadar değişik çevreler, sivil toplum örgütleri, demokratik kurum ve kuruluşlar yeni bir ateşkes çağrısında bulundular. Türkiye yönetimi içerisindeki çeşitli çevrelerden de bu yönlü talepler, arayışlar, tartışmalar gelişti. Ağustos ortasında buna Avrupa Birliği'nin çeşitli kurumları, devletleriyle 15 Ağustos Atılımı'nın 22. yıldönümünde ABD'nin yaptığı resmi ateşkes çağrısı da eklendi.

Bütün bunlar Kürt sorununun siyasi gündemi ne kadar işgal ettiğinin, kendinde kilitlediğinin, dolayısıyla da birçok çevrenin Kürt sorununa çözüm arayışına girdiğinin kanıtı oldu. Bu

gelişmeler, bilgiler Önder Apo'ya aktarılınca, bunları değerlendirmeye tabi tuttu. Bu temelde koşulları yeni bir ateşkes ilanı için uygun bularak, ateşkes ortamında Kürt sorununa çözümün getirilebileceğini değerlendirerek, beşinci ateşkes çağrısında bulundu.

Hareketimizin yetkili organlarının tüm bu gelişmeleri değerlendirip tartışması temelinde, 1 Ekim'den başlamak üzere hareketimiz beşinci ateşkes süreci ilan edildi. Şimdi üç aylık süre içerisinde de bu ateşkes durumu devam ediyor. Ateşkes ile birlikte Kürt sorunu ve çözüm yöntemleri, başta Türkiye olmak üzere bölgede, uluslararası alanda çok yoğun bir biçimde tartışıldı. Çok yönlü arayışlar ortaya çıktı, görüşler geliştirildi çözümler için. Yeni inisiyatifler öne çıktı. Üç aylık ateşkes süreci içerisinde ateşkes ilanıyla birlikte önemli bir kazanım durumu ortaya çıktı. Ateşkes sürecinin siyasal mücadele açısından daha şimdiden hareketimize kazandırdığı önemli hususlar var. Bu bakımdan ateşkes kararı yerinde olmuştur, isabetli olmuştur.

Kürt kurumları ve siyasi güçleri ateşkes çizgisinde birleşti

Böyle bir kararı kuşkusuz hareketimiz vermiştir. Önderliğimizin çağrısı ve hareketimizin yetkili organlarının kararıyla ateşkes ilanı edilmiştir. Fakat birçok çevrenin de ateşkes

çağrısı yaptığı, dolayısıyla ateşkes taraf olduğu bilinen bir gerçektir. Bunlar içerisinde Türkiye'nin çeşitli sivil toplum örgütleri, aydınları var, Güney Kürdistan yönetimi var, çeşitli Kürt demokratik kurumları var, Türkiye yönetimi içerisinde bazı kurum ve kuruluşlar var, AB'nin çeşitli kurumları ve ABD var. Ateşkes çağrısı yapmamız elbetteki ortamın ve bu güçlerin çıkarlarıncı da uygun görülmektedir. Bütün bu çevreler ateşkes sürecini kendi çıkarları açısından uygun gördükleri için böyle bir çağrıda bulundular, ama aynı zamanda da ateşkes talep ederek böyle bir sürece dahil oldular, ortak oldular. Bu bakımdan, bu beşinci ateşkes süreci her ne kadar hareketimizin kararıyla ve tek yanlı geliştirse de gerçek anlamda birçok çevrenin taraf olduğu, dolayısıyla çok taraflı bir ateşkes biçiminde gerçekleşti.

Ateşkes ilanıyla birlikte önemli siyasi kazanımlar da oluştu. Halen tamamıyla stratejik bir başarıya ulaşmamış olsa da taktik anlamda ateşkes ilanı, hareketimize önemli siyasi kazanımlar sağlattı. Bir kere Kürt sorununu tartışma gündeminin birinci maddesi haline getirdi. Bütün çevreleri böyle bir tartışma içerisine çekti ve bu haftalarca devam etti. Yine ateşkes ile birlikte PKK öncülüğünde bir Kürt ulusal birliği ortaya çıktı. Güney Kürdistan yönetimi de dahil olmak üzere hemen hemen bütün Kürt kurum ve kuruluşları, siyasi güçleri ateşkes çizgisinde birleşti. Bir

Kürt ulusal tutumunda birleşti. Bu da önemli bir gelişme kuşkusuz.

Diğer yandan Türkiye'nin aydınları, sivil toplum örgütleri, demokratik kurum ve kuruluşları harekete geçti. Yeni bir dinamizm kazandı. Çeşitli tartışma toplantıları yaptılar, konferanslar düzenlediler, düzenliyorlar. Kürt sorununa çözüm inisiyatifi biçiminde bir irade oluşturma çabası içerisinde. Dolayısıyla Türkiye'nin demokratik güçlerinin örgütlenmesi ve birleşmesi için elverişli bir zeminin yaratıldığı rahatlıkla söylenebilir. Henüz bu konuda da tam bir sonuca gidilmese de böyle bir başlangıç var. Çabalar bu temelde sürdürülüyor.

Yine Türkiye yönetimi içinde yeni siyasi iradeler, liberal eğilimler ortaya çıktı. Ateşkes süreci Türkiye yönetimi içerisinde yeni liberal dinamikleri ortaya çıkardı ve geliştirdi. Bunların başında DYP geliyor tabii, Mehmet Ağar'ın çıkışı ve tutumu geliyor. Kürdistan'da en çok savaşılmış, kirli savaşa en çok bulaşmış, dolayısıyla savaşın sonuçlarını en çok bilen bir kişi olarak Mehmet Ağar'ın savaşılmış çözüm arayışı, Türkiye siyasi yapısı açısından önemli ve cesaretli bir çıkışı ifade ediyor. İnkarcı ve imhacı kliğin daha da daraltılması ve zayıflatılması anlamına geliyor. Bazıları bunun bir seçim yatırımı, çıkarıcı davranış olduğunu söylüyorlar. Olabilir. Öyle olması da mümkündür.

Fakat öyle olması Mehmet Ağar'ın çıkışının siyasi önemini ve anlamını ortadan kaldırmıyor. Sözler söylenmiştir bir kere. Tutum ortaya konmuştur ve bunun etkisi Türkiye topumu ve devleti üzerinde olmuştur. Nitekim Mehmet Ağar, başta ordu yönetimi olmak üzere inkarcı güçlerle sert bir polemik içerisine, tartışma içerisine girdi. Türkiye toplumunu etkileyen açıklamalarını ısrarla sürdürdü. Bunu sadece gelip Kürdistan'da, Kürt toplumunu kandırmak için yapmadı. Gitti Marmara'da, Ege'de, Türkiye toplumuna bu düşünceleri anlatmak üzere yaptı. Bunlar önemlidir. Henüz içeriğinin ne olacağı tam belli değildir. Bunları Kürdistan'daki kirli savaşa en çok katılmış, kendi deyimiyle binlerce

operasyonda yer almış, Türkiye devletini, inkarcı sistemi korumak için her türlü kirli işi yapmış bir kişi söylüyor. Bunları yaptıktan sonra geldiği nokta savaşıyla çözümün olmayacağı noktası oluyor ve bunu ilan etmiş bulunuyor. Tabii bunun devlet kurumları üzerinde de Türkiye toplumu üzerinde de etkisi fazladır. Daha şimdiden bu etki ortaya çıkmıştır. Önümüzdeki süreçte de bu tür çıkışlar açısından cesaret verici bir durumu ifade ediyor.

İnkâr ve imhacı klik tarihinin en daraltılmış dönemini yaşıyor

Benzer biçimde siyasi yapı içerisinde başka kurumlar da var. Emniyet güçleri, istihbarat güçleri bu konuda geçmişten beri açıklamalar yapıyorlar. Şiddetle çözümün olamayacağını söylüyorlar. Bunlar önemli dinamikler olarak daha şimdiden ortaya çıktı. Diğer yandan inkarcı ve imhacı klik ateşkes ile birlikte daha çok daraltıldı. Daha fazla teşhirle tecrit edildi. Nitekim Önder Apo'nun neo ittihatçılar olarak tanımladığı, Kızıl Elmacılar denen bu inkarcı, imhacı cephe çok daralmış ve saldırgan hale gelmiş durumda. Her zamankinden daha fazla bir teşhiri ve tecridi yaşıyorlar. İçte toplum düzeyinde, yine devletin çeşitli kurum ve kuruluşları tarafından daraltılmışlardır. Dışta AB, yine ABD tarafından daraltılmışlardır.

Nitekim ateşkestən sonra gelişen irtica tartışmalarında Amerika yönetimi açıkça bu kliği eleştirdi. Genelkurmayın düşüncelerinin saçma sapan olduğunu söyledi. Dolayısıyla onları teşhir etmiş, karşıt görüşlere destek vermiş oldu. Bu da önemli bir gelişmeyi ifade ediyor tabii. Şöyle tanımlayabiliriz: İnkâr ve imhacı klik tarihinin en daraltılmış, en çok

zayıflatılmış dönemini yaşıyor. Hiçbir zaman böyle zayıf bir hale getirilemedi. Bu da önemli bir siyasi duruma işaret ediyor.

AB'nin ateşkes ile birlikte Kürt sorununun çözümü yönünde çabaları var. Avrupa Parlamentosu'nda Kürt Konferansı yapıldı, birçok çözüm önerisi ortaya çıkarıldı. Bazı tartışmalar yapılıyor. Gerçi AB ikiyüzlü ve kirli ve çıkarıcı politikalarını devam ettiriyor. Öz olarak 80 yıldır izlediği politikada çok fazla bir değişiklik yapmış değil. Kürt-Türk çelişki ve çatışmasına dayalı bir çıkar politikasını sürdürme çabası içinde. Bu çerçevede mücadelemizin Türkiye yönetimini zayıflatması karşılığında Türkiye üzerindeki baskılarını daha çok artırıyor. Kıbrıs'ta, Ege'de, ekonomik alanda tavizler koparabilmek için Türkiye AB ilişkilerini iyice daraltmış, askıya almış durumda. Fakat bunlar elbette ikiyüzlülüğü ve çıkarıcılığı ifade eder. Çünkü bir halkın varlık yokluk davasını kendi çıkarları için kullanmayı öngören bir yaklaşım. Dolayısıyla gayri insani bir tutum. Antidemokratik bir tutum.

Fakat bütün bunlara rağmen tabii Kürt sorununun biraz daha ileri düzeyde telafuz edilmesi gerçeği var. Diğer yandan ateşkes ardından ABD'nin de benzer yaklaşımları oldu. En çok faaliyet içinde olan, pratikleşen, dolayısıyla ateşkes sürecinden kendi çıkarları doğrultusunda en çok yararlanmak isteyen güçlerin başında ABD geldi. Fakat öyle anlaşıyor ki, Bush yönetiminin bütün çabalarına rağmen istediği sonuçları alması mümkün olmadı. Seçimleri kaybetti nihayetinde, fakat ABD'nin Ortadoğu politikalarını yürütmesi açısından PKK Koordinatörlüğü sistemini işletme temelinde böyle bir süreçten yararlanmak istediği de bir gerçek. Yani ABD siyasetini de etkileyen bir çıkışı ifade etti ateşkes durumu.

Topyekün savaş konsepti boşa çıkarılmıştır

Bütün bunlar bir taktik düzeyinde de olsa önemli siyasi gelişmelere işaret ediyor. Görülüyor ki 2006 yılında özgürlük ve demokrasi mücadelemiz çeşitli aşamalardan geçmiştir. Çok kapsamlı gelişmiştir. Yıla kapsamlı eğitimle, hazırlık çalışmalarıyla girdik. İkinci aşama halkın büyük serhildan çıkışı oldu. Ardından gerillanın meşru savunma direnişi geldi. Yılın son üç ayını da beşinci ateşkes süreciyle geçirdik. Hem hazırlık hem demokratik serhildanın kapsamlı bir biçimde geliştirilmesi, hem meşru savunma direnişinin zengin bir tutumla ilerletilmesi ve sonunda ateşkes ile bütün bunların yarattığı birikimin siyaset alanına aktarılması gibi süreçleri bir yıl içerisinde iç içe ve birlikte yaşadık. birçok taktik peşpeşe uygulamış olduk. 2006 yılı özgürlük ve demokrasi mücadelemizin taktik zenginlik bakımından en yoğun olduğu, yine halk hareketiyle gerilla direnişinin en kapsamlı geliştiği, bütün bunlara bir de ateşkes ile siyasi çözüm arayışının eklendiği bir yıl oldu.

Böyle kapsamlı bir mücadele ile Türkiye yönetiminin topyekün savaş konsepti boşa çıkarılmıştır. Eğer birçok çevre ateşkes çağrısında bulunduyorsa, Türkiye siyaseti Kürt sorununa kilitleniyse, bu topyekün savaş konseptinin başarısız kaldığına işaret eder. Nitekim hükümet başta olmak üzere birçok çevre ordu yönetimini kendine verilen yetkilere rağmen savaşta başarılı olamamakla eleştirmiştir. Bazı siyasi insiyatifler topyekün savaş konseptinin başarısızlığı ortamında gelişmiştir. Demek ki inkarcı ve imhacı sistemin darbelenmesi açısından en önemli gelişmelerin yaşandığı bir yıl oluyor. Diğer yandan ideolojik, siyasi, örgütsel, askeri alanda bütünlüklü bir direniş mücadelesi içinde olduk. Önemli siyasi kazanımlar ortaya çıktı ki bu, Kürt sorununun demokratik çözümünü siyaset gündemine getirip dayatması noktasıdır.

Tabii bütün bunlar ile birlikte bir de ve daha önemli olarak çok zengin dersler içeren bir pratik süreç yaşadık. İster ideolojik mücadele, propaganda ajitasy-

“2006 yılı serhildan, meşru savunma savaşı yılı oldu. Taktikler savaşı yaşandı. Kaybeden ise inkar ve imha sistemi oldu. Yenilen bu sistemin topyekün savaş konsepti oldu. Bu konsept parçalandı ve başarısız kılındı. Buna karşılık bu kapsamlı mücadele yılında kazanan ise Kürt halkı, Ortadoğu halklarının özgürlük ve demokrasi arayışları oldu”

on çalışması alanında olsun, isterse diplomatik çalışma alanında olsun, yine demokratik serhildan alanında olsun, demokratik konfederalizmin inşası, halkın örgütlenme çalışmaları alanında olsun, meşru savunma savaşı alanında olsun bütün alanlarda zengin dersler içeren kapsamlı bir pratik süreç yaşadık. Büyük bir tecrübe birikimi ortaya çıktı. Önemli bir deneyim oluştu ki bu büyük deneyimin zengin derslerinin çözülmesi, Özgürlük hareketimizin her alanında çok daha güçlü örgütlenmesini ve pratiğe geçirmesini sağlayacak boyuttadır. Şimdi yapmaya çalıştığımız esas olarak bu oluyor. Bizim için hazine değerinde olan bu zengin deneyim ve birikimleri çok yönlü çözümlenmeye, derslerini açığa çıkartmaya ve onları özümsemeye çalışıyoruz. Bunu ne kadar güçlü gerçekleştirirsek, özgürlük hareketimiz o kadar sağlam ve güçlü olacaktır. Dolayısıyla da özgürlük ve demokrasi mücadelesini o denli güçlü ve uzun süreli geliştirebilecektir.

Bu bakımdan bütünlüklü baktığımızda gerçekten 2006 yılı çok kapsamlı bir mücadele yılı oldu. Serhildan yılı oldu. Meşru savunma savaşı yılı oldu. Taktikler savaşının yaşandığı bir yıl oldu. Sonuçta kaybeden inkar ve imha sistemi olmuştur. Yenilen bu sistemin topyekûn savaş konsepti oldu. Bu konsept parçalandı ve başarısız kılındı. Buna karşılık bu kapsamlı mücadele yılında kazanan Kürt halkı olmuştur. Özgürlük ve demokrasi hareketimiz olmuştur. Ortadoğu halklarının özgürlük ve demokrasi arayışları olmuştur. Kazananın hareketimiz ve halkımız olduğu tartışma götürmez bir gerçek.

Bunun en somut kanıtı 1 Ekim’le ulaşılan yeni ateşkes sürecidir. Eğer topyekûn savaş konsepti parçalanmıyorsa, eğer hareketimiz Kürt sorununu demokratik çözümünü siyasi gündeme güçlü ve etkili bir biçimde dayatmıyorsa elbetteki böyle bir ateşkes süreci gündeme gelmeyecekti. Durup dururken ateşkes olmaz. Kimse ateşkesi dinlemez. Kaldı ki beşinci ateşkes öyle kendi başımıza kararlaştırdığımız, ilan ettiğimiz bir ateşkes süreci de değildir. Onlarca sivil toplum gücü, devlet gücünün

“Kürt sorununun çözümü etrafında yaşanan büyük mücadele henüz bir sonuca ulaşmamıştır. İnkâr ve imha sistemi zayıflatılmış, daraltılmış bulunuyor ancak kendini başarılı kılmak için direnişini de devam ettiriyor. Elindeki tüm imkanları kullanarak böyle bir direniş sürdürüleceği de anlaşılıyor. Buna karşılık yürütülen mücadele ile Özgürlük hareketimiz önemli bir gelişmeyi yaşadı”

istemi çağrısı temelinde gerçekleştirilen bir ateşkes oluyor. Demek ki 2006 yılında yürüttüğümüz özgürlük mücadelesi herkesi bu denli etkilemiş. Bu çok önemli ve değerli. Ateşkesin bu kadar çok çağrıya dayanması, çok taraflı olması da bunun ne kadar önemli ve güçlü olduğunu gösteriyor.

2007 büyük mücadele yılının bir devamı olarak gelişiyor

2007 yılına böyle bir mücadelenin yarattığı büyük birikimler üzerinden, ateşkes sürecinden stratejik sonuç alma mücadelesini yoğunlaştırarak giriyoruz. 2007 yılı bu büyük mücadele yılının bir devamı olarak gelişiyor. Her bakımdan buna adaydır. Şöyle söyleyebiliriz: Kürt sorununun çözümü etrafında yaşanan bu büyük mücadele, henüz bir sonuca ulaşmamıştır. İnkâr ve imha sistemi zayıflatılmış, daraltılmış bulunuyor ancak kendini başarılı kılmak için direnişini de devam ettiriyor. Elindeki tüm imkanları kullanarak böyle bir direniş sürdüreceği de anlaşılıyor. Buna karşılık yürütülen mücadele ile Özgürlük hareketimiz önemli bir gelişmeyi yaşadı. Zaten kapsamlı bir teorik perspektife sahip. Güçlü felsefesi ve sağlam ideolojik ilkelereyle, 21. yüzyıla denk düşen siyasi programıyla, yenilenmiş strateji ve taktikleriyle, bütün bunları hayata geçirecek kadro ve örgüt yapısıyla hareketimiz bu mücadele içerisinde yeniden toparlanmış, şekillenmiş, sistem kazanmış, büyük bir mücadele gücü olarak sahneye çıkmış durumda.

Biz de 2007 yılına böyle bir mücadele gücü olarak giriyoruz. Kendimizi pratik mücadele içerisinde örgütlemiş, güçlendirmiş durumdayız. Ancak henüz Kürt sorununun çözümünü gerçekleştirilmiş durumda değiliz. Bunun için önemli gelişmeler yaratmış,

birikimi ortaya çıkartmış durumdayız. Gericiliği parçalayan bir direniş içerisindeyiz. Kürt halkının yok edilemeyeceğini, Kürt özgürlük hareketinin ezilip, tasfiye edilemeyeceğini herkese göstermiş durumdayız. Halkın özgür ve demokratik yaşama iradesini yaratılan örgütlemeler ve mücadeleler temelinde ortaya koymuşuz. Fakat bütün bunlara rağmen henüz Kürt sorununun demokratik çözümü gerçekleşmiş değil. Böyle bir çözümün gerçekleşmesinin zeminini yaratmak için beşinci ateşkes sürecini ilan etmiş durumdayız.

Bu ateşkes süreci şimdiden taktik anlamda büyük kazanımlar ortaya çıkarmış durumda. Ancak henüz stratejik başarıya dönüşmüş değil. Stratejik kazanımlar ortaya çıkartmış değil. Elbette ki ateşkes süreci bir taktik olarak ilan edilmedi. Önderliğimiz de, hareketimiz de böyle bir sürecin taktik değil stratejik olduğunu, Kürt sorununun demokratik çözümü temelinde yeni bir stratejik sürecin geliştirilmesini hedeflediğini daha baştan ilan etmiş durumda. Dolayısıyla 2006 yılının üç ayı ateşkesin taktik başarılar yaratmasını ve stratejik mücadeleyi geliştirmek üzere çeşitli dinamiklerin ortaya çıkmasını sağlamış durumda.

Bu anlamda Kürdistan ve Kürt halkı 2007 yılına ateşkes temelinde yaşanan büyük mücadele ile giriyor. Ateşkesi stratejik başarıya götürme arayışı ve çabasıyla giriyor. Ancak aynı zamanda ateşkesin başarı kazanıp kazanamayacağı sorusuyla da giriyor. Kazanması için büyük çaba harcanırken, kazanamamasının, stratejik başarıya dönüşmemesinin yaratacağı büyük tehlikeler ve tehditlerin baskısı altında giriyor. Bu tabii ki sadece Kürdistan’ı ve Kürt halkını etkilemiyor. Çevre toplumların hepsini etkiliyor. Türkiye, İran, Irak ve Suriye toplum-

larını etkiliyor. Bütün Ortadoğu'yu etkiliyor. Ortadoğu'da bir üçüncü dünya savaşının yaşandığı dikkate alınırsa aslında bütün küresel sistemi etkiliyor.

Nitekim küresel siyaset yürüten güçler, yıl sonuna geldiğimiz bugünlerde bile Kürt sorununun gelişimi nasıl olacak, onun arayışı içindeler. Bu doğrultuda yeni politikalar ve tutumlar oluşturmaya ve geliştirmeye çalışıyorlar. Demek ki Kürt sorunuyla ilgililer, ilişkililer. Dolayısıyla da kendi çıkarları

ateşkes durumudur. Ateşkes sürecinin başarısı için de Önder Apo'nun da geliştirdiği önemli perspektifler ve tutumlarla olacaktır ki bunları doğru görmemiz, anlamamız ve gereklerini pratikleştirmemiz gerekiyor. Bizim açımızdan 2007 yılında ateşkesin mutlaka başarıya dönüştürülmesinin politik hattını Önder Apo ortaya koyuyor. Bu bakımdan en önemli siyasi durum olarak Önderliğimizin geliştirdiği siyasal etleri görmemiz lazım. Özellikle son

görüşmelerde Önderliğimizin ortaya koyduğu görüşler anlamlıdır, önemlidir. Ciddiyetle değerlendirmemizi ve üzerimize yüklediği görevlerin gereğini pratikleştirmemizi gerektiriyor.

Önderlik en son notta mayısa kadar bu ateşkes temelinde bir çözüm oluşmazsa ben artık bu işte yokum ve artık geri çekiliyorum diyor. Daha önceki görüşmelerde de açıkladı. "Eğer bu ateşkes temelinde Kürt sorununa demokratik temelde çözümler

ciddidir. Bu bakımdan da öyle sadece söz olsun diye veya sadece zorlama olsun diye bu sözleri söylediği sanılmamalı. Önder Apo'nun temel özelliklerinden birisinin ciddiyet olduğunu, hatta geçen tasfiyeciliğin örgüt içinde bozgunculuk geliştirdiği dönemde ciddi olunması yönünde bizi uyardığını iyi biliyoruz. Bu bakımdan zaten en son görüşmede de mayısa kadar bir gelişme olmazsa 'geri çekiliyorum' diye tutumunu netleştirmiş bulunuyor. Eğer bu ateşkes süreci demokratik çözüm yönünde adımlar atılmıyorsa geri çekilecektir. Bunu bilelim. Anlayalım. Herhangi bir anda Önderliğin 'geri çekildim' kararıyla karşı karşıya kalırsak, şaşırmayalım. Bu nokta önemli. Zaten biraz bu ciddiyeti anladıkları için ve Önderliğin uyarılarından ürktükleri için son dört beş haftadır üst üste görüşme yaptırıldılar. Öyle başka nedenden kaynaklanmadı.

Önderliğin tutumunun çok ciddi olduğunu gördükleri için devlet güçleri de üst üste görüşmeler yaptırdı. Biraz yumuşatmaya çalıştılar. En son notta buna ilişkin görüş belirtiyor Önderlik. Bu biçimde "Güya Guzman'a uygulanan taktik gereği bana biraz tavizler vererek halkın davasını satmamı isteyeceklermiş benden, reddediyorum. Böyle bir şeye gireceğim hiçbir zaman beklenmemeli, öyle yapmak değil geri çekilmek vardır. Halkı kendi kaderini kendi ellerine alacak şekilde, kaderiyle başbaşa bırakmayı tercih ederim" diyerek, bu tür oyunları da boşa çıkartıyor. Şimdi bu husus önemli. Madem böyle ciddi bir durum var, Önderliğin 15 yıldır uyguladığı stratejiyi geri çekeceğini, bunun başarı yaratmadığını söyleyerek halktan, örgütten özür dileyip kendisinin de çekileceğini ilan etmesi tabii büyük bir önem arz ediyor. Geri çekilmek istediği nedir? Bu, Önderliğin barış içinde demokratik yöntemlerle, birliğe dayalı geliştirmek istediği Kürt stratejik çözümünün işlemedığının ilanıdır. Bu işlememişse, geri çekilecekse, barış içinde çözüm olmuyorsa o zaman geriye ne kalıyor? Savaş kalıyor, çözümsüzlük kalıyor.

Birlik içinde çözüm olmuyorsa, ayrılmak kalıyor Önderliğin 15 yıldır

doğrultusunda bir çözüm arayışı içindeler. 2007 yılı bu temelde nasıl gelişecektir?

Çeşitli güçlerin 2007 yılına dair perspektifleri, politik duruşları nasıldır? Bunlar karşısında bizim politikalarımız neler olmalı? Yine nasıl bir pratik içerisinde olmalıyız? Tabii ki bunların değerlendirilmesi gerekiyor.

15 yıllık barış yaklaşımımız kabul görmezse ayrılık gelişir

2007 yılına girerken bizim açımızdan en önemli durum 1 Ekim'den itibaren ilan etmiş olduğumuz ve stratejik başarıya dönüştürmek istediğimiz

yönünde adımlar atılmazsa 1993 baharından itibaren geliştirdiğim barışçıl, demokratik çözüm stratejisini geri çekeceğim" dedi. Ve ben de geri çekileceğim diye belirtirken şunları da ekledi: Artık bundan sonrasını nasıl götüreceğine dair kararı halkın ve hareketin kendisinin vereceğini ifade etti. Şimdi bu açıklamalar ne anlama geliyor? Neyi ifade ediyor? Bize ne tür görevler yüklüyor? Bunlara nasıl yaklaşmalıyız? Bu konuda tabii ki doğru ve yeterli bir değerlendirme içinde olmamız gerekiyor.

Herşeyden önce şunu değerlendirelim: Önder Apo bu sözlerle blöf yapmıyor. Şantaj yapmıyor. Oldukça

izlediği barış ve birlik stratejisinin değişmesi, geri çekilmesi ne anlama geliyor; savaş ve ayrılık stratejisinin gündeme gelmesi anlamına geliyor. Demek ki Önderliğin 'geri çekildim' açıklaması ile yüz yüze kaldığımızda, ortada 'işte Önderlik çekilmiş, mevcut durumu biz devam ettiririz' durumu kalmıyor. Önderlikle birlikte barış da, birlik yaklaşımı da geri çekiliyor. Böyle olursa, neyle karşı kaşıya kalıyoruz? Savaş ve ayrılıkla! Bizim bunu doğru anlamamız, hareket olarak, halk olarak bu gerçeği görmemiz ve buna göre savaş ve ayrılık stratejisini oluşturup hayata geçirecek, bu temelde üzerimize gelecek saldırılar karşısında kendimizi savunacak ve özgürlüğümüzü elde edecek bir mücadeleyi yürütecek düzeyde hazırlıklı olmamız lazım. Bu önemlidir.

Kürt sorununa bir çözüm olacaksa şimdi olacaktır

Önderlik bunu niye yapıyor? Böyle bir dönemde neden bu tutumu geliştiriyor? Stratejik değişimi gündeme getiriyor? Başta, ateşkes çağrısı yaparken de Önder Apo ilan etti. Bu ateşkes temelindeki çözüm açısından son şanstır dedi. Benim de son ateşkes çağrımıdır dedi. Başarıya giderse gider, gitmezse artık ne ben böyle çağrı yapabilirim, ne de PKK beni dinler dedi.

Bu ne anlama geliyordu? Beşinci ateşkes mutlaka stratejik başarı kazanmalı anlamına geliyordu. Önderliğin siyasette etkili olabilmesi, siyaset yapabilmesi, siyaseti yönlendirebilmesinin tek yolu ateşkesin stratejik başarısı oluyor. Önderlik bu açılardan başarıyı yakalamak istiyor. Ateşkesin stratejik bir başarı kazanması için siyasi gündemi zorluyor. Stratejik başarıyı siyasi gündeme dayatıyor. Hem de şimdi. Önder Apo'nun siyaseti şu: Kürt sorununa ya çözüm ya çözüm! Çözumsuzlük artık olamaz. Çözumsuzlük geleceğe ertelenemez. Kürt sorununun çözumsuzluğunu geleceğe ertelemek demek, sorunu ortada bırakmak ve geleceğe nakletmek demek, Kürt soykırımının tamamlanması zeminini açık tutmak demektir. Orada artık sorun kalmayacak. Orada çözüm arayışı olmayacak. Ne olacak? İnkâr ve

imha başarı kazanacak. Kürt soykırımı gerçekleşecek. Öyle görüyor Önder Apo. İleriki süreci bu biçimde değerlendiriyor. Kürtler açısından bir imha tehlikesi görüyor. O nedenle de imhayı önlemek, böyle tehlikeli bir durumu ortadan kaldırmak için şimdi içinde bulunduğumuz süreçte Kürt sorununun çözümü sürecini başlatmayı, geliştirmeyi gerekli görüyor. Şu görüştedir: Olacaksa bir çözüm Kürt sorununa, şimdi olmalı siyasetini dayatıyor. Mutlaka çözüm olmasını istiyor. İçinde bulunduğumuz süreci Kürt sorununa çözüm açısından uygun görüyor, çözümsüzlüğü, çözümün geleceğe ertelenmesini ise tehlikeli buluyor.

sine girilecek.

Zaten Türkiye yönetimi topyekûn savaş ilan etmiştir. İnkarcı ve imhacı yürütücüler topyekûn savaşa 23 Ağustos 2005'te karar verdiler. Ateşkes ilanından sonra da ateşkes sürecini sabote edebilmek için gerillaya karşı operasyonlar, halka karşı baskı, Önderlik üzerinde işkenceler biçiminde topyekûn saldırılarını arttırarak sürdürdüler. Bu durumda barışçıl ve birlikçi çözüm temsilcisi olarak Önderlik de çekildiğinde, geriye hareketin ve halkın da topyekûn bir direnişe geçmesi kalıyor. Şu anlama geliyor: Eğer şimdi ateşkes temelinde barışçıl ve demokratik yöntemlerle Kürt sorununa çözüm

“Önderlik, ateşkes başarıya gitmez, Kürt sorununda demokratik çözüm süreci gelişmezse, ortaya çıkacak çatışma durumunu ve bunun başta Türkiye olmak üzere, Kürt sorunuyla ilgili tüm çevrelere neleri kaybetireceğini göstererek uyarıyor. Kaybetmek yerine kazanma çizgisine gelmelerini istiyor. Bunun da ateşkesin stratejik başarısına evet demek olduğunu ortaya koyuyor”

Geleceğe ertelemenin, imhayı getireceğini değerlendiriyor. O nedenle bütün riskleri üstlenerek, bütün imkanları değerlendirerek, en zor koşulları göze alarak Kürt sorununun çözümünü dayatıyor. Kürt sorununun çözümü için kendi direnişini en üst düzeye çıkarıyor. Halkı da, hareketi de bu temelde mücadele etmeye çağırıyor. Eğer benimle bir çözüm olacaksa şimdi olmalı diyor. Yok olmuysa artık ben bu çözümde yokum, bu işte yokum diyor. Halk artık kendi çözüm iradesini kendi gücüyle yaratacağı diyor. Bu ne anlama geliyor? Barış içinde birlikçi çözümün temsilcisi Önder Apo oluyor.

Türkiye yönetimine şunu açıkça söylüyor; barış içinde, birlikte çözüm istiyorsanız ben varım, biz hazırız, buyrun çözelim diyor. Böyle bir çözüme gelinmiyorsa, inkâr ve imhada ısrar ediliyorsa, o zaman ben çekiliyorum diyor. O zaman gündeme ne gelecek? Savaş ve ayrılık gelecektir. Buna da halk karar verecektir. Mayıs'a kadar ateşkes süreci içerisinde barışçıl demokratik çözüm yönünde adım atılmazsa, o zaman gündeme ayrılık ve savaş stratejisi girecek ve bu temelde topyekûn bir savaş içeri-

olmazsa, ardından ayrılık ve şiddet temelinde Kürt sorununa çözüm olacak. Ama yine çözüm olacak. Bu kez taraflar vuracaklar, bir taraf yenecek, bir taraf yenilecek. Kim yenersa tabii onun dediği olacak, siyasi yapı ona göre şekillenecektir. Ama yine Kürt sorunu bir biçimde çözüme kavuşmuş olacaktır. Artık onlarca yıl ertelenen bir Kürt sorunu kalmayacaktır. Önder Apo'nun değerlendirmelerinden çıkan sonuç kesinlikle bu. Bizim bu gerçeği iyi görmemiz gerekli.

Olacaksa bir çözüm şimdi olmalı

Neden Önder Apo süreci bu biçimde değerlendiriyor. Neden bu sürece ya çözüm ya çözüm yaklaşımını dayatıyor. Tabii bunun çeşitli nedenleri var. Birincisi; ateşkes sürecini stratejik başarıya götürmek istiyor. İfade ettiğimiz gibi ateşkes çağrısı yaparken, bunun son şans olduğunu belirtti. Kendisinin rol oynayabilmesi için, ateşkes sürecinin demokratik çözüm yönünde işletilmesi ve stratejik başarıya dönüştürülmesini gerekli gördü. Ateşkes çağrısının bir taktik

yaklaşım olmadığını, böyle anlaşılması gerektiğini, kesinlikle çözüm arayışı içerisinde olduğunu ifade etti. Şimdi bu temelde ateşkesin stratejik başarıya ulaşmasını dayatıyor ve bunu istiyor. Kendisinin de siyasi süreçte rol oynayabilmesi için, mücadeleyi yürütmesi için ateşkesin stratejik başarı yolunda ilerlemesi lazım. Başarı kazanırsa da olur, kazanmasa da olur demiyor tabii Önderlik. Mutlaka başarı istiyor. Ne olursa olsun başarı olmalı diyor. Başarısızlığı kabul etmiyor. Dolayısıyla ateşkes sürecinin stratejik başarıya dönüşmesi için tüm gücünü ortaya koyuyor. Her türlü çabayı harcamak ateşkesin stratejik başarısı yönünde mücadele veriyor. İlgili çevreleri uyarıyor. Hareketimizi uyarıyor, halkı uyarıyor. Zayıf yaklaşımaması gerektiğini ifade ediyor. Ateşkes stratejik başarıya dönüşmezse, ne tür tehlikelerin ortaya çıkabileceğini göstererek uyarıda bulunuyor. Dolayısıyla böyle tehlikelerle yüz yüze gelmemek için, ateşkesi başarıya götürecekt her türlü çabanın gösterilmesini istiyor.

Diğer yandan karşı tarafı uyarıyor. Ateşkes başarıya gitmez, Kürt sorunun da demokratik çözüm süreci gelişmezse, ortaya çıkacak çatışma durumunu ve bunun başta Türkiye olmak üzere, Kürt sorunuyla ilgili tüm çevrelere neleri kaybetireceğini göstererek uyarıyor. Kaybetmek yerine kazanma çizgisine gelmelerini istiyor. Bunun da ateşkesin stratejik başarısına evet demek, yani Kürt sorununun demokratik çözümü çerçevesinde adım atmak,

demokratik çözüm sürecini geliştirmek olduğunu ortaya koyuyor. Böyle bir stratejik başarıyı elde etmek için çaba harcıyor Önderlik. Kendisinin mücadelede varolma ve çaba harcamasının, ateşkesin stratejik başarısına bağlı olduğunu ifade ediyor ve bunu sağlamaya çalışıyor. Bir husus bu.

Diğer bir husus; ABD politikalarının Ortadoğu'da geldiği düzeyin, Kürt sorununun çözümünün dayatılmasını gerekli kıldığını görüyor. Bu bakımdan ABD'nin yeni politik arayışlarına Kürt sorununun çözüm politikasını dayatmak istiyor. ABD politikaları açısından da bölgede böyle bir süreç yaşanıyor. Bunu görüyoruz. Özellikle de ABD'deki 7 Kasım seçimleri ardından, Bush yönetiminin yaşadığı seçim yenilgisine dayalı olarak ortaya çıkan yeni politik arayışlar önem arz ediyor. Biliniyor, Amerika seçimleri adeta bir Irak referandumu gibi oldu. Bush yönetiminin Irak politikasından dolayı referandumdan geçirilmesi gibi oldu. Sonuçta Bush yönetimi bunu kaybetti.

Bu şu anlama geliyor: Amerikan toplumu Bush yönetiminin izlediği Irak politikasına onay vermemiştir. Dolayısıyla bunun ardından bu politikanın birinci sorumlusu olarak görünen savunma bakanı istifa etti. Ardından Bush yönetimi yeni politik arayışlar içinde olduğunu ilan etti. Cumhuriyetçiler ve demokratlardan oluşan bir Irak çalışma grubu oluşturuldu. Bu grup birkaç hafta çalıştı. Yeni Amerikan politikalarının

ilkelerini ortaya koyan bir rapor yayınladı. Bush, Irak raporu adıyla yayınlanan bu raporu dikkate alacağına dair açıklamayı daha çalışma başlarken yapmıştı. Irak çalışma grubunun raporu, ABD politikalarında değişikliklerin olacağını gösteriyor ya da olmasını istiyor. Yönetim olduğu gibi mi kabul edecek, bir kısmını mı kabul edecek? Ya da hiç mi kabul etmeyecek? Bu henüz netleşmemiş, ama Bush yönetimi önceden dikkate alacağını bellirmişti. Mevcut Amerikan yönetim yapılanması da gösteriyor ki önemli ölçüde dikkate almak zorunda kalacak. En azından Amerika'da farklı politik görüşler tartışılıyor şimdi. Geçen dönemde varolan ve Bush yönetimi tarafından izlenen politikaların başarısız olduğunu ve takip ettirilemeyeceğini herkes görüyor ve kabul ediyor.

ABD-İran çelişkisi çatışmaya dönüşme de varlığını devam ettirecek

Irak çalışma grubunun çalışma raporu neyi içeriyor? Birçok görüş ve maddeler var, ama biz üç önemli hususu belirtebiliriz. Birincisi; ABD'nin Ortadoğu'daki mücadelede izlediği yöntemlerde değişiklik içeriyor. Şunu bilelim; ister cumhuriyetçiler ister demokratlar olsun, ABD'nin Ortadoğu'daki amaçlarında önemli bir değişikliğin olacağı beklenmemeli. Çünkü bu bir parti politikası değildir. ABD, sadece devlet politikasından değil. Küresel sermaye sistemi adına da Ortadoğu'da bir savaş yürütüyor. Tamamen küresel sistemin politikalarının yürütücüsü oldu. Neydi bu? Ortadoğu'da I. Dünya Savaşı ardından yaratılan ulus devlet statüsünün küresel sistem içine çekilmesi, küresel sistem önünde engel olmaktan çıkarılmasıydı. Bu, dün de küresel sisteminin hedefiydi, bugünde bu hedef sürüyor yarın da sürecek.

Dolayısıyla küresel sistemin öncü gücünü olma konumundaki ABD, bu politikayı dün olduğu gibi bugün de sürdürüyor, yarın da sürdürecekt. Bundan vazgeçemez. Bundan vazgeçmesi demek, küresel sermayenin yenilgisi demektir. Böyle bir yenilgiyi sistem kolay kabul etmeyeceğine göre ABD'nin Ortadoğu amaçlarında bir değişiklik

olmayacak. Fakat yöntemlerde, araçlarda, ilişkilerde değişiklik olacak. Zaten rapor da bunun içeriyor. Bush yönetimi, 11 Eylül olayları ardından askeri müdahale ve şiddet temelinde bölgenin ulus devlet statükosunu parçalayıp, küresel sistem içersine çekmeyi hedefliyordu. Irak grubu çalışma raporuna göre, bundan sonra ABD'nin izleyeceği politikalar başka yöntem ve araçlarla gerçekleştirilmeye çalışılacak.

Bunlardan bir tanesi; Bush yönetiminin yürüttüğü tek yanlı askeri müdahale ve şiddet politikası bu düzeyde uygulanmayacak. Bush yönetiminin bu konudaki politikası neydi. Irak, İran, Kore'den oluşan bir şer eksenini tanımlamıştı. Bu şer ekseninin savaşa ortadan kaldırılmasını ön görmüştü. Nitekim 20 Mart 2003'teki Irak'a yönelik askeri müdahale bu temelde gelişmişti. Irak yıkıldıktan sonra stratejinin devamı İran'a, Kore'ye uygulanacaktı. Hazırlanan rapora göre bu politika değişiyor. Şer eksenini tanımlı kaldırılıyor, kaldırılacak. Yine Irak ve Afganistan Savaşlarında görüldüğü gibi ABD'nin tek yanlı askeri müdahaleyle yönetimleri yıkma ve küresel sistemi hakim kılma yaklaşımı değişecek.

Bu şu anlama geliyor: Artık Irak'a yaptığı gibi İran'a yönelik askeri müdahalesi aynı kapsamda olmayacak. Çünkü geçtiğimiz üç, dört yıl içerisinde hep şu beklenti oldu. ABD İran'a saldırdı, saldıracak. Herkes bunu değerlendirdi ve bekledi. ABD'de bu temelde politika yürüttü. Bu yönlü askeri hazırlıklar yaptı. Geline nokta da ABD İran çelişkinin bu düzeyde bir askeri müdahale içermediği gözüküyor. Ancak bu, ABD hiç şiddet kullanmayacak, askeri saldırı yapmayacak anlamına da gelmiyor. Cumhuriyetçilerin yaptığı gibi, demokrat yönetim de ihtiyaç duyduğunda birçok yere askeri saldırılar yaptı, yine yapabilir. Ama bu, Afganistan ve Irak örneklerinde olduğu gibi bir müdahale olmayacaktır. Bu demektir ki, ABD'nin İran'a karşı Irak'a yaptığı gibi bir askeri müdahalesi önümüzdeki süreçte gerçekleşmeyecek. ABD İran çelişkisi başka tür mücadele yöntemleriyle sürececek. Bu bir değişiklik oluyor.

İkinci husus; Irak müdahalesini

ABD yalnız başına yaptı. İngiltere'nin, İsrail'in desteğiyle sürdürdü. Bunun sonuç vermediğini görünce 2004 yılından sonra NATO'yu, ardından AB'ni bu müdahale süreci içine çekmeye çalıştı. Fakat istediği başarıyı sağlayamadı. Tek başına askeri müdahaleyle siyasetini hakim kılma çabasının sonucu çıkmaz oldu, çözümsüzlük oldu.

ABD müttefiklerini artırarak Ortadoğu sistemini kurmaya çalışacak

Irak'ta gelinen nokta bu oldu. ABD'yi başarıya götürmedi. Nitekim Irak'ta başarı sağlayamamıştır. Çıkmaz içerisine girmiş, çözümsüzlük içerisine girmiş durumdadır. Dolayısıyla ortaya şu çıktı ki, böyle tek başına siyaset yürütmekle ABD başarı kazanamıyor. Nitekim 7 Kasım seçimlerinde demokratlar propagandalarında Bush yönetimini ABD'yi dünyada yalnızlaştırmakla, müttefiklerinden koparmakla suçladı. Bu görüşün Amerikan toplumunda taraf bulduğu seçimlerle açığa çıktı.

Şimdi Bush yönetiminin bu konuda da politikalarında değişiklik olacak. Bundan sonra Ortadoğu'daki mücadelesini yalnız başına ya da sadece İngiltere ve İsrail'den aldığı destekle değil de geniş bir ittifak temelinde yürütecektir. Bu uluslararası düzeyde olduğu gibi bölge düzeyinde de olacak. Artık yalnız başına bölgeye hakim olma, bölgeye düzen verme değil uluslararası ve bölgesel düzeyde birçok güçle anlaşarak, ittifak yaparak, onlarla paylaşarak yeni Ortadoğu sistemi yaratmaya çalışacak. Tabii böyle bir müttefik arayışının başında Avrupa geliyor. Avrupa ile daha çok ilişki ittifak içerisinde olacak. İngiltere ile olduğu gibi Almanya ile, Fransa ile de, diğer Avrupa devletleriyle de Ortadoğu için ittifak yapacak. Hatta Rusya ile, Çin ile bu yönlü tartışmalar içinde olacak. Yine Ortadoğu'da çeşitli güçlerle ilişki ve ittifak içinde olmayı öngörecektir. Herkesi karşısına alıp şiddetle değişime zorlamak, yıkmak değil ilişki ve ittifak içerisinde mücadele ederek, onları değiştirmeyi öngörecektir. Bölgedeki ulus devlet sisteminin çeşitli güçleriyle uzlaşma ve ilişki içerisinde olmayı,

onlara karşı mücadeleyi ilişki içinde sürdürmeyi, mücadeleyle uzlaşmayı birlikte yürütmeyi esas alacak.

Nitekim raporun bu yönlü somut belirlemeleri var. Mesela Irak'ta şii Kürt ittifakına dayalı yönetimi yeterli bulmuyor. Sünnilerin de etkin bir biçimde yönetime katılmasını istiyor. Sünnilerin Irak yönetimine katılımını öngörmesi demek, ABD'nin Türkiye ve Suriye ile uzlaşma içinde olması demektir. Yine Irak'ta Kürtlerle şiiilerin mevcut etkinliklerinin zayıflatılması demektir. Yani Ortadoğu'daki mevcut durumda değişiklikler öngörüyor. Nitekim rapor yayınlanır yayınlanmaz şiiiler ve Kürtler tepki gösterdi. Türkiye, Suriye gibi güçler harekete geçti. İstanbul'da sünni örgütlerin konferansı yapıldı. Suriye'nin Amerika ile gizli ilişkiler içinde olduğu söyleniyor. Bu çerçevede ABD'nin muhtemelen şöyle bir politikaya yöneleceği anlaşılıyor.

Geçen süreçte Amerika, Türkiye, Irak üçlü ittifakını geliştirerek ve bu ittifaka Kürtleri de dahil ederek, İran ve Suriye'ye karşı bir Ortadoğu bloğu oluşturmayı öngörmüştü. Şimdi Irak yönetimine sünnileri biraz daha katarak, Türkiye, Irak, Suriye ittifakını geliştirerek, bu ittifak içine diğer Arap ülkelerini alarak, İran'ı yalnızlaştırmayı, İran'ı tecrit ederek, kuşatarak İran'a karşı ekonomik, siyasi baskı öngören bir mücadele yürütmeyi hedeflediği anlaşılıyor. Büyük olasılıkla ABD politikaları bu temelde şekillenecektir. Bu da tabii ABD'nin Suriye politikasında değişiklikler öngörüyor. ABD şimdiye kadar Beşar Esad yönetiminin yıkılmasını öngörüyordu. Yeni bir yönetimi Suriye'de iş başına getirmeyi hedefliyordu. Şimdi öyle anlaşılıyor ki Beşar Esad yönetiminin yıkılmasını değil de, Kaddafi yönetimine yaptığı gibi bazı politik değişikliklerle Amerika ile uzlaşma içerisine girmesini esas alıyor. Nitekim bunu gördüğü için Suriye yönetimi İran yönetiminin İran, Irak, Suriye üçlü görüşme çağrısına katılmadı. Amerika'nın bu politikasına yeşil ışık yaktı. Onun yerine Amerika ile gizli görüşme yaptıkları söylendi. Lübnan benzeri alanlardaki çatışma durumu

gelişti. Aslında bunlar bir tür uzlaşma arayışı için diyalogun önünün açılması çabaları oluyor.

Diğer yandan Türkiye ile ilişkilerini düzelterek. Zaten rapor Türkiye'ye büyük önem veriyor. Hatta Türkiye'nin Güney Kürdistan'a müdahale edebileceğini öngörüyor. Nitekim Türkiye'de bu temelde harekete geçmiş durumda.

rejimi zayıflatmaya çalışacaklar. Amerika politikasının böyle evrildiği anlamına geliyor.

Üçüncü husus ise şu oluyor. Şimdiye kadar yürütülen ABD politikası Ortadoğu'daki ulus devlet statükosunu parçalamayı öngördü. Bütün yöntemleri mevcut statükoyu, sistemi parçalama doğrultusunda idi. Amerika yalnız

Ortadoğu'nun ulus devlet yapılarını aşma ve Ortadoğu'yu küresel sistemi içerisine çekme amacı ortadan kalkmış değil. Küresel sermaye düzeninin bu politikaları bu temelde bölgenin ulus devlet yapısıyla mücadelesi devam ediyor, edecek. Bu önümüzdeki süreçte de devam edecek.

Amerika şimdiye kadar şiddet kullanarak bunu parçalamak istiyordu. Bundan sonra bir yandan çeşitli baskı yöntemleriyle uzlaşma ve çelişki diyalektikliği birlikte kullanarak bu ulus devlet yapısını aşmaya çalışırken diğer bir yandan yeni Ortadoğu'nun yapılanması içinde ilk adımları atmaya başlıyor. Bölgede müttefik kazanmaya çalışması, çeşitli güçlere dayalı bir bölge bloğunu oluşturmaya, bu temelde ittifak yaratmaya çalışması demek, ABD öncülüğüne dayalı yeni Ortadoğu statükosunun yapılanması yönünde adımlar atılması anlamına geliyor.

ABD kısaca sadece eski ulus devlet statükosunu yıkmakla kalmıyor, yeni ve kendi çizgisine dayalı bir Ortadoğu yapılanması sürecini de başlatmış oluyor. Şimdiye kadar böyle bir Ortadoğu'yu yalnız başına yapılandırmayı hesap ediyordu. Irak'ta içine girdiği çıkmaz, müdahaleyi bölgeye yayamaması ve bu doğrultuda izlenen politikaların Amerikan toplumunda onay görmemesi, uluslararası alanda ve bölgede çeşitli güçlerle ittifak yaparak, paylaşarak, uzlaşarak yeni bir Ortadoğu sistemini yapılandırmak zorunda kaldığını gösteriyor. Nitekim **Bir Halkı Savunmak** kitabında Önderlik, bu olasılıkları hep değerlendirmişti.

Irak'ta sünni yönetiminin Ortadoğu'da Türkiye'nin öne çıkarılması Kürtleri etkileyecektir

Gelinen noktada ABD'nin Irak'ta yalnız başına kendi istemi doğrultusunda sistem kurmasının kolay olmayacağı, mümkün olmayacağı bu pratikte gerçekleşmiş oluyor. Önderlik, yine Bir Halkı Savunmak'ta en güçlü olasılığın çeşitli güçlerin uzlaştığı karma bir sistem olacağını ifade etmişti. Nitekim süreç bu yönde ilerliyor. ABD yeni Ortadoğu sistemini çeşitli güçlerle, AB ile yine Ortadoğu'nun

Irak üzerinde de tartışmalı bir durum sürüyor zaten.

ABD'nin politikaları Türkiye'deki inkarcı eğilime cesaret vermiştir

Muhtemelen Amerika politikaları şöyle olacak: Türkiye ile biraz daha uzlaşacaklar, Türkiye'yi öne çıkaracaklar. Suriye yönetimini kendileriyle uzlaştıracaklar. Irak'ta sünnileri yönetime biraz daha etkili katacaklar. Bir denge yaratacaklar. Böylece Türkiye, Irak, Suriye ekseninde. Lübnan'dır, Ürdün'dür, Suudi'dir, Mısır'dır onlarda da yavaş yavaş küresel sisteme uyum yönünde, değişimi reformlarla yapmayı öngörme temelinde bir ittifak yaratacak. Bu temelde İran'ı kuşatacaklar, bölgede daraltıp tecrit edecekler. Yakın dönemde öngörüldüğü gibi askeri yöntemlerle bir müdahale değil de böyle bir kuşatma temelinde, daha çok ekonomik ambargo, BM yaptırımı, daha fazla siyasi tecrit, baskı, Avrupa'dan, bölgeden hatta mümkünse Rusya'dan, Asya'dan tecrit ederek baskı uygulayıp

başına yürüttü mücadeleyi. AB'yle bile ittifak yapmadı. İsrail dışında bölgede hiç kimseyi kendi yanına almadı. Herkesi hedef aldı. Adeta karşılaştırdı, düşman haline getirdi kendisini, bu biçimde bölge statükosunu parçalamak istedi. Gerçekten bazı darbeler vurdu statükoya, parçaladı. Irak'ta parçaladı mesela -ki Irak bölge statükosunun merkezidir.-

Bu nedenle artık 2003 öncesine dönemeyecektir Ortadoğu statükosu. I. Dünya Savaşı ardından gelişen bu ulus devlet statükosu parçalanmıştır. Irak'ta parçalandı, Türkiye'de ciddi biçimde zorlandı, politika değişikliklerine yol açtı. Suriye zorlandı ve giderek Amerika ile uzlaşmaya götürülecek. Arap monarşilerinde çeşitli reformlar yapıldı hala bu süreç işliyor. Dolayısıyla ulus devlet statükosu artık eskiye dönüşmeyecek şekilde parçalanmıştır ve değişim sürecine girmiştir.

ABD bir yandan bu yapıyla çelişkilerini sürdürecektir. Çünkü bu despotik ulus devlet yapılarıyla küresel sermaye sistemi arasındaki çelişki devam ediyor.

“Ortadoğu’nun yeniden yapılanması yönünde adımlar atılıyor, ilişkiler kuruluyor, o zaman yeni Ortadoğu’nun temel yapılanış ilkeleri Kürtler açısından nasıl olacak? Kürt sorununun çözümü, Kürtlerin özgür demokratik bir topluluk olarak Ortadoğu’da iradeleri ile yaşamaları üzerinde mi şekillenecek, yoksa yeni Ortadoğu sistemi Kürt inkarı ve imhası üzerinde mi oluşacak?”

çeşitli güçleriyle uzlaşma temelinde, karma bir sistem biçiminde geliştirmek zorunda kalmıştır. Şimdi bütün bunların bizim açımızdan, Türkler açısından önemi ne?

Birincisi; ABD, İran ilişkilerinin her an büyük bir savaşa yol açma olasılığını en çok bizim dikkate almamız gerekiyor. Ve nitekim öyle yaptık. Çünkü öyle bir savaş olsaydı, bu savaş herkesten çok Kürtleri etkileyecekti. Bu savaşın ağırlıklı yönü Doğu Kürdistan’da olacaktı. Bütün Kürdistan parçaları bu savaşın etkisi altında kalacaktı. Dolayısıyla bizim bu olasılığı dikkate almamız, bütün politikalarımızı, pratik mevzilenişimizi, çalışma tarzımızı buna göre kurmamız gerekiyordu ve öyle yapmaya çalıştık. Şimdi bu durumda bizim de değişiklikler yapmamız gerekiyor. Böyle bir savaş olasılığının ortadan kalkması ya da daha aza inmesi, bizim de şimdiye kadar böyle bir savaş ihtimaline göre oluşturduğumuz politika ve çalışma tarzlarında değişiklik yapmamızı gerektirir. Bu konuda da en çok Doğu Kürdistan çalışmalarımız kendisini gözden geçirmek zorunda kalacaktır.

İkinci husus; Irak’ta ve bölge genelinde ulus devlet kalıntılarıyla uzlaşmaya girmesi ve raporunun ön gördüğü gibi ABD politikalarının Irak’ta sünni yönetimini, Ortadoğu genelinde ise Türkiye’yi öne çıkarması elbette Kuzey’de ve Güney’de Kürtlerin durumunu etkileyecektir. Türkiye’yi öven, öne çıkarmayı öngören ifadeleri görünce, Türkiye yönetimi bu doğrultuda derhal harekete geçti. Bunu kendisi için bir şans, fırsat olarak gördü. Bu durumu ABD’nin kendisine muhtaç kaldığı şeklinde değerlendirdi.

Dolayısıyla ‘madem ABD bana muhtaç o zaman ben bundan yararlanarak ABD desteğini alıp, bu temelde Kürt özgürlük hareketini ezerim, bastırırım’

eğilimi yeniden canlandı. Ateşkes sürecine ilişkin tartışmaların yeniden azalması, ateşkes ortamında Türkiye yönetiminin çeşitli kesimlerinin daha fazla sertleşir duruma gelmesi, PKK’nin, gerillanın ezileceği, yok edileceğinin, Kürtlerin herhangi bir haklarının olmadığı açıklamalarının açıktan yapılması bundan kaynaklı. Türkiye devletinin tarihsel hatası olarak Kürt sorununu tanımlayan Tayyip Erdoğan bile, *“Türkiye’de Kürt sorunu diye bir şey yok, Kürtlerin herhangi bir hak davası yok”* diyerek 2005 yılında söylediği her şeyi yalanladı. İnkara kalkıştı.

Koordinasyonluk sistemi içerisinde Güney Kürdistan’a yönelik operasyonlar, tartışma gündeminin başına getirildi. ABD ve Irak yönetimi üzerinde bu yönlü baskıların sürdürüldüğü ortaya çıktı. Nitekim Celal Talabani bile Türkiye’nin kendilerinden PKK’ye karşı savaşmalarını istediğini açıkladı. Böyle bir durum var. Demek ki ateşkes sürecinde demokratik yöntemlerle Kürt sorununa çözüm aranmasının gerektiği bir ortamda ABD’deki mevcut gelişmeler bunu tersinden etkiledi. Demokratik çözüm yönünde adım atmak yerine, Türkiye’deki inkarcı ve imhacı eğilimi güçlendirdi ve bu doğrultuda hareketimize yönelik yeni bir ezme, imha etme, tasfiye etme konseptinin Türkiye tarafından geliştirilmesine yol açtı. Kuzey Kürdistan’daki özgürlük mücadelemizi ABD politikaları bu biçimde etkilerken, bununla da sınırlı kalmıyor.

Aynı şekilde Türkiye Kuzey’le yetinmeyerek bir de Güney Kürdistan’daki mevcut statüyü tehdit ediyor. Bir yandan sünnilerin Irak yönetimine biraz daha fazla katılmalarını, Kürtlerin Irak yönetimi üzerindeki etkilerinin daraltılmasını gündeme getiriyor, diğer yandan Türkiye’nin tehditleri sadece Kuzey’de değil, Güney’de de Kürt’lerin

geçen dönemde ulaştıkları statüyü tehdit etme, daraltma, sınırlandırma, hatta ortadan kaldırma tehlikesiyle yüz yüze gelmesini doğuruyor. Bu nedenle Güney Kürdistan yönetimi KDP, YNK yöneticileri raporu şiddetle reddettiler. Tepki gösterdiler. Güney Kürdistan’ın çeşitli kent ve kasabalarında bu rapora karşı gelişen protesto eylemleri, onun bu içeriğinden dolayıydı.

Demek ki o rapor doğrultusunda Amerikan politikaları oluşursa, bu Kürtlere olumsuz yansır. Bölgenin mevcut inkarcı güçlerini, ulus devlet yapılarını Kürt karşıtı politikalar yönünde güçlendiriyor, cesaretlendiriyor, teşvik ediyor. Önder Apo dedi ya o zaman, Amerika savaşı kışkırtıyor. İşte Amerika’nın politikalarının Türkiye’yi Kürtlerin üzerine saldırtması, yönlendirmesi böyle oluyor. Bu bir gerçektir. Bunlar sadece Amerika’yı eleştirmek için söylenmiş sözler değil. O rapordaki görüşlerin, bu temeldeki ABD politikalarının ortaya çıkardığı bir gerçeklik oluyor. Çatışma ile iki tarafı da kendisine muhtaç kılmayı öngörüyor Amerika.

Üçüncü etken ise; ABD müdahalesi temelinde Ortadoğu’nun yeniden yapılanmasının başlatılması, bölgedeki tüm güçleri etkiliyor tabii. Dikkat edilirse, bölgede herkes hemen harekete geçti. Ortadoğu’nun yeniden şekillenmesi içerisinde en etkili, en önemli yeri tutmak için çaba içine yöneldiler.

Kürt inkarı beraberinde soykırımı getirecektir

Herkes için şu soru ortaya çıktı: Yeni şekillenen Ortadoğu içerisindeki yerleri ne olacak? Az mı olacak, çok mu olacak? Güçlü mü zayıf mı olacak? Yoksa kendileri dışlanacaklar mı? Dışlanmamak, zayıf düşmemek ve yeni şekillenme içerisinde etkin yer alabilmek için hepsi harekete geçtiler. Bu konuda tabii en hassas konumda olan toplum Kürtler oluyor. Madem Ortadoğu’nun yeniden yapılanması yönünde adımlar atılıyor, ilişkiler kuruluyor, o zaman yeni Ortadoğu’nun temel yapılanış ilkeleri Kürtler açısından nasıl olacak? Kürt sorununun çözümü üzerinden mi, Kürtlerin

özgür demokratik bir topluluk olarak Ortadoğu'da iradeleri ile yaşamaları üzerinde mi şekillenecek, yoksa yeni Ortadoğu sistemi Kürt inkarı ve imhası üzerinde mi oluşacak? Tabii bu soru gündeme geliyor.

Şimdi mevcut ilişkiler bölgede ittifak arayışları bu konuda netleşmeyi ifade ediyor. Bu dönemde Kürt sorununun çözümü yönünde bir bölge ilişki ve ittifakı oluşursa inkar ve imha aşılır. Ama böyle bir çözüm olmazsa, Kürt sorununun çözümü yönünde bölgesel ilişkiler ittifaklar gelişmezse, tersine, Türkiye'nin yapmak istediği gibi biraz cıllanmış, üzeri maskelenmiş biçimde yeni Ortadoğu ilişki ve ittifak sistemi Kürt imhası ve inkarı üzerinde oluşursa, o zaman Kürtlerin yapacak hiçbir şey kalmaz.

Burada Kürt sorununun çözümü olursa olur, olmaz da yeni Ortadoğu sistemi de Kürt inkarı ve imhası üzerinde gerçekleşirse, o zaman böyle bir durumda Kürtler yeni bir bölge ve dünya sistemiyle karşı karşıya gelecektir. Bu sistemin inkar ettiği, yok etmek istediği bir güç olacaktır. Savaşılırsa böyle bir sisteme karşı savaşmak zorunda kalacaklar ki, o savaşın başarı kazanma şansı olmaz.

Demek ki Kürt sorununa çözüm olacaksa, yeni Ortadoğu'nun 21. yüzyıl başında şekillendirilmesi yönünde ilk adımlar atıldığı bu dönemde olacaktır. Bu nedenle de şimdi hem ABD'ye hem de bölge güçlerine Kürt sorununun çözümünü kabul ettirmek en kritik ve tarihi bir olgudur. Kürt çözümü gerçekleşecekse bu şimdi olmalıdır. Bu çözüm bütün politik, çevresel güçlere, uluslararası güçlere ve ABD politikasına da kabul ettirilmelidir. Önder Apo işte bir de bu gerekçeyle dayatıyor tabii. Eğer ABD'nin müdahalesiyle oluşan yeni Ortadoğu sistemine Kürt sorununun çözümünü kabul etmezse ve Kürt inkarı temelinde bir Ortadoğu oluşursa, o zaman Kürt sorunu ve onun çözümü diye bir şey kalmayacak. Tersine, Kürt soykırımının gerçekleştiği bir süreç gelişecek. Bunu görüyor.

Nitekim 20. yüzyıl inkarcı sistemi yarı yarıya soykırımı gerçekleştirdi. 21. yüzyılda da yeniden bir Kürt inkarı sis-

temi şekillenirse, bu tümüyle Kürt soykırımının gerçekleşmesi anlamına gelecektir. Artık soykırımı önlemenin, tersine çevirmenin imkanı kalmayacak. O nedenle şimdi çözüm olmazsa gelecek açısından çok büyük tehlike var. İster asimilasyon, ister katliam biçiminde olsun, soykırımın gerçekleşeceği bir süreç meydana gelir. O zaman bunu önlemek için de şimdi Kürt sorununun çözümünü politika gündemine dayatmak ve mutlaka bunu başarmak tek yol oluyor. Üçüncü etken olarak Türkiye bu politikayı dayatıyor.

Bölge güçlerinin durumuna bakalım. ABD'deki seçimler ardından Amerikanın yeni politik arayışlara yöneleceği ortaya çıkınca, İran hemen aktifleşti. Kendisini biraz etkili gördü. Derhal Irak'ı, Suriye'yi görüşmeye çağırdı. Suriye katılmadı buna, Amerika'yı gözetti. Amerika ile uzlaşma ihtimali ortaya çıkmışken bunu kaybetmek istemedi. İran'la görüşmeleri kabul ederek Amerika ile zıtlasmak istemedi. Taviz verdi. Fakat İran ve Irak yönetimleri en üst düzeyde görüşme yaptılar. Onlarca yıldır ilk defa cumhurbaşkanları düzeyinde İran ve Irak yönetimleri görüştü. Bu önemliydi. İran hemen aktifleşerek bölgede gücünü arttırmak istedi.

Diğer yandan Türkiye, İran yönelimlerini kendisi açısından biraz tehlikeli gördü. İran'ın, Irak ve Suriye'ye üçlü görüşme çağrısı yapmasını kendisini bölgesel gelişmelerden dışlanma ihtimali olarak değerlendirerek, hemen harekete geçti. Bölgedeki gelişmelerden dışlanmamak için İran'la görüşmeler yaptı. Suriye ile görüşmeler yaptı. Zaten Irak yönetimi ile sürekli görüşme halinde. ABD'nin Irak müdahalesi ardından oluşan üçlü ittifakı, Türkiye, Suriye, İran ittifakını canlandırmak istedi. Bölgesel gelişmelerden dışlanmamaya çalıştı.

Türkiye Kürt inkarını ilişkilerinin temel ilkesi haline getirmek istiyor

Türkiye aslında mevcut durumu hem bölgedeki durumu hem de ABD'deki gelişmeleri Kürt imhası ve inkarı politikasını ilerletmek açısından bir fırsat gibi değerlendirdi. İran ve

Suriye ile görüşerek PKK'ye karşı ittifakı yeniledi. Basına da yansıdı bu. PKK'ye karşı Türkiye, İran ve Suriye'nin en üst düzeyde ortak hareket etme kararı aldığı basın tarafından duyuruldu. Bu biçimde bir yandan bölgesel desteği almaya yönelirken diğer yandan ABD üzerinde baskılara yöneldi. Madem ABD Türkiye'ye muhtaç hale gelmiş bunu Kürtlere karşı mücadelede kullanmak istedi. Bunun için Tayyip Erdoğan yeniden Amerika'ya gitti. Zaten ateşkes ilanından sonra Amerika'ya gidip Bush yönetimiyle görüşmüştü. Bu kez de demokratların ileri gelen temsilcileriyle görüşmeler yaparak, hem cumhuriyetçi hem demokrat kanadı kendi politikalarına çekmeye, onların desteğini almaya çalıştı.

Öte yandan PKK Koordinatörlüğü adı verilen sistemi çalıştırdılar. Almanya'da toplantı yaptı bu koordinatörler. PKK'ye karşı imha edici mücadelenin planlarını yapmaya çalıştıklarını, ABD ile PKK'ye karşı yoğun bir pazarlığın sürdüğü Türk basınında da ifade edildi. Bu pazarlık iki yerde oluyor. Bir Avrupa'daki çalışmaların üzerine gitmek, nitekim Amerika'daki yöneticiler de zaten PKK'nin Avrupa'daki faaliyetlerini durdurmak için her türlü çabayı harcadıklarını ilan etmişlerdi.

Diğer yandan Güney Kürdistan'ın üzerine gitmek, Medya Savunma Bölgeleri'nin üzerine giderek, mevcut gerilla üslenmesini tasfiye etmek istiyorlardı. Bu konuda Türkiye'nin ABD ile uzlaştığı, ABD yönetiminin Türkiye'nin taleplerine belli ölçüde olumlu yanıt verdiği bilgileri var. Bunlar doğru bilgiler, basına da yansılar. Dolayısıyla Türkiye'nin her an Güney Kürdistan'a operasyon yapacağı, ordusunu getireceği yönünde propagandalar yapılıyor. Kış olduğu için yapılamıyor bu. İlkbaharda Türkiye Irak'a yeniden askeri müdahalede bulunacak, Amerika buna ses çıkarmayacak deniliyor.

Bu çerçevede Türkiye'nin desteğini almak için ABD'nin belli tavizler verdiği, Türkiye'nin taleplerini kabul ettiği düşünülebilir, bu mümkündür. Nitekim bu doğrultuda Irak yönetimi üzerine de baskı yapıldığı bir gerçek. PKK kamplarının üzerine gidilmesi için Irak yönetimi zorlanılıyor. Aynı şekilde

Güney Kürdistan yönetiminin de zorlandığı bu zorlanmanın Türkiye tarafından olduğu kadar Amerika tarafından da yapıldığı Celal Talabani'nin açıklamalarıyla ortaya çıktı.

Kürt sorununun çözümü için en elverişli bir süreçteyiz

Türkiye hem İran ve Suriye cephesini kendi yanına çekmeye, hem de ABD, Irak ve Avrupa cephesini kendi yanına çekmeye, hepsinin desteğini kendi yanına alarak PKK üzerine yürümeye, topyekün saldırılarını artırmaya çalışıyor. Tabii bu temelde Kürt inkarı ve imha politikasını yeni Ortadoğu ilişkilerinin temel bir ilkesi haline getirmek istiyor. Bu yaklaşımlarla Amerika'nın yeni Ortadoğu politikasının Kürt inkarı ve imhası üzerine de oluşmasını, Amerika'nın öngördüğü Ortadoğu sisteminin Kürtleri kabul eden, demokratik haklarını tanıyan bir sistem değil de Kürtleri inkar eden dolayısıyla imha edilmesini kabul eden bir sistem olarak şekillenmesini yaratmaya çalışıyor, bu yönde yoğun çaba harcıyor. Türkiye'nin ikili çabası var. Bir yandan mevcut özgürlük güçlerine vurmak, ezmek, tasfiye etmek çabaları var. Bu konuda özel kuvvetleri çalışıyor. Ordu harekette, Kuzey'de operasyon yapıyorlar. Güney'e yönelik her an saldırı yapabilirler bunun önü açılmıştır artık.

Geçen süreç gibi değil, hava saldırısı olabilir, kara saldırısı olabilir. Amerikan yönetimi buna izin verdi bu konuda anlaşılabilir. Bu biçimde bir yandan mevcut güçleri ezmek istiyor. Ama diğer yandan ve daha da önemlisi Amerika'ya Kürt inkarını kabul ettirmek istiyor. Amerika'nın Ortadoğu'da yaratmak istediği yeni sistemin Kürt inkarı temelinde olmasını sağlamak istiyor. Bunun için bütün imkanları veriyor çok fazla taviz veriyor.

Bunu boşa çıkarmamız lazım. Türkiye'nin bu çabalarını teşhir, tecrit etmemiz gerekiyor. Onun için Önderlik bazı güçlerin eleştirilerine rağmen mayıs ayını son tarih olarak belirledi. Bu sürece kadar Kürt çözümünü dayatıyor Türkiye'ye. Türkiye nasıl ki

İran'dan, Amerika'dan destek alarak yeni bir Kürt inkarı sistemi geliştirmek istiyorsa, bunun yoğun çabası içerisindeyse, inkarcı ve imhacı güçlerin karşıtı olarak Önderlik de Türkiye'ye Kürt sorununun demokratik çözümü yönünde adım atılmasını dayatıyor. Türkiye'nin bu politikalarını bozmaya, boşa çıkarmaya çalışıyor. Bir yandan imha ve saldırı politikalarını, diğer yandan Amerika'ya Kürt inkarına dayalı bir sistem yaratmayı öngören politikalarını boşa çıkartmak, teşhir etmek istiyor.

Bunların boşa çıkması demek, tabii Kürt sorununun çözümü yönünde adım atılması demektir. Son önemli bir etken olarak da sürecin bu doğrultuda Kürt sorununun çözümü açısından en elverişli süreç olmasıdır. Önderlik onu da görüyor. Çünkü gerçekten Türkiye'deki inkarcı ve imhacı güçler, tarihlerinin en zayıf dönemini yaşıyorlar. Ateşkesle birlikte içte ve dışta iyice teşhir ve tecrit olmuş durumdadılar. Amerika onları eleştirdi. AB ile tam bir çatışma halindeler. İran ve Suriye'den destek alma durumları sınırlıdır. Suriye Amerika ile uzlaşma yönünde eski ittifaka yeterince katılmayabilir. KDP, YNK bu yapıyla tam bir çatışma halinde, onlar destek vermediği gibi Türkiye'nin inkarcı ve imhacı kliği ile tam bir çelişki ve çatışma halinde. Karşılıklı ve sert açıklamalar oldu.

Şimdi Türkiye toplumu bu inkarcı ve imhacı politikaları benimsemiyor. Savaş onları çok zorluyor. Nitekim geçen dönemde cenaze törenlerinde hem

hükümetin, hem de genelkurmayın üzerine gittiğini gördük halkın. Akan kanın durdurulmasını istiyorlar, çözüm istiyorlar. Türkiye toplumu ve demokratik güçleri bu inkarcı ve imhacı kliğin savaş dayatmasını desteklemiyor. Türkiye yönetimi içinde de ikinci bir eğilim ortaya çıktı. Savaşsız, silahsız, ezmeye dayanmayan, çeşitli tavizler biçiminde uzlaşmaya dayalı bir Kürt çözümünü öngören bir politik eğilim gelişti. Çeşitli kurumları var Türkiye'nin. Devlet kurumları var, siyasi partiler var. ANAP biraz buna yatkın, DYP bunu zaten ilan etti. AKP aslında böyle bir eğilimdeydi. Fakat bu AKP'nin çok pragmatist çok rantçı olduğu anlaşılıyor. Öyle ciddi bir gücü de yok. Aslında kurnazca herkesi idare etmeye, iktidarın başını tutmaya, dolayısıyla rant kapılarını ellerinde bulundurmaya çalışıyorlar.

Mesela savaş zorlayınca ateşkes çağrıları yaptılar, onlar da ateşkes istiyorlardı. Biz ateşkes ilan edince Tayyip Erdoğan durup dururken "ordu operasyon yapmaz" dedi. Ama ordu operasyonlarını hiç azaltmadı, arttırdı. Başbakanın dediğinin tersi oldu. Fakat bunlara karşı bir kelime konuşmadı. Amerika'da ortaya çıkan duruma balıklama sarıldı. Şimdi inkarcı imhacı güçlerle kol kola girmiş durumda. Amerika'da esen havanın Kürt karşıtı olduğunu değerlendiriyor. Dolayısıyla Kürtleri ezmeye temelinde, Kürt özgürlük hareketini tasfiye etme doğrultusunda inkarcı güçlerle uzlaşarak kendi iktidarını korumaya çalışıyor.

AKP'nin Türkiye'nin sorunlarını çözme gücü yoktur

Tayyip Erdoğan cumhurbaşkanı olma yolunu biraz da bu biçimde açmaya çalışıyor. Çok ilkesiz, çok pragmatist, rantçı, iktidarcı bir tutum içindedir. Gerçekten de AKP'nin Türkiye'nin ciddi sorunlarını çözme gücü yoktur. Bu açığa çıkmıştır. Çok ikiye bölünmüş yaklaşımları var. AKP içindeki tüm güçler böyle değiller kuşkusuz. Fakat yönetimi elde tutan kılığın böyle ikiye bölünmüş olduğu, rantçı, iktidarcı olduğu, yine iktidarı elde tutan bir kesimin de çok milliyetçi olduğu, Türk islam sentezcisi olduğu, öyle liberalizmi temsil etmediği iyice açığa çıkmış durumda.

Şimdi bu çerçevede Tayyip Erdoğan kılığı destek veriyor da olsa Türkiye'de inkarcı imhacı eğilim en zayıf dönemini yaşıyor, iyice daraltılmıştır, tecrit teşhir olmuştur. 1 Haziran Atılımı temelinde gelişen mücadeleyle iyice darbelenmiş durumda. Şimdi eğer bu kesime Kürt

geliştirebiliriz. Bu kılığın bu kadar zayıfladığı bir dönemde Kürt sorununun çözümü gerçekleşmezse, tabii gelecekte gerçekleşmesi daha zordur. Güçlenirse hiç gerçekleşmez. Önderlik böyle bir ortama Kürt sorununun çözümünü dayatıyor. Dikkat edilirse, hem ateşkes süreci hem ABD'nin yeni politik arayışları hem de Türkiye'nin Kürt inkar ve imhasını geliştirme çabalarını, bunu sürdürenlerin tarihlerinin en zayıf dönemini yaşıyor olmaları birleştğinde, böyle bir sürece Kürt sorununun demokratik çözümü açısından ya çözüm ya çözüm politikasını dayatmak, süreci böyle değerlendirmek en doğru değerlendirme ve yaklaşımdır.

İkincisi; karşıt faaliyetler var. Yeni bir inkar ve imha sistemi yaratmak isteyen, bu temelde Kürt özgürlük güçlerini ezmek isteyen bir çaba var, bunların tasfiye edilmesi gerekiyor, boşla çıkarılması gerekiyor. Buna karşı direnilip, oyunların bozulup, çabaların boşla çıkarılması lazım.

“Ateşkesin stratejik başarıya götürülmesi doğrultusunda Önder Apo'nun geliştirdiği politikaların ortaya koyduğu pratik direniş tutumunun gereklerinin pratikte tüm Kürdistan parçalarında ve yurtdışında eksiksiz yerine getirilmesi, bu tutumun üzerimize yüklediği görev ve sorumlulukların gereğinin pratikte yerine getirilmesi gerekiyor. Ateşkesin stratejik başarısı kesinlikle buna bağlıdır”

sorununun çözümü dayatılacaksa ancak şimdi kabul ettirilebilir. İyice zayıflamıştır. Mücadele daha da geliştirilip, Kürt sorununun çözümü dayatılırsa bu zayıflatılmış gücün iradesi kırılabilir, inkarcılık aşılabılır, inkarcılığı aşacak bir toplumsal düzey, siyasi eğilim Türkiye'de yaratılabilir. Dolayısıyla inkarcılığı kırarak, aşılmasını sağlayacak, Kürt sorununun çözümünü Türkiye'ye kabul ettirecek bir gelişmeyi bu dönemde yakalamak için çözüm dayatılıyor. Önderlik politikalarında ve mevcut dayatmalarında bunu görmeliyiz.

Gerçekten de zayıflamış bir inkar ve imha kılığı var karşımızda. Mücadeleyi geliştirerek çözümü dayatarak, böyle bir zayıflık ortamında sonuç alabiliriz. Kürt sorununun çözüm sürecini

Üçüncüsü; böyle bir ortam da gerçekleşmezse ve Kürt inkarına dayalı yeni bir Ortadoğu sisteminin temelleri atılırsa, bu Kürtler açısından en büyük tehlike olur. O zaman gerçekten de Kürt sorununun çözümü diye bir şey kalmaz. Kürt soykırımının gerçekleştiği bir süreç gündeme gelir. Dolayısıyla bu tür tehlikeleri önlemek tarihsel tehlikeyi ortadan kaldırmak, diğer yandan oluşan imkanlar dahilinde Kürt sorununun çözümünü gerçekleştirebilmek için böyle bir döneme Kürt sorununun çözüm politikasını dayatmak tabii ki hem gereklidir hem de en doğru politik tutumdur. Önder Apo'nun da yaptığı budur.

Bizim çabalarımız bunu ne kadar karşılıyor. Bu konuda eksikliklerin olduğu bir gerçek. Aslında hareketimiz

bu konuda planlıydı. Toplumun değişik kesimlerinden de çağrılar olmuştur. Ancak görüyoruz ki ateşkes çağrısı yapanlar çağrılarını yeterince sahip çıkıyor. Kürt sorununun demokratik çözümü konusunda etkili çaba harcamıyorlar.

Demokratik serhildanın yükseltilmesi gerekirdi

Diğer yandan hareketimiz planladığı çalışmaları güçlü, etkili bir biçimde, Önderliğin çözüm sistemini pratikte gerçekleştirecek düzeyde geliştiremiyor. Propaganda, ajitasyon çalışmalarımız zayıftır. İdeolojik mücadele duruşumuzun ciddi zayıflıkları var. Serhildan neredeyse durdurulmuş vaziyette. Sanki silahlı ateşkes için bir ateşkes ilan etmedik de her türlü kitle eylemliliğini de durduracak bir ateşkes ilan etmişiz gibi bir hava var. Bu çok yanlış bir durum. Oysa herkes biliyor ki meşru savunma direnişi durdurulunca, böyle bir süreçte demokratik halk eyleminin daha çok yükseltilmesi gerekiyordu. Hem özgürlük ve demokrasi mücadelesi içerisindeki temel yerinden dolayı hem de durdurulan silahlı direnişin boşalttığı yeri doldurmak açısından, demokratik serhildanın kat kat yükseltilmesi gerekirdi.

Oysa son dönemdeki bazı kıpırdanmalardan öteye ciddi bir demokratik eylemlilik yok. Bu konuda hareket de, halk da kendi durumunu değerlendirmek durumunda. Başta kadın ve gençlik olmak üzere, toplumun tüm dinamik kesimleri demokratik serhildanı geliştirme görev ve sorumluluklarını ne kadar yerine getirdiklerini değerlendirmeliler. Bu konuda zayıf bir durum yaşanıyor. Örgütsel çalışmalarımız açısından, demokratik konfederalizmin inşası, komünal demokrasi temelinde toplumun örgütlülüğünün geliştirilmesi yönünde çabalar olsa da bunlar da zayıf. Bir seferberlik halinde çok güçlü bir biçimde geliştirilmesi gerekiyor.

Bu nedenle Önderlik en son “çalışanlara selamlarımı söyleyin, çalışmayanlara söylemeyin” dedi. Mevcu tutumu eleştirdi tabii. Sorumsuzca gördü. Zayıf değerlendirdi. Şimdi Önderlik değerlendirmeleri ve

Topyekün bir savaşa her açıdan hazırlık olmalıyız

Tam da böyle bir süreçte ateşkesin bizim üzerimizde yarattığı uyumsuzluğu da değerlendirerek ya da böyle olduğunu varsayarak saldırıp, bizi imha etme hesabı yapıyorlar. İşin gerçeği budur. Ve tabii bizim de bu gerçekleri görerek hareket etmemiz lazım. O zaman 2007 yılına yaklaşımımız ne olmalı? Her şeyden önce ateşkesin stratejik başarıyı sağlaması için elimizden gelen her şeyi yapmalıyız. Önderlikle aramızdaki mesafeyi kapatarak, Önderlikle tam bir bütünleşmeye ulaşmalıyız. Propaganda ajitasyon çalışmalarımızı, diplomasi faaliyetlerini, demokratik serhildanı, demokratik konfederalizmin inşasını en ileri düzeyde geliştirebilmeliyiz. Yine meşru savunma duruşunda hatalarımız olmamalı. Böylece karşıt sisteme, Türkiye ortamına Kürt sorununun demokratik çözümü yönünde adım atılmasını dayatmalıyız. Bunu başarmak için siyasi zorlanmanın en ileri düzeyini ortaya çıkarmalıyız. İdeolojik ve siyasi mücadeleyi bu konuda zengin yöntemlerle en ileri düzeye getirmeliyiz ve Önderlikle birlikte gerçekleşecek Kürt sorununa demokratik çözüm sürecinin önünü açabilmeliyiz. Temel görevimiz budur.

Bütün gücümüzü böyle bir görevi başarıyla yürütmeye vermemiz lazım. Ama bunun yanında şunu da gözardı etmemeliyiz; bütün çabamıza rağmen, istemimize rağmen böyle bir çözüm süreci gelişmez de Önderlik 'ben çekildim' derse ortaya çıkacak büyük çatışma ortamına da şimdiden hazırlıklı olmalıyız. Böyle büyük bir çatışmada yenilip ezilmemek, başarı kazanmak, o temelde Kürt sorununun çözümünü gerçekleştirebilmek için en başta kendimizi güçlü bir biçimde eğitmeliyiz, yenilemeliyiz, ideolojik olarak bilinç düzeyi itibarıyla, irade olarak, netlik ve kararlılık düzeyini de geliştirmeliyiz. Kendimizi güçlü bir biçimde örgütlemeliyiz.

Gerillayı büyütmeliyiz, gerillanın eğitimine büyük önem vermeliyiz. Böyle bir topyekün savunma savaşının

tutumuyla açığa çıkıyor ki ne yapacak-ak şimdi yapacağız. Oysa hareketin de halkın da tutumu öyle değil. Şimdi değil bir şeyler yapmayı, geleceğe erteliyor. Adeta yorgun düşmüş gibi pasifist bir tutum arz ediyor. Bu Kuzey'de böyle, Doğu'da, Güneybatı'da böyle, yurtdışında böyle, yani bütün Kürdistan parçalarında ve yurtdışı çalışmaları alanında böyle bir durum yaşanıyor.

Gerillanın duruşu açısından da zorlanmalar oldu. Başta tartışmalar temelinde belli bir duyarlılık olsa da bu devam ettirilemedi. İnkarcı, imhacı güçlerin artan saldırılarının yanı sıra gerillanın tarzda yaşadığı eksiklik ve hatalar birçok çatışmaya yol açtı. Fazlasıyla kayıp verdik. Şehitlerimiz oldu. Ateşkes sürecinde de başta Erzurum'da **Şiyar** arkadaş olmak üzere büyük şehitler verdik. Önemli bir zorlanmayı gerilla da yaşadı. Hareketimizin ve halkın bu durumdan, zayıflıktan, pasifizimden kendisini kurtarması gerekiyor. 2007 yılının en önemli perspektifi, üzerinde yoğunlaşacağımız hususu budur. Bu pasif duruşun kırılması gerekiyor.

Ateşkesin stratejik başarıya götürülmesi doğrultusunda Önder Apo'nun geliştirdiği politikaların ortaya koyduğu pratik direniş tutumunun gereklerinin pratikte tüm Kürdistan parçalarında ve yurtdışında eksiksiz yerine getirilmesi, temsil edilmesi, bu tutumun üzerimize yüklediği

görev ve sorumlulukların gereğinin pratikte yerine getirilmesi gerekiyor. Ateşkesin stratejik başarısı kesinlikle buna bağlıdır.

Eğer hareket ve halk kendini bu konuda mevcut duruştan kurtarır, Önder Apo'nun çözüm dayatması temelinde demokratik mücadeleyi geliştirerek çözümü mevcut ortama dayatarak demokratik çözümler yönünde adımlar attırır ise bu tarihi bir gelişme olur. 2007 yılının ilk üç, dört aylık döneminin temel perspektifi, bize yüklediği temel görev bu. Bunu hareket ve halk olarak başarıyla yaparsak, tarihsel bir görevi yapmış oluruz. Ancak bunu bu biçimiyle yapamazsak, yani 2007 yılının ilk dört ayında Kürt sorununun demokratik çözümü yönünde başta Türkiye yönetimi olmak üzere ilgili güçlere adım attıramazsak, ondan sonra gündeme topyekün savaş gelir.

Önder Apo çekileceğini ilan etmiş durumda. Artık ateşkes değil de barışçıl çözüm diye bir şey kalmaz Kürt sorunu için. Birlik içinde çözüm de kalmaz. Kıyasıya bir vuruşma, çatışma durumu ortaya çıkar. Bunu biz isteriz de yaparız da, bu durum öyle gelişir dememek lazım. Türkiye yönetimi de buna göre hazırlanıyor, hergün Türk basınında Türkiye devlet yönetiminin çeşitli sözcüleri, mayısla birlikte Türk ordusunun Güney Kürdistan'ı işgal edeceği yönünde açıklamalar yapıyor. İnkarcı ve imhacı güçler de böyle bir saldırıya hazırlanıyorlar.

temel yükünü omuzlayacak gerillanın güçlü olması için sadece kendileri değil tüm hareket ve halk olarak bütün çabayı harcalamalıyız. Sadece gerillada değil, hareketin tümü bütün KKK sistemi olarak ve yine halk olarak büyük bir çatışma ihtimaline göre kendimizi hazırlamalıyız. Bunun için eğitmeliyiz kendimizi, örgütlemeliyiz, kendimizi örgütleme toplumu örgütlemeye doğrultusunda bütün imkanları kullanarak en ileri düzeye ulaşmaya çalışmalıyız. Bir de tabii topyekün direniş için gerekli her türlü pratik hazırlıkları yapmalıyız. Cepaneden, erzağa, planlamadan projeye, örgütlenmeye kadar böyle bir güçlü direniş savaşı verebilmek için pratikte ne tür hazırlıklar yapmak gerekiyorsa hepsini yapmalıyız.

Ancak bunları yaparsak olası bir topyekün savaş durumunda karşıt güçlerin, inkarcı ve imhacı güçlerin saldırılarını kırabiliriz, boşa çıkarabiliriz. Askeri yollarla da büyük başarı kazanabilir, Kürt sorununun çözümünü bu temelde sağlayabiliriz. Bunun başka yolu da yoktur. Ateşkes temelinde demokratik çözüm gerçekleştirilmezse, yine gündeme gelecek topyekün çatışma durumunda zafer kazanamazsak zaten o zaman imha olacağız. Daha ilerisi olmayacak. Artık bu biçimdeki bir yaşamın kabul edilmesi, sürdürülmesi mümkün değil. Zaten siyasi ortam, bölgedeki

gelişmeler buna izin vermeyecek, bir de Kürt toplumunun artık böyle bir hakaret düzeninde yaşamayı, cılız mücadelelerle başarılar kazanmayan böyle bir yaşamı sürdürmeyi kabul etmesi mümkün değildir. Böyle bir yaşamla toplum iradeli, güçlü bir toplum olamaz artık. Şimdiye kadar bu hakaret dayatmalarını özgürlük mücadelesi temelinde gösterilen cesaret ve fedakarlıklar, kahramanlıklar önledi. Halkın onurunu, şerefini, ruhunu yarattı, korudu.

Bu süreçte temel şiarımız ya zafer ya zafer olmalıdır

Bütün aşağılanmaları tersine çevirerek umut, heyecan, gelecek bilinci, özlemi, perspektifi ortaya çıkardı. Ama bu buraya kadardı. Bu biçimde sürüp gitmez. Böyle bir toplum olmaz. Ne yenilgisi var ne zaferi vardır. Önder Apo bunu da değerlendirdi. Yenilgi de yok zafer de yok. İslamiyette derler ya Arafta kalmış, ne cennete gidiyor ne cehenneme sürüp gidiyor. Öyle bir yaşam doğru bir yaşam değil. Her şeyden önce insanlık böyle bir yaşamı reddediyor. Dolayısıyla Kürt toplumunun ne özgür iradeli onurlu bir toplum ne de yok olmuş bir toplum biçiminde kalması daha fazla mümkün değil. Bu durumun değişmesi gerekir. Elbette özgür, iradeli, demokratik yaşama kavuşmuş bir temelde değiştirilmesi

en doğrusudur. Bunu gerçekleştirmek için mücadele etmeliyiz, ama böyle bir durumda kalmak da olmaz. Bu mücadeleyi yürütürken başarılı olmazsa, artık olumsuz yönde bir sonuca da gidilir.

Sonuç olarak demek ki 2007 yılı 2006 yılından çok daha önemli. Olağan üstü özellikler taşıyan son derece kritik bir yıl konumunda. Özgürlük mücadelemiz açısından gerçek bir final yılı konumunda. Hem ateşkesle dayalı demokratik çözüm açısından hem de gerekirse topyekün direniş temelinde Kürt halkının özgür, demokratik yaşamını ilerletme yılı olacak. Özgürlük mücadelemizi gerçekte finale taşıyacak, finalini yaşatacak ve başarıya taşıyacak bir yıl. Riskli bir yıl, ciddi imha tehlikeleri ve tehditleri var. Fakat daha fazla da başarı kazanma imkan ve fırsatları var. Bizim görevimiz bu tehlikeleri tehditleri görerek, onlara karşı tedbirleri geliştirmek, daha çok da Kürt sorununun çözümünü yönündeki başarı fırsat ve imkanlarını görüp, onları yerinde doğru bir biçimde kullanarak Kürt sorununun demokratik çözümünü başarmaktır. Bu bakımdan Kürt halkının onlarca yıl özlemini duyduğu, yüzbinlerce, milyonlarca şehit verdiği, yine uğruna çok büyük bir cesaretle fedakarlık gösterdiği özgür, demokratik yaşamı yaratmak, bu doğrultuda özgürlük mücadelemizi zafere götürmektir.

Bunun başka yolu yok. İmhayı tartışamayız. İmha da bir yoldur diyemeyiz. Onu kabul edemeyiz. Öyle de olur diyemeyiz, o bakımdan da Önderliğin ya çözüm ya çözüm sloganına bizim de hareket olarak, halk olarak ya zafer ya zafer şiarını dayatmamızdan başka yol yoktur. O bakımdan 2007 yılına ya başarı ya başarı sloganı ile yaklaşmalıyız, ya zafer ya zafer sloganı ile yaklaşmalıyız. Ne olursa olsun, her türlü zorluğu göğüsleme temelinde insanın büyük yaratıcılığına ve değiştirme gücüne dayanarak, örgütlenme ve eylem yeteneğimizi en ileri düzeyde pratikleştirerek bu şiarın gereğini yerine getirmeliyiz. Bu temelde 2007 yılının Önder Apo'ya halkımıza, tüm yoldaşlara, tüm demokratik güçlere kutlu olmasını ve üstün başarılarla geçmesini diliyorum.

Barış umutlu olmak kadar gerçekçi ve örgütlü güç olmayı gerektirir

“Türkiye Barışını Arıyor” Konferansı Türk-Kürt halklarının demokratik birliğini ifade eden bir kurucu meclis niteliğindedir. Tartıştığı sorunlar, bileşimi ve önerilerinin önemli bir bölümü göz önüne getirildiğinde, Erzurum ve Sivas kongrelerinden hiç de geri kalır bir yanı yoktur. Hatta söz konusu konferansı bu kongrelerin güncellenmesi olarak da değerlendirebiliriz. Bu nedenle de konferans, bir kurucu meclisin çalışma sorumluluğuyla karşı karşıya bulunmaktadır”

Kürdistan halkının Reber Apo öncülüğündeki özgürlük, barış ve demokrasi mücadelesi, bölgenin ve Türkiye'nin temel gündemi olmaya devam etmektedir. Yarattığı demokratik, ulusal bilinç, örgütlülük, savunma gücü, kültürü ve hayata geçirmek üzere önüne koyduğu demokratik komünal yaşam projesi ve bütün bunlardan hareketle oluşturduğu siyasal ağırlığıyla, gerek Türkiye'de, gerekse de uluslararası arenada yoğunca tartışılan konumunu sürdürmektedir. Tarihi bir süreçten geçtiğimiz bugünlerde gündem, kendi demokratik çözümünü dayatan Kürt sorunu çerçevesinde boyutlanarak derinleşmektedir. Bu tartışmalar, sadece devlet ve iktidar dışında kalmış kesimler tarafından değil, devlet içinde de yoğunca yapılmaktadır. Çünkü Kürtler eskisi gibi yönetilecek, idare edilecek konumdan çıkmış, bölgenin en dinamik halkı durumuna gelmiştir.

Konferans tabandan örgütlenmiştir

13-14 Ocak tarihleri arasında Ankara'da, belli bir temsiliyeti olan tanınmış yüzlerce aydın, yazar, gazeteci, hukukçu, siyasetçi, sanatçı ve sendikacının katıldığı, “Türkiye Barışını Arıyor” Konferansı, Kürt halkının kendi demokratik çözüm iradesini daha kararlı ve net ortaya koyduğu bir süreçte gündeme gelmiştir. Katılımcıların niteliği ve niceliği, tartışmaların düzeyi ve ulaşılmış olduğu sonuçlar itibarıyla ele alınıp değerlendirilmesi gereken bir konf-

eranstır.

Hükümet, konferansı görmezden gelmiştir. Bu kadar farklı kesimlerden gelen ve gerçekten de Türkiye gerçekliğini ifade eden bir zenginliğin bulunduğu konferansı, yapılmamış saymıştır. Konferanstan bir süre önce Tayyip Erdoğan'ın Amerika'da “Kürtlerin hak sorunu yoktur” açıklamasının bir devamı olarak inkarcı tutumunda en ufak bir değişikliğe gitmemiştir. Hükümet, konferansı görmezden gelmekle kalmamış, savcılığın hemen harekete geçerek jet soruşturma başlattığına dair haberler basına yansımıştır. Özel savaş medyası ise konferansın tespitlerinden, çözüme dönük ortaya koyduğu perspektiften, açığa çıkardığı sonuçlardan, yine Önder Apo'nun dışlanmadığından ve PKK'ye tek yanlı olarak yüklenilmemesinden rahatsız olduğunu, konferansa ilişkin verdiği haberlerde yansıtmıştır. Önderliğin ve PKK'nin demokratik özerklik çözümünün onaylanması anlamına gelen sonucunu hazmetmelerinin zor olduğu görülmüştür.

Geçmişte de Kürt sorununun tartışılmasına ve çözümüne dönük birçok tartışma ve konferans yapılmıştır. Türkiye'de ilk kez bir-iki yıl boyunca Kürdistan ve Türkiye'de, Marmara, Ege, İç Anadolu, Karadeniz, Akdeniz ve Diyarbakır'da yapılan bölge konferanslarının yapılmasından sonra ulaşılan sonuçların derlenip toparlandığı, üstten değil, tabandan örgütlenen demokratik muhtevası güçlü bir konferans

gerçekleşmiştir. Bu biçimiyle, Türkiye'nin yüz yüze olduğu temel sorundan kaynaklı barış, sadece Ankara'da aranmamıştır. Halklarımız, daha önce çeşitli şehirlerde yapılan bölgesel toplantılarda da barış istem ve arzularını formüle etmişlerdir.

Türkiye'de aydının bittiği nokta Kürt sorunudur

Kürt, Türk ve diğer azınlık milliyetlerin sorunlarına ve Irak'ta yaşanan kaosu çözümüne de ışık tutacak olan bu konferansı birçok açıdan değerlendirmek mümkündür.

Aydınsız bir toplum kör, sağır, duyarsız, vicdansızdır. Onun için de aydınlar toplumun vicdanı olarak değerlendirilir. Egemen sistem sürekli aydınları ezerek, yani toplumu vicdansızlaştırarak sonuç almak ister. Aydını direnen toplum, köleleşmeyen toplumdur. Aydını şu veya bu nedenden dolayı susan toplumlar ise eritilir ve çürütülürler. Bugüne kadar Türkiye'de aydının bittiği nokta, Kürt sorunu idi. Belki tek tek bazı bireyler ilk günden başlayarak Kürt sorunu konusunda tutumlarını, bedelini ödemek koşuluyla ortaya koymuştur. Ancak sorunu bu düzey ve kapsamda bir konferansta tartışacak cesareti şimdiye kadar gösterememişlerdi. Gecikmiş de olsa, artık her kesimden aydının tıkanan ve çözüm geliştirilmezse, ciddi ve daha ileri düzeye çıkacak çatışmalara yol açacak Kürt sorunu konusun-

da tutum belirlemeleri olumlu bir gelişme olarak değerlendirilebilir.

Konferans halkların çözümü için iyi bir başlangıç olabilir

Şüphesiz ki gösterilen bu tutumun gelişmesinde, Türkiye özgürlük ve demokrasi mücadelesinde şehit düşen, bilinen bilinmeyen binlerce devrimci militanın anısı vardır. Darağacına giderken, “yaşasın Kürt ve Türk halklarının kardeşliği” sloganını haykıran *Denizler*’dir. Yine daha önceki yıllarda, *Dr. Hikmetler*’in, ardından *Behice Boranlar*’ın, *Mahirler*’in, *İbrahim Kaypakkayalar*’ın gerçekten cesaret isteyen tutumları vardır. Tabii bunların içinde o yıllarda gösterdiği daha özgün tutumuyla İsmail Beşikçi’yi de unutmamak gerekiyor.

Apo-*Kemal Pir*, Apo-*Haki Karer* yoldaşlığı, her iki halkın eşit, özgür, demokratik ilişkiler içinde yaşamasının mayası, ilk harcı ve temel taşı niteliğindedir. Bu yoldaşlığı koşullayan ilişki, halkların kardeşleşmesinin bilinci, ruhu, örgütlü iradesi ve ahlaki tutumu olmuştur. Kürdistan dağlarında, gerilla saflarında bugünleri yaratmaya çalışırken şehit düşen yüzlerce Egeli, Akdenizli, İç Anadolu’lu, ve Karadenizli yoldaşı da saygıyla anmak gerekiyor. Nitekim varolan aydın tutumu ve cesareti böylesine güçlü bir mirasa dayanmaktadır. Bu anlamda temel, güçlü ve kalıcıdır. Dolayısıyla Haki-Apo-Kemal

yoldaşlığı ve birlikteliği, bu konferansta zenginleşerek gerçek tabanına oturmuştur.

Belki gecikmeli oldu, ancak Türk-Kürt halkları arasında yaratılan ve bugün de tırmandırılan gerginliklerin nereye varacağını ciddi bir biçimde tartışıldığı bir süreçte geliştirilmesi önemli olmuştur. Özellikle Ortadoğu’da yaşanan çatışmaların, şiddetin ve başta ABD olmak üzere birçok gücün tüm bölge halklarına bulaştırmaya çalıştığı bu çatışmaların, Türkiye’de bazı kıpırdanmalara yol açtığı bir süreçte konferansın yapılmış olması, bir bakıma bu tehlikeli gidişata dur demek anlamına gelmiştir. Bugün bölgede zaten sünni-şia çatışması başlamıştır. Öte yandan Arap-İsrail ve Filistin’de El-Fetih-Hamas çatışması derinleşerek sürmektedir. Güney Kürdistan’da, Kerkük’te Türkmen-Kürt gerginliği tırmandırılmaya çalışılmaktadır. Bu gerginlik üzerinden Türk milliyetçiliği kışkırtılmakta ve bu da Kürt-Türk kamplaşmasına yol açmaktadır. Tabii ki bölgenin böyle çatışmalı bir hale gelmesinden çıkarı olan güçlerin başında da ABD ve İsrail gelmektedir. Halkların payına düşen ise kan ve gözyaşıdır. Konferansın pratik olarak da rolünü oynaması halinde, tırmandırılmak istenen bu kamplaşma ve çatışma yerine, eşitliğin ve kardeşliğin esas alındığı bir çözüm modeli ortaya çıkabilir. Egemenlerin bölme, çatıştırma ve yönetme siyasetine karşı, halkların

çözümünü geliştirmek bakımından güçlü bir perspektif sunmaktadır.

Ancak böyle bir tavır Ortadoğu’da tezgahlanan halkların, mezheplerin boğazlaşma komplosunu boşa çıkarabilir. Bu hesapları yapanların üzerinde yürüyecekleri zemin kurutulmuş olur. Zaten Önderliğimize karşı gelişen uluslararası komplo’nun amacı; nerede duracağı belli olmayan bir Kürt-Türk çatışması yaratarak, her iki halkı da bölge politikasında yanına almak değil miydi? Bu uluslararası komplo’nun nasıl boşa çıkarıldığı unutulmuş gibidir. Önder Apo, bu komplo’yu boşa çıkarmak için tarihte eşine ender rastlanan bir fedakarlık göstermiştir. Kendisine yönelik her türlü ideolojik, politik saldırıya rağmen, tek yanlı olarak ateşkes ilan etti, gerillayı devlet sınırları dışına çıkardı ve bir iyi niyet girişimi olarak, iki ayrı heyetin barış grubu misyonuyla, tutuklanma pahasına da olsa Türkiye’ye gönderilmesi çağrısını yaptı. Önder Apo bu adımları atarken, O’na ve PKK’ye yapılan saldırılar, hala hafızalarımızda canlılığını korumaktadır. Yeri olmadığı için, açmaya gerek yoktur sanıyoruz bu konuyu. Buna rağmen Önder Apo, büyük bir bilinç, cesaret, sorumluluk ve ahlaki duruşla bu komplo’yu boşa çıkarmıştır.

Bir an böyle olmadığını, uluslararası komplo’nun başarıya ulaştığını düşünelim. Bu olsaydı, acaba bugün Türkiye’nin durumu böyle kalabilir miydi? Bu nedenle, “Türkiye Barışını Arıyor” Konferansı, bir anlamda Önder Apo’nun doğrulanması ve desteklenmesidir. Uluslararası komplo’yu gerçekleştiren güçlerin bugün gündemde olan bölgeyi çatışmalı hale getirme siyasetine verilmiş bir yanittir.

Konferans halkların birliğini ifade etmektedir

Elbette salt bir konferansta, bazı tespitlerin yapılması ve görevlerin planlamasıyla her şey bitmiş olmuyor. Ermeni aydınlarından *Herant Dink*’in katledilmesi, başlı başına değerlendirilmesi gereken bir cinayettir. Bu cinayet, inkarcı imhacı siyasetin temsilcileri olan ittifak terakki kalıntılarının, barışa, halkların kardeşliğine ve aydınların

cesaretli çıkışına verdikleri bir gözdağıdır. Bir sindirme operasyonudur. Bunun içinde, halklar arasındaki çelişkiyi kışkırtma hedefini görmek gerekmektedir. Hrant Dink şahsında aydınlara, barışa ve halkların kardeşliğine yönelik yapılan bu saldırıyı şiddetle lanetliyoruz. Hrant Dink'in anısına verilecek en büyük cevap, barışı ve halkların kardeşliğini sağlamak için her zamankinden daha fazla sorumlu, örgütlü ve cesaretli yaklaşmaktır.

Bu saldırı, barışın ne kadar zor, hayati ve aynı zamanda büyük bedeller gerektirdiğini de ortaya koymaktadır. Savaşta beslenen, OYAK'ı Türkiye'de şirket sıralamasında üçüncü sıraya çıkaran ordunun ve ondan da beslenen kesimlerin olduğu bir ülkede barışı savunmak, tüm bu çıkarları ortadan kaldırmak anlamına gelmektedir. Çünkü çıkarlarını kaybetme riskini taşıyanların yapmayacağı çılgınlık yoktur. Hatırlanacağı gibi, KKK Yürütme Konseyi'nin bir deklerasyonla barışçıl adımlar atma kararlılığını ortaya koyduğu günlerde, 12 Eylül günü Diyarbakır'da çoğu çocuk olan 11 Kürdistanlı, kontrgerilla tarafından tuzaklı bomba ile katledildi. Buna rağmen Önder Apo ateşkes ilan etmekten vazgeçmedi. Bu bile başlı başına Önder Apo'nun, hareketimizin ve halkımızın demokratik çözüm, diyalog ve barıştan yana olan tutumundaki samimiyetini hiçbir şüpheye yol vermeyecek biçimde göstermektedir.

Hrant Dink'in katledilmesi, hangi ülkede ve nasıl bir güce karşı barış mücadelesi yürüttüğümüzü ortaya çıkarmaktadır. Hazırlanması, örgütlenmesi, bileşiminin niteliği, tartışması ve ulaştığı sonuçlar bakımından ele alındığında, konferansın Türk-Kürt halklarının demokratik birliğini ifade eden bir kurucu meclis niteliğini taşıdığını belirtmek abartma olmayacaktır. Tartıştığı sorunlar, bileşimi ve önerilerinin önemli bir bölümü göz önüne getirildiğinde, Erzurum ve Sivas kongrelerinden hiç de geri kalır bir yanı yoktur. Hatta söz konusu konferansı bu kongrelerin güncellenmesi olarak da değerlendirebiliriz. Bu nedenle de konferans, bir kurucu meclisin çalışma sorumluluğuyla karşı karşıya bulun-

maktadır.

Türkiye'de cumhuriyetin ilanından bugüne kadarki meclis bileşimleri, Kürt halkının inkarı ve imhası kararını verdiler, dolayısıyla Kürt'ü hiçbir zaman temsil etmediler. Bu anlamda "Türkiye'nin gerçek meclisi ilk kez toplanmıştır" demek mümkündür. Çünkü halkların birliğini, kardeşliğini

bundan sonra bu konferansın devamındaki değişik platformlarda tartışılır. Daha önce de söyledim; 1920'lerdeki misak-ı milli anlayışını misak-ı demokrasi şeklinde bugün hayata geçirmemiz lazım."

Konferansa bu sorumlulukla yaklaşılması, görevlerin yerine getirilmesi halinde, Kürt sorununun

"Ermeni aydınlarından Hrant Dink'in katledilmesi başlı başına değerlendirilmesi gereken bir cinayettir. Bu cinayet inkarcı imha siyasetin temsilcileri olan ittifak terakki kalıntıları, barışa, halkların kardeşliğine ve aydınların cesaretli çıkışına verilmiş bir gözdağıdır. Bir sindirme operasyonudur"

temsil etmeyen hiçbir meclisin meclis olma değeri yoktur, olamaz. Bu anlamda ulaşılan düzey, bölücülük yapan meclisler karşısında halkların birliğini ifade etmektedir.

Önder Apo, konferansın önüne daha somut görevler koymaktadır: *"Bu geniş katılımın demokratik siyasete yansımaları, aktarılması gerekir. Uzun zamandır önerdiğim demokratik ittifak biraz buna benziyor. Bu konferans, demokratik ittifakın çekirdeği olabilir. Kürt sorunu konusunda çözüm isteyen, gerçek demokrasi için mücadele eden siyasi partiler, sivil toplum örgütleri, önemli şahsiyetler, bu ittifak çerçevesinde güçlerini bir araya getirebilirler. Bu, muazzam bir güç yaratabilir. Aslında Türkiye'nin ihtiyacı olan, bütün kesimlerin yer aldığı, aydınların, sivil toplum örgütlerinin de desteklediği böyle bir siyasi partidir. Ortak bir demokratik program oluşturabilirler. Ortak listeler oluşturup seçimlere birlikte girebilirler. Bir partinin adı altında seçime girebilecekleri gibi, bağımsız adaylar da gösterebilirler. Bu önerilerimiz hayata geçirilirse, bu değerli aydınların ve devletin bazı kesimlerinin de artık farkına vardığı riskler ve tehlikeler önlenilecektir. Bu ittifak çalışmaları yürütülmeli, bu çalışmalara daha fazla yoğunlaşılmalı. Hakikatleri Araştırma ve Adalet Komisyonu'nun kurulmasına dair önerilerim de olmuştur. Bu önerilerim,*

çözümü ve Türkiye'nin demokratikleşmesinde yeni bir adım olma niteliğini de taşımaktadır. Bu bir adımdır ve Önderliğimizin ilan ettiği ateşkes sürecinin bir meyvesi olarak ortaya çıkmıştır. Kaynağını Önderliğimizin ve hareketimizin milliyetçilikten uzak kimliğinden almaktadır. Her iki halkın bir araya gelmesini milliyetçilik başaramaz. Başaran ve başaracak olan da Önderlik çizgisidir.

Çözüm dışarıda değil halkların özgürlük iradesindedir

Özgürlük hareketi ilk günden beri Kürt sorununun çözümünün halkların kendi iradesi temelinde çözümünden yana olmuştur. Hiçbir zaman başka güçleri işin içine katma arayışında olmamıştır, olmayacaktır da. Dış güçleri bulaştırma arayışları, daha çok egemen güçlerden ve milliyetçilikten kaynağını almaktadır. Hareketimiz, Ortadoğu'nun sorunlarının uluslararası güçlere dayalı olarak değil, bölgenin halklarıyla demokratik konfederalizm esasına göre çözümünden yanadır. Konferansa yaklaşım da bu temelde olmuştur. Bu eğilim ve düşüncemizin pratik bir karşılık bulması bakımından da konferans olumlu olarak değerlendirilebilir.

Hiç kuşkusuz konferans, Kürt sorununu diyaloga dayalı olarak barışçıl, demokratik yöntemlerle çöz-

menin zeminini sunmaktadır. Ancak konferansın kimi yetersizliklerine de değinmekte yarar vardır. Konferansta bir program biçiminde sunulan taleplerin çoğunluğu, Önderliğimiz ve hareketimizin çeşitli zamanlarda yayınladığı deklarasyonlarda da dile getirilmiştir. Bu konularda sorun olmamakla birlikte, 'af' konusunu işleyen madde, kabul edilmemesi gereken bir ifadedir. Bu maddede; "toplumsal, kamusal ve siyasal yaşama katılımı sağlayacak, planlanmış ve kamuoyu vicdanını rencide etmeyecek bir siyasi af veya demokratik katılım programı yürürlüğe konmalıdır" denilmektedir. 'Kamuoyu vicdanını rencide etmeyecek' denilmekle muğlak, belirsiz ve her tarafa çekilecek, yoruma açık bir ifade kullanılmış olmaktadır. Kaldı ki böylesine köklü ulusal ve toplumsal sorunlarda sorunu af vb yöntemlerle çözmekten çok, karşılıklı, birbirini affı ifade eden bir yaklaşıma ihtiyaç vardır. Bir halkın özgürlük savaşçıları sanki suç işlemiş de af edilmesi gerekiyor biçiminde bir tanıma sığdırmak, niyetten bağımsız olarak rencide edicidir. Ve kabul edilmemesi gereken bir maddedir. Bunun yerine Hakikatleri Araştırma ve Adalet Komisyonu'nun oluşumuna gidilerek, karşılıklı olarak işlenen suçları araştırma temelinde, her iki toplumun savaş içinde birbirine karşı beslenen önyargılarını

pekiştiren olayları açığa çıkaran ve karşılıklı olarak birbirini affetmeye dayanan bir yaklaşım daha çözümlayici olacaktır.

Kürt halkı konferansı serhildanlarını geliştirerek pratikleştirecektir

Bilindiği gibi, Önderliğimiz ve hareketimiz tarafından 1 Ekim'de ilan edilmiş bir ateşkes yürürlükte. Ancak hükümet tümüyle kendisini cumhurbaşkanlığı ve genel seçimlere kaptırmıştır. Tüm hesabı kabaran milliyetçi, ırkçı oyları kendine çekmektedir. Deniz Baykal ve Devlet Bahçeli adeta milliyetçilikte yarışmaktadır. Türk ordusu ise kendisini tümüyle inkar imha siyasetinin kılıcı haline getirmiş bulunmaktadır. Bu nedenle de yapılan konferans görmezden gelinmiştir. Bunun en açık ispatı kış koşullarında mevzilerine çekilmiş gerilla güçlerimizle karşı imha operasyonlarının düzenlenmesidir. Bu tutumun anlamı şudur: Biz savaşacağız, imha edeceğiz! Neo ittifatçıların bu katliamcı yöneliminin Türkiye'yi sonu belirsiz bir maceraya sürükleyeceği kesindir. Elbette bu sadece hareketimize yönelik değil, Kürt halkının tüm parçalarındaki kazanımlarına yöneliktir. Nitekim Kerkük üzerinde kopartılan fırtınanın temelinde de bu anti Kürtlük vardır. Bunun için de Suriye ve İran ile anti Kürt, anti PKK ittifakını geliştirmeye çalışmaktadır.

Hareketimiz ateşkes konumunda bulunmasına ve aydınların yaptığı barış konferansına rağmen yürütülen bu saldırgan politikalar ve en son Hrant Dink'in katledilmesi; sadece Kürt halkının değil, tek ulus içinde erimeyen, kimliğini korumak ve geliştirmek isteyen herkesin imhanın hedefi olduğu anlamına gelmektedir. Bu konuda iyimser olmak için de hiçbir neden yoktur. Halkımız neo ittifatçıların son derece tehlikeli tehir (göç) ve imha politikasıyla karşı karşıya bulunmaktadır.

Elbette Kürt halkı, 'Türkiye Barışını Arıyor' Konferansı'nın ortaya koyduğu çözümleri eleştirileriyle birlikte, demokratik örgütlülüğünü ve serhildanlarını geliştirerek pratikleştirmeye çalışacaktır. Bu konuda üzerine düşeni yapmakta ısrarlı olacaktır. Ancak dayatılan sömürgeci imha politikası karşısında da kendisini güçlü milis örgütlülüğüne kavuşturarak, gerilla güçlerine katılımını daha fazla arttırarak, halklarımızın demokratik birikim ve mevzilerini korumaya çalışmalıdır. Devlet ve iktidar dışında kalmış tüm toplumsal kesimlerle ilişkilenecek ve örgütlemek için de yoğun bir çabanın sahibi olmalıdır. Bunu sadece ulusal değil, uluslararası boyutta da geliştirmek gerekmektedir.

Sonuç olarak, ne yazık ki içinde yaşadığımız bölgede hala 'ne kadar savaş o kadar barış', 'sömürgeciler savaşma ve direnme kapasitesini görmeden barışa yanaşmazlar' gerçeği geçerlidir. Bu nedenle halkımızın kendisini her zamankinden daha fazla gerçek bir barış gücü haline getirmesi zorunludur. Barışı savunmak, demokratik olmaktan ve bunun örgütlü gücünü yaratmaktan geçmektedir. Çünkü barışın düşmanları çok daha örgütlüdür ve beş bin yıllık egemenliğin tüm savaş ve yönetim tecrübelerini halklar karşısında devreye koymaktadırlar. Aydınlar da bu gerçeği dikkate alarak, barış mücadelesini daha da geliştirip güçlendirerek, saldırı ve çözümünü saptırma çabalarını boşa çıkarmak için daha fazla örgütlü hareket etmelidir.

ORTADOĞU VE IRAK YENİ DENGELERİN GELİŞECEĞİ BİR SÜRECE GİRMİŞTİR

“Kürtler dışında hiçbir halkın varlık yokluk sorunu yoktur.

Bölgedeki gelişmelerin seyri, söz konusu halkların ve ülkelerin daha çok ekonomik ve siyasal çıkarlarını ilgilendirmektedir. Siyasi, ekonomik, sosyal ve kültürel etkileri günlük yaşanmaktadır. Tüm bu etkilerin düzeyi –olumlu ya da olumsuz– Kürtlerinki ile karşılaştırılmaz”

Irak'taki gelişmeler, yalnız Ortadoğu'nun değil, dünyanın da geleceğini belirleyecek özelliklere sahiptir. Irak'ta meydana gelen her olay, en fazla da çevresindeki ülkelere ve halkları etkilemektedir. Bu açıdan bakıldığında, Irak'taki gelişmelerden en fazla etkilenen halklardan birinin Kürtler olduğu görülecektir. Irak'ın önemli bir parçası Kürdistan'dır. Bu da Irak'taki gelişmelerin Kürtleri yakından ilgilendirdiğini ortaya koymaktadır. Yalnız Kürtler değil, Irak'ın komşuları olan Türkiye, İran ve Suriye de bölgedeki gelişmelerle, yaşanan sorunlarla yakından ilgilenebilmektedir.

Kürt özgürlük hareketinin de Irak'taki gelişmeleri yakından takip ettiği ve buna göre politik yaklaşımlar belirlediği açıktır. Irak'taki gelişmeler bölge halklarını, devletlerini ilgilendirmektedir, ancak en fazla da Kürtlerin geleceği ile yakından ilgilidir. Kürt halkının varolma yok olma düzeyinde bir siyasi süreçten geçtiği söylenebilir. Irak'taki gelişmeler çerçevesinde Kürtler dışında hiçbir halkın varlık yokluk sorunu yoktur. Bölgedeki gelişmelerin seyri, söz konusu halkların ve ülkelerin daha çok ekonomik ve siyasal çıkarlarını ilgilendirmektedir. Siyasi, ekonomik, sosyal ve kültürel etkileri günlük yaşanmaktadır. Tüm bu etkilerin düzeyi –olumlu ya da olumsuz– Kürtlerinki ile karşılaştırılmaz.

ABD'nin hangi gerekçeyle Irak'a müdahale ettiği biliniyor. Mevcut durum göz önüne getirildiğinde, o gün-

den beri yürüttüğü askeri mücadele, izlediği siyaset, aldığı ekonomik, sosyal ve kültürel tedbirlerde başarılı olduğu söylenemez. Müdahale, Irak'taki mevcut siyasi kabuğu kırma anlamında bir rol oynamıştır. Irak'ın artık eski siyasal düzeyine getirilmesi söz konusu olamaz. Hatta Ortadoğu'da bile siyasal kabuk kırılmıştır. ABD'nin siyasal düşüncesinden veya iradesinden bağımsız olarak, Ortadoğu'da yeni aktörlerin ortaya çıkmasını sağlayacak bir sürecin önü açılmıştır. Bu yönüyle ABD müdahalesinin hiçbir değişiklik yaratmadığı da düşünülemez. Ancak müdahalenin öngördüğü hedefler dikkate alındığında, başarılı olunmadığı söylenebilir. Zaten istedikleri sonuca ulaşamadıklarını kendileri de itiraf etmektedir.

ABD başarısızlığını kabul etmiştir ancak müdahaleden vazgeçmemiştir

Müdahalenin tamamlanmasından söz etmek zaten mümkün değildir. Kaldı ki ABD, giriyorum şu kadar sürece çıkacağım, diye bir taahhütte de bulunmamıştır. Bu nedenle, ABD'nin müdahaleyi yaparken belirlediği stratejik hedeflerinden kolay vazgeçmesi beklenemez. ABD, Irak müdahalesiyle Ortadoğu şahsında göreceli de olsa 21. yüzyıl siyasi dengelerini yaratmayı amaçlıyordu. Ne var ki Ortadoğu'da işlerin öyle kolay olmadığını kısa sürede gördü.

Ortadoğu coğrafyası, dünyanın herhangi bir bölgesi değildir. İnsanlı-

ğın, ilk kültürel değerleri ve uygarlığı yarattığı coğrafyadır. İlk büyük devletler burada ortaya çıkmış, üç büyük din buradan dünyaya yayılmış, uygarlık zaman zaman farklı alanlara kaysa da Ortadoğu bu yönüyle dünyanın merkezi olmaktan hiçbir zaman çıkmamıştır. Dolayısıyla herhangi bir yere müdahale eder gibi Ortadoğu'ya müdahale edip sonuç almak mümkün değildir. Nitekim Önderliğimiz müdahaleden, hatta 11 Eylül olaylarından önce Ortadoğu ile ilgili yaptığı çözümlemelerde, herhangi bir müdahalenin Ortadoğu'da kolay sonuç alamayacağını, başka yerde başarılı olabilecek müdahalelerin burada başarısız olabileceğini belirtmişti. Önderliğimiz bunu belirtirken, Ortadoğu'nun siyasal, sosyal, kültürel yapısının da mevcut biçimiyle yürüyemeyeceğini, değişmesi gerektiğini, rönesans, reform yaşamadan ayağa kalkıp hamle yapamayacağını vurgulamıştır. Şimdi yaşananlar, aslında Önderliğimizin öngördüklerinin sahneye konulması gibidir.

ABD başarısızlığını kabul etmiştir. Ancak mevcut müdahaleden vazgeçmeyeceğini de vurgulamıştır. Her başarısızlığı derhal bir yenilgi olarak değerlendirmek doğru değildir. ABD kazanmamıştır, büyük zorlanmalar yaşamıştır, siyasi, ekonomik ve prestij olarak çok şey kaybetmiştir, ancak tümünden yenilgiye uğramadan kolay kolay bırakıp gitmeyecektir. Nitekim Baker-Hamilton raporundaki önerilere rağmen Bush yönetimi, daha fazla asker kaydırma ve müdahaleyi sür-

dürme kararlılığını göstermiştir. Bush'un ortaya koyduğu politika, ABD açısından bir yönüyle zorunludur. İsteğine kalsa, yapabilse böyle zorlu bir coğrafyadan sıkıntıdan kurtulmak için çekip gidebilir.

Ancak hem kapitalizmin doğası ve bunu gerektirdiği siyaset böyle bir çekilmeye el vermemektedir hem de Bush'un belirttiği gibi çekilmek kendileri açısından kalmanın getirdiği ağır faturalardan daha fazlasının beraberinde getirecektir. Dikkat edilirse, daha ağır bir fatura riskinden, tehlikesinden değil, bunun kesinliğinden söz ediyoruz. Bu yönüyle ABD, Ortadoğu'da temel politikasını ve stratejik doğrultusunu; taktiklerini, araçlarını, yöntemlerini değiştirerek, öngördüğü politika ve hedeflere ulaşmaya çalışacaktır. Nitekim rapordan sonraki tutum ve alınan yeni kararlar bunu göstermektedir. Bunların başarı getirmesi ise kuşkuludur.

Aslında ABD, Ortadoğu'da bir kaos içine girmiştir. ABD, kaosu yöneten bir kriz yönetimi gibi müdahalesini devam ettirecektir. Bu ısrarındaki en temel etken, kendisi başarılı olamazken kendisine karşı direnenlerin de mutlak bir başarısının söz konusu olmamasıdır.

Ulusal konferans bir tercih değil zorunluluk haline gelmiştir

Direnenlerin halklara vereceği yeni bir şey olmadığı gibi, farklı nitelikteki birçok siyasi aktör tarafından da kabul edilir yanları yoktur. Hatta öyle ki ABD'den rahatsız olan bazı çevreler bile mevcut durumda geri çekilmeden yana değildirler. ABD, müdahalesi ve müdahale sonrası yaptığı yanlışlıklarla öyle bir durum yarattı ki, amiya ne deyimle, "tükürse üstü bıyık, altı sakal" konumuna düştü. Çıkmak istese bile mevcut durumda çıkması zordur. Kaldı ki ABD'nin bölgeden çıkmasını isteyenler kadar kalmasını isteyen güçler de bulunmaktadır. Bu durum ABD'nin daha bir süre varolan kriz ve çatışma ortamında müdahalesini sürdüreceğini, katlanılabilir düşük yoğunluklu bir savaş durumu or-

taya çıkarabilirse, bunu bir gerçeklik biçiminde kabul edip, böyle bir ortamı yönetip yönlendiren bir güç olarak kalacağını göstermektedir. Eskisi gibi, kesin bir hakimiyeti değil de böyle bir siyasi ortamı yaratmayı kendisi için kabul edilebilir bir sonuç olarak görmektedir. Öte yandan, yöntemlerini daha fazla zenginleştirme arayışı içindedir.

Eğer Bush'un açıkladığı son stratejinin ayrıntıları dikkatle değerlendirilirse, müdahalenin başında gösterdiği gibi plansız, programsız, vurur ezer ve istediğini uygulamak yaklaşımı içinde değildir. Aksine, birçok kesimin rolünü kapsamlıca ortaya koyan, atılacak adımların ne olduğunu ayrıntılarıyla öngören bir planlama yapılmıştır. Bütün bunlar ABD'nin yeni bir yaklaşımla hareket ettiğine işaret ediyor. Bush'un politikalarında hiçbir değişiklik olmamıştır demek, sadece işin görünümlüsüne bakmak anlamına gelir. Böyle bir bakış da yanıltıcıdır. Özellikle Kürtler adına siyaset yapanların görünümlü değil, yeni stratejinin ayrıntılarına bakarak politika yapmaları, bu politikanın araçlarını, yöntemlerini tespit etmeleri ve tutumlarını net ortaya koymaları çok önemli hale gelmiştir. Zaten hareketimizin ulusal konferans istemesinin bir nedeni de güncel politikalara takılıp kalmak, duruma göre politika üretmek değil, her tür alternatife göre politikalar belirlemek ve bu seçeneklerin her birini ön-

ceden etkileyecek yaklaşımı belirlemektir. Bu açıdan Kürt siyasi gruplarının, kimi sivil toplum örgütlerinin ve bazı aydınların bir araya geldiği ulusal konferans, artık bir tercih değil, zorunluluk haline gelmiştir.

Baker-Hamilton raporu ABD'nin politik manevralar yapabileceğini göstermiştir

ABD'nin belirli uzmanlara hazırlattığı rapor, politik manevralar yapabileceğini açıkça ortaya koymuştur. Baker-Hamilton raporu da ABD'nin Irak'tan çıkmasını öngörmüştür. Sadece hedefe, amaca ulaşmak açısından alternatif politikalar gündeme getirmiştir. Zaten politika, hedefe ulaşmak için en uygun tercihi yapma sanatıdır.

Baker-Hamilton raporu da tercihlerden biridir, ama mevcut yönetim bunu kabul etmemiştir. Çünkü bu rapor, taşların daha köklü yerinden oynaması, dolayısıyla yeni maceralar, yeni belirsizlikler ortaya çıkarma riskini taşımaktaydı. Bu nedenle Bush yönetimi, tanıdığı, bildiği, birçok yönünü gördüğü, belli düzeyde hakim olduğu sorunlar, mevcut dengeler ve ilişkiler üzerinden müdahalesini geliştirmeyi daha uygun görmüştür. Baker-Hamilton raporunun neden tümünden uygulanmadığı sorusuna verilecek cevap budur. Yoksa, 'bu raporda

Kürtleri zorlayacak yanlar vardı, ABD'liler de bunu yapmak istemedi, bu nedenle rapor pratikleştirilmedi' demek, ABD'yi ve burjuva pragmatizmini anlamamak olur. ABD'nin Kürtleri bırakmama, Irak'ta Kürtlerle ilişkilenme politikası da kendi stratejisi ve çıkarları gereği sürdürülmektedir. ABD, mevcut dengeler içinde Kürtlerle ilişkinin zayıflatılmasını kendi çıkarlarına uygun görmemiştir.

Baker-Hamilton planının tümünden uygulanmamasını böyle değerlendirmek gerekir. Hiç uygulanmadığı, hiç dikkate alınmadığı biçimindeki yaklaşım da yanılıdır. Belki Bush'un yeni planının ayrıntıları tümüyle ortaya konulmamıştır. Ya da bu planda ortaya konulan bazı başlıkların arka planı açıklıkla ifade edilmemiştir. Ancak söz konusu yeni planlamanın ve politik girişimin, kamuoyuna açıklanan bölümünde varolan kimi maddeler aslında Baker-Hamilton raporunun tümünün değilse bile bir kısmının daha farklı biçimde dillendirilerek pratiğe geçirilmesi olarak görülmelidir. Zaten bu kadar araştırmadan sonra ortaya çıkan bir raporu hiç değerlendirmeyeceklerini söylemek yanlıştır.

Baker-Hamilton planı, bir hükümet programı veya cumhuriyetçi partinin uzmanlarının hazırladığı bir siyasi programı değildir. Siyasetle ilgili olsalar da daha çok düşünce üretecek, Irak'la ilgili perspektif sunabilecek kişilerin bir araya getirilmesi ile oluşturulmuş bir çalışma grubudur. Bu nedenle Baker-Hamilton raporu tümünden reddedildi demek, doğru değildir. Doğru olan, Bush yönetiminin Irak'taki müdahale yöntemlerinde değişiklik yapsa bile, kararlılıkla sürdürme tutumu içinde olduğudur. Hatta Bush yönetiminin, hem yaşanan başarısızlık hem de demokrat partinin seçimleri kazanması ile birlikte işi geçmişten daha çok ciddiye aldığını, daha gerçekçi, daha planlı ve programlı hareket etmek istediğini söyleyebiliriz.

Anlaşıyor ki ABD, savaştığı cepheyi daraltma politikası izleyecektir. Özellikle İran'ın tecrit edilmesi ve etkisiz hale getirilmesi, yeni Irak yaklaşımının en temel boyutu olarak görülmektedir. İran'ın hem Irak nüfusunun

çoğunluğunu oluşturan şiiler üzerindeki etkisi, hem en uzun Irak sınırına sahip olması, hem de hiçbir devletin olmadığı kadar Irak'a ilgi duyması, ABD'yi İran'ı etkisizleştirme yönelimine götürmektedir. Hem Arapları yanına alarak Suriye'yi belirli düzeyde sınırlamak hem de Suriye üzerindeki politikasında belli yumuşamalar yaparak, İran'ı tecrit etmek, bu politikanın temel unsurlarından biri olmaktadır. Böylelikle hem direnişin esasını yürüten sünni direnişini sınırlamak, Suriye'nin bunlara verdiği objektif ve dolaylı desteği kesmek hem de İran'ı sınırlama yoluna gitmek istemektedir.

Irak'taki çatışmaların bir nedeni de dengelerin bozulmuş olmasıdır

Irak'da üç temel aktör var: Sünniler, şiiler ve Kürtler. Kürtlerin, ABD politikasını zorlayan bir durumu söz konusu değil. Sünni direnişçileri ve İran'ı sınırlayacak bir politika, ABD'nin Irak'ta yürüttüğü stratejinin esas hedefi durumundadır. Bu nedenle sünnileri yanına alma, Suriye üzerindeki baskıyı yumuşatıp İran'ı sınırlama politikasını yaşama geçirmek istemektedir.

Anlaşıyor ki Irak'taki çatışmaların bir nedeni de dengelerin fazlasıyla bozulmuş olmasıdır. Dengeleri fazlasıyla

bozan nedenlerden biri de şiilerin Irak'taki ağırlığının olduğundan fazla artmasıdır. Bu nedenle de ABD, müdahalenin politik ayağını oluşturmamaktadır. Politik ayağın ve politik dengeyin doğru kurulmadığı bir ortamda da sadece savaşa, şiddetle, zorla ve silahla sonuç almak mümkün değildir. Bu nedenle Bush'un yeni stratejisinde sadece silah artırımının olduğunu söylemek yanlıştır. ABD yönetimi bu süreçte daha iyi görmüştür ki silahlı müdahaleyi başarıya götürecek ve belirli düzeyde etkili olmasını sağlayacak olan, bunun dayanacağı siyasal dengedir. Bu yönüyle de önümüzdeki süreçte Irak'ta, İran'ın ve şiilerin sınırlanması temelinde yeni bir siyasal dengeyi oturtma eğilimi görülecektir.

ABD müdahalesinden sonra şii-sünni çatışması da arttı. Bir yönüyle İsrail ve ABD bu çatışmayı istedi, hatta kışkırttı. ABD, kendisine karşı savaşanların birbiriyle çatışma içinde olmasının işini kolaylaştıracağını düşündü. Özellikle İsrail'in temel politikalarından biri, Ortadoğu'daki tüm ülkelerin iç sorunlarla uğraşması ve zayıf düşmesidir. Bu, İsrail'in stratejik politikasıdır. Kendisinin böyle güvende kalabileceğini düşünmektedir. Bu nedenle de tüm bölge ülkelerinin iç işlerine el atma, İsrail'in stratejik planlamalarının temel parçası olmuştur. Bu aynı zamanda İsrail'in tarihine de uygun bir politikadır. Belirli yerlere ajan gönderme, oradaki çelişkileri büyütme, çatıştırma, yahudilerin bugünkü politikası değildir. Yahudiler, Filistin topraklarına ilk gelip yerleşmek istediklerinde, daha o zaman uyguladıkları politikanın bu olduğunu, Tevrat birçok örneklerle çok çarpıcı bir biçimde anlatmaktadır. Bu nedenle Ortadoğu'da bulunan ülkeler içindeki çatışmalarda, sorunlarda İsrail parmağını aramak, komplocu düşünme mantığı değildir ya da islamcıların ürettiği bir olgu değildir. Bu, bir gerçekliktir. Nitekim Önderliğimiz, *"ben anti semitist değilim, Yahudilere de karşı değilim, Yahudilerin Ortadoğu'da yaşaması, Ortadoğu'ya zenginlik katması taraftarıyım, ancak İsrail'in Ortadoğu'daki politikalarını da doğru bulmuyorum"* diyerek, bu politik tarza karşı olduğunu defalarca dile getirmiştir.

"Irak'taki çatışmaların bir nedeni de dengelerin çok fazlasıyla bozulmuş olmasıdır. Bu nedenle de ABD müdahalenin politik ayağını oluşturmamaktadır. Politik dengenin doğru kurulmadığı bir ortamda sadece savaşa, şiddetle, zorla ve silahla sonuç almak mümkün değildir. ABD yönetimi bu süreçte daha iyi görmüştür ki; silahlı müdahaleyi başarıya götürecek ve belirli düzeyde etkili olmasını sağlayacak, bunun dayanacağı siyasal dengedir"

Gelinen aşamada, sünni-şii çatışması İsrail açısından olumlu bir gelişme olarak değerlendirilse de ABD açısından zorlayıcı bir durum yaratmaktadır. Bu nedenle ABD'nin, müdahalesi sonucu ortaya çıkan şii-sünni çatışmasından mevcut durumda ne kadar memnun olduğu tartışılabilir. Eğer ABD, Ortadoğu'da bir sünni-şii çatışması, ayrımı ve gerilimi üzerinden politikalarını yürütecekse, bu durumdan memnun olabilir. Bazı stratejistler şiilerin ve sünnilerin çatıştırılıp güçsüz, yorgun ve bitkin hale getirilerek, yeni Irak politikasının şekillendirileceğini söylemektedir. Ancak ABD'nin bölgeye müdahalesi, sadece politik bir hakimiyet mücadelesi olarak öngörülmemiştir. Yeni bir Ortadoğu gerçekliği, ekonomik, toplumsal ve kültürel olarak yeni bir yapılanma düşünülerek müdahale yapılmıştır. Siyasal bir yaklaşımla ele alındığında, ABD böyle bir çatışmadan belli bir süre yararlanabilir. Ama kendi sistemini Ortadoğu'ya yerleştirmeye açısından, böyle uzun süreli bir çatışmanın ABD'ye ne kadar yararlı sonuçlar getireceği ise tartışmalıdır. Hatta bir taraftan sünni, bir taraftan şii dinsel radikalizminin ortaya çıkması, ABD'nin, bölgede ekonomik, sosyal ve kültürel olarak yapmak istediği değişimlerden uzun bir dönem vazgeçmesi anlamına gelir. Bunun da küresel düzeyde yürüttüğü politikasını zorlayacağı söylenebilir. Ancak yürütülen mevcut politikalarla da bu çatışmalar nasıl durdurulacak, Irak'ta yeni bir denge nasıl kurulacak? Bunun cevabının verilmesinin de kolay olmadığı açıktır.

Şii-sünni dengesi sağlanmadan Irak istikrara kavuşamaz

Bugün görüldüğü gibi, sünnilerle şiiler arasına sadece kan girmemiştir. Tarihten beri Irak'ta önemli bir güç ve iktidar olan ve hala bu yaklaşımını sürdüren sünnilikle, ABD'nin müdahalesiyle iktidar hırsı artan, Irak'ta ilk defa önemli bir güç olma imkanına kavuşan, bunun için İran'dan destek alan şiiliğin bu taze iktidar yaklaşımı ne düzeyde uzlaştırılabilir, ne düzeyde

dengeye kavuşturulabilir; gerçekten cevabı verilmesi zor bir durumdur.

Şii-sünni dengesi sağlanmadan da Irak'ın gerçek ve dengeli bir istikrara kavuşması mümkün değildir. Tabii ki Kürtlerin durumu da önemlidir, ama tarihsel şii-sünni çekişmesinin günümüz Irak'ında kıyasıya sürdüğü bilinmelidir. Bu çekişmeyi tümüyle durdurmak mümkün değildir. Belki de geçmişte Avrupa'da yaşanan mezhep savaşları gibi olur. Avrupa'da da bir zamanlar mezhep savaşları oldu. Savaşmaktan yorulduktan sonra sorunların savaşla çözülmeyeceğini anladılar ve meydanlarda savaşmayı bıraktılar. Herhalde Ortadoğu'da da böyle bir süreç yaşanacak. Zaten bazı çevreler bunu sık sık dillendirmektedir; tam bir iç savaş denilmese de yakın zamanda önemli bir çatışma süreci yaşandı. Bundan şiilerin de sünniler de pek hoşnut olduğunu sanmıyoruz.

Tabii burada şunu belirtmek gerekir. Eğer Ortadoğu'da böyle keskin bir bölünme olur da, Kürtler böyle bir çatışma ortamında tercih yapmayla karşı karşıya getirilirse, Kürtlerin sünni olmasına rağmen şialarla ve İran'la aynı cephede yer alması olasıdır. Irak'ta, dolayısıyla Ortadoğu'da çatışmalar üst boyuta ulaşırsa, Kürtler de ister istemez bir tarafı tercih edecektir. Çatışma büyük olduğu için de İran, benim Kürt sorunu var, diyerek Kürtlerle ilişki kurmama gibi bir yaklaşım içine girmeyecektir. Çatışmanın büyüklüğü karşısında Kürtleri bir müttefik olarak yanına almayı çıkarlarına görecektir. İran uzun vadeli düşünerek, Kürtlerle karşı karşıya geldiği takdirde Ortadoğu'da sınırlanacağını bilecek, Ortadoğu'da bir güç olabilmek için Kürtlerle müttefik olmanın zorunluluğunu düşünerek, böyle bir stratejik ittifak içine girebilir. Çatışmaların durmaması, şiddetlenmesi, çatışma eksenli ittifakları, ilişkileri ister istemez gündeme getirir. Önderliğimizin Kürt-şii ittifakından bahsetmesi, bununla ilgili bir durumdur. Öte yandan Talabani gibi bir figür de böyle bir ittifakın oluşmasında etken haline gelebilir.

Şii-sünni karşıtlığı tüm karşıtlıkların önüne geçmiştir

Şii-sünni çekişmesinden söz ederken, bu çatışmanın boyutuna bir de Saddam Hüseyin'in idamı ve idam biçimi eklendi. Saddam Hüseyin'in idamını şiiler yaptığında, Saddam Hüseyin bu çatışmanın ne kadar derin olduğunu gösterir biçimde, zihniyetinin derinliklerinde veya esas ekseninde varolan İran karşıtlığını dışa vurarak, Irak halkına, İran'a güvenmeyin biçiminde bir çağrı yaptı. Bu, bütün sünni, şii ve Araplara yönelik bir çağrı olarak anlaşılabilir, ama esas mesajın sünnilere yönelik olduğu ya da sünnilerin bunu öyle anlayacağı açıktır. Belki bizler de sünni-şii çatışmasının bu kadar derin olduğunun farkında değildik. Saddam'ın idama giderken bile İran'dan söz etmesi, Irak-İran çekişmesinin, dolayısıyla sünni-şii çekişmesinin ne düzeyde olduğunu göstermiştir. Bilindiği gibi, Irak'ta şiiler ağırlıklı bir nüfusa sahip olsa da tarih boyunca hep sünniler etkin olmuştur.

Saddam Hüseyin'in idamının bir yönü bilinçli, planlı idi, bir yönü ise kendiliğinden ortaya çıkan bir durum oldu. Planlıydı; ABD, Ortadoğu'daki tüm yönetimlere, kendisine karşı duran güçlere bir nevi idam tehdidi gönderdi. Böylelikle Ortadoğu siyaseti üzerinde idam tehdidini kullanarak, psikolojik bir etki yaratmak; halklara da bu tür liderlere güvenmeyin, arkasından gitmeyin mesajı vermek istedi. Saddam Hüseyin'in idamı mevcut Irak hükümeti için ise otoritesini gösterme ve hakimiyeti açısından önemli bir hamle anlamına geliyordu. ABD ve Irak hükümetinin çıkarları bu yönde ortaklaşınca, Saddam Hüseyin'in idamı gündeme geldi.

Aslında Saddam Hüseyin'in idamı, hem ABD'nin hem de Irak hükümetinin ne kadar sıkıştığını gösteriyor. Herhalde biraz rahat olsalardı, Saddam'ı idam etmek yerine suçlayarak, yargılayarak, siyasi olarak bitirmeyi kendi çıkarlarına uygun görürlerdi. Ne var ki başarısızlık ortaya çıkınca, Saddam Hüseyin'in idam edilmemesi, onlar açısından bir güçsüzlük anlamına gelecekti. Bu nedenle güçsüz

olmadıklarını göstermek için idamına yöneldiler.

Öncelikle idam edilme biçimi şia-sünni çekişmesine yeni bir boyut kazandı. Mukteda El Sadr, güya ABD karşıtı olduğunu söylüyor. Ama görüldüğü gibi, ABD ve onun etkisindeki hükümetin kullandığı idam mangaları durumuna düşüyor. Bunun nedeni, şia-sünni karşıtlığının derinlikli ve kapsamlı hale gelmesidir. Saddam'ın idamındaki tutumları da göstermiştir ki Mukteda El Sadr veya şiiler açısından birinci dereceden önemli olan ABD karşıtlığı ya da dış işgal değil, sünni karşıtlığıdır. Yani sünni karşıtlığının psikolojik olarak her türlü karşıtlığın önüne geçtiğini, Saddam Hüseyin'in idamı sırasında ortaya koydukları tavır ile göstermiş oldular. Aslında idamın yapıldığı biçimi de Irak siyasetinin, Irak siyasetindeki figürlerin durumunu ortaya koymak açısından çarpıcı olmuştur.

Saddam Hüseyin'in idam edilme biçiminin, -Saddam Hüseyin'den bağımsız olarak- sünniler ve şiiler arasında ciddi sorunlar yaratacağı açıktır. Diğer yandan, Irak'ta sünnileri etkin güç yapan faktörlerden biri Saddam'dı. Sünniler Saddam zamanında önemli güç merkezlerini işgal etmişlerdi. Saddam'ın yanlış, saldırgan, savaş yanlısı politikalarından bu kesimlerin çok zarar gördüğü, bugün itibarıyla ortaya çıkmıştır. Bunun da herhalde muhabesini yapıyorlardır, ama bu tür mu-

hasebeler kısa süreli, güncel yapılı. Böyle aidiyetler söz konusu olduğunda, aidiyet her şeyin önüne geçmektedir. Hele Ortadoğu gibi aidiyet duygusunun önde olduğu, empati yapmanın varolmadığı bir coğrafyada ister istemez bu aidiyet duygusunun getirdiği psikolojik etkenler, bizzat siyasi sonuçlar olarak ortaya çıkmaktadır.

İran eline geçen tarihsel fırsatı değerlendirecektir

Saddam'ın idamı yeni bir dönem olacak mıdır? Çok sanmıyoruz. Ama Saddam'ın idam edilmesinin, ABD ve hükümete psikolojik olarak olumlu etki yaptığı söylenebilir. Bu idam, ABD ve Irak hükümetinin en sıkıntılı olduğu bir dönemde kendileri açısından bir güç gösterisi olmuştur. Bush yönetimi, Baker-Hamilton raporu ve Demokratların Temsilciler Meclisi'nde çoğunluğu ele geçirmesinden sonra, herkesin zayıfladı, geri adım atacak dediği bir ortamda Saddam'ı idam ederek, böyle beklentileri boşa çıkarmış, hatta askeri gücü de arttıracak diyerek, ağırlığını ve siyasi etkisini hissettirmiştir. Ya da zayıflığı üzerine politika yapanlara 'ayağınızı denk alın' mesajını vermek istemiştir.

Saddam Hüseyin'in idamının Irak'taki politik durumu kökten değiştirecek bir etkisinin olması söz konusu değildir. Ancak taktik ve güncel olarak belirli düzeyde etkisinin olacağı açık-

tır. Yine uzun vadeli sonuçları da olacaktır. Ancak bu olayı, Irak politikasında herhangi bir tarafın başarısı veya başarısızlığını belirleyecek düzeyde bir gelişme olarak değerlendirmek de fazlasıyla abartmak olur.

Irak'taki gelişmelerde önemli olan, İran'ın pozisyonudur. İran'ın Irak'ta belli yönüyle etkili olduğu açıktır. Özellikle İran-Irak savaşıyla birlikte Irak içinde sünni-şii çatışması farklı bir boyuta taşınmıştır. Belki İran-Irak savaşından önce Irak içindeki sünni-şii ikilemi bu düzeyde farklılık arz eden bir figür değildi. Ayrılıkları çok fazla derinleşmemişti ya da mezhepsel olarak derin olan bu ayrılıklar çok fazla siyasallaşmamıştı. Böyle demek daha doğru olabilir.

Bilindiği gibi İran-Irak savaşıyla birlikte şii muhaliflerin tümü İran'a sığınmıştır. Bu muhalifler daha fazla siyasallaşmışlardır. Bu siyasallaşma içinde de hem ideolojik olarak hem de politik doğrultu ve strateji olarak Iraklı şiilerle İranlılar arasında önemli benzerlikler ortaya çıkmıştır. Nitekim ABD'nin müdahalesinden sonra şiilerin Irak'ta etkin olması, İran'ın da Irak'ta etkili olmasını beraberinde getirmiştir. Bir bakıma İran, on yıllardır beslediği bu gruplar üzerinden Irak'taki meyvelerini toplamıştır. Bu açıdan İran-Irak savaşının intikamını alan bir psikolojik durumun ortaya çıktığını söylemek mümkündür.

İran, devlet olarak sadece kendi bulunduğu alanda iktidar olmaktan öte, ideolojik yanı nedeniyle bölgedeki diğer şiileri de etkilemek istemektedir. Zaten İran İslam Devrimi'nin doğasında böyle bir eğilim baştan beri vardı. Geçmişte bu eğilim Irak tarafından frenlenmeye çalışılsa da şimdi ABD'nin müdahalesiyle bu fren patlamıştır. İran eline geçen bu tarihsel fırsatı değerlendirecektir. Öte yandan Irak'ın zayıf düştüğü, kendisinin de ideolojik düzeyde belli bir sisteme kavuştuğu, psikolojik olarak diğer sünni devletlerden daha fazla kendine güveninin arttığı bir dönemde, bölgedeki şiilerle ilgilenmeye devam edecek ve bunu arttıracaktır. Yine hem ideolojik yaklaşımdan hem de ABD'den gelen saldırılardan dolayı kendini ayakta

tutmak için mevzisini daha geniş alanlara taşıyarak, böyle bir çatışmayı ve gerilim ortamını kendini savunmanın bir stratejisi olarak değerlendirmeye çalışacaktır. Bu, sadece ABD'nin Irak'a müdahalesiyle başlamış bir yaklaşım değildir. İran, İslam Devrimi'nden sonra esas olarak bu stratejik çizgiyi izlemiştir izlemeye de devam edecektir. Büyük bir kırılma yaşamadığı müddetçe de bu politikasından vazgeçmesi beklenmemelidir. İran'ın bütün politik yaklaşımları bu stratejik yaklaşım içinde değerlendirilirse bir anlam bulabilir.

Dikkat edilirse İran, ABD'ye diplomatik, siyasi alanda çok sert mesajlar vererek ya da meydan okuyarak savaşını sürdürmüyor. Bu yönüyle elden geldiğince ABD'yi tahrik etmeden işlerini yürütmeye çalışıyor. Çünkü Irak'taki pozisyonunun güçlü olduğunu düşünüyor. ABD'nin bölgedeki zayıflığını görüyor. Esas olarak da ABD'nin varlığı koşullarında kendisini güçlendirmeye çalışıyor. Bir yanıyla ABD'ye düşmanlık yaparken, diğer yandan düşmanlarını ve diğer siyasi hasımlarını ABD eliyle zayıflatarak, kendisini etkili kılmaya çalışıyor. Esas olarak Irak'ta ve başka yerlerdeki sosyal ve siyasal temelini güçlendirerek, ABD'nin bölgeden çekilmesini sağlamaya çalışıyor. Dolayısıyla ABD'nin

çekilmesini yavaşlatacak değil de hızlandıracak bir tarz izleyerek, ABD çekildikten sonra da mevcut pozisyonunu daha da güçlendirmeyi hesaplıyor. Dolayısıyla İran'ın politikasını düz görmek, ABD karşıtlığı yapıyor, savaşarak ABD'yi zorla çıkarmak istiyor biçiminde düşünmemek lazım. ABD'nin zorlanmasını sağlamak istiyor, ama daha fazla kalmasını getirecek ya da direkt kendisine yönelmesine neden olacak politikalar izlemekten de kaçınıyor. Ne var ki ABD -özellikle İsrail nedeniyle- İran'ın nükleer silah konusundaki girişimlerine izin vermemekte kararlı. Kaldı ki sadece İsrail açısından değil, İran'ın böyle bir silaha sahip olduğunda Ortadoğu'daki siyasi konumunun güçleneceğini, bunun da kendi politikalarını daha da zorlaştıracığını bildiğinden bu siyasetinde ısrar etmektedir.

İran'ın politikaları istikrarı bozmaya yöneliktir

İran, bir taraftan sünnileri zayıflatmak için ABD'yi kullanırken, Türkiye'yi de Kürtleri zayıflatma doğrultusunda kullanmak istiyor. Hatta PKK ile savaşta Türkiye'ye umut vererek, Türkiye'yi Güney Kürdistan'a girmeye kışkırtarak bu tip çatışmalar içine sokma, bunun sonucunda hem Kürtleri sınırlandırma, hem Türkiye'yi böyle bir ateşin içine sokarak zayıflatma ve bu ortamda kendi politik duruşunu güçlendirmeyi düşünmektedir. Bu yönüyle İran'ın politikaları, gerçekten Ortadoğu'da istikrarı bozucu, sarsıcı, sükunetin ortaya çıkmasını engelleyici bir tarzdadır. Daha doğrusu siyasi etkisini ve varlığını bu tarza borçludur.

Bu tarzın riskleri de vardır. Tersine döndüğü zaman, Saddam Hüseyin gibi bir duruma düşme tehlikesi de vardır. Bu politika şimdiye kadar İran açısından hep olumlu sonuç verdiğinden, bu tarzı sürdürmeye devam etmektedir. Ancak ABD'nin açıkladığı son strateji ve Bush'un politikaları, İran'ın bu durumunun görülerek, İran'ı sınırlandırmaya dönük bir yaklaşıma yöneldiğini ortaya koyuyor. Bu açıdan İran'ın bu politikaları belli yönüyle bir kazanç elde etmiş gözükse de mevcut

haliyle kendisini ABD ile karşı karşıya getirmiştir. Bazı boyutları bilinen, bazı boyutları da saman altından su yürütme biçiminde yürütülen bu politikaların tümüyle yutulmadığını, ABD, son stratejisiyle İran'a göstermek istemiştir. Önümüzdeki dönemde ABD-İran geriliminin daha da artması beklenebilir. Ama ABD bunu bir askeri müdahale biçiminde değil de sünni devletleri ve Türkiye'yi kullanarak sıkıştırma, yine Irak içindeki şiiileri İran'dan elden geldiğince uzaklaştırmaya dönük politikalarla yapmaya çalışacaktır. Bu politika da belli düzeyde İran'ı sınırlayabilir, ama İran'ın şiiiler üzerindeki ve bölgedeki etkisini tümünden sınırlaması zor görülüyor. ABD, tümüyle etkisizleştirilemese de İran'ın sınırlandırılmasını bir hedef olarak önüne koymuştur. Zaten geline aşamada ABD, tümünden kazanmaktan çok, karşıt güçleri belirli düzeyde sınırlama, bu temelde bir kriz yönetimi gibi Ortadoğu'da işleri yürütmeyi düşünmektedir. Bazılarının düşündüğü gibi bu politikayı bir tercih olarak değil, sıkışmanın ve zorlanmanın getirdiği bir sonuç olarak uygulamak zorunda kalmıştır.

Türkiye Kerkük referandumunu engellemeye çalışmaktadır

Irak söz konusu olduğunda, güncel olarak önemli bir konu da Kerkük sorunudur. Kerkük'te 2007 yılında yapılması planlanan referandum yaklaşık, Kerkük gündemi birçok çevre tarafından yoğun biçimde tartışılmaktadır. Özellikle de Kürtleri sömürge altında tutan ülkeler, Irak'ta oluşacak bir federal sistemde Kerkük'ün Kürt federasyonuna bağlanmaması ya da Kerkük'te Kürtlerin siyasal, sosyal, ekonomik, kültürel alanda etkin olması için büyük çaba gösteriyorlar. Kerkük'teki petrol kaynaklarının Kürtler tarafından kullanılması durumunda, Kürtlerin zenginleşebileceğini düşünüyorlar. Ekonomik, sosyal, kültürel olarak ortaya çıkacak gelişmelerin yalnız Güney Kürdistan'ı değil, diğer parçalardaki Kürtleri de etkileyeceğini düşünerek, Kürtlerin Kerkük üzerinde etkin olmasını istemiyorlar. Sadece

“İran'ın politikaları, Ortadoğu'da istikrarı bozucu, sarsıcı, sükunetin ortaya çıkmasını engelleyici bir tarzdadır. Daha doğrusu siyasi etkisini ve varlığını bu tarza borçludur. Bu tarzın riskleri de vardır. Tersine döndüğü zaman, Saddam Hüseyin gibi bir duruma düşme tehlikesi de vardır. Bu politika şimdiye kadar İran açısından hep olumlu sonuç verdiğinden, bu tarzı sürdürmeye devam etmektedir”

Kürdistan'a bağlanmasını istememekle kalmayıp, Kerkük şehrinde Kürtlerin ağırlık olmasını engellemeye çalışıyorlar. Daha doğrusu, Kerkük'ü bir Kürdistan şehri olarak görmeyip, bir Arap ya da Türkmen şehri olarak görme ve kimliğini böyle şekillendirme isteği ve çabası var. Bu konuda en fazla da Türkiye'nin uğraştığını, referandum yaklaşıpça Kerkük üzerinde oyunlar oynamak istediğini görüyoruz.

Türkiye, Kerkük'te referandum olmasını engellemeye çalışıyor. Tabii bu yıl böyle bir referandumun gerçekleşmesi halinde, Kürtlerin nüfus çoğunluğu, Kerkük şehrinin bir Kürt şehri olduğunu ortaya koyacaktır. Kürt şehri olmasının ötesinde, Kürt federasyonuna bağlanması gibi bir karar da çıkacaktır. Türkiye bu durumu bildiğinden, Kerkük'teki referandumu ertelemek, kendisinin siyasi olarak gücünün arttığı bir dönemde Kerkük referandumunu yapmak ya da siyasal ağırlığını kullanarak Kerkük statüsünü farklı biçime dönüştürmek istiyor. Türkiye'nin politikasının bir yönüyle bu olduğu anlaşılıyor.

Diğer yönüyle de şunu görüyor: Kerkük üzerinde oynayacağı başka bir oyun yoktur. Kerkük'e askeri bir müdahale yapma imkanı bulunmamaktadır. Her ne kadar böyle bir müdahaleden söz edilse de bu, kesinlikle olmayacaktır. Ne bölgenin ne de dünyanın siyasi koşulları, Türkiye'nin Kıbrıs'ta olduğu gibi Kerkük'e müdahale etmesine imkan vermemektedir. Kaldı ki coğrafi olarak da Kerkük ile Türkiye arasında uzun bir Kürdistan coğrafyası vardır. Diğer koşulların yanında, coğrafik koşullar da bir engeldir. Bu açıdan fiziki olarak da öyle kolay görünmemektedir. Buna rağmen kapalı oturumlar düzenlenmekte, Kerkük için askeri operasyonlar yapılacağı havası estirilmekte ve bir baskı yaratılmaya çalışılmaktadır. Bunun belirttiğimiz gibi, referandumu erteletmek, uygun koşullarda Kerkük'ün siyasi statüsünü Kürtlerin lehine olmayacak bir biçimde şekillendirmek gibi bir stratejiyi, bir taktiği, bir adımı hedeflediği açıktır. Yine Kerkük üzerindeki bu baskıyı yoğunlaştırarak, esas olarak ABD ve Güneyli Kürtlerin PKK üzerine

gitmelerini, PKK konusunda kendilerine destek sunmalarını sağlamaktır. Kerkük'te bir şey yapamayacağını gören Türkiye, Kerkük baskısıyla ABD ve Güneyli Kürtleri PKK üzerine saldırtmayı hesaplamaktadır. Kerkük konusunda bu kadar feryat figan etmelerinin altında yatan en temel gerçeklerden biri budur. Bunu görmeden, Türkiye Kerkük'e girmek istiyor, Kerkük'te Kürtlerin statüsünü engellemek istiyor, demek bu hesapların sadece bir kısmını görmek anlamına gelir. Bu, yanılgılara götürür.

“Saddam Hüseyin’in idamının Irak’taki politik durumu kökten değiştirecek bir etkisinin olması söz konusu değildir. Ancak taktik ve güncel olarak belirli düzeyde etkisinin olacağı açıktır. Yine uzun vadeli sonuçları da olacaktır. Ancak bu olayı, Irak politikasında herhangi bir tarafın başarısı veya başarısızlığını belirleyecek düzeyde bir gelişme olarak değerlendirmek de fazlasıyla abartmak olur”

Şimdi böyle bir durum kendisini açıkça ifade etmiyor, Güneyli siyasi grupların da böyle bir yaklaşımı dışarı vurdukları görülüyor, ama Kerkük üzerinde pazarlık sonrası Güneyli güçlerin ya da ABD'nin PKK üzerine gitme ihtimalini de gözden kaçırmak gerekir. Bu hususu bütün Kürt yurtseverlerin özellikle dikkate alması gerekmektedir.

Tabii ki Kerkük bir Kürt şehridir, bir Kürdistan şehridir. Bunun tartışılması bile abesle iştigaldır. Bu konudaki her türlü yaklaşımlara karşı Kürt halkı tabii ki direnecektir. Kürdistan şehri olduğu için, Kürdistan federasyonuna bağlanması da doğal ve olması gerekendir.

Kürtlerin, Kerkük'ün bir Kürt şehri

olduğu gerçeğini uluslararası kamuya kabul ettirme konusunda bir avantaj sağladıkları açıktır. Ancak Türkiye ve diğer ülkelerin, ABD, Güney Kürdistan yönetimi ve Irak hükümeti üzerinde yaptığı baskı sonucu Kerkük petrollerinden sadece Kürtlerin değil, şiiilerin, sünnilerin yararlanmasını hedefledikleri, özellikle sünnilerin bu petrolden önemli bir pay almasını sağlayacak bir düzenlemeye gidilmesi konusunda ilerleme sağladıkları da anlaşılmaktadır. ABD'nin 'yeni petrol yasası oluşturun' derken söylemek istediği; Türkiye'nin, İran'ın, hatta Arap ülkelerinin baskısı sonucu Kerkük petrollerini sadece Kürtlere bırakmak değil, Irak geneline paylaştırmaktır. ABD adeta 'eğer sorun petrol ise, buyurun petrolü paylaşıyoruz' diyerek, baskılara cevap vermek istemektedir. Anlaşıyor ki petrol yasası bu biçimde çıkacak. Bölgedeki Kürtlerin, böyle istemeseler de baskılar karşısında belli düzeyde bunu kabul etmek zorunda kalacağı görülüyor. ABD de böyle bir petrol yasasını Kürtlere kabul ettirmek istiyor. Güneyli Kürt siyasi gruplarının da Kerkük'ün Kürdistan şehri olduğu kabul edilirse petrolün bu biçimde dağıtılmasına belli düzeyde göz yumacağı görülüyor. Kerkük'teki petrolün nüfusa göre bölüşümü yapılsa dahi, Kerkük petrol gelirinin önemli bir kısmının Kürtler tarafından kullanılması söz konusu olacaktır.

Kerkük üzerinde bir mücadele sürmektedir. Şu anda Kerkük'ün Kürdistan şehri olarak kabul edilme gerçeği ağırlık basmış durumdadır. Zaten bir referandum gerçekleştirilirse bu resmileşecektir. Türkiye'nin Kerkük konusunda bu kadar bastırmasının bir nedeni de seçim dönemidir. Seçim öncesi herkes propaganda yapıp, kazanç sağlamaya çalışıyor. CHP, Kerkük çıkışıyla milliyetçi oyları toplamaya çalışıyor. AKP de CHP'den aşağı kalmayarak, CHP'nin bu yönlü puan toplamasını engellemeye çalışıyor. AKP iktidarı ya da dönemsel devletin Kerkük konusunda baskıyı yoğunlaştırarak, Kerkük üzerinde olmasa da Türkiye ile sınır olan bölgelere belli bir operasyon yapma ihtimali her zaman gündemde-

dir. Sanıyoruz ABD de gün ve mesafe olarak böyle bir operasyona göz yumabileceğinin sinyallerini vermiştir. Burada önemli olan, Güney Kürdistan yönetimi, Talabani ve Barzani'nin, Kürdistan federasyonunun ve Kerkük'ün Kürdistan şehri olarak kabul edilmesi konusunda haklı olarak verdikleri mücadeleyi PKK ve Kuzey Kürdistan halkını pazarlık konusu yaparak yürütmemeleridir. Çünkü Türkiye ve ABD içindeki birçok çevre, Talabani ve KDP'nin PKK'yi Kerkük sorunu pazarlık konusu yaptıkları biçiminde değerlendirmelerde bulunmaktadır. Eğer Kerkük'ü kabul ettirebilirse, PKK'nin üzerine yönelebileceği biçimde yaygın bir değerlendirme vardır. Tabii ki biz bu tip şeylere inanmadığımız gibi, bunları doğru da bulmuyoruz. Bu konuda bütün Kürdistan halkının ve Kürdistan yurtseverlerinin duyarlı olması gerekir.

Kürtler ortak bir ulusal politika izlemelidir

Öte yandan yalnız Kerkük sorunu açısından değil, Ortadoğu'da yeni bir statükonun kurulduğu, Irak'ta yeni dengelerin oluştuğu ve Türkiye, İran, Suriye'de Kürt sorununun yeni bir boyuta taşındığı böylesi bir dönemde Kürtler arasında yapılacak bir konferansın önemli olduğunu düşünüyoruz. Geçiş süreçlerinde siyasi aktörlerin inisiyatifli politikalar izlemeleri, bazı gelişmeleri önceden görmeleri önemlidir. Böyle süreçlerde öngörülü olmayan ve inisiyatifli politikalar üretmeyen güçler, süreç sonucunda ortaya çıkacak dengelerde zayıf biçimde yer alırlar. Türkiye'de MİT müsteşarının dediği gibi, böyle dönemlerde 'bekle gör, tavır koy' politikasının yerine, günlük ve orta vadeli olayları stratejik hedeflere eklemleyen bir politika gözetilirse kazançlı çıkılabilir. Bu gerçeklik herkes için olduğu gibi, Kürtler için de geçerlidir. Hatta Kürtler için daha fazla geçerlidir. Çünkü Kürtler, 20. yüzyıl statükosundan zarar görmüştür.

Eski sistemin dağıldığı, Kürtler için yeni ufukların ortaya çıktığı bir dönemde Kürt siyasi güçlerinin, sivil top-

lum örgütlerinin, aydın çevrelerinin bir araya gelerek, ortak bir ulusal politika izlemeleri gerekmektedir. Böyle süreçlerde güç dengelerine göre strateji belirlemek, çok tehlikelidir. Tabii kaygan politik zeminin olduğu böylesi süreçlerde politik ilişkileri yürütmek, hassasiyet gerektirir, ama yine de esas olarak sonucu belirleyecek olan, söz konusu gücün etkisini ve ağırlığını ortaya çıkaracak kendi güç potansiyellerinin tümünü harekete geçirebilmesi ve olası gelişmelere önceden hazır olmasıdır. Bu açıdan bir ulusal konferans Kürtler açısından zorunlu hale

gelmiştir. Şu veya bu gelişmeye değil de Kürt halkının gücüne dayanan ortak bir politika izlendiğinde, çeşitli güçlerin saldırılarına da daha doğru cevap verilebilir. Yine ortaya çıkabilecek tehlikeli hususlara da ulusal bir politika ile karşı konulmuş olur.

Yakın zamanda Baker-Hamilton raporu gündeme geldi. Bunun Kürtler açısından bazı sıkıntılı sonuçlar yaratacağı ortadaydı. Bu rapor şimdi tümüyle uygulanmıyor, kısmi olarak dikkate alındı, ama bu tür süreçlerde kaygan bir siyasal zemin vardır. Politikaların, taktiklerin, güç birliklerinin, ittifakların değişme ihtimali her zaman gündemdedir. Bu açıdan mevcut duruma -ister olumlu ister olumsuz olsun- güvenmeden, mevcut durumun değişebileceğini hesaplayarak, esas kalıcı olanın ise ulusal bir-

liğe dayanan, geleceği öngören politikalar, taktikler, stratejiler tarafından sağlanabileceği görerek hareket edilmesi önemlidir.

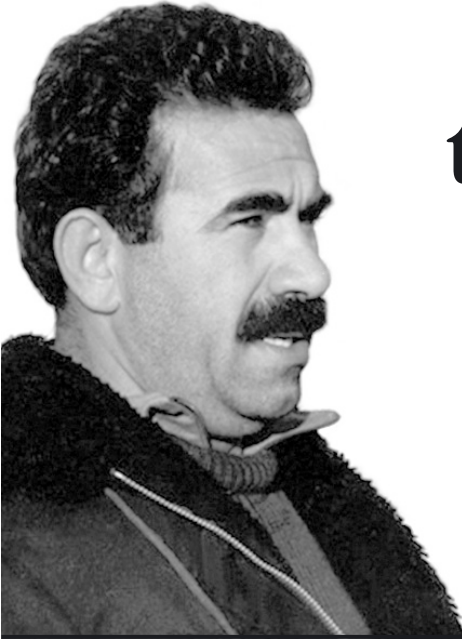
Kürtlerin kısa sürede bir araya gelerek bir ulusal konferansla ortak politika tespit etmeleri, Güney, Kuzey, Doğu, Batı tümü için farklı durumlarda nasıl bir politika izlenmesi gerektiğini ortaya koymaları gerekmektedir. Esas olarak da bütün parçaların diğer parçaları gözetken, birbirini zayıflatan değil de birbirini güçlendiren bir yaklaşım ve perspektifle ulusal konferansa gitmesi ihtiyacı vardır. Sadece bir

parçayı değil, tüm parçaların çıkarlarını gözetken, çıkarlarının birbiriyle karşı karşıya getirilmesini engelleyen, ortak bir paydada buluşturan, bırakalım karşı karşıya getirilmesini birbirini besleyen bir yaklaşım içinde böyle bir konferansın yapılması çeşitli saldırılarla Kürtlerin kazanım ve çıkarlarının geriletilmesi ve ortadan kaldırılmasını engelleyecektir.

Dolayısıyla böyle bir ulusal konferans, hem Kürtlerin Kerkük konusunda bir politika sahibi olmasını sağlayacak hem de ortaya çıkacak ortak politika ve kararlar doğrultusunda sadece Irak üzerine değil, Ortadoğu politikaları üzerinde etkili olmalarını beraberinde getirecektir. Konferansın yapılması, Kürdistan'daki tüm sorumlu ulusal güçlerin önünde bir görev olarak durmaktadır.

ABDULLAH ÖCALAN

Özgürlükten asla taviz vermeyeceğiz

“Kürtler tarihi ve kritik bir süreçten geçmektedirler. İmha amaçlı yönelmeyi planlayan güçler var. Kürtler bunlara karşı tedbirli olmak zorunda. Kürdistan’daki bütün güçler, özellikle gençlik bu konuda hassas olmalıdır. KDP ve YNK gibi güçler de aşiretsel menfaatlerini bir tarafa bırakıp savunma amaçlı ortak bir duruş sergilemeli, ortak bir siyasal irade oluşturabilmelidirler”

Kürtler idama karşı çıkmalıdır. Saddam, Ortadoğu siyaset gerçekliğinin, Ortadoğu realitesinin babasıdır. Aslında Saddam, idam edileceği ana kadar bu cezanın infaz edilmeyeceğine inanıyordu. ABD’nin buna izin vermeyeceğini düşünüyordu, ABD’ye güveniyordu. Kürtler de ABD’ye çok güveniyor, tapıyorlar. Bütün Kürt örgütleri ABD’ye bağımlı, sadece PKK bağımsız durumda. Biz başından beri kendi özgücümüze güvendik. Kürtlere tavsiyem ABD’ye güvenmesinler, kendi özgüçlerini esas alsınlar. Yine Saddam çok ilginç, ölüme giderken bile erkeklikten söz ediyor. Ölüme giderken bile cellatlarına “erkek olun”, “erkeklik öldü mü” diyor. İşte bu ölüme giderken bile değindiği “erkeklik” kendi sonunu getirdi, halkını da perişan etti. Saddam, ABD ile giriştiği son savaş için, “bu savaş bütün savaşların anası olacak” demişti. Saddam’ın sonunu getiren ulus devlet anlayışındaki ısrardır. Saddam, Kürtlerin ve Şiilerin çoğunlukta olduğu Irak’ta Sunnilere dayalı bir ulus devlet yaratmak istedi. Ama Ortadoğu’nun sosyolojik ve tarihi yapısı ulus devlete uygun değil. Benim söylediklerim bir bir çıkıyor. Türkiye’deki sert ulus devleti de eğreti duruyor. Türkiye’nin Irak’ın durumundan ders çıkarması gerekir.

Bana sıradan bir hükümlü gibi

yaklaşıyor, aslında öyle değil. Buradaki tutulduğum koşullar bile bana öyle basit yaklaşılmadığını göstermeye yeter. Ben misyonumun, rolümün farkındayım.

Bir arkadaş gönderdiği mektupta İpek Çalışlar’ın ‘Latife Hanım’la ilgili son kitabını okumuş, bu kitap üzerinden kadın sorununa ilişkin değerlendirmeler yapmış ve benim görüşlerimi sormuş. Latife Hanım’ın durumu trajedidir. Aslında Latife Hanım’ın o dönem içinde bulunduğu durum, Türkiye’nin bazı sorunlarının bugüne kadar nasıl dondurulmuş olduğunu iyi göstermektedir. Latife Hanım, Batı kültürüyle yetişmiştir. Mustafa Kemal’e göre, liberal demokrat bir kişiliktir. Ama Mustafa Kemal, döneminin ve çevresinin koşulları nedeniyle Latife Hanım’ın liberal demokrat taleplerine cevap verememiştir. Kılıç Ali, Latife Hanım’dan “o karı” diye bahsederken Mustafa Kemal buna karşı çıkıyor, “karı değil bir hanımefendi” diyor. Mustafa Kemal, Latife Hanım’a kin nefret duymuyor. Aralarında ki çatışma siyasaldır. 80 yıllık cumhuriyetin sorunları Latife Hanım şahsında dondurulmuştur. Latife Hanım, hayatının bir kısmını bir evde, kimseyle görüşmeden, yalnız bir şekilde geçirmek zorunda kalmıştır. Hayatı boyunca yalnız yaşadığı, mektuplaşmasına dahi izin verilmedi. Bu, olmaması gereken, hoş

olmayan bir durumdur. Mustafa Kemal Latife Hanım ilişkisinde Mustafa Kemal otoriterdir. Benimle Kesire arasındaki ilişkide ise, Latife Hanım ile Mustafa Kemal arasındaki ilişkinin tam tersi bir durum söz konusudur. Yani bu ilişkide ben özgürlükçü ve demokratım, Kesire ise Mustafa Kemal’in pozisyonunda, otoriterdi. Aslında Kesire’nin köklü bir ailesi vardı. Aile büyüklerinin Mustafa Kemal ile İnönü ile ilişkileri olmuş sanırım. Ama Kesire’nin neden böyle bir tutum sergilediğini anlayamadım. Ne yapmaya çalıştığını anlamadım, karanlık bir durum da söz konusu. Şu an ne durumda bilmiyorum.

Özgürlük mücadelesinden asla taviz vermeyin

Ben daima kadın sorununun ne kadar önemli olduğunu vurgulamaya çalıştım. Kadın arkadaşları bu konuda teşvik ettim, her zaman ön açıcı oldum. Bunun için mücadele ettim. Özgürlüğe giden yolun kadınların özelde de Kürt kadınlarının sorunlarının aşılmasından geçtiğini ifade ettim. Birkaç hafta önce kadın sorununa ilişkin söylediklerim bir gazetede yer almış, okuyabildim. Bilinçli olup olmadığımı bilmiyorum, ama biraz eksik ve yanlış yazılmış. O görüşmede tecavüz kültürünün iğrençliğinden söz etmiştim. Bazı kadın arkadaşlar tı-

kandıkları zaman işte evlenip ayrılıyorlar ya da kaçıyorlar. Ben şimdi kadın arkadaşlarımıza evlenin ya da evlenmeyin diyemem. Benim özgürlük anlayışım bellidir, kadın arkadaşlar da kavrayamıyorlar. Bu, beş bin yıllık bir meseledir. Kadınlarımız beş bin yıldır hep kendilerine verilmiş kadınlık rolüyle yetişmişler bunu aşamıyorlar. Hep işte bir yaşa geldiğinde evlenecek, erkeğe hizmet edecek ya da evde kalma psikolojisine girecek. Bu döngüyü aşamıyorlar. Ama onlara söyleyeceğim şudur: Özgürlük mücadelesi için çalışmaya devam edin. En anlamlı, en güzel mücadele budur. Bir ekmeğin parçası, karın tokluğuna da olsa yaşayın, ama mücadelenizden taviz vermeyin. Bu söylediklerim dürüst erkekler için de geçerlidir.

M. Foucault'ın Cinselliğin Tarihi kitabını okuyorum. Katıldığım, ama daha geniş olan düşüncelerim var. Cinsel güdüler doğaldır, her insanda bulunur. Tehlikeli olan cinselliğin iktidarın objesi haline gelmesidir. Mevcut cinsellik bir iktidardır, şaha kalkmış erkekliktir. Hatta erkeği vahşileştirmiştir. Sonuçta

mevcut cinsellik ilişkisi erkek egemen topluma hizmet ediyor. Kaba, vahşileştiren, yok edici bir iktidar anlayışı ortaya çıkıyor. Hepsinin temelinde bu anlayış vardır. Namus cinayetleri, tecavüz kültürünün altında bu anlayış vardır ve bu anlayış değişmeden ne demokrasi ne de özgürlük sorunu çözümlenemez. Cumhuriyetin kuruluşundaki eksik kalan ayaklardan biri de budur, kadın sorunu çözülmemiş, dondurulmuştur. Saddam'ın ipe giderken bile "erkeklik öldü mü" demesi bu vahşileşmiş erkek anlayışdır, biz bu anlayışa karşıyız. Biz hep bu anlayışı aşmak için mücadele verdik.

Adıya man Cezaevi'nden

mektup gönderen Hanefi Yılmaz arkadaş, sanırım aynı zamanda tarih öğrencisi. 1876 ile 1923 arası dönemi inceliyor. Bu tür çalışmaları faydalı buluyorum. Musul-Kerkük meselesine ilişkin söyledikleri de doğru sayılır. Kürtlere bölücü diyorlar, aslında Kürtler bölücü değil, Musul ve Kerkük Misak-ı Milli'nin dışında tutulduğu için Kürtler isyan etmiştir. Şeyh Sait ayaklanması, Musul ve Kerkük'ün taviz verilerek Misak-ı Milli dışında tutulması nedeniyle meydana gelmiştir. Kürtlerin ayaklanmasının bir sebebi de aslında budur. Söylenildiği gibi İngilizlerin kışkırtması nedeniyle değildir.

Yine ittihatçıların o dönemdeki rolüne değiniyor. Daha önce ben de değinmişim. İttihatçılar o dönem tutumlarıyla Osmanlı'yı yıkıma sürüklemişlerdir ve bugünkü temsilcileri olan ve benim neo ittihatçılar dediğim kesimler de ne yazık ki bugün o rolü oynamaktadırlar.

Yahudilerin Ortadoğu'da özgür yaşama hakları vardır

Şimdi de kısaca iki tarihi analiz yapmak istiyorum, ama baştan söyleyeyim, kesinlikle anti semitist değilim. Yahudilerin de Ortadoğu'da eşit ve özgür yaşama hakları var, Irak'ta, Kürdistan'da yaşama hakları var. Ben sabetaycılığa ve sahte müslümanlığa karşıyım. Tarihi analizlerimden birincisi Irak'taki şii-sünni çelişkisine ilişkin. Hz. Muhammed Medine'de kaldığı dönemde ve Hendek Savaşı'ndan önce, Medine yakınlarındaki bir yahudi kabilesine çağrıda bulunuyor. Mekkelilere karşı birlikte savaşmak için desteklerini istiyor. Fakat o yahudiler, çekindikleri, korktukları ya da müslümanların kazanacaklarına emin olmadıkları için bu desteği vermiyorlar. İddia şu ki, daha sonra Hz. Muhammed, savaşı kazınca bu yahudilerin öldürülmesini

emrediyor ve hepsi öldürülüyor. O dönem Hayber Kalesi yahudilerin elindedir. Orası da ele geçiriliyor, oradakilerin de çoğu öldürülüyor. Ve Hz. Muhammed'in yahudilerin bütün Arabistan'dan temizlenmesi emrini verdiği söyleniyor.

Ben aslında Hz. Muhammed'in hıristiyanlara ve yahudilere karşı olduğunu düşünmüyorum. Zaten eski yahudi düşüncesini anlatan yahudi ve hıristiyan din adamları ile ilişkileri olmuş, onlardan etkilenmiştir. Zaten bu dinleri Ehl-i Kitap olarak kabul etmiştir. Yahudiler daha sonra müslümanlarla baş edemeyeceğini anlayanca müslümanlar arasına çelişki koymayı kararlaştırmışlardır. Yanılmıyorsam Hz. Osman döneminde İbn-i Sebe adlı bir yahudi müslümanlığı seçiyor, ama aslında sahte bir müslümandır. Amacı müslümanlar arasına nifak sokup onları zayıflatmaktır. Sünni-şii çelişkisi böyle başlamıştır. Bugün Irak'ta suniler ve şiiler acımasızca birbirlerine saldırmakta, öldürmektedirler. Bilindiği gibi Irak'taki karmaşanın arkasında ABD var, ABD'nin arkasında da İsrail ve yahudi lobisi vardır.

Türkiye Cumhuriyet Kürt düşmanlığı üzerine kurulmamıştır

İkinci tarihi analiz olarak şunları söylemek istiyorum. İspanya'dan süren yahudilerin bir kısmı Osmanlı'ya sığınıyor. Tarık Ali'nin 'Nar Ağacının Gölgesi' kitabında bu konudan bahsediliyor. Osmanlı yahudileri Osmanlı mali sisteminde kilit noktalarda yer alıyorlar. Ekonomik olarak güçlüdürler ve Osmanlı'nın son dönemlerinde 19. yüzyılın sonlarına doğru yahudi masonlar, bir yurt arayışına girdiler.

Hatta Abdülhamit'ten Selanik ve çevresi ya da Filistin'den toprak istedikler, hatta satın almak istediler, ama Abdülhamit kabul etmedi. O dönemde nakşilik özellikle Kürtler arasında iyice yayılmış ve etkili olmaya başlamıştır. Abdülhamit döneminde nakşi Kürtler çok etkilidir. Hamidiye Mek-

tepleri bu temelde açılmıştır. Devletin önemli kademelerine kadar nakşi Kürtleri yükselmiştir. Seyit Abdulkadir o zamanki Danıştay Başkanlığı'nı yapmıştır. Yani nakşilik çok önemli bir pozisyonundadır.

Yahudi masonlar bu şekilde ikna edemeyeceklerini anlayınca, İttihat ve Terakki örgütlenmesini gerçekleştirerek Abdülhamit'i devirme planını yapmışlar ve neticede Abdülhamit'i devirerek İttihat Terakki ile iktidara gelmişlerdir. Bilindiği gibi İttihat Terakki'nin merkezi de yahudi masonlarının almak istedikleri Selanik ve çevresidir. Mustafa Kemal İttihat ve Terakki'nin oyununu bozarak sonuçta cumhuriyeti kurmuştur. Daha önce söylediğim gibi, Mustafa Kemal'den Selanik'i almasını istemişler, ısrar edip baskı da yapmışlar, ama Mustafa Kemal, oyunlarını anlamış ve kendi doğduğu bu şehri almaya yanaşmamış, İttihat Terakki'leri daha sonra tasfiye etmiştir.

Yalçın Küçük'ün dediği, "kurtuluş savaşı hıristiyanlarla yahudilerin savaşıdır" sözü bir derecede doğrudur. Ulus devletlerin temeli olan Fransız ihtilalinde mason yahudilerin büyük rolü olmuştur. Tapınak şövalyeleri Fransa Kralı'ndan intikam almak için örgütlenmiş ve Fransız İhtilali'nin hazırlanmasında önemli rol oynamışlardır. Fransız İhtilali'nden sonra ulus devletler ortaya çıkmıştır. Mustafa Kemal, cumhuriyetin kuruluşunda nakşi Kürt büyükleriyle görüşmüş. Kürtlerden de nakşicilerden de destek almıştır. Fakat özellikle dindarların ve nakşilerin desteği hilafet ve saltanatın kurtarılması üzerineydi. Bütün nakşiler Kürttür demiyorum, içlerinde Türkler de var. Hilafet ve saltanatın kaldırılmasından sonra nakşiler ve diğer dindar kesimler cumhuriyetle ters düşüyorlar.

Mustafa Kemal nakşilikten ziyade bektaşiliğe yakınlık duyuyor ve cumhuriyeti koruma adına bunları tasfiye ediyor. Nakşi olan Said-i Nursi ve cemaatinin bundan sonra cumhuriyetle ilişkileri bozuluyor ve ABD ile ilişkilenecekler. Cumhuriyetin kuruluşunda Kürt düşmanlığı yoktur, ümmetçilik ve milliyetçilik de yoktur. Mustafa Kemal milliyetçiliği, yurtseverliktir.

Bugünkü MHP ve CHP ve diğer benzer partilerin yaptığı ırkçı milliyetçilik cumhuriyetin kuruluş aşamasında yoktur. Bu milliyetçilik 1945'lere kadar Alman emperyalizminin de etkisinde kalmıştır. 1950'lerden sonra ABD emperyalizminin etkisi devreye girmiştir ve bugüne kadar gelmiştir. Türkeş de 1950'lerden sonra ABD'ye gitmiştir. Bugünkü neo ittihatçıların yapmak istediklerini çok eleştirdiğimiz Yavuz bile yapmamıştır, hatta gerektiğinde ittifak yapmıştır. Ben geçmişte Yavuz'dan Alparslan'dan boşuna söz etmedim. Cumhuriyet, neo ittihatçıların iddia ettiği gibi Kürt düşmanlığı üzerine kurulmuş değildir. Kürt düşmanlığı 1950'lerden sonra turmandırılmıştır. Kürt dili, Kürt kültürü yok sayılmıştır.

Ben görüşlerimi genelde Ortadoğu ve bütün insanlık için özelde de Kürtler için dile getiriyorum. Şimdi de yedi hususa değinmek istiyorum. Bunları iyi dinleyin. Bu yedi husus, dört tez/görüş ile üç görevden oluşuyor.

Birinci tez ya da görüş: Irak'a ilişkindir. Irak için görünen o ki en uygun model, üçlü federasyon ya da konfederasyon olacaktır.

İkinci tez ya da görüş: Eğer üçlü federasyon ya da konfederasyon engellenirse, oluşacak olan şia-Kürt ittifakıdır. Talabani'nin daha önce de söylediğim gibi İran'la güçlü ilişkileri söz konusudur.

Üçüncü tez ya da görüş: Suriye, Irak, İran ve Kürtler'in yaşadığı diğer topraklarda demokratik Konfederalizmin uygulanmasıdır. Türkiye'dekiler konfederalizm deyince yanlış anlıyorlar, hemen bir devlet yapılanmasından söz ettiğimizi düşünüyorlar. Ama ben defalarca söyledim kesinlikle bir devlet yapılanması söz konusu değildir. Ünter devlete ve bayrağa herhangi bir zararı söz konusu değildir. Bu, bir çeşit demokratik özerkliliktir. Bunun yerel ayağı da vardır, yerelde parlamentosu olur. Bunun birçok örneği vardır, vakit yok girmek istemiyorum, ama İngiltere örneği var, İspanya örneği var. 1920'lerdeki misak-ı milli sınırları sadece Musul-Kerkük değil Halep'in kuzeyinden geçmekte, Kürtlerin yaşadığı bölgeleri kapsamına almaktaydı. Ben

demiyorum bu topraklar alınsın, sınırlara dahil edilsin. Kastettiğim Mustafa Kemal'in 1920'lerde sözünü ettiği "bir çeşit muhtariyet" bugün bizim söylediklerimizin ta kendisidir. Eğer bunların Mustafa Kemal'in hatırasına birazcık saygıları varsa, bunu uygulamaya geçirirler. Yoksa Irak gibi olur. Mustafa Kemalciyiz diyen kesimlere ve özellikle subaylara sesleniyorum; Türkiye'nin ve bütün halklarımızın bir felakete sürüklendiğini görmüyor musunuz?

Dış dinamiklerin tepkilerini esas alarak hareket edemeyiz. Bu üçüncü tez, benim görüşüm veya tezimdir. Bunun için bütün yurtseverleri, aydınları duyarlı olmaya çağırıyorum. DPT'ye çok iş düşüyor, bu konuları işlemelidir. Hak-Par federasyondan bahsediyor. Bu çözüm değildir ve Türkiye koşullarına uymaz, mümkün de değil. Kaldı ki bunlar samimi de değildir, menşeleri ve ilişkileri de karanlıktır. Öyle ortaya çıkıp federasyon demekle olmaz. Bu tür şeyler yılların mücadelesi ve emeğiyle olur. Böyle bir mücadele ve emeğin kimler tarafından verildiği de ortadadır.

Dördüncü tez ya da görüş: Son seçenek bağımsızlıktır. Benim arzu etmediğim bir seçenektir, çünkü çözüm olamayacağını, felaket getireceğini biliyorum. Ama demokratik özerklik seçeneği devre dışı bırakılır ve Kürtlere imha dayatılırsa, Kürtlere başka yol kalmayacaktır. Bir ulus devlet kurulacaktır. Ama bu ulus devlet demokratik mi olur başka tarzda mı olur, onu bilemem.

Şimdi üç göreve geliyorum.

Birinci görev: Kürtler bugün tarihi ve kritik bir süreçten geçmektedirler. Büyük tehlikeyle karşı karşıyadırlar. Kürtlere imha amaçlı yönelmeyi planlayan güçler var. Kürtler tüm bunlara karşı tedbirli olmak zorunda. Kürdistan'daki bütün güçler,

özellikle gençlik bu konuda hassas olmalıdır. KDP ve YNK gibi güçler de kendi aşiretsel parti menfaatlerini bir tarafa bırakıp savunma amaçlı ortak bir duruş sergilemeli, ortak bir siyasal irade oluşturabilmelidirler. Kürtlerin içinden geçtiği bu kritik süreçte ortak politikaları belirleyecek ortak bir siyasal irade oluşması zorunluluktur. Kürtler oturup, siyasal gelişmeleri analiz edip geleceğe dönük gerekli tedbirleri almalıdırlar.

İkinci görev: Ortak bir siyasal iradenin oluşturulmasıdır. Bütün ulusal kesimlerin katılacağı, temsil edileceği bir halk kongresi toplanmalıdır. İki üç ay içinde bu gerçekleştirilmelidir. Bundan sadece KONGRA GEL'i kastetmiyorum, bütün ulusal güçler temsil edilmelidir ve Kürtlerin içinden geçtiği bu kritik süreçte, ortak politikaları belirleyecek ortak bir siyasal irade rolünü oynamalıdır. Kürtler oturup, siyasal gelişmeleri analiz edip geleceğe dönük gerekli tedbirleri almalıdırlar.

Üçüncü görev: Daha önce KCK (Komarya Civakên Kürdistan) sistemini önermişim. Zorunlu değil, ama isim bu şekilde olabilir demişim. Türkçe'ye ise bir çeşit Demokratik irade veya demokratik inisiyatif olarak çevrilebilir. Daha önce de söylediğim gibi, bu bir devlet yapılanması değildir. Herkesin, Türkmen, Asuri vb her toplumsal grubun içinde yer alabileceği demokratik bir örgütlenmedir.

Son olarak daha önce söylediklerimi tekrarlıyorum; işte askeri anlamda işgal, kültürel soykırım devam ederse, baharla birlikte bir topyekün saldırı olursa, olacaklar konusunda uyarıyorum. Kürtler kendilerini savunacaktır. Gerilla elli bine çıkar. On binlerce Kürt genci var. Eğer böyle bir imha dayatılırsa bu gençler savunma adına gerillaya katılacaktır.

Tarihte Kürtlerle ittifak sürekli olarak kazandırmıştır

MİT Müsteşarının açıklaması olmuştu. Radyodan özetini dinledim. MİT, devletin hassas en önemli kurumlarından biridir. Bu kurum Genelkurmay, Başbakanlık dahil devletin temel karar organlarını sürekli bilgilendirir, raporlar sunar. Bu kuruma yüzlerce kanaldan, dünyanın birçok yerinden muazzam bir bilgi akışı gelmektedir. Demek ki Müsteşar, bu gelen bilgilerden dolayı tehlikeyi görüyor, uyarıyor. Bunu yurtseverliğinin gereği olarak yapıyor. Diğerleri bu tehlikeyi göremiyorlar, o yüzden uyarı yapma ihtiyacı hissediyor. Peki ne yapılmasına ilişkin önerileri de var mı? Devletin kurumları neden adım atamıyorlar?

Türkiye'de ne sağ ne de sol bugüne kadar müsteşarın bahsettiği tehlikeyi görememiş, sağlıklı politikalar üretmemiştir. DYP biraz anlıyor gibi. Baykal ve ekibi ne yaptığını bilmiyor, anlamıyorlar. İktidar hırsı bunların gözünü kör etmiştir. İktidardan başka hiçbir şeyi düşünmüyorlar, tek hedefleri iktidar. Orduda da böyle düşünenler olduğu gibi sağduyulu olanlar da var. Hepsisi böyledir demiyorum. Daha Şam'da olduğum dönemde benimle temasa geçen askeri yetkililer olmuştu. Devlet çökerse çatısının altında hep birlikte kalırız, demişlerdi. Ben de bunu haklı gördüğümü ifade etmişim. Ta o zamandan beri bu tehlikeyi bertaraf etmek için barış politikalarını sürdürüyorum.

Şu sıralar Foucault'un Cinselliğin Tarihi kitabını okuyorum. Orada da bazı filozofların iktidarı fahişeye benzettiği belirtiliyor. Bir kere alıştırılar mı koltuğu bırakmak istemiyorlar. Bizim içimizde de Botan, Osman gibi iktidar delisi olanlar vardı. Bunlar beni anlamadılar. Onlara zamanında bu iktidar tartışmalarıyla önüme nasıl gelirsiniz, beni hiç mi anlamadınız demişim. Saddam da Iraklılara teslim edilmesine ve asılmasına bir saat kala bile ABD'den yardım bekliyordu. Son anına kadar ABD'ye güveniyordu. İktidar hırsı gözünü o kadar kör etmişti. İleriyi göremiyordu. Hala

“Askeri anlamda işgal, kültürel soykırım devam ederse, baharla birlikte bir topyekün saldırı olursa, olacaklar konusunda uyarıyorum. Kürtler kendilerini savunacaktır. Gerilla elli bine çıkar. On binlerce Kürt genci var. Eğer böyle bir imha dayatılırsa bu gençler savunma adına gerillaya katılacaktır”

elinde Kur'an ile klasik kaba bir direniş içindeydi. Kendisinin tavrı ulus devleti savunanların tavrıydı. Geçen hafta da söylemiştim, Saddam'ın şahsında asılan ulus devlettir. Fransız İhtilali'nde 16. Lui'nin idamı ile ulus devletler süreci başlamıştı. Saddam'ın idamı ulus-devletler sürecinin geldiği noktayı göstermektedir. Sanırım Müsteşar da bu tehlikeye işaret ediyor. Küreselleşme karşısında ulus devletlerin direnme gücünün olmayacağına görüyor. Aslında ben teslim edildiğimde benden de Saddam tarzı kaba bir direniş bekliyorlardı. Buraya ilk getirildiğimde kendisini Kıvrıkoğlu'nun temsilcisi olarak tanıtan bir subay, 'bu oyunu boşa çıkartalım' deyince, bu tavırlarını olumlu buldum. Geline süreç itibarıyla tarih beni doğruladı. Çünkü beklenen benim klasik kaba bir direniş sergilemem ve asılmamdı. Bu asılma sonucu yüzyıla yayılacak korkunç tahribatlar yaratacak bir Kürt-Türk savaşı başlayacaktı. Bu durumda Türkiye de Yugoslavya ve Irak gibi bir tabloyla karşı karşıya kalacaktı. Irak'ın hali ortada.

İsrail'in komploda önemli bir rolü vardı

Benim teslimim ve idamımla Türkiye'nin çekilmek istendiği nokta buydu. Michael Rubin isimli Amerikalı bir think thang kuruluşunun önünde gelen ismi, teslim edilmemden sonra benim idam edilmem için çok uğraştı, başaramadı, sonra da Guzman gibi kullanılmam önerildi ve halen de uğraşıyor. Mehmet Ali Kışlalı ve Altemur Kılıç gibileri de Rubin gibi düşünüyorlar. Bunların amacı Türkiye'yi sürekli çatışma içinde tutarak, kaos yaratmaktır.

İsrail'in komploda önemli bir rolü vardı. Ben yine baştan söyleyeyim, kesinlikle anti semitist değilim. Yahudiler Ortadoğu'nun kadim bir halkıdır. Kürdistan'da da Türkiye'de de kendilerini rahatlıkla ifade edebilecek tarzda yaşamalıdır, ama İsrail'in Ortadoğu'da sürdürdüğü politikaları kabul etmek mümkün değildir. Bunu şunun için belirtiyorum: Türkiye'ye

komployla teslim edilişimde ABD ve İsrail'in korkunç rolü, amansız bir takibi olmuştur.

Şunu da açık bir şekilde söylüyorum: İsrail yanlılarının Türkiye'de iktidarda ve temel kurumlarda önemli ve etkin kadroları vardır. 1650'li yıllarda Türkiye'deki yahudiler din değiştirerek islamiyeti kabul ediyor. Bunlar da sebataycılık hakimdir. 1750 yıllarına kadar Barzan ailesinin de yahudi olduğu söyleniliyor. Daha sonra din değiştirerek islamiyeti kabul ediyorlar. Nakşi tarikatını bu süreçte benimsiyorlar. Hükümette de nakşibendi tarikatı etkindir.

Şimdi bu nakşiler, Irak'taki sunni-Arap grubunu İstanbul'da toplayarak onların hamiliğine soyundu. Araplarla işbirliği yapılmasına karşı değilim. Ben de Ortadoğu'da kaldığım sürede Araplarla ilişki içerisinde oldum. Ama devletin geleceği sünni bir grupla ilişkilenecek değil, bilakis Misak-ı Milli sınırları içerisinde olan Kürtlerle ilişki içerisinde bulunmasıdır. Kürtlerle ittifak yapılması gerekir. Kürtlerle ittifak sürekli olarak kazandırmıştır. Tarihte 1071 Malazgirt Savaşı döneminde Alparslan, Mervani Kürt Beyliği'nin başkenti konumunda olan Silvan'a gelerek yardım istemiştir. Mervani Beyliği ile bölgedeki kendine bağlı Kürt beyliklerinin on bine yakın savaşçı gücünü böylece Malazgirt Savaşı'na katarak, Bizans'ı mağlup etmiştir. Anadolu kapıları

böyle açılmıştır. Yine Yavuz, Çaldıran'a gitmeden önce, Kürt beylikleri ile ittifak yaptıktan sonra İran'ı yenmiştir. Oradan Mercidabık ve Ridaniye Savaşlarını da kazanarak, Kafkasya'dan Ortadoğu ve Mısır'a kadar hakimiyet kurabilmiştir. Abdülhamit de Kürtlere dayanmıştır. Kürtlerle ittifak kurmuştur.

Yine Mustafa Kemal, Kurtuluş Savaşı'na başlamadan önce Kürtlerin desteğini alarak onlarla ittifak yapmıştır. Bu şekilde kazanmıştır. Ben tarihteki bu ittifakları defalarca söyledim. Kürtlerle ittifak şart. Bunun yolu da hep söylüyorum, diyalogtur. Bu, barışı getirir. Onun için de barış barış barış diyorum. Neden Türkiye şimdi içinde bulunduğu kritik durumdan çıkmak için Kürtlerle stratejik ittifak yapmıyor? Bu, bir koyup üç alma politikası değil, bir koyup on alma politikasıdır. Neden devlet bunu yapmıyor. Devletin petrole ihtiyacı yok mudur? Çok ağır dış borç yükü altında değil midir? Kürtler'in istediği sadece demokratik özerkliktir. Türkmenlerin de hatta Asuri ve Keldanilerin de hakları teminat altına alınmalıdır. Türkmenlerin özerk bölgesinin merkezi Tel-Afer olabilir.

Radyodan Mahir Kaynak'ı dinledim. O da müsteşar ayarında biridir. O da tehlikeyi görüyor, açıklamaları olumlu karşılıyordu. Müsteşarın bu açıklamalarını ben de olumlu ve gerekli buluyorum.

Ben o dört tez üç göreve ilişkin geçen haftaki açıklamalarımı da Türkiye kamuoyu bilsin, uyarı olsun diye yapmıştım. Hatta ben, müsteşarın bu açıklamalarını bana cevap olarak yaptığını düşünüyorum. Önceki haftalarda yaptığımız görüşmelerde bir cümle kullanmıştım, onu yansıttınız mı bilmiyorum, ama devletin içerisinde yürekli bürokrat ya da yetkililer yok mu diye sormuştum. Devlet batıklığa gidiyor, bunu gören hiç mi yurtsever yok demiştim. Şimdi yine birileri diyecek Apo, MİT ile örtüşüyor. Ama ben bu görüşleri on yıldır dile getiriyorum.

Ben de daha önceleri cumhuriyete sahip çıkacağımızı söylemiştim. Ama o cumhuriyet bu cumhuriyet değil. Kastettiğimiz demokratik cumhuriyettir. Şimdi bu mevcut ulus devletçiler, Mustafa Kemal'i de anlamıyorlar. Mustafa Kemal, 1925'e kadar tam bağımsızlıkçıydı. 1925'ten sonra O da İngilizlere yanaşmak zorunda kaldı. Zaten günümüzde tam bağımsız devlet olmak zordur. Mustafa Kemal akıllıydı, politika yapmayı biliyordu, gerçekçi ve pragmatist hareket ediyordu. Daha sonra Musul-Kerkük'ü bırakmak zorunda olduğu için bıraktı. O dönem daha fazla

toprak alınmasını talep edenler vardı, hatta daha önce söylediğim gibi, Selanik'i almasını isteyenler de olmuştu. Mustafa Kemal bunların hiç birini dinlemedi.

Bugün de o tür çılgınlıklar peşinde olanlar var. Hatta koca koca profesörler bunu yapıyor, olmayacak şeyler söylüyor. Birkaç yıl önce okumuştum; Alemdaroğlu, Gürüz gibi adamlar, gidip basalım bir saatte Atina'yı alırsanız diyorlardı. Günümüzde bu mümkün mü? Böyle düşünenler Türkiye'yi parçalanmaya götürüyorlar. Türkiye'nin dört yüz milyar dolar dış borcu var. Türkiye'yi savaşa götürecek bu saldırgan politikalar sürdürülürse dış borç bir trilyona çıkar. Türkiye IMF'ye, ABD'ye göbekten bağlı hale getirilmiş durumda. O destek çekildi mi Türkiye'de ekonomi çöker. Örneğin ABD, Türkiye'nin savaş uçaklarının bir parçasını vermediğinde, bir süre sonra bu uçakları kullanamayacaktır.

Saddam da Türkiye'de saldırgan politika izlemek isteyenlerin istediği şekilde sert ve saldırgan politikalar izlemişti, ABD'ye meydan okumuştı. Ki bir dönem de ABD'nin desteğini almıştı. Onun da dört yüz binlik ordusu vardı, Sovyetlerden aldığı Türkiye'den daha fazla uçağı vardı. Tek bir tanesini uçurabildi mi? Şimdi geldiği durum ortada. Türkiye'nin Kurtuluş Savaşı döneminde dayandığı bir Lenin de yok artık. Sadece ABD var. ABD, bütün dünyaya egemen güç hale gelmiştir. Özellikle Mustafa Kemal'in ölümünden sonra Türkiye'yi zayıf ve kendilerine bağımlı kılmak için sürekli çatışma içinde tutanlar var ve bu başarılı da.

Türkmenlerin çıkarı Kürtlerle birlikte hareket etmededir

Türkiye bugüne kadar hep iç çatışmalarıyla geldi. Bunların günümüzde devlet içerisinde önemli örgütlenmeleri var. Sürekli toplum ve devlet, sağ sol ve başka şekillerde kutuplaştırıldı. Bugün de yapılmak istenen budur. Türkiye Kürtlerle karşı karşıya getirilmeye, savaştırılmaya çalışılıyor. Bu, Türkiye'yi Iraklaştıracaktır. ABD ve İsrail, Irak'ta bunu başardılar. Türkiye bu oyuna gelmemeli, buna engel olmalıdır.

Orduda da kutuplaşmalar olmuştur. Avni Özgürel de buna ilişkin yazılar yazıyor, bu tür yazılara devam etmeli. Çok faydalı oluyor. Çok kısa bir yazısı vardı, fakat ben neyi anlatmak istediğini anladım. İşte İsmet İnönü, 1960'lı yıllarda darbe girişiminde bulunan Talat Aydemir'e ilişkin açıklamasında; bunların birisiyle de Kurtuluş Savaşı sırasında büyük mücadele ettim, demiş. Avni Özgürel'in bunu anlatan kısa yazısını okuyunca, kimi kastettiğini yakaladım. Kastettiği o birisi Çerkez Ethem'di. Ankara'yı basarak Mustafa Kemal'i idam edecekti. Olacak şey miydi? Talat Aydemir iki kez darbe girişiminde bulunarak devleti ele geçirmeye çalıştı. Devleti ele geçirerek bir şeyler yapabileceğini sanıyordu. Başaramadı ve idam edildi. Burada da iktidar hırsını görüyoruz. Talat Turhan da anılarını anlattığı bir kitapta bu konulara değiniyor, nasıl karşı karşıya getirildiklerini ve kullandıklarını anlatıyor. Atabeyler Çetesi basına yansıdı. Bu çetede yer alan bir yüzbaşının açıklamasını okudum, dikkat çekiciydi. Her tür silahla donatılmışlardı, eylem yapıp PKK'nin üzerine atacaklardı. Bu tarzda kırk iki çete organizasyonunun olduğunu söylüyordu. Bu korkunç bir şeydir. Her zaman söylediğim gibi Kürt-Türk çatışmasını yaratmak için her tür zemin oluşturulmaya çalışılıyor. Kentlerde bir linç kültürü geliştiriliyor. Bu hiçbir zaman çözüm değil. 12 Eylül'de Diyarbakır'da yapılan katliam bir mesajdı. Yine Şemdinli olayı ve bu tarz örgütlenmeler bu kapsamda değerlendirilmelidir. Bunları sanırım bu tehlikeli politikaları MİT

de hükümet de gördü ve kısmen engel olunmaya çalışıldı. MİT Müsteşarı'nın açıklamasını bu kapsamda da değerlendirmek gerekiyor.

Geçen hafta açıklamıştım. Türkiye kamuoyuna iyi yansıdı mı? Bu hafta da MİT Müsteşarı'nın açıklamalarının değerlendirilmesi olarak da tekrarlıyorum. Bütün Türkiye kamuoyunun bunları bilmesi gerekiyor.

Birinci görüş; Irak'ta üçlü bir yapılanmadır. Bu, federasyon şeklinde düşünülmüyor. Türkiye, Kürtlere ilişkin olumsuz politikalarından ve oradaki Türkmenleri Kürtlere karşı kışkırtma politikalarından vazgeçerek, Kürt-Türkmen kardeşliğinin pekişmesi için çaba sarf etmelidir. Az önce bahsettiğim gibi, Türkmenlerin yanında Asuriler ve diğer halklar da demokratik özerklik içerisinde, demokratik otoriteye bağlı olarak kendilerini ifade etmelidirler. Türkmenlerin çıkarı Kürtlerle birlikte hareket etmedir.

İkinci görüş; birinci görüşte söylenenler gerçekleşmezse, Türkiye, Kürtlere yüzünü dönmezse, Kürt-şii ittifakı gelişecektir. Bu ittifak sadece Irak'taki şiiilerle sınırlı kalmayacaktır, Kürt-İran ilişkilerinin gelişmesini de getirecektir. Talabani'nin İran'la çok iyi ilişkisi vardır.

Üçüncü görüş, bizim düşüncelerimizdir. Türkiye'nin Kürtlerle stratejik ittifak yapmasıdır. Kurtuluş Savaşı dönemindeki Misak-ı Milli sınırları içerisinde yer alıp da bugün dışında kalan Kürtlerle yeniden demokratik özerklik çerçevesinde ilişkilendirilmelidir. Bu sadece Musul-Kerkük Kürtleri için değil, Suriye'de ve Kürtlerin yaşadığı diğer bölgeler için de geçerlidir. Buradaki topraklar koparılıp Türkiye'ye katılsın demiyorum. Yani bu ilhak anlamına gelmez. Kastettiğimiz şey, Türkiye'nin öncelikle kendi sınırları içerisindeki Kürtlerle barışması, Kürtlerin demokratik özerkliği tanımasıdır. Bu gerekirse ABD ve İngiltere'ye rağmen yapılmalıdır. Kürtlerin yerel meclisleri, yerel hükümetleri olur. Bunun dünyada birçok örneği var. İşte İspanya, Almanya, İngiltere, İtalya gibi birçok örnek var. İtalya yirmi ayrı bölgeden oluşuyor. İngiltere'de İskoç örneği var. Almanya gibi tek milletten oluşan devletlerde bile bölgelere da-

yalı eyalet sistemi uygulanıyor. Bundan çekinmeye gerek yok.

Bunun ulus devlete, devletin birliğine zararı yok, aksine ülkeyi, birliği daha güçlü hale getirecektir. Bölgedeki petrol zenginliği ekonomiyi güçlendirecektir. Bu zenginlikler halkların refahı için kullanılabilir. Saddam bu petrolden gelen muazzam zenginliği halklar için kullanmadı, hep silahlanmaya yatırdı, sonuçları gözler önünde. Bunun için Türkiye'nin Kürtlerle stratejik ittifak yapması lazım.

Bu olmazsa dördüncü tez veya görüş'te anlatmaya çalıştığımız tablo ortaya çıkar. Türkiye ve diğer ilgili devletler Kürtlere yönelirse, az önce değindiğim linç kültürü ve imha Kürtlere dayatılırsa, Kürtler son seçenek olarak

yılarını artıracaklardır. Her türlü silah, araç gereç konusunda kendilerini geliştireceklerdir. ABD, Irak'taki Kürtleri zaten silahlandırıyor, silahlandıracaktır. PKK'nin de bu imkanları var, biliyorum.

Öyle saldırı ile PKK'yi yok etmek mümkün değildir. PKK muazzam bir gerilla savaşı verebilir. Siz bakmayın ayrılıp gidenlere, bir gider on gelir. O bozguncular gittikten sonra kalan arkadaşlar daha yetkin hale gelmişlerdir. Savaşı derinleştirecek, yaygınlaştıracak kapasiteleri ve tecrübeleri vardır. Bu konuda uyarıyorum. Yine hakimler diyecek, Apo tehdit ediyor, örgütün propagandasını yapıyor. Ama ben bunları bildiğim, olacakların önüne geçmek için söylüyorum, uyarıyorum.

“Türkiye'nin Kürtlerle stratejik ittifak yapılmalıdır. Kurtuluş Savaşı dönemindeki misak-ı milli sınırları içerisinde yer alıp da bugün dışında kalan Kürtlerle yeniden demokratik özerklik çerçevesinde ilişkilendirilmelidir. Bu, sadece Musul-Kerkük Kürtleri için değil, Kürtlerin yaşadığı diğer bölgeler için de geçerlidir”

ulus devlete yönelmek zorunda kalamaz. Bu, bizim istediğimiz çözüm tarzı değildir. Çatışmalara, felakete yol açar. Ben ulus devlet anlayışına sahip değilim, bunu defalarca söyledim. Benim sınıf yapım ve sosyalist kişiliğim de buna müsaade etmez. Kürtler adına ulus devlet ideolojisini savunanların kim olduğu -Barzani ve Talabani- zaten biliniyor. Bütün Kürtler son seçenekle karşı karşıya kalırlarsa, ulus devlet etrafında birleşeceklerdir. Bunu öngörmek çok zor değildir. PKK de bu durumda bu devletin ilanına katılacaktır. Çünkü Kürtlerin yapabileceği başka bir şey kalmayacaktır. Böyle bir durumda, yüzyıl sürecektir Kürt-Türk savaşı başlayabilecektir. Bu durumda Kürtler kendi tedbirlerini almak, kendilerini savunmak zorunda kalacaktır.

Bu tehlikelere karşı üç görevden bahsetmiştim. İlk olarak Kürtler kendilerini savunmak için silahlı güçlerini yetkinleştirecekler, birleştirecekler. Gerillaya muazzam katılım olduğunu tahmin edebiliyorum. Özellikle İran'da yoğun katılım olduğunu tahmin ediyorum. Sa-

İkinci görev olarak da bütün Kürtlerin katılacağı Ulusal Kongre'den bahsetmiştim. KONGRA-GEL yılda bir toplanıyor, birkaç ay içerisinde toplanırlar herhalde. Kürtlerin bütün bileşenleri toplanmalı, bu özetlemeye çalıştığım tezleri de tartışarak, ortak politikalar geliştirerek bunları açıklamalıdır.

Üçüncü görev olarak da KCK (Komaşya Civakên Kurdistan) den bahsetmiştim. Altını çizerek belirtiyorum ki bu bir devlet yapılanması değildir. Demokratik otorite ve demokratik yönetim anlamına gelir. Bütün halkımızı bu çerçevede çalışmaya davet ediyorum. 15 Şubat da yaklaşıyor. Bu söylediklerim diğer söylediklerimle derlenerek güçlü bir bildiri hazırlanıp, yayınlanabilir.

Melik Fırat, Şerafettin Elçi bunlar ve partileri federasyon istiyorlar. Federasyon çözüm getirmez, bunun nihai sonucu ulus devlettir. Bu da yeni çatışmalar ve çözümsüzlük demektir. Bunlarıki yol değil. Bunlar federasyon kuramayacaklarını, buna güçlerinin yetmeyeceğini bilmiyorlar mı?

Biliyorlar tabii, bunun farkında olmalarına rağmen istemeleri düşündürücüdür. PKK'nin yapamadığını bunlar nasıl yapacak. Bunların doğru dürüst gücü de yok. Bunları uyarıyorum. Gelsinler demokratik mücadele için birlikte hareket etsinler.

Özgürlük hareketi, operasyon halinde doğal olarak kendisini savunacaktır. Bu iki üç ay içerisinde yapacakları kongrede, böyle olası bir saldırıya karşı alacakları kararları da tahmin edebiliyorum. Gerilla güçlerinin arttırılması, meşru savunmanın yaygınlaştırılıp, derinleştirilmesi kararları alınacaktır. Bu, bizim istediğimiz bir durum değildir. Kürdistan dağlarına Enver Paşa gibi beş yüz bin kişilik bir ordu da yığılabılır. Ama o dağlarda başarı sağlayamazlar. Kürtler de hemen başarı kazanacaklardır demiyorum, ama yetkin bir gerilla savaşı verecek kapasiteleri olduğundan eminim. Söylemiştim; Kürtlere böyle savaş dayatılırsa, dördüncü tezdaki söylediklerim gerçekleşecektir. Kürtler ulus devlet etrafında birleşeceklerdir. Güneyli güçlerin de silahlı güçlerinin arttığı, modern silahlara sahip oldukları biliniyor. PKK'nin de bu imkanları olduğunu söylemiştim. Çok kötü bir savaş meydana gelecektir.

DTP, Kürt sorununun demokratik çözümü, stratejik Türk-Kürt ittifakının yaratılabilmesi için daha aktif politikalar geliştirmelidir. DTP daha önce söylediğim demokratik koalisyonu öncülük yapmalı. Tüm sol ve sosyalistleri, emek hareketlerini, demokrasi güçlerini bu çatı altında toplamalı. Şayet bununla sonuç alınamayacağı anlaşılırsa bağımsız adaylarla seçimlere girebilmelidir. Diğer Kürt kesimleriyle, yeni parti kuranlarla; Katılımcı Demokrasi Partisi vb ile de görüşülmeli. Bunlar da demokratik ittifakta yerlerini almalıdırlar.

Türkiye Barışını Arıyor Konferansı demokratik ittifakın çekirdeği olabilir

Diyarbakır Barosu'nun son zamanlarda iyi çalışmaları var galiba. Kısmen takip edebiliyorum, Barolar önemli kurumlardır. Önemli çalışmalara imza

atabilirler, Hakikatleri Araştırma ve Adalet Komisyonu gibi çalışmaları geliştirebilirler.

"Türkiye Barışını Arıyor" Konferansı kısmen izleyebildim. Bu konferansı olumlu buluyorum. Bunlar toplumun vicdanıdır. Her kesimden aydınların katılması önemlidir. Bunların içinde devletin önemli noktalarında yer almış isimlerin bulunması da önemlidir. Mesela Mümtazer Türköne bir Türk milliyetçisi, yurtseveridir. Yine Cevat Öneş, eskiden MİT'in etkin isimlerindendi. Sanırım daha önceki söyledikleriyle MİT Müsteşarı'nın söyledikleri birbirleriyle örtüşüyor. Müsteşar, devletin gözü kulağı pozisyonundaki bir kurumun başındadır. Muhtemelen tehlikeyi görüyor ve uyarıyor. Konferansta tartışılanları kısmen dinleyebildim. Bu konferan-

oluşturabilirler. Ortak listeler oluşturup seçimlere birlikte girebilirler. Bir partinin adı altında seçime girebilecekleri gibi, bağımsız adaylar da gösterebilirler.

Bu önerilerimiz hayata geçirilirse, bu değerli aydınların ve devletin bazı kesimlerinin de artık farkına vardığı riskler ve tehlikeler önlenebilecektir. Bu ittifak çalışmaları yürütülmeli, bu çalışmalara daha fazla yoğunlaşılmalı.

Hakikatleri Araştırma ve Adalet Komisyonu'nun kurulmasına dair önerilerim de olmuştu, bu önerilerim bundan sonra bu konferansın devamındaki değişik platformlarda tartışılır. Daha önce de söyledim; 1920'lerdeki misak-ı milli anlayışını misak-ı demokrasi şeklinde bugün hayata geçirmemiz lazım. O günkü coşkuyu birlikteliği bugünde demokrasi çerçevesinde sağlayabiliriz. O

"Bu konferansı önemsiyorum. Türkiye'de kalıcı barışın ve demokrasinin yerleşmesine hizmet edecek bu tür etkinlikleri biz de destekleriz. Talepler söylendiği gibiyse, sonuna kadar destekleriz. Fakat burada asıl önemli olan şudur: Bu geniş katılımın demokratik siyasete yansması, aktarılması gerekir"

sın olumlu gelişmelere yol açmasını umuyorum, devamı gelmelidir.

Katılım iyiymiş. Bu konferansı önemsiyorum. Türkiye'de kalıcı barışın ve demokrasinin yerleşmesine hizmet edecek bu tür etkinlikleri biz de destekleriz. Talepler söylendiği gibiyse, sonuna kadar destekleriz. Fakat burada asıl önemli olan şudur: Bu geniş katılımın demokratik siyasete yansması, aktarılması gerekir. Uzun zamandır önerdiğim demokratik ittifak biraz buna benziyor. Bu konferans demokratik ittifakın çekirdeği olabilir. Kürt sorunu konusunda çözüm isteyen, gerçek demokrasi için mücadele eden siyasi partiler, sivil toplum örgütleri, önemli şahsiyetler, bu ittifak çerçevesinde güçlerini bir araya getirebilirler. Bu muazzam bir güç yaratabilir. Aslında Türkiye'nin ihtiyacı olan bütün kesimlerin yer aldığı, aydınların, sivil toplum örgütlerinin de desteklediği oluşabilecek böyle bir siyasi partidir. Ortak bir demokratik program

çok korkulan misak-ı milli sınırları misak-ı demokrasi ile korunur, o zamanki Kürt-Türk birlikteliğini şimdi yine demokrasi ile sağlamamız gerekir.

Kürtler, cumhuriyetin kuruluşunda Türklere tam destek vermişlerdir, Koçgiri ayaklanmasını örnek verebiliriz. Ülke yabancı, İngiliz işgali altında olduğu için, Koçgiri isyanı sona erdirilmiştir. Kürtler anlayışla hareket etmişlerdir, Kürtler anlayışla hareket etmeseler, işleri zorlaştırabilirlerdi. Bu aydınlar Türkiye'nin karşı karşıya olduğu tehlikeleri görüyorlar sorunun çözümünde onlara da sorumluluk düşüyor. Aslında koşullar uygundur, çok da zor değildir. Buradan olumlu şeyler gelişirse ve bizim de çalışma olanaklarımız arttırılırsa, ben de PKK üzerindeki gücümü kalıcı bir barış için kullanmaya çalışacağım. Bu söylediklerim hayata geçirilirse, iki üç ay içerisinde çok şey yapılabilir. Aydınlar sorumluluğunu yerine getirirse, gerilla tek bir fişek atmaz.

DTP kongreye gidiyor galiba. Şunu

bir daha söylemek istiyorum. Ben düşünce özgürlüğü çerçevesinde konuşuyorum, kimseye talimat vermem mümkün değil. Doğru da bulmam, ben tarihi sorumluluğum çerçevesinde herkese görüşlerimi açıklıyorum. Burada dile getirdiğim bütün görüşlerim bu şekilde anlaşılmalı, DTP'ye ilişkin söylediklerim de bu çerçevede anlaşılmalı.

Olumlu gelişmelere yol açacaksa önemlidir. Yani Tahminime göre çok büyük bir olumsuzluk nedeni ile genel kurula gidilmiyor. Seçimden daha güçlü çıkmaları gerekir, kendine güvenenler yer alsın. Teorik eksiklikleri varsa, kapanıp okuyarak bunu giderebilirler. Mustafa Kemal bile cumhurbaşkanlığı döneminde bazen birkaç gün kapanıp kendini geliştirmek için kitap okuyormuş. Ben bu şartlarımda dahi her gün okuyarak kendimi geliştirmeye çalışıyorum. Politika zor iştir, bunu yapmak için insanın bütün yüreğini vermesi lazım. Kimse kimseyi kandırmasın ben iki kelimeden bile dünyayı çözümleyebilirim. Aynı zamanda bu koşullarda politika yapmak cesaret de ister. Yani gücünün yetmediğini düşünenler çekilebilirler, iddialı olmak gerekir. Yeni yönetimde, kendine güvenen yeni genç isimler de yer alabilir, onlara şans verilebilir. İçinde uzmanların da yer alabileceği yirmiye yakın komisyon oluşturulabilir, çeşitli sorunlara ilişkin komisyonlar oluşturulur. Yönetimlerde yer alanlar bu komisyonlarda da görev alır.

Türkiye kendi çözümünü üretebilmelidir

Ben buradan uyarılarımı sürekli yapıyorum. Geçtiğimiz haftalarda Ortadoğu'da olası gelişmelere ilişkin 4 tezden bahsetmiştim. Şu anda Ortadoğu'da ABD eliyle bir şii-sünni kutuplaşması yaratılıyor, karşılıklı iki blok yaratılıyor. Talabani bugünlerde Suriye'ye gitmiş Esat'la görüşüyor. Talabani'yi 20 yılı aşkındır tanırım, uyanık kurt politikacıdır. Talabani'nin şiiilerle, daha doğrusu İran'la ilişkilerinin çok güçlü olduğunu söylemiştim, daha önce gidip İran Cumhurbaşkanı ile görüşmüştü. Yani bir Kürt-şii ittifakının

koşulları mevcut, alt yapısı hazırlanıyor. Bu şii kuşakta, İran, Irak'taki şiiiler ve Suriye yer alacak. Eğer başka çaresi kalmazsa PKK de bu şii-Kürt ittifakında yerini alır. İran ve Suriye, ABD'ye karşı birlikte hareket edecekler. Sünni blokta ise Suudiler ve diğer Arap ülkelerinin bir kısmı yer alacak.

AKP iktidarda ve nakşilerin çoğunlukta olduğu bir partidir. Türkiye de, bu sünni bloğa çekilmeye çalışılıyor, yer alır mı bilemiyorum. Her iki blokta yer almanın yararları da, zararları da olabilir. Ama sonuçta bu bloklaşmanın yaratacağı bölgesel savaş, halklar için felaket olacaktır. Bize göre Türkiye bu kutuplaşmada yer almamalıdır. Türkiye kendi çözümünü üretebilmelidir. Kendi sosyal yapısına uygun çözüm tarzını geliştirebilmelidir. Türkiye Kürt-

Saddam son anlarına kadar böyle olacağını sanıyordu. Sonra şiiileri karşısında görünce şok oldu, adeta çöktü. ABD kendi eliyle Saddam'ı şiiilere teslim etti. Saddam bunu beklemiyordu. Amaç şii-sünni karşıtlığını derinleştirmekti. Saddam da duruşuyla buna hizmet etti. Şii-sünni karşıtlığı tarihten gelir, basit değildir. Şiiiler Saddam'ı idam etmekle bir nevi Hz. Hüseyin'in intikamını almış oldular.

Benzer bir kutuplaşma da Filistin'de yaratıldı. El Fetih-Hamas çatışması yaratıldı, Filistinliler artık İsrail'i bir kenara bırakıp birbirleri ile çatışıyorlar. Yahudilerin üç bin yıllık tarihini iyi bilirim, İbranilerin de peygamberi olan Hz. İbrahim Urfalıdır, ben de Urfalıyım. Milliyetçiliğin kökenlerinin İbrani kavimciliği ile atıldığını bilirim. Yahudilerin

lerle ittifak geliştirmelidir. Kürtlere karşıtlık temelindeki politikalarını bir yana bırakmalıdır. ABD'nin, dolayısıyla İsrail'in asıl yapmak istediği şii ve sünni blokları çatıştırmaktır. Bunu nasıl görüyorlar, her şey ortada.

ABD bir yandan Saddam'ı kaba direnişe kışkırtırken, bir yandan da şiiilere destek veriyordu. Saddam ABD'nin desteği ile İran'la savaştı, Kuveyt'i işgal etti. İlginçtir, son olarak da yine ABD'nin telkinleri ile kaba bir direniş sergiledi. İdamına kadar da ABD'nin onu koruyacağına, hayatta kalacağına inanıyordu, son zamanlarında bile Ramsey Clark gidip onu yanlış yöne sevk etti, kaba direnişine sebep oldu.

Fransız İhtilali'ndeki rollerini ve bu ihtilal sonucunda ulus devletlerin ortaya çıkışındaki rollerini de iyi bilirim. Yahudilerin temellerini attığı bu milliyetçiliğin sonuçta Hitler faşizmi ile sonuçlandığını ve kendilerine yöneldiğini de bilirim. Fakat Yahudilerin Auschwitz ve benzer kamplarda uğradıkları soykırım da görmezden gelinemez.

ABD'nin Ortadoğu'ya dönük planları yeni değildir, son üç beş yıllık hikaye değildir. Elli altmış yıldır bugünün alt yapısı hazırlanıyor. Bunları artık görmek lazım, 1950'li yıllara kadar Alman etkisindeki Türk milliyetçiliği, 1952 yılında Türkes ve benzerlerinin ABD'ye gitmesi ile ABD usulü faşizmin etkisi

“Hürriyet ve İtilaf Partisi ile İttihat ve Terakki arasındaki çekişme, Osmanlıyı çöküşe götürdüyse, 1950’li yıllardan sonra geliştirilen milliyetçi sağ ile sol çekişmesi, Türkiye’yi Osmanlı’ya benzer bir sona götürüyor. Türkiye’de bu yapay Türk milliyetçiliği geliştirilirken, bir yandan da Baba Barzani döneminden itibaren, yine ABD ve İngiltere eliyle Kürt milliyetçiliği geliştiriliyor”

altına girmiştir. Ve bu faşizm bugüne kadar Türkiye’yi yemiş bitirmiştir adeta. Türkiye kendi içinde kamplaşmıştır. Son zamanlarda Kemal Yamak gibi bazı askerler anılarını yazıyorlar. Ordu içerisinde de yaşanan ABD’nin etkisi olan bu kutuplaşmaları anlatıyorlar. Osmanlı’nın son dönemlerinde Hürriyet ve İtilaf Partisi ile İttihat ve Terakki arasındaki çekişme, nasıl ki Osmanlıyı çöküşe götürdüyse, bu 1950’li yıllardan sonra geliştirilen milliyetçi sağ ile sol çekişmesi, Türkiye’yi Osmanlı’ya benzer bir sona götürüyor. Türkiye’de bu yapay Türk milliyetçiliği geliştirilirken, bir yandan da Baba Barzani döneminden itibaren, yine ABD ve İngiltere eliyle Kürt milliyetçiliği geliştiriliyor. Yani bugünkü Kürt-Türk çatışmasının hazırlığı çok eskiden başlatılmıştı. Fakat Türkiye’deki siyasetçiler bir türlü bunu göremiyorlar. Gözleri iktidardan başka bir şey görmüyor. Deniz Baykal ve MHP benzeri Kızıl Elmacıların tavrı Türkiye’yi felakete götürecektir. Meclis önümüzdeki hafta Irak’a ilişkin bir oturum yapacak galiba.

İşte oyuna getiriliyorlar, bunu göremiyorlar mı? Başbakan böyle sert konuşursa Talabani, Barzani de sert konuşur. Bu da çatışma ve savaşı getirir, ABD bunu istiyor. Yıllardır hazırlanan oyun bu. Göz göre göre oyuna gelmesinler. Deniz Baykal Londra’nın adamıdır. Tony Blair ile ilişkileri var, Sosyalist Enternasyonal’e de üyedirler. Oradan da ilişkileri var. Biliyorsunuz 1990’ların başında da Doğan Güreş Londra’ya gidip geldikten sonra, onların işareti ile kirli savaşı başlatmıştı. O gün, ‘siz PKK’ye her şekilde saldırın, bu şekilde yok edebilirsiniz, biz görmezlikten geleceğiz’ demişlerdi. Bugün de birileri yine bu şekilde ‘PKK zayıf durumdadır, biraz daha uğraşırsanız son bir darbe ile bitirirsiniz’ diyor. Ama PKK bu şekilde bitmez defalarca söyledim.

PKK’nin güçlü ve modern silahlarını vardır. Yakalanan A-4, C-4’den bahsediliyor. ABD, Güneyli Kürtleri en modern silahlarla silahlandırıyor, gazetelerde yazıyor, otuz bin peşmergeyi silahlandırmışlar, Bağdat’a gönderileceklermiş. Herkes iyi bilsin ki bunlar Bağdat için değil, Bağdat göstermeliktir. ABD onları Türkiye’ye karşı silahlandırıyor. Kerkük’e ilişkin görüşlerimi söylemiştim. Türkmenler de, Asuriler de korunacaktır, onlar orada azınlık konumundadır. Tarafların sorunu uzlaşma içinde çözmesi gerekir. Galiba Ankara’da Kerkük’e ilişkin bir toplantı yapılmış, fakat Kürtler çağırılmamış.

Bu şekilde bir sonuca ulaşamazlar, bütün taraflar, Kürtler, Araplar, Türkmenler, Asuriler oturup konuşmalıdır. Türkiye ile barışçıl bir şekilde müzakeret etmelidirler. Bu öneriler doğrultusunda yeni bir konferans yapılmalıdır.

Bu görüşmede söylediklerim ve önceki görüşmede söylediklerimden yararlanılarak “Türkiye Barışını Arıyor” Konferansı’na katılan aydınlara görüşlerim mektup şeklinde gönderilebilir.

Söylediğim gibi, Ortadoğu’da üç ana kutuplaşma yaratılıyor: Filistin’deki Hamas-El Fetih kamplaşması, öte yanda şii-sünni kamplaşması ve Türk-Kürt kamplaşması. Bu oyunların açığa çıkarılması gerekir.

Aslında çok şey biliyorum, bazı şeyleri zamanı geldiğinde açıklayabilirim. Türkiye’ye teslim edilmeden önce benimle görüşenler oldu. ABD’liler de İsrailliler de birlikte hareket etmek için davet ettiler. ABD, 1992’den beri çeşitli kanallarla bizimle görüşüyordu. Hatta Graham Fuller, Roma’da görüşemediği için ah vah etmişti, keşke gitmeseydi görüşseydik demiş. Benim gözden çıkarılmamın, teslim edilmemin sebebi de onların tekliflerini kabul etmememdi. Onların Ortadoğu’ya dönük politikalarına hizmet etmeyeceği-

miz artık anlaşılmıştı. Daha sonra burada Genelkurmay’ın yetkilisi ile konuşurken de ona kendilerinin sandığından çok şey bildiğimi söylemiştim. Bana bu oyunu boşa çıkarabiliriz diyen subaya siz taktik de yapıyor olabilirsiniz, ama ben de taktik yapabilirim demiştim. Ama ben taktik yapmadım. Az önce bahsettiğim oyunları eskiden beri bildiğim için, amacın bir Türk-Kürt çatışması çıkarmak olduğunu bildiğim için olgun davrandım. Önceki barışçıl söylemlerimi devam ettirdim. Fakat devlet bizim bütün çabalarımıza rağmen olumlu ve olgun davranmadı.

Bu sert kış koşullarına rağmen operasyonları yapıyorlar, ölen askerlere gerillalara yazık değil mi, bu kayıplara çok üzülüyorum.

İsim meselesi vardı KCK ile ilgili. Komaryaya Cıvaken Kurdistan önerisini yapmıştım. Zorunlu değil, benimki sadece öneridir. Genel Konferanslarını yapacakları zaman tartışılır, ama Cıvak kelimesi önemlidir o yer alabilir, KCK (Koma Cıvaken Kurdistan) şeklinde olabilir. Söylediğim gibi, bu devlet örgütlenmesi değil, Kurdistan demokratik yönetimini ifade eder.

Gelen bu mektuplarda kadınlarımızın yaşadığı sorunlardan bahsediliyor. Anladığım kadarıyla bir noktadan sonra evlilik meselesine gelip takılıyorlar. Biliyorsunuz bu ayrılanlarla birlikte kaçanlar olmuştu. Bu tür kaçmalar ya da kaçırmalar yaşanıyor. Kadınlara ilişkin görüşlerim biliniyor aslında. En eski toplumlar anaerkil toplumlardır, bana göre kadın tarihin en eski sömürgeleştirilmiş ulusudur. Ve kadınlar her zaman toplumların yozlaşmasına hizmet eden iktidarlar tarafından kullanılmışlardır. Savunmalarında bu konulara daha çok değinebilmişim.

Bu konuda çok fazla yoğunlaşıyorum. Feminizm ve ekoloji konularında yoğunlaşıyorum. Son olarak Michel Foucault’un Cinselliğin Tarihi var, onu okuyorum.

Bütün bu söylediklerimle beraber tüm halkımızın ve arkadaşların yeni yılını kutlar, yeni yılın halkımıza özgürlük, demokrasi ve barış getirmesini, mücadelenin yükseltildiği bir yıl olmasını dilerim.

PKK KKK'NİN İDEOLOJİK DOĞRULTUSU VE RUHUDUR

“PKK, inanç yanı ağır basan bilinçli bir irade ile çıkışından beri ideolojik temsile ve ideolojik mücadeleye büyük önem vererek büyümüştür.

PKK, her zaman gücünü ideolojisinden almıştır. Yanlışlıklara karşı yürüttüğü mücadelede de ideolojik doğruları esas almıştır”

KKK sistemi içinde PKK ve PAJK'a ideolojik öncülük rolü verilmiştir. PKK de Bilim ve Aydınlanma, Kültür, Sanat ve Edebiyat Komitesi ile Basın Komitesi'nde yer alan PKK üyesi konumundaki arkadaş bileşimini ideolojik çalışma merkezi olarak tanımlamıştır. Bu arkadaşlar ve PAJK basınından katılan iki arkadaşın katılımıyla yeni dönem PKK II. İdeolojik Merkez Toplantısı 22-23 Aralık 2006 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir.

Toplantımız, ideolojik mücadele sorunlarımız, son tasfiyeciliğin genel olarak hareketimizde ve kadrolarda yarattığı tahribatlar, bunların yaşanan ideolojik sorunlarla bağlantısı, Bilim Aydınlanma, Basın ve Kültür Komiteleri'nin çalışmalarının değerlendirilmesi ve KKK sistemi içinde PKK ve PAJK'ın yeri gündemleriyle yapılmıştır.

İdeolojik sorunlarımız ve ideolojik mücadele gerçekliğimiz

PKK, inanç yanı ağır basan bilinçli bir irade ile çıkışından beri ideolojik temsile ve ideolojik mücadeleye büyük önem vererek büyümüştür. PKK, her zaman gücünü ideolojisinden almıştır. Yanlışlıklara karşı yürüttüğü mücadelede de ideolojik doğruları esas almıştır.

Toplumsal gerçekliğimiz, tarih boyunca dış güçlerin askeri ve siyasi işgali altında çeşitli ideolojik ve siyasi dayatmalarla karşılaşmıştır. Kürt sorununun 20. yüzyılda kapitalist egemen sistemin ekonomik ve siyasi çıkarları sonucu tamamen örtbas edilmesi, yine iç ve dış birçok çevrenin Kürt halkını eritme yönündeki karşıt faaliyetleri, hareketimizin sosyal şovenizme, ilkel milliyetçiliğe, reformist teslimiyetçi eğilime, inkarcılığa ve dış egemenliğe karşı bir ideolojik çıkış niteliğinde olmasını da

beraberinde getirmiştir. Önderlik bu gerçeklikten yola çıkarak ideolojik netleşme konusuna büyük önem vermiş ve bu konuya ciddiyetle yaklaşmıştır. Yaşamda ortaya çıkan tüm davranışları, duruş ve sorunları ideolojik mücadele yöntemleri ile netleştirip aşarak, ideoloji yaşam denklemini temel bir diyalektik yöntem olarak ustaca kullanmış, bu temelde de örgütsel ve siyasal mücadelede hep başarılı olmuştur. Önderlik, kendi başarısının ideolojik ve örgütsel faaliyetten kaynaklandığını her fırsatta vurgulamıştır. Önderlikteki bu mücadele diyalektiği önemli bir kadro niteliği ortaya çıkardığı gibi, halk gerçekliğimizde de bir dirilişi sağlatmıştır. Önderlik dış saldırılara karşı mücadele yürütürken, ideolojik ve örgütsel gücüne dayanarak başarılı olmuş gibi içimizdeki zayıflıklara karşı da bu tarzda mücadelesini sürdürmüştür.

Hareketimiz, tarihi boyunca dış saldırıların yanı sıra, kaynağını zayıflıklarımızdan alan ve dış saldırıların tamamlayıcı unsuru olan iç tasfiyeciliğiyle karşılaşmıştır. Önderlik, bu eğilimlerin ortaya çıkışını her zaman ideolojik duruştan kaynaklı olarak ele almış ve bu yüzden bu tür eğilimlere karşı ideolojik mücadelenin sürekliliğini hiçbir zaman ihmal etmemiştir. Eğilimleri sadece kişisel zayıflıklara bağlamamış, zayıflıkları Kürt toplumunun kendi çıkarına tekabül eden bir ideolojiye sahip olamamasından dolayı başka ideolojilerin derin etkisiyle bağlantılı ele almıştır. Bu, içimizdeki tasfiyeciliğe karşı ideolojik mücadelenin bir kanunu haline gelmiştir. Bu anlamda

tasfiyeciliğe karşı mücadele, sadece söz konusu bireylere ve kesimlere karşı değil, aynı zamanda kendi benliğimizde varolan zayıflıklarımıza karşı verilen bir mücadele olarak yürütülmüştür.

Önderliğin değişim projesine yeteri kadar sahip çıkılmamıştır

Toplantımız, Önderlikteki bu mücadele diyalektiğinin bizler tarafından yerinde, zamanında ve yeterli bir düzeyde yürütülmemesinden dolayı Önderlikle aramızda her zaman bir mesafenin açıldığını vurgulamıştır. Zorluklar ve yanlış eğilimler bizim tarafımızdan örgütün ve mücadelenin daha güçlü geliştirilmesine vesile yapılmadığından, 2000 yılından itibaren yürütülen yetersiz ideolojik mücadele 2004 yılında örgütsel krize dönüşmüştür. Hareketimiz içinde o güne kadar yaşanan tüm tasfiyeciliklerin bileşkesi biçiminde ortaya çıkan son tasfiyeciliğin kökenleri her ne kadar daha önceye dayansa da Önderliğin hareketimizi vicdan ve zihniyet devrimi temelinde değiştirmek için paradigma değişimine gittiği bir dönemde ortaya çıkmıştır. Bu son tasfiyeciliğin diğer tasfiyeciliklerden önemli bir farkı, diğer tasfiyeciliklerin çıktığı koşullara nazaran daha zorlu ve köklü bir değişim dönemine denk gelmesidir. Diğer tasfiyecilikler ortaya çıktıklarında, Önderliğin müdahaleleri, geliştirdiği çözümler ve eğitimlerle kadro yapımıza duyarlılık kazandırılıyor, dolayısıyla aşılmaları fazla zor olmuyordu.

Ancak bu son tasfiyecilik, uluslararası komplonun ağır baskısının hissedildiği, hareketin değişim dönüşüm sürecine hazırlıksız olduğu ve Önderliğimizin öngördüğü değişimin örgüt içinde ideolojik ve örgütsel anlamda henüz bir sistem haline gelemediği bir sürecin yol açtığı boşluktan yararlandı. Burada Önderliğin geliştirdiği yeni paradigmayla girmeme ve en tepeden başlamak üzere değişim sürecini doğru ele almayan tutucu duruşun kadrosal yapıda bulunması, tasfiyeciliğin örgütün dayandığı temele daha rahat yönelmesine zemin sunmuştur. Başta Başkanlık Konseyi olmak üzere örgüt çizgisine sahip çıkması gereken kadrosal yapının Önderliğin değişim projesine yeterince sahip çıkmaması, tasfiyeciliği cesaretlendiren ve meydana boş bırakan bir durum yaratmıştır. Örgütsel yapıdaki bu zayıflıklara dayanan tasfiyeciliğin çıkışı, aynı zamanda uluslararası komplonun hedeflediği gibi, Önderliğe ve değişime karşı bir provokasyon niteliğindeydi. Tasfiyeciler, Önderliği ve değişimi, Önderlik ve değişim kavramlarıyla vurmayı hedeflemişlerdi. Bunun için de amaçlarına ulaşmak gayesiyle Önderliğin argümanlarını kullanarak, kendilerine göre yorumlayıp yozlaştırarak, bu kavramların içini boşaltmışlardır. Önderliğimiz egemen sistemlerin ve onların yerli türevlerinin mezhebi olmamak için değişim ve yenilenmeyi önümüze koyarken, tasfiyecilik ise hareketimizi egemen sistemin pespaye bir uşağı haline getirmeyi hedeflemiştir.

Bugüne kadar tasfiyeciliğin nasıl ortaya çıktığına dair pek çok değerlendirme yapılmıştır. Ancak tasfiyeciliğin ideolojik olarak ne tür tahribatlar yaptığı bir bütün olarak değerlendirilmemiştir. Önderliğimiz PKK tarihinde çıkan tasfiyecilerin bütün yönlerini deşifre etmek için birçok kitap yazarak ve onların eğilimlerine karşı ideolojik mücadele vererek etkilerini ortadan kaldırıp bu temelde örgütü daha güçlü hale getirmişken parti yönetimimiz aynı ciddiyette yaklaşım göstermemiştir. Tasfiyeciler fiziki olarak örgütten kopunca, yarattığı eğilim ve tahribatların da ortadan kalktığı gibi bir yanılgı içine düşülmüştür. Tasfiyeciliğin bizim zayıflıklarımızın ürünü olduğu ve bizim zayıflıklarımızda varlığını sürdürdüğü gerçeği görülmek istenmemiştir. Hatta 'tasfiyecilik gitti hala neden onlardan ve eğilimlerinin etkisinden söz ediyoruz' denilerek tasfiyeciliğin yarattığı etkilere karşı mücadelenin önü alınmak istenmiştir. Hangi sebeplerden ortaya çıkarsa çıksın ya da mevcut durumda önü alınmamış olursa olsun tasfiyecilik, kadro ve örgüt duruşunu zayıflatmış, kadrolarımızın yaşanan sorunlar karşısında ideolojik refleks göstermelerinde ciddi yetersizliklere neden olmuştur.

Toplantımız tasfiyeciliğe yanılgılı yaklaşımların varlığını hala devam ettirdiğini ve buna karşı mücadelede yetersizliklerin yaşandığını tespit ederek, bu konuda ciddi ve derinlikli bir sorgulamanın ve yeniden ele alınış gerekliliğine vurgu yapmıştır. Tasfiyecilik sadece üst yönetimi ilgilendiren bir konuymuş gibi diğer yönlerini dikkate almayan yanılgılı bir yaklaşım yaşanmaktadır. Tasfiyeciliğe karşı mücadeleyi örgütten ayrılmamış olmayla sınırlayan, hatta bunu başarı olarak görerek tasfiyeciliğin yarattığı tahribatlar üzerinde yoğunlaşma ve kendini ele alma gereği duymayan yaklaşımlar, yaygın bir şekilde görülmektedir. Bir kısım kadroda tasfiyeciliğe karşı bilinçli bir karşı duruş görüldüyse de bunun genel bir kadro duruşu olduğunu belirtmek ve tasfiyeciliğin ideolojik ve örgütsel olarak tamamen bilince çıkarıldığını düşünmek yanlış ve kendimizi kandıran bir değerlendirme olur. Tasfiyeciliğin kendini örgüt ortamımızda hakim kül-

ma çabasının en üst noktaya vardığı süreç I. KONGRA GEL Genel Kurulu idi. Nitekim bu genel kurulda tasfiyeciliğin istediği temelde kararların çıkmasına katılan, onay veren bir kadro duruşunun da olduğu unutulmaktadır. Oysa o dönemde en üstten başlayan ve genele doğru yayılan yeterli ideolojik duruşu sergileyememe pratiği sergilenmiştir. Öte yandan o süreçte tasfiyeciliğe tutum alan bazı kişilerin benzer ideolojik ve örgütsel anlayışı yaşaması ve kaçması da diğer bir gerçekliktir. Bununla birlikte yeni paradigmaya giremeyen, eskide ısrar etmek isteyen, dar, tutucu, muhafazakar yapıların da tıkanmayı ve düşüşü yaşadıkları çok iyi bildiğimiz bir durumdur. Dolayısıyla tasfiyecilik karşısındaki duruşların önemli bölümünün çok bilinçli olmadığını ve ideolojik hassasiyetlerden kaynaklanmadığını rahatlıkla belirtmek mümkündür. Birçok kişinin tasfiyecilik içinde yer alan olumsuz kişilikler ve onların güven vermeyen duruşlarına tavır aldığı açıktır. Bunun için tasfiyecilerin fiziki olarak ayrılmaları, yine Önderlik tarafından bitirilmiş olmaları yaşamımızda etkilerinin olmadığı anlamına gelmemektedir.

İdeolojik alan boşluk kabul etmez

Tasfiyecilik kendi eğilimlerini bir teoriye kavuşturmuştu. Ki bu teoriler hala karşımıza liberal, postmodern düşünce tarzının iddiasızlık, kafa karışıklığı, umutsuzluk, meşru savunmaya yanlış yanılığlı yaklaşım biçimindeki etkilenmeleri olarak çıkmaktadır. Oysa ki bu sürecin ideolojik olarak daha kapsamlı mahkum edilmesi gerekliydi. Her söz ve davranışın ideolojik ve örgütsel tercümesi yapılp, kadrolar tarafından derinliğine bilince çıkarılması sağlatılmalıydı. Böyle yapsaydık şu anda kadroları-

mız ve örgütümüz ideolojik ve örgütsel konularda çok gelişmiş olacak, bu durum da kendisini mücadelemizin her alanda gelişmesi biçiminde dışa vuracaktı. Ne var ki ideolojik duruşlarda hala bir muğlaklık ve farklı yorumlamalar var. Sürekli şikayet eden, memnun olmayan, yakınan negatif üslup yaygındır. Önderlik tasfiyeciliğe karşı güçlü bir mücadeleyi verdi, veriyor vermektedir. Zaten onları kaçtıran da Önderliğin **Bir Halkı Savunmak** adlı savunmasında dile getirilen görüşleri olmuştur. Ancak Önderliğin savunmalarında ön gördüğü düzeyde bir ideolojik mücadelenin kadrolar tarafından verildiği söylenemez. Duruşta, yaşamda, ilişkilerde yeni paradigma ile ilişkisi olmayan yaklaşımlar görülmektedir. Yanlış eğilimler kendisine karşı mücadele eden bir rüzgar görmediğinden, örgüt tarihimizde hiç olmadığı kadar rahatlıkla hareket edebilmektedir. Doğa boşluk tanımadığı gibi ideolojik alan da boşluk kabul etmez. Yaşamımızda ve mücadelemizde, ideolojimiz hakim olamayınca yerini başka ideolojiler doldurmaktadır. Bu da kafa karışıklıklarına, iddiada zayıflıklara neden olmaktadır.

Tasfiyeciliğin yarattığı kendine görelik yaklaşımı anlayış ve yaşam düzeyinde kadro ve yönetim nezdinde zımni olarak hoşla gitmiştir. Bu nedenle kendine göre yorum ve değerlendirmeler, duruşlar yaygındır. “Örgüt ortamında bireyin de kendine göre yaklaşımı olabilir” anlayışı, ideolojik mücadeleleri ve örgütsel müdahaleleri zayıflatan bir olgudur. Tasfiyecilik sürecinde çıkan sosyal reform projesinde “iki kişi arasında yaşanan özel ilişkilere bile karışılmıştır” denilmekteydi. Bu biçimde Önderliğin destansı çalışmam dediği özgür kadın ve erkek yaratma mücadelesine çok bilinçli bir şekilde karşıtlık geliştirilmek istenmiştir. Önderlik ise sosyal reform projesini okumadığı hal-

de “ben örgütümüzün içine gelen arkadaşlarımızın aşklarına bile takoz koydum” diyerek cevap vermiştir.

Tüm katılımların toplumsallaşmamızı yani örgütümüzü güçlendirme, örgüt gücünü arttırma temelinde olması gerekmektedir. Önderlik alternatif bir ideoloji ve yaşam sistemi olduğu için toplumdan gelen hiç kimseyi olduğu gibi kabul etmemiştir. Önderliğin tüm ölçüleri, eleştirileri, beklentileri bize yapılan müdahaleler ve düzeltme girişimleridir. Bir halk hareketi olduğumuzdan pek çok farklı kesimden katılımlar gerçekleşmekte ve her katılım da geldiği sosyal çevrenin, geleneksel toplumun özelliğini taşımaktadır. İnsan ve toplum bir olgu olarak ele alındığında onda da tez, antitez ve sentez biçiminde cereyan eden evrensel oluşum ilkesi işler. Bu yönüyle insanda demokratik komünal değerlerle hiyerarşik devletçi toplum değerleri bir çelişki içindedir ve onun yaşamını, duruşunu belirlemektedir. Hiyerarşik devletçi sistemin içinde onun ölçüleriyle şekillendirildiğimiz dikkate alındığında, benimsediğimiz ideolojiye ve yaşama uygun gerçek bireyler olmadığımız, değişik ideolojilerin yoğun etkisini yaşadığımız açıktır. Bu durumda ya ‘bu tür eğilimde olanlar içimize alınmamalı’ denilecek ya da ‘baskı sistemiyle bu tür eğilimleri bastıralım’ denilecektir. Özgürlükçü, devrimci demokratik bir örgüt olduğumuzla göre, kendimizi bu eğilimlerden bu yöntemlerle kurtarmamız düşünülemez. O halde toplum içinden gelen ve devletçi toplum özelliklerini taşıyan kişilik gerçekliğimizin ideolojimiz çerçevesinde şekil alması için Önderlik diyalogunun öngördüğü mücadele yöntemleriyle ve gerektiğinde örgütsel tedbirlerle müdahalelere tabi tutulması, kadrolaşmanın olmazsa olmazlarından olmaktadır. Bu tarz da PKK’de eleştiri ve özeleştiri olmaktadır.

Kadro yaşamda ne kadar yapabilirse o kadar katılmalı, yaklaşımı sergilenmektedir. Bu yaklaşım, dayanağını tasfiyecilik sürecinde hakim kılınmak isteyen kadro ölçülerinde yaşanan muğlaklıktan almaktadır. Halk ile kadro arasında hiçbir ayırım koymayan, kadroya öncülük misyonu biçmeyen, kadroyu olduğu gibi kabul edilmeye yönlendiren ve

“Tüm katılımlar toplumsallaşmamızı yani örgütümüzü güçlendirme, örgüt gücünü arttırma temelinde olmalıdır Önderlik alternatif bir ideoloji ve yaşam sistemi olduğu için toplumdan gelen hiç kimseyi olduğu gibi kabul etmemiştir. Önderliğin tüm ölçüleri, eleştirileri, beklentileri bize yapılan müdahaleler ve düzeltme girişimleridir”

bunu dayatan bir anlayışın ürünüdür. Açık ki bunun alternatif bir toplum, sistem ve birey yaratma iddiasında olan ve bugüne kadarki tüm gücünü yürüttüğü ideolojik mücadeleden alan PKK gerçekliğiyle bir alakası yoktur. Bunun adı; kadro duruşu şahsında örgütsel tasfiyecilik. Kürdistan'daki en ufak bir gelişme bile pek çok bedelle gerçekleşmiştir. Bu açıdan kadronun sınırlı ve eksik katılımını meşrulaştıran anlayışların ideolojik ve örgütsel olarak ne anlama geldiği açığa çıkarılarak, kadroların, yaşamın her alanına ideolojik hassasiyetler temelinde yaklaşmasını sağlamak acil bir görevdir.

Görev ve sorumluluk üstlenmede ciddi eksiklikler yaşanmaktadır

Tasfiyecilik, komplonun da temel hedeflerinden olan, Önderliğe, örgüte, kadroya karşı bir kuşku ve güvensizlik yaratmayı bir noktaya kadar başarmıştır. Örgütte aksayan yanlar negatif bir üslupla sürekli ön plana çıkarılarak, bunların yeni paradigmayla örtüşmediği, yeni paradigmaya girilmeyerek klasik kaldığı şeklinde bir dillendirme yaygın bir şekilde yapılmaktadır. Bunun sözcülüğünü yapanların yeni paradigmadan anladıklarıysa; Önderliğin ortaya koyduğu düşüncelerin burjuva liberal ya da postmodern süzgeçten geçirilmiş biçimidir. Özellikle 'olay ve olguları karşılaştırmamalıyız, karşıtlık üzerine ideolojik ve siyasal duruş göstermeyelim' denilerek bilinçli bilinçsiz bir mücadelesizlik, ortamımıza dayatılmak istenmektedir. Oysaki 'karşılaştırmayalım' diyen anlayışın kendisi PKK'nin yaşam ve mücadele çizgisini esneterek, kendine göre bir yaşam alanı yaratmak amacıyla -yine bu anlayışın semsiyesi altına girerek- PKK'ye karşıtlık temelinde yoğun bir mücadele içindedir. Bu anlayış şimdilerde kendisine karşı mücadelesiz kalınmasını isteyen kişiliklerin içimizde en çok başvurduğu bir teori olmaktadır. Evrende ve doğadaki değişimin ve hareketin kaynağı dahi madde gerçekliklerdeki dualizim yani karşıtların varlığıdır. Çelişkinin varlığı ve zıtlığının birbirini yok etmemesi biçimin-

deki karşıtlar mücadelesi mücadelesizlik değildir. Ya da karşıtların birbirini karşıt olarak görmekten vazgeçmesi değildir. Bu tür anlayışlar karşısında yönetimimizin ideolojik mücadele yerine içimizde varolan bu tür hassasiyet ve kaygıları dikkate alarak hareket etmeleri kadroyu ve örgütü güçlendirmeyen sonuçlara götürmekte, bu da ideolojik mücadeleyi zayıflatmaktadır. İçimizdeki yanlışlıklara karşı ideolojik ve örgütsel mücadele vermek bireyi yok etmek ya da ezmek olarak görülemez. Önderliğimizin *"burada çözümlenen birey değil toplum an değil tarihtir"* belirlemesi unutulmamalıdır. Önderliğin yanlışlıklara karşı mücadele diyalektiğinin ne olduğu bilinmesine rağmen yanlışlıklara karşı ortak duruş ve ortak kadro politikasına ulaşmış değiliz. Yönetimlerimizde halen ortak bir anlayış olarak kadroyu ideolojik ölçülerle değerlendirmek gelişmiş değildir. Bu yaklaşım kadro duruşlarının parçalı olmasını, dolayısıyla bir yere dayanarak zayıflıklarını yaşatmasına neden olmaktadır.

İlkel duruşlar yerine hesapçı yaklaşımlardan da söz edebiliriz. Toplumsallaşmamızı zayıflatan, ortak ruh birliğini yakalamayı engelleyen bireyci, bencil ve örgüt dışı tutumlar karşısında tavırsızlık bunun sonucudur. Kadroyu zayıflatan, moralsizleştiren, örgütü güçten düşüren, kuşku uyandıran tutum ve davranışların bizim ideolojimizle uzaktan yakından bir ilişkisi yoktur. Bu PKK'lilik değildir ve olamaz. Kendine dokunduramayı hak olarak belleme, eleştiriye kapalı olma, özeleştir vermeme gibi yaklaşımlar tasfiyeciliğin en güçlü olduğumuz alanlar olan yaşam, yoldaşlık, örgütsel anlayışımız ve kadro duruşumuzda yarattığı olumsuz etkilenmelerin bir ürünüdür. Tasfiyeciliğin geliştiği dönemde, eleştiri özeleştir irade olmanın önünde bir engel olarak ele alındı. Hatta örgüt kültürümüzden ve gündemimizden çıkarılmak istendi. Kadro da bu mekanizmayı derinliğine ve yeterince özümsemediğinden kendini buna yatırdı, razı oldu. İdeolojik hassasiyetler zayıfladığından yapılan yanlışlıklara müdahale edilmekte, tavır konulmamaktadır. "Bana mı kalmış?" yaklaşımı tercih edilmektedir. İçimizde böyle bir kadro profili de

ortaya çıkmıştır. Böyle ilkesiz duruşların da her türlü münafıklığa yol açacağı, örgüt ortamını zehirleyerek örgütümüzü zayıf bırakacağı açıktır.

Görev ve sorumluluk üstlenmede ciddi eksiklikler yaşanmaktadır. Yer yer kendini geri çekmeler, iddiasızlıklar görülmektedir. Bunların tümü ideolojik zayıflıkla ilgilidir. Hala "yapım yöneticilik yapmaya elverişli değildir. Hiyerarşiyi sevmiyorum, yönetici olmadan istenilen her tür çalışmayı yaparım" yaklaşımları bir anlayış biçiminde kendini dayatmaktadır. Bu, esasında partiyi hiyerarşi ve iktidar yaratan, devlet gibi gören bir yaklaşımdır. En iyimser söylemle partimizin paradigma değiştirdiğine inanmamaktır. Öncülük kavramını anlayamama, onu gereksiz görme yaklaşımıdır. Bu yaklaşımda görev almak, ama sorumluluk altına girmemek gibi parti dışılık vardır. Bu da en genel anlamıyla partileşmemek demektir. Partileşmeden kaçıştır, kendini netleştirmemektir. Partileşmek sorumluluk üstlenmek, görevleri sahiplenmektir. Görev üstlenmek demek, tabaka oluşturmak demek değildir. Daha fazla sorumluluk almak, hizmet etmek demektir. Yeniden yapılanan PKK'de partileşmek ve görev almak, devletsiz toplum kurmanın öncüsü olmak için ilk başta kendini devletçi zihniyetin tüm kalıntılarından kurtarmak ve bu konuda herkeşe örnek olmak demektir.

Bu tür yaklaşımlar, Önderliğin ilk günden başlayarak Kürt insanına sorumluluk kazandırma mücadelesi ve bu konuda yarattığı gelişmelere saldırarak ve Önderliğin çabalarını geriye çekerek Kürt toplumunu PKK öncesinde olduğu gibi sorumsuz ve kendine göre bir duruş içine sokmak anlamına gelmektedir. Ya da bireyci ve dar sorumluluk duygusuyla sınırlı bir durumu örgütte ve toplumda meşrulaştırmaktır. Hangi örtüyle kamufle edilmeye çalışılırsa çalışılsın bunun örgütsel tasfiyecilik olduğu açıktır.

Komite faaliyetlerine ilişkin

Toplantımız geçmişte Önderliğin bizzat yürüttüğü ideolojik çalışmaları şu an yürütmekte olan Bilim ve Aydınlanma, Basın ve Kültür Sanat, Edebi-

yat Komiteleri'nin faaliyetlerini de değerlendirek, bu komitelerin daha güçlü bir ideolojik temsile ulaşmaları ve bu yönlü mücadele vermeleri için tartışmalar yürütmüştür.

Önderlik **AİHM Savunmaları**'nda tarihte neler olduğunu, devlet merkezli ideolojilerin toplum üzerinde yarattığı etkileri, yine buna dayanarak ideolojilerin toplumsal yeniden kuruluştaki rolünü ve bu çerçevede yeni ideolojik kimliğin teorik belirlemelerinin neler olması gerektiğini bir entellektüel, bir filozof gibi ele alarak çözümlendi, yorumlandı. Biz de dahil herkesi eleştirdi, değişim dönüşüm olgusunu ve dayanması gereken temelleri yoğunca işledi. Bunun üzerine herkes kendi düzeyi ve eğilimleri oranında Önderliği ele aldı. Ancak Önderliğin zihinlerde yer edinen düşünce kalıplarını yıkmasıyla birlikte devletçi paradigma ekseninde oluşmuş bazı ölçülerimizin sarsılması, savrulmalar biçiminde ortaya çıktı. Bu konuda yapılan ve halen etkisi görülen bir yanlış da sadece üst yönetimlerin devletçi zihniyet olarak görülmesi ve eleştirilmesi oldu. Oysaki Önderlik beş bin yıllık bir zihniyet ve gelenekten bahsetmiş ve herkesin kendini yeni bir zihniyet ve vicdan temelinde sorgulaması gerektiğini belirtmişti. Eğitimlerde savunmalar önemli ölçüde işlenmesine karşın bu yanlış eğilimler ve savrulmalar kadro yapımız içinde varlığını sürdürdü. Tabii ki zihniyet devrimini en başta da yönetimlerimiz kendinde başlatmalı ve bunu kadro yapısı içinde yaymalıydı.

Önderlik **Atina Savunması**'nda yeni bir paradigmanın güçlü nüvelerini oluşturdu. Devlet dışı bir sistemin adı konuldu. Önderlik özellikle de Ortadoğu'nun ve Kürt halkının yeni paradigmanın öncüsü olduğunu ve savunmasının son sayfasının da bu paradigmanın özü olduğunu daha sonra vurgulama gereği duydu. Bu savunma adeta Bir Halkı Savunmak eserinin özeti biçimindedir. Önderliğin ortaya koyduğu bu tezler, başta tasfiyecilik eğilimi olmak üzere bazı kadrolarımızca sosyalizmden vazgeçmek olarak anlaşıldı. Atina Savunması, halk özgürlük eğilimini alternatif bir sistem olarak vurgularken, egemen sisteme yamanma eğilimleri ortaya çıktı. Bu savunmanın pratikleş-

“Görev üstlenmek, tabaka oluşturmak demek değildir. Daha fazla sorumluluk almak, hizmet etmek demektir. Yeniden yapılanan PKK'de partileşmek ve görev almak, devletsiz toplum kurmanın öncüsü olmak için ilk başta kendini devletçi zihniyetin tüm kalıntılarından kurtarmak ve bu konuda herkese örnek olmak demektir”

mesi olarak halk özgürlük eğiliminin yeni bir hamleye kalkması gerekirken, Önderliğin argümanları kullanılarak “cesedimi ikiye bölüp önüme koydunuz” dediği birinci KONGRA-GEL süreciyle karşılaştı.

Önderlik Bir Halkı Savunmak ile sosyalist hareketin paradigmasını değiştirerek, tarih boyunca özgürlük ve demokrasi mücadelesi yürüten tüm oluşumların başarılı olamamalarının temel nedeninin sistemin bilme sınırlarını aşamamak olduğunu vurguladı. Bu çerçevede özgür toplumun çıkış ilkesinin felsefeye dönüş olduğunu, 21. yüzyıl devrimciliğinin şimdiye kadar aşılabilen devletçi sistem ufkunun aşılmasıyla yeni bir sistem gerçekliğinin ortaya konulması temelinde sosyal bilimcilik anlamına geldiğini değerlendirdi. Kadronun önüne de katılım biçimi olarak zihniyet devrimine katılma ve vicdan devrimiyle de bunu pratikleştirme görevini koydu.

Hareket olarak yaşadığımız tüm sorunların temel nedeni, Önderliğin sistemin bilme kapasitesini kendi bilme sınırlarının içine alma çabalarına ulaşamayışımızdır. Önderliğin bu çabalarını ağır, anlaşılabilir gören yaklaşımların yanı sıra, son derece kolay ve basit gören, bu şekilde ele alan yaklaşımlar da bulunmaktadır. Bütün bunlar, çok ciddi bir eğitim ihtiyacının yaşandığını göstermektedir. Önderliğin yeni paradigması elit değildir, ancak kavranılması için önemli değişimleri ve bir bilinç düzeyini de gerektirmektedir. Bu bilinç düzeyi oluşturulmadan doğru bir pratikleşmenin de gerçekleştirilemeyeceği bilinmelidir. Bilinci küçümseyen, dar pratikçiliği öne çıkaran yaklaşımlar hiçbir zaman istenilen sonuçları vermez. Ancak yaşamsal bağ olmayan sadece lafta yeni paradigmadan söz eden lafazanlıkla da halkların özgürlük ve demokrasi sistemi kurulamaz. Bu açı-

dan kadronun, Önderliğin tüm savunmaları arasındaki diyalektik bağ yitirmeden, Bir Halkı Savunmak bakış açısı üzerinden bilinçlendirilmeleri, kavramları buna göre ele almalarını sağlamak önemlidir. Bu, çok ciddi bir ihtiyaç olarak kendini hissettirmektedir.

Her şeyi normal ve doğal görmek ideolojik mücadeleyi zayıflatır

Yeni paradigmayı ele alırken, anlayışta bir ortaklık yakalanmadığından bu, yaşamdaki duruştan söylemlere, değerlendirmelere kadar yansımaktadır. Halk bile her bir kadronun söyleminin, yorumunun farklı olduğunu belirtmektedir. Bu yüzden bir ortaklaşmanın olması, zorunluluk haline gelmiştir. Zira üst yönetimler de dahil farklı yorumlar kadroda kavram kargaşasına, bulanıklıklara, muğlaklıklara sebebiyet vermektedir. Netleşmeme, her şeyin normal ve doğal görülmesine neden olmakta, ideolojik mücadeleyi zayıflatmaktadır. Bu da kadronun moraline, iddia düzeyine, farklılık olgusunu tersinden ele almasına etkide bulunmaktadır. En genel anlamıyla hala yönetimlere göre şekillenen bir kadro topluluğuyuz. Bu açıdan yönetimlerin de paradigmanın neresinde olduklarını ciddi düzeyde sorgulamaları önemlidir.

Çok önemli bir kadro bileşenimizin mücadele felsefemizin esasını oluşturan, temel güç kaynağımız olan Bir Halkı Savunmak adlı eseri henüz okumadığı görülmektedir. Önderlik, zihniyet devrimini üç temel ayak üzerine kurdu. Doğru bir teori için doğru bir sosyal bilim anlayışının gerekli olduğunu söyleyerek, bunun özgür toplum için şart olduğunu belirtti. Zira teorisini doğru kuramayan özgürlük ve demokrasi mücadelelerinin, tarihteki pek çok örnekte de görüldüğü gibi sistemin bilme sınırlarının içinde erimekten

larının içinde erimekten kurtulamayacaklarını, bu nedenle de daha baştan kaybedeceklerini vurguladı. İkinci bileşen olarak da ahlaki belirtti. Önderlik, ahlaki toplumsal özgürlüğün bilinci olarak tanımladı. Yani özgür olunmadan hiçbir yaşam biçiminin kabul edilmeyeceğini, edilmemesi gerektiğini vurguladı. Ahlak, sosyal bilimlerle ulaşılan bilinci iktidar için değil de toplumun özgürlüğü için kullanmayı sağlar. Bili-mimizi ahlaklı, etikli kılar. Edinilen bilince göre bireyin ve toplumun şekillenmesi ve bunu yaşaması anlamına gelir. Üçüncüsü ise bu iki olguya dayanarak politika yapılmasıdır. Toplumun özgürlük ve demokrasi taleplerinin hiyerarşik devletçi sistem karşısında savunulması politika yoluyla gerçekleştirilir. Politika yapmak, eyleme geçmek anlamındadır. Önderlik politika yapmamayı *“politikasız ahlakilik ve bilimsellik aldatmacalarla doludur. Kesinlikle ege-men tahakkümcü güçlerin adına teslim olma, kendini satmadır”* biçiminde değerlendirmektedir. Tabii ki tabanı örgütlemeye dayalı olan, toplumdan güç alan demokratik siyaset yürüteceğiz. Politika yapmadan, pratikleşmeden en güzel düşünce bile toplumu değiştiremez, dönüştüremez, bio iktidar çağında sistem içinde erimeye götürür. Bu üç olgu arasındaki diyalektik bağ kaybetmeden uygulamak, zihniyet devrimi anlamına gelmektedir.

Bilim Aydınlanma Komitesi'nin denetiminde gerçekleşen merkezi eğitim çalışmaları, bahsedilen zihniyet devri-

mini kadroda gerçekleştirmede, onu değiştirmede, dönüştürmede, kadroya şekil vermede yetersiz kalmaktadır. Kadroyu netleştirecek eğitim ihtiyacının fazla olmasına karşın, komitenin kendini konumlandırma biçimi bu ihtiyaca cevap verecek tarzda olmamıştır. Niceliksel olarak kadro okulların kalabalık oluşu, birebir ilgilenmelerin yetersizliği vb. nedenlerle eğitimler istenilen verimlilikle olmamaktadır.

Toplantımız genel olarak da Bilim Aydınlanma Komitesi'nin yürüttüğü ideolojik çalışmaların entellektüel düzeyde kaldığını, tüm alanlara ve halka taşınmasında ciddi yetersizliklerin yaşandığını, yaşam gerçeğine ve örgütsel ihtiyaca yeterince denk düşmediğini değerlendirmiştir. Komitenin daha güçlü örgütlenmesi ve bir ekip çalışması şeklinde yaklaşılması gerektiği vurgulanmıştır.

Önderlik esareti öncesi bizzat Önderliğin ilgilendiği ve Önderlik çalışması olan basın, kültür sanat ve edebiyat çalışmaları yeni sistemimizle birlikte farklı merkezler biçiminde örgütlenmiştir. İdeolojik çalışmalar olan basın, kültür sanat ve edebiyat çalışmalarının, hareketimizin stratejik yaklaşımına göre pratikleşmediği görülmektedir. İdare eden, uzun soluklu olmayan, hareketi güncel olarak yansıtmayı aşamayan bir tablo söz konusudur. Bu çalışmalarda kendini tekrar yaşanmaktadır.

Kültür sanat rafine ideolojik çalışmalardır. Bir toplum esas olarak da kültür sanat faaliyetleriyle şekillendirilir.

Önderliğimiz açısından net olan bir kültür anlayışımız ve politikamız vardır. Toplantımız hareket olarak Önderlik çizgisinde net bir kültür sanat politikamızın olmadığı, bir ortaklaşmanın burada da görülmediği tespitini yaparak, bunun demokratik komünal kültürün oluşmasını zayıflatmış olduğunu değerlendirmiştir. Bu konuda bizim politikasızlığımız, kültür ve sanat yapanların da kendine göre bir tarz tutturmalarını beraberinde getirmiştir. Hatta çoğu zaman bunların özgürlük ve demokrasi kültürünü geriye çeken bir rol oynadıkları da söylenebilir. Öte yandan örgüt içinde seçicilikte de ciddi bir aşınmayı yaşadığımız görülmektedir. Bu, izlenen TV programlarından, filmlerden ve dinlenen müziklere kadar kendini göstermektedir. Bir taraftan halka, sanatçılara ölçüler dayatılırken, öte taraftan eleştirilen hususlar örgütümüz içinde yaşanmaktadır. Bu yaklaşım *“başkasına yasak, bize reva”* anlamına gelip, esasında kendini toplum üstü görmek şeklindeki bakış açısının sonucu olarak ortaya çıkmaktadır.

Kültür sanat çalışmaları açısından ajitasyon propaganda düzeyinin neredeyse hiç kalmadığı görülmektedir. Devrimimizin değerlerinin işlenmesinin en aza indiği ise diğer bir gerçektir. Yapılan çalışmaların bu kayıdan çok piyasada göreceği değere odaklanıldığı, amaçtan kopmanın yaşandığı, önemli oranda düzendekilere benzeşmenin geliştiği, bu yönlü bir rekabet içinde bulunduğu, komünal kültürden uzaklaşıldığı bu nedenle de dökülmelerin, kopmaların en fazla bu alanlarda gerçekleştiği değerlendirilmiştir.

PKK çizgisi her alanda oturtulmalıdır

Toplantımız genel olarak basın çalışmalarını değerlendirmiş ve güncel gelişmeler açısından da içine girdiğimiz yeni süreçte basının demokratik komünal sistemin özüne uygun çalışmaları yaygınlaştırması için ideolojik hassasiyeti gözetmesi gerektiği üzerinde durmuştur. Basın alanında bir ideolojik birliğin ve hassasiyetin kesinlikle yakalanması sağlanarak, basın çalış-

malarını yürüten tüm birimlerimizin ortak gündemlere odaklanmasının önemine dikkat çekilmiştir.

Görsel alanda gösterilen kliplerde kadının toplumsal cinsiyetçi bir bakış açısıyla cinsel meta olarak kullanılması, pek çok toplantıda olduğu gibi bu toplantımızda da gündemleşmiştir. Bu yaklaşımların kadın özgürlük çizgisine yönelik gelişen saldırılar karşısında egemen kültüre teslim olmak anlamına geldiği ve örgütsel bir müdahalenin yapılmasının şart olduğu değerlendirilmiştir. Kültür çalışmalarında olduğu gibi basın yayın açısından da çalışmalara ideolojik yaklaşımdan çok ticari bir yaklaşımın olduğu belirtilmiştir. Bu da hem kadronun, hem çalışanların, hem de yönetimlerin kendilerini doğru tanımlayıp doğru konumlandırmamalarını zorunlu hale getirmektedir. İşçi patron ilişkileri, şirket yöneticiliği, teknik eleman olma, mesleki yönü ön plana çıkararak ideolojik temsili esas alma, buna bağlı olarak büyük aşınmaları yaşama gibi ideolojik alan olma gerçekliğiyle hiçbir alakası olmayan bir gerçeklik mevcuttur.

İdeolojinin anlık olarak topluma taşındığı bu çalışma alanlarında, esas ölçü olarak ideolojik temsili yapabilme düzeyini yaratmak gereklidir. Her komitemizin kendi içinde pratikten kaynaklı bir tamamlayıcılığı esas alması gerektiği gibi ideolojik çalışma yürüten bu üç komitemizin de kendi aralarında benzer bir çalışma işleyişine kavuşmaları ve birbirini tamamlamaları gerektiği vurgulanmıştır. Bunun için de tüm çalışma alanlarında PKK çizgisini her bakımdan oturtup pratikleştirecek bir kadro yapılanmasına gidilmesinin zorunlu olduğu değerlendirilmiştir. Alternatif toplum yaratma iddiasında olan, mücadeleye sevk eden, sistemin piyasa kültürü içinde erimeyen, ona benzeşmeyen, özgünlüğünü her açıdan gösterebilen bir duruş, ancak bu biçimde yaratılabilir. Aksi halde sistemin bu kadar olanağının ve baskısının olduğu bir aşamada direnmek, kendi toplumsallaşmasını kurmak mümkün olamaz. Bu açıdan uzun vadedi ve yapısal düşünmek, ona göre örgütlenmek gerekmektedir.

PKK ve PAJK'ın sistemdeki yerine dair

Toplantımız önümüzdeki dönem toplantılarına bir hazırlık mahiyetinde kısmen de olsa PKK ve PAJK'ın KKK ve KJB sistemleri içindeki yeri ve birbirleriyle ilişkileri hususlarını da ele almıştır.

İdeolojik öncülük olarak PKK ve PAJK bu sistemin doğru işlemeden, yaşamsallaşmasından sorumlu olan partilerdir. PKK'nin yeniden inşa edildiği süreçteki "bu da nereden çıktı, tekrardan her şeyi elinde tutacak bir egemen parti mi kuruluyor?" şeklindeki yanılgılı yaklaşımların belli yönleriyle aşıldığı görülmektedir. Geline aşamada artık KKK sisteminin oturmasının yolunun PKK'nin ve PAJK'ın kendini doğru pratikleştirmesinden geçtiği gerçeği anlaşılmıştır.

Apocu hareketin toplumsal örgütlenmesinin en kapsamlı ifadesi olan KKK'yi PKK düşüncesi doğurmuştur. Bu yönüyle KKK, PKK'nin teorik çözümlemelerinin ürünüdür. KKK sisteminde gerçekleştirilmek istenen demokratik ekolojik cinsiyet özgürlükçü toplum paradigması, PKK düşüncesi, felsefesi ve ideolojisinin siyasal alana uygulanmasıdır. O nedenle KKK, PKK'nin öngördüğü toplumsal kuruluşu gerçekleştirmenin kendisidir. PKK, KKK'nin yön ve doğrultusunu belirleyen ruhudur. Elbetteki PKK, KKK içinde sadece düşünce üreten de değildir. PKK, ideoloji, felsefe, düşünce olduğu kadar bunlarla donanmış, bunları pratikleştiren bir kadro topluluğudur. Sistemin ve toplumsal hareketin kurmay örgütüdür.

PKK ile KKK arasındaki bu diyalektikğin aynısı PAJK ile KJB özgünlüğünde de geçerlidir. KKK sisteminin özgün örgütlenmedeki izdüşümü KJB olurken, KJB'nin kadın özgürlük çizgisinde oturmasını sağlayan ideolojik öncülüğü de PAJK olmaktadır. KKK sistemi açısından da PKK ile PAJK birbirini tamamlayan tek bir ideolojik merkez gibi olmak durumundadır. Bir bütünlük ve uyum içinde olunmalıdır. Kadın özgürlük çizgisi sistemimize hakim kılınmadan, sistemin oturması mümkün değildir. PAJK kadın özgürlük çizgisinin ideolojik merkezi olma noktasında PKK'yi tamamlar ve geliştirir. PKK'nin de doğru rotada ol-

ması bu çalışmanın gücüne bağlıdır. Birbirini güçlendirme ve ideolojik reflekslerle bütünlük yakalanmazsa, parçalılık ve iki ayrı ideolojik merkez ortaya çıkar. Bu nedenle de toplantımız PKK ile PAJK arasındaki çalışmanın daha da geliştirilerek uyumlu kılınmasının gerekliliğini vurgulamıştır.

Toplantımız profesyonel tüm kadrolar için aynı ölçülerin geçerli olduğunu değerlendirek, bu ölçülerin tüm kadrolar tarafından esas alınması gerektiğine özellikle vurgu yapmıştır. Önderliğin PKK ve PAJK için öngördüğü sayı sınırlamasının kadro ölçülerinde muğlaklığın önüne geçmek amaçlı olduğu, bunun farklı ölçüler kabul etmek anlamına gelmediği belirtilmiştir. Aksine, diğer kadrolara ölçüler net görmesi ve buna göre çalışmalara katılma sorumluluğunu yüklemektedir. Halkın dahil herkesin ölçülerini her gün daha yükseltmesini isteyen bir önderliğin başka türlü anlaşılması söz konusu olamaz. Hem tasfiyeciliğin ortaya çıkmasına zemin sunan hem de birçok noktada tasfiyeciliğin dillendirildiği içerikte olay ve olgulara yaklaşımlarda görülen yetmezlikler Önderliğin Bir Halkı Savunmak adlı eserinde ortaya konulan ideolojik bakış açısına ulaşmamaktan kaynaklanmaktadır. İçimizde Önderliğin anlaşılma düzeyinin birçok noktada ortaya koyulan görevleri karşılamaya yetmediği açığa çıkmaktadır. Apocu hareketin kadroları olarak yaşanan bu yetersizliklerin aşılması ve Önderliğin belirttiği "*komünü olmayan ve çalışmayana selam göndermiyorum*" sözünü bir talimat olarak anlamamız gerektiği ortadadır. Bu sözle Önderlik aynı zamanda partileşerek pratikleşmemizin gerekliliğini de vurgulamaktadır.

1 Haziran hamlesiyle başlattığımız meşru savunma savaşının ortaya çıkardığı gelişmeler ve buna bağlı yaşananlar bizleri çok köklü görevler ile karşı karşıya getirmiştir. 2007 yılı ancak partileşerek karşılanacak ve dönemin getireceği görev ve sorumluluklar da ancak bu şekilde yerine getirilecektir. Bu noktada en fazla görev, ideolojik çalışma yürüten komite, kurum ve örgütlerimiz başta olmak üzere KKK sisteminin tüm kadro ve çalışanlarına düşmektedir. Yeni dönemin görevleri de ancak bu bilinçle hareket edildiğinde başarılmış olacaktır.

DEMOKRATİK ÖZERKLİK

Önderliğimiz sık sık Kürt sorununun demokratik özerklik çerçevesinde çözüleceğini, bunun Türkiye koşullarında en uygun çözüm olduğunu vurgulamaktadır. Ulusal sorunlar geçmişte daha çok bağımsız devlet ya da federasyon biçiminde çözülmeye çalışılıyordu. Fakat günümüzde, demokratik cumhuriyet ya da demokratik özerklik biçimindeki çözüm alternatifleri üzerinde de duruluyor.

Ulus devlet, esas olarak kapitalist çağın başlamasıyla birlikte burjuvazinin savunduğu bir devlet biçimi oldu. Aynı etnik topluluğun ya da uluslaşma sürecine giren halkların yaşadığı ülke sınırlarını ulus devlet çizgileriyle kuşatarak sömürme, tekeli ele geçirme burjuvaların temel amacı olmuştur. Kapitalizmin gelişmesi için elverişli bir zemin olarak görülen ulus devletler, tek bir ulusu esas alarak kurulmuştur. Bu devletlerin sınırları içinde ağırlıklı olarak bir ulus da olsa, birçoğunda farklı halklar da yaşadığından, zaman içinde bu uluslarla söz konusu devletler arasında sorunlar yaşanmaya başlamıştır. Devlet içinde ağırlığı bulunan ulusun ayrıcalıklı olması ya da diğerlerinin baskı altında tutulması, bu ulusların, halkların, etnik toplulukların hakim ulus adına hareket ettiğini söyleyen ulus devletlere karşı mücadele içine girmesini beraberinde getirmiştir. 20. yüzyılın bir yönünün de ezilen ulusların ulusal devletlere karşı mücadele yüz yılı olması gerçeği böyle ortaya çıkmıştır.

Ulus devlet zihniyeti, her ulusa bir devlet yaklaşımının ürünü olduğundan, ezilen uluslar da benzer bir zihniyetle ulus devlet olmak istemişlerdir. Öyle ki bu zihniyet, BM'de de benimsenmiştir. Sosyalistler de esasında bir burjuva yaklaşım olan bu düşünce ve pratiklerden etkilenecek, ulusların kendi kaderini ele almayı ağırlıklı olarak bir devlet olma biçiminde yorumlayarak, burjuva ulus devlet anlayışına meşruiyet kazandırmışlardır. Ezilen

ulusların 20. yüzyılda devlet amaçlı mücadele etmelerinde, bu sol düşüncenin ağırlıklı etkisi vardır.

Ulusal ve kültürel sorunların çözümü demokrasidedir

Devlet dışında diğer bir çözüm olarak da federasyon gündeme getirilmiştir. Federasyon, söz konusu ulus devletin anayasası çerçevesinde, ulus devlet sınırları içindeki bir halka ya da ulusa verilen özerklik biçimlerinden biridir. Federasyon kimi ülkelerde geniş, kimilerinde dar bir özerkliğe sahiptir. Genel olarak, federe devlet ünitelerinin anayasada belirlenmiş çerçevede federal devlet denilen merkez üniteye bağlı olmasını ifade eder. Aynı meclisi, hükümeti ve kurumları bulunur. Ancak bu meclis ve hükümetlerin hangi konuları ele alacağı veya alamayacağı anayasada belirtilmiştir. Bu anayasanın demokratik olup olmaması şart değildir. Federasyon yalnız demokrasiye duyarlı devletlerde değil, demokratik olmayan ülkelerde de uygulanabilir.

Federasyonlara yakın bir sistem de eyalet sistemidir. Eyalet sistemi olan ülkeler, federal devletlere yakın özelliklere sahiptir. Zaten birçok federal devletin yerel birimleri veya üniteleri eyalet olarak tanımlanmaktadır. Örneğin Almanya federal bir devlet, ama alt birimleri eyalet olarak anılmaktadır. ABD, Birleşik devletler olarak ifade edilir, hükümetine de federal hükümet denir. Alt birimleri ise eyalet olarak adlandırılır. Bu sistemlerde eyaletlerin görev ve sorumluluk alanları da anayasalarla belirlenmiştir. Bu eyalet sistemlerinin anayasada belirlenmiş yetki ve görev sınırları da aynı değildir. Eyalet sisteminin uygulanması, söz konusu ülkenin demokratik olup olmamasıyla ilgili bir konu değildir. Örneğin Pakistan ve İran'da da eyalet sistemi vardır. Ancak demokrasiye duyarlı olan devletlerde eyaletlerin daha fazla söz ve karar sahibi olması, demokratikleşmenin doğası gereğidir.

Federasyon ve eyalet sistemleri dışında, bölgesel özerklik denen statüler vardır. Bunların da sınırları merkezi devlet anayasası tarafından çizilmiştir. Bu yerel birimlerin kullandığı yetkiler, federe devletlerin kullandıklarına göre daha azdır. Bu nedenle federal devletlerdeki yerel ünitelere devletçik adlandırılması da yapılmaktadır. Ulus devletlerin içinde bölgesel özerklik, yerel otonomi gibi uygulamaların olması, bu devletlerin demokrasiye duyarlı olduğu anlamına gelmez. Bu devletlerde de yerel birim şu yetkileri kullanır, şu işleri yapar denilerek sorumluluk çerçevesi çizilir. Bu sorumlulukları demokratik kurallar içinde yapması gibi bir koşul aranmaz. Söz konusu ulus devlet demokrasiye duyarlı ise bölgesel birimlerde de demokratikleşme gelişir. Öte yandan, bölgesel özerkliği oluşturan üniteler eğer mücadele verirlerse, merkezi devletin yetkilerini daha fazla sınırlandırabilirler. Bu tür mücadele ve sınırlamalar, federal devletler için de söz konusu olabilir. Bu tür mücadeleler yerel birimlerin yetkilerini artırma niteliğinde olabileceği gibi, demokrasi açısından gelişme ortaya çıkaran nitelikte de olabilir.

Yerellerin yetki ve inisiyatif alanının olmasının demokrasinin varlığı anlamına gelmediğine en iyi örnek, federal devletlerdeki yerel otonomilerdir. Feodal beylikler, zaman zaman merkezi federal devletin yetkilerini sınırlarlardı. Bunun demokratik bir gelişme olmadığı açıktır. Doğu'daki merkezi feodal devletlerden farklı olarak, Avrupa'da yerel prensler merkezi yönetimden özerk bir yaşam statüsü edinmişlerdir. Ancak Avrupa'da, demokrasinin gelişmesinde belirleyici etkenlerden birisi olmasa da merkezi feodal krallıkların beylikler üzerindeki otoritesinin belirlenmiş sınırlarının olması, yerel otoritelerin demokrasinin gelişmesinde sınırlı düzeyde de olsa etkilerinin olduğunu gösterir.

Ulusal sorunların çözümü, 20. yüzyıl da esas olarak bağımsız devlet, federasyon veya bölgesel özerklik biçimleri temelinde gerçekleşmiştir.

Siyasal literatürde kullanılan konfederasyon biçimindeki devlet birlikleri, bağımsız kabul edilen devletlerin sözleşme ile bir araya gelmesini ifade ettiğinden, ayrıca değerlendirmeye gerek yoktur. İki ya da üç -daha fazla da olabilir- bağımsız devlet bazı konularda güçlerini bileştirmek ya da bazı işleri birlikte yapmak için anlaşarak bir konfederasyon devlet birliği kurabilir. Eğer ulusal sorunlarda böyle konfederasyon tanımlı çözümler gündeme gelmişse, bu da devlet olma kategorisi içinde değerlendirilebilir.

Ulusal sorunların çözümünde tartışılan ve bazı ülkelerde uygulanan bir model de kültürel özerkliktir. 19. ve 20. yüzyılda bu tür çözüm modelleri görüldüğü gibi, bugün de model olarak birçok yerde uygulanmaktadır. Kültürel özerklik, kimi ulusal topluluklar için bir çözüm biçimi olarak gündeme gelmiştir. Bu özerklik biçiminde esas alınan, söz konusu ulus veya topluluğun kültürel haklarını kullanmasıdır. Bu nedenle, coğrafi tanımlı ifade eden federe, eyalet veya bölgesel kavramlar kullanılmaz. Bazı yerlerde bölgesel kültürel özerklik tanımı yapılsa da burada ağırlıklı olarak öne çıkan yine kültürel özerklik yandır. Kültürel özerklikte de esas olan, federe ya da bölgesel özerklikte olduğu gibi, bir toplumun devletle ilişkilenme düzeyinin tanımlanmasıdır.

Kültürel özerklik, bir toplumun kim-

lik, dil ve kültürünün tanınması ve bu hakların söz konusu toplum tarafından kullanılmasını ifade eder. Bu özerklik biçiminde, söz konusu toplumun veya ulusun okulları ve kültür kurumları olur. Bunların yönetimi ve çalıştırılması, merkezi devletin yasalarına uyulmak koşuluyla bu topluma verilir. Bu özerlikte, herhangi bir siyasi yetki düzeyi yoktur. Kültürel özerklik dışında, bu topluma devletle ilişkilerini düzenleyen farklı ini-siyatif, özerklik alanları tanınmamıştır.

Aynı coğrafyada homojen bir biçimde yaşayan topluluklar için de bölgesel kültürel özerklik tanımının yapıldığı olmuştur. Ancak bölgesel kavramının kullanılması, söz konusu topluma kültürel halklar dışında bir sorumluluk alanı vermemiş, kültürel alan dışındaki tüm yetki söz konusu merkezi hükümete ait olmuştur. Bugün Bulgaristan'da yaşayan Türkler kültürel özerkliğe sahiptir. Bulgaristan'da demokratikleşme geliştikçe, bu özerkliğin alanı da genişlemektedir.

Kültürel özerklik tartışmalarının en bilineni, Rusya'da yahudiler için önerilendir. Yahudiler tüm Rusya'ya dağılmış olduğundan, bulundukları her yerde kendi kültürlerini geliştirmelerine imkan tanınmıştır. Bu statüye de kültürel özerklik denilmiştir. Bu düşünceye taraf olanlar da, milliyetçi bir eğilimi taşıdığı iddiasıyla karşı çıkanlar da olmuştur.

Diğer çözüm biçimlerinde olduğu gibi, kültürel özerklik için de söz konusu devletlerin demokrasiye duyarlı olup olmaması koşul değildir. Ancak ulus devlet gerçeğinin diğer ulusları ve kültürleri

eritme eğilimi dikkate alındığında, farklı toplumların kimliğinin tanınarak dil ve kültürünün gelişimine imkan verilmesi, söz konusu ülke demokratik olmasa da demokrasinin gelişimi açısından bir engelin ortadan kalması olarak görülebilir.

Kültürel özerklik bugün yaygın bir uygulama alanına kavuşmuştur. Birçok devlet içinde, azınlık diye tanımlanan halk grupları ve topluluklar bulunmaktadır. Bu devletlerde demokratikleşme geliştikçe, bu toplulukların kimlik, dil ve kültür sorunlarının demokrasi içinde çözüme kavuşturulması, hatta kültürlerinin canlanması için bu toplulukların birçok bakımdan desteklenip dil, kültür ve kimliklerini geliştirmeye yönelik olarak teşvik edildiği görülmektedir.

Geçmişte inkar edilen ve bastırılan farklı kimliklerin kendisine gelmesi, kültürel olarak açılıp serpilerek insanlık açısından birer zenginlik haline gelmesi süreci yaşanmaktadır. Demokratik gelişim en fazla da ezilen uluslar, halklar, topluluklar ve kültürler açısından özgür yaşamın önünün açılması ve özgürlük anlamına gelmektedir.

Demokratik konfederalizm halkın demokratik kurumlaşma modelidir

Önderliğimizin ifade ettiği demokratik özerklik ise belirttiğimiz tüm biçimlerden ayrı bir çözüm yaklaşımını ifade etmektedir. Sözünü ettiğimiz modellerin her birinden biçimsel olarak bazı benzer yanların alınmış olduğu düşünülse de demokratik özerklik tüm bu modellerden farklı bir çözüm yoludur. Kültürel özerkliği çağrıştıran bazı yanları görülse de ondan da farklıdır. Demokratik özerklik, demokrasinin varlığını ön koşul olarak kabul eden bir özerklik biçimidir.

Önderliğimiz, "*Türkiye'de Kürt sorunu demokratik özerklikte çözülür*" derken, demokratik konfederalizm ya da demokratik komünalizmden vazgeçmiş değildir. Demokratik özerklikle demokratik konfederalizm birbirinin alternatifi değildir. Demokratik özerklik söz konusu devletle ilişkiyi, hukuku tanımlarken, demokratik komünalizm, devlet dışı toplumun demokratik örgütlenme ve yaşam biçimini tanımlamaktadır. Dolayısıyla demokratik özerklik ve demokratik komünalizm farklı kategorilerin tanımı olmaktadır.

Demokratik konfederalizmdeki durum, halkın demokratik örgütlenme ya da yaşam biçimi tüm devletler için geçerlidir. Demokratik komünalizmde devlet ve devletçi sisteme genel bir karşı duruş gösterilmektedir. Ya da kendini devlet dışında tanımlama ve ifade etme vardır. Federasyon, bölgesel özerklik, kültürel özerklik ya da demokratik özerklik ise bir toplumun veya halkın söz konusu devletle kurduğu ilişkiyi tanımlar. Demokratik komünalizm ise devletle bir ilişki tanımlı değildir. Sadece, devlet demokrasiye duyarlı olarak kendine tahammül ettiği ve kendisini tanıdığı müddetçe söz konusu devleti, devlet+demokratik konfederalizm ilişkisi içinde tanımlar.

Demokratik konfederalizm, halkın demokratik kurumlaşma modelidir. Bir federasyonun böyle bir zorunluluğu yoktur. Federasyon için önemli olan devletten kopardığı özerkliktir. Böyle bir hukuka kavuştuktan sonra, kendisi de çoğu zaman söz konusu devletin yereldeki izdüşümü olur.

Önderlik, *"Irak'ta büyük olasılıkla üçlü federasyon çözümü olacak"* dedi. Mevcut durumda yasal ve fiili olarak, üçlü federasyona dayalı bir federal gerçek ortaya çıkmıştır. Böyle olması, Güney Kürdistan ve Irak'ın diğer alanları için demokratik konfederalizm çalışması yürütmemizi ortadan kaldırmaz. İster Kürt devletçiliği olsun, ister başka devlet olsun, Kürdistan halkını demokratik komünalizm doğrultusunda örgütlülüğe kavuşturmamız, demokratik özgürlükçü çizgimizin gereğidir. Dolayısıyla Kürdistan federasyonu Kürdistan konfederalizminin alternatifi değildir veya onun yerine geçmez. Federasyon, Irak devleti ile olan ilişkiyi tanımlarken, demokratik komünalizm ise Kürt halkının özgürlükleri ve adaleti en fazla geliştireceği demokratik kurumlaşmasını ifade etmektedir.

Federasyon aslında bir protodevlettir. Bu nedenle özgürlükçü demokratik konfederalizm karşısındaki konumu bir devlet konumudur. Bu yönüyle bakıldığında, demokratik konfederalizm –devletin yerine geçme anlamında değil– devlete alternatif olduğu gibi, federasyona da alternatiftir. Yani federasyonda olduğu gibi bir devletle ilişkilenebilir biçimi değil, onu aşmanın söndürmenin modelidir. Kürt özgürlük hareketi bu nedenle Gü-

ney Kürdistan'da demokratik komünalizmi kurumlaştırma mücadelesini her koşulda sürdürmeye devam edecektir.

Günümüzde bir insanın yaşam hakkını tanımak yetmez

Türkiye devleti karşısında Kuzey Kürdistan halkının konumunu ifade eden demokratik özerklik birçok yönüyle irdelebilir. Böyle bir statünün ya da konumun ortaya çıkması için Türkiye'nin demokratikleşmesi gerekir. Çünkü Türkiye'de demokratikleşme gelişmeden, demokratik özerklik çözümü ortaya çıkmaz.

Demokratik özerkliğin temel bir özelliği, Türk devletinin Kürt halkının ulusal kimliğini tanıdığını anayasa çerçevesinde kabul etmesidir. Ulusal kimliğin kabul edilmesiyle birlikte, Kürtçe'nin eğitim dili haline gelmesi ve kültürel gelişimi için tüm engellerin kaldırılması gerekmektedir. Diğer diller ve kültürler hangi olanağın yararlanıyorsa, Kürt dili ve kültürünün de aynı olanaklardan yararlanması, Kürt kimliğini tanıdığı olmanın ve demokrasinin gereğidir. Buraya kadar olanlar ve tanımlananlar kültürel özerliğe denk düşmektedir. Aslında bu, bir halkın olmazsa olmaz haklarını kullanmasıdır. Bireyin yaşam haklarını tanıma gibi, bir halkın, ulusun, kültürün yaşam hakkının tanınması olmaktadır.

Günümüzde bir insanın yaşam hakkını tanımak yetmez. Onun düşünce ve örgütlenme özgürlüğünü tanımak da demokrasinin olmazsa olmaz koşuludur. Bu nedenle Kürtlerin kendi meclislerini kurması ve bir yönetim ortaya çıkararak devleti doğrudan ilgilendirmeyen halk sorunlarını çözme imkanına kavuşması ya da meclislerin bu yönlü çalışmasına engel olunmaması da bu özerkliğin diğer bir boyutudur. Yerel yönetimlerin güçlendirilmesi günümüzde genel bir demokratik eğilim olduğu gibi, ayrı bir halkın kendi meclisini oluşturması ve halkın işlerinin bir yönetim tarafından yürütülmesi de ulusal bir sorunun çözülmesi açısından çok önemlidir. Devletlerin giderek küçüldüğü ve birçok yetkinin yereller ve demokratik kurumlara bıraktığı bir çağda, halkların böyle bir meclise ihtiyacı olduğu gibi, halkların varolan sorunlarının devletle çatışmalı biçimde karşı karşıya gelmemesi açısın-

“Demokratik özerklikle demokratik konfederalizm birbirinin alternatifi değildir. Demokratik özerklik söz konusu devletle ilişkiyi, hukuku tanımlarken, demokratik komünalizm, devlet dışı toplumun demokratik örgütlenme ve yaşam biçimini tanımlamaktadır”

dan da bu meclisler gereklidir.

Demokratik özerklik içerik olarak bunları taşımaktadır. Bu çözüm modeli, sınırları belli ve kendini devletin yerine geçiren ya da protodevlet olan federasyon değildir. Demokrasi koşullarında, bir halkın temel demokratik haklarının yaşam bulması ve kendi iradesini bir meclisle ifadelendirmesini tanımlamaktadır. Günümüzde halklar ve tüm toplumlar iradelerini meclisleriyle ifade ediyorlar. Bir yerel meclisin varlığı devletle çatışmayı değil, gerilimi azaltan ya da çelişkilere dayanan gerilimin demokratik mücadele kuralları içerisinde kalmasını sağlayacak bir faktör olarak işlev görür. Kaldı ki yerel yönetimlerin güçlendirilmesi ve yerel meclislerin oluşumu, demokrasinin gelişimine tekabül eden kurumlar olarak görülmelidir.

Demokratik özerklik, Türk devletinin Kürtlerin tümüyle yeni bir birlik sözleşmesi yapmasıdır. Zora ve asimilasyona dayanan birlik yerine, demokratik bir siyasi birlik kurulmasıdır. Bir yönüyle yalnız PKK yada Koma Komalên Kürdistan sistemiyle değil, tüm Kürtlerle yapılan bir anayasal sözleşme olmaktadır. Tabii bu çözüm önerisi, PKK ve Koma Komalên Kürdistan'ın siyasi projesinin kabuldür. Esas olarak PKK'nin başlattığı ve 35 yıl kesintisiz yürüttüğü mücadelenin sonucu olmaktadır.

Demokratik özerklik, bir genel meclis ve Türkiye Cumhuriyeti hükümetini yok saymamaktadır. Burada inkarcılıktan vazgeçildiği için, bu meclis ve hükümet,

Kürtlerin Kürdistan'da demokratik örgütlenme ve kurumlarına engel olmaktan çıkmıştır. Kürtlerin kendi kimlikle-riyle parti kurma dahil, her türlü demokratik örgütlenmesini demokrasinin gereği kabul eden bir demokratik duyarlılığa kavuşmuş ve birçok konuda reforma uğramış bir devlet haline gelmiştir. Demokratik özerklik, Kürt halkının yalnız demokratik haklarını kabul etmeyip, aynı zamanda kendini de demokratik reforma uğratan bir devlet gerçekliğinde pratikleşen çözüm modelidir. Demokratik özerkliğin şu köyden, şu kasabadan geçen bir sınırı yoktur. Ancak Kürt halkının kimliğini, temel demokratik haklarını, meclis oluşturma dahil demokratik kurumlaşmasını kabul ettiğinden, doğal olarak özerk demokratik Kürdistan gerçekliği ortaya çıkmış olacaktır. Bu özerklik devlet yetkilerini paylaşma değil, farklı bir ulusun kendi özgünlüğünü her alanda ifade etmesini içermektedir. Demokratik haklarını ve özgürlüklerini demokrasi içinde yaşayacağından, bu demokratik özerklik aynı zamanda özgür Kürdistan gerçeği olmaktadır. Demokrasi, özgürlüklerin en fazla yaşanacağı vahaysa, Kürdistan'ın demokratik özerkliği özgür Kürdistan gerçeği olarak da anlaşılmalıdır.

Dikkat edilirse, demokratik özerklikte vurgu, Kürdistan'ın ve Türkiye'nin demokratikleşmesine yapılmaktadır. Şöyle federasyon olsun, şöyle otonomi olsun çok, şöyle bir demokrasi olsun konusu demokratik özerklik çözümünün esasıdır.

Demokratik özerklik bir özgürlük hamlesi olacaktır

Demokrasi, halkın kendini yönetmesi olarak tanımlanır. Hala böyle bir demokratik ülke gerçeği yoktur. Bu açıdan ele alındığında, Avrupa'da İsveç, Norveç, Finlandiya ve İsviçre örnekleri bile kusurlu demokrasilerdir. Hatta hala egemen sınıfların hakimiyeti olduğu için, ne kadar demokratik oldukları bile tartışılabilir. Ancak halka ekonomik, siyasal, kültürel alanda nefes aldırın ve devletin merkezi gücünü sınırlandırma anlamında nispi bir demokratikleşme söz edilebilir.

Türkiye'nin çok katı bir merkezi dev-

let olduğu ve katı bir Kürt inkarcısı olduğu dikkatte alınır; Kürt kimliğini kabul eden, anadilde eğitimi pratikleştiren, Kürt kültürünün gelişimi önündeki engelleri kaldıran ve Kürt halkının kendi kimliğiyle parti kurması dahil örgütlenme özgürlüğünü kabul eden bir Türkiye, önemli bir demokratikleşme hamlesi yapmış olacaktır. Kürt halkının temel haklarını kullanması, özgürlüğünü yaşaması önünde şimdiye kadarki en büyük engel demokratik olmayan zihniyet ve kurumlaşmalarsa, Türkiye'nin demokratikleşmesi temelinde gerçekleşecek demokratik özerkliğin Kürt halkı açısından bir özgürlük hamlesi olacağı açıktır. Demokratik bir ortam olduğu takdirde, Kürt halkı bir federasyon ve devlet koşulundan çok fazla demokratik ve özgür yaşama kavuşabilir.

Demokratikleşen Türkiye ve Kürdistan koşullarında, devlet kendisine ister üniter desin ister demesin, merkezi devletin yetkilerinin sınırlanacağı, yalnız Kürt halkının değil, Türkiye halkının da devletin o güne kadar elinde tuttuğu birçok yetkiyi demokratik bir irade olarak devralacağı açıktır. Zaten bunlar demokratikleşmenin doğrudan sonuçlarıdır. Demokratikleşen Türkiye de Kürt halkının demokratik özerkliği, üniter devletin önemli oranda aşılması anlamına gelmektedir.

Bir daha vurgulamalıyız ki demokratik özerklikle, demokratik konfederalizm birbirinin alternatifi değildir. Demokratik özerklik, Kürt sorununun Türkiye sınırları içinde demokratik siyasal çözüm seçeneğidir. Kuzey Kürdistan için uygulanabilir, gerçekçi ve Kürt halkının demokrasi ve özgürlük ihtiyacına cevap verecek niteliktedir. Demokratik özerklik, Türkiye'nin diğer alanlarına dağılmış Kürtler açısından da dil, kültür özgürlüğünün gerçekleşmesi ve asimilasyonun durdurularak, ulusal kimliğin demokratik koşullarda ifade edilmesinin en iyi yoludur. Demokratik uluslaşma gerçeğinin en iyi ve en derin biçimde gerçekleşeceği siyasal bir zemini ortaya çıkaracağı da diğer bir gerçektir.

Demokratik konfederalizm ise Kürdistan halkının, demokratik kurumlaşması temelinde siyasal, sosyal, kültürel ve ekonomik alanda kapsamlı bir demokratik ve özgür gelişimi yaşamasıdır.

Demokratik özerklik, demokratik komünalizmin de en iyi kurumlaştırılabileceği bir zemindir. Bu zemin iyi değerlendirildiğinde, Kürtler söz konusu devlet sınırları içinde, devlet+demokrasi formülünün Kürdistan'da pratikleşmesiyle, devlet dışı özgür yaşamı istediği gibi kurumlaştırıp yaşayacaktır.

İsviçre'nin kantonları, demokratik özerkliğin bölgesel uygulamasıdır. İngiltere'de İskoçya ve Galler, İspanya'da Bask ve Katalan özerk bölgeleri de demokratik özerkliğin farklı bir biçimi olarak görülebilir. Fransa'da Korsika adasının da benzer bir demokratik özerkliğe ilerlediği söylenebilir.

Ulusal sorunun çözümünün devlet ya da federasyon olarak algılanmasının tarih sahnesine yeni çıkıp gelişme eğilimi gösteren burjuvazinin, sömürsünü o günkü koşullarda en iyi gerçekleştirebileceği çerçeve olan ulusal devlet anlayışının türevi olduğu açıktır. Öte yandan, demokrasinin olmadığı ya da ulusal devletlerde hakim ulus adına hareket ettiğini söyleyen kesimlerin şovenist ve baskıcı olmaları da ulusları bu tür eğilimler içine girmeye zorlamıştır. Demokratikleşme eğiliminin arttığı ve ulusal sorunların demokratikleşme temelinde çözüme kavuşturulmasının imkan dahiline girdiği günümüzde, çözüm devlet ve iktidar olma amaçlı savaşlarla aranmayacaksa, demokratik özerklik de önemli bir çözüm alternatifidir. Böyle bir imkana kavuşulduğunda, burjuvalar gibi ulusu sömüren bir iktidar ve devlet olma arzusu bulunmuyorsa, uluslar demokratik kurumlaşmasını sağlayarak her türlü özgürlüğünü demokratik halk gücüyle yaşayabilir. Önderliğimizin belirttiği gibi, *'serkeftin'* halkı haline gelen Kürtler, demokratik özerklik koşullarında demokratik komünalizmi kurumlaştırıp hasret kaldıkları özgürlükleri en iyi biçimde yaşayabilirler.

Devlet ve federasyon alternatifi dışında ulusal sorunları çözülmez demek, ulus devletçi, sömürücü burjuva anlayışın dışı vurumudur.

Demokratik özerklik bir ulusun dil, kimlik, ve örgütlenme özgürlüğünden vazgeçmek değil, aksine, demokratik koşullarda ekonomik, sosyal ve kültürel gelişmeyi en derin ve yüksek düzeyde yaşamayı sağlayan özgürlükçü demokratik bir çözüm modelidir.

DİRİLİŞ YA DA KURMANÇ EDEBİYATINA GİRİŞ

“Terbiye, ilgi, bakım, ninni, oyunlarla başlayan süreç, ömrün diğer zamanlarına değişik biçimlerde sarkarak sürerdi. Edep ve ahlak sözlerin ya da konuşmanın insan yaşamında gelip yerini almasıyla insan dünyası ve belleği yavaşça oluşmaktaydı. Sözler sadece yeterli olamazdı. Davranışların da dili en az sözlü edebiyat kadar etkiliydi. Davranışlar ve onları yürüten insanın iç dünya dinamikleri ya da hislerle duyguları sözlerden de etkiliydi”

“Tarihte umut arayışları hep hakim sistemlerin kıyılarında, dağların ve çöllerin kuytularına sığınmış topluluklarda aranır. Kürt toplumsal olgusu, hem coğrafya hem de insan olarak kıyıdaki bu kuytu köşelerden biridir.”
Abdullah Öcalan

İnsan doğarken

İyi biliriz ki edebiyat bizden önce vardı. Yine biliriz ki son yüzyıllarda yazılanlarla kimlik edinmedi. İnsan yaşamında düşünce ve dilin emeklemeye başlaması edebiyatın da doğuşuydu. Yaşama ilişkin anlamların verilmesi, tanımların yapılması, ret ve kabullerin belirginleşmesi, edebiyatın her döneme ait hem bakışını hem de düzeyini ortaya çıkarmaktaydı. Edebiyat böylece bir öncekinden esinlenerek, bir sonrakine de yeniler katarak gelişim seyrini sürdürdü. İnsan yaşamı da böyle değil miydi?

Geçmişten günümüze insanlığın yaşadığı tüm sorunlar, değişik açılardan ele alınıp çözümlenmeye çalışıldı. Bir yandan sorunların kaynağı, öte yandan çözümler birbirini kovalayıp durdu. Çıkan gürültülerin kaynağında yaşamın nasıllığına ilişkin sorular vardı. En önemli soru ise nasıl yaşanmalıydı?

Nasıl yaşamalı?

Gerçekte nasıl yaşamalı sorusu çok gerilere giden bir geçmişe sahip. Zaten çelişki ve çatışma adına yaşananlar da burada başladı.

İster başlangıcında olsun, ister güncelde olsun, nasıl yaşamalı sorusuna ilişkin cevaplar, eşit ve dengeli koşullarda karşılıklı gelişmedi. Sonuçta baskın

çıkan resmi görüşler oldu. Devletçi zihniyetin insan yaşamına damgasını vurmasıyla, resmiyetin kendisi de kavram olarak insan zihninde gelip yerini aldı. Dışında kalanlar gayri meşru kılınarak, yasa dışı ilan edilerek, tehlike, yanılğı, korku, karıştırıcılık yaftasıyla insan yaşamından uzaklaştırılmaya mahkum edildi. Düzen veya resmiyet dışı görüşler giderek devletçi zihniyet ve sistemlerin birincil terörize hedefine dönüştü.

Sözden önce anlam vardı

Yaşam tarihine bakış açısının nasıllığı sorgulanmadıkça, güncel ve geçmişe dair sorgulama ve analizlerin kimliği belirlenemez. Üzücü bir durum, ama resmi devletçi düşünüş kalıplarının insan zihnindeki kalıcılığını göz ardı edemeyiz. Her fırsatta ve her sorunun hem ele alınışında hem de çözüm yollarının analize edilmesinde bin bir kılıkla kendisini baskın çıkarmaya çalışan da resmi devletçi düşünüşün bakışı oluyor.

Alternatif düşünüş formasyonunu kazanmak isteyenler, öncelikli olarak kendilerindeki resmi devletçi düşünüşün etkilerini görme zorunluluğunu kabul etmelidir. Çünkü en güzel ütopya, hayal ve tutkulara sahip düşünüşlerin sonuçta sevinen taraf olamamalarının altında yatan nedenin başka yerlerde aranması bile, resmi devletçi düşünüşün adeta tılsımlanmış tuzağıdır. Oysaki resmiliğin tılsımı devletli, devletçi düşünüşün kendisiydi.

Bütün olan bitenler resmiyetin içinde kaldıkça, onu tanıdıkça, onu yok saymaya çalışmadıkça, aile içi taht ve ya komşu kavgalarıydı. Ötekiler ise -ki

öteki kapsamına bile alınmayanlar- dünyanın vahiyylenmesinden bu yana sahibi sanılan devletin ve onun zihniyetinin şer ekseniydiler.

Bütün olanlar bir yana dursun, insan doğarken gözleri kapalıydı. Duyduğu ilk ses annesinindi. Onu nasıl bir yaşam bekliyor bilemezdi. İnsanlığın başlangıç tarihi de böyleydi. Ana etrafında şekillenen bu sessiz ve duru yaşam sonsuzcasına sürüp gidecek gibiydi. Ardından mitsel dünya, kendisini bir düzey olarak insan yaşamına yerleştirmişti. Ana tanrıça ile tanrıların kavgasıyla geçen upuzun bir yaşam.

Kendi kendisine yeterli komünal yaşam ile bireyci yaşam arasında tanımlanan kavga, bireyciliğin tanrının yeryüzündeki tezahürü olarak icat edilen devlet ile gelip köşe başına tahtını kurmasıyla yeni bir dönem başlamıştı. Mitsel dünya bitmişti. Teolojik rüzgar, toplumları mitsel dünyanın uyusukluğu içinde sözde uyandırma adıyla daha güçlü bağlarla kendisine bağlamıştı. Mitler ve teolar güncelde tartışmaya konulsa da bir biçimiyle sadece köklü geçmişle değil, aynı zamanda yaşamın tüm emarelerine nüfuz etmesiyle de can alıcılığı koruyor. Güncelde yaşam ve yaşananlar hangi dilden olursa olsun, ideolojik, sosyal, siyasal, edebi vb açılardan mutlaka bu dünyaların tahribe uğramış etkileriyle biçimlendiriliyor.

İlksel ana dünyasının animal karakterinde insan için sözden önce anlam vardı. ‘Önce söz vardı’ söylemi, tamamıyla teolojik çıkışın ilk emriydi. Söz emirdi. Ayet ya da emir. Vahiyy ya da dikte. ‘Ol’ denilmişti. ‘Yarattım’ denilmişti. Emir verilmişti. Emir yüksek,

çok yüksek yerlerdendi; gözle görülme-yecek kadar, elle tutulmayacak kadar.

Acı bir bilinç hatası, ama gerçekte ilk önce söz yoktu.

O koca bir yalandı. Söz, erkek ege-menliğinin ilk kurnazlığı ve yalanıydı.

Söz, mitsel dünyada ortaklığa dair verilen güvenceydi. Sonra hileyle söz bir lokmada yenilmişti. Söz, teolojik dünyada tanrının kullarıyla yaptığı sözleşmeydi. Yani ilk emirdi. 'Ben ben olanım.' 'Ben yaratanım.' 'Her şey benim.' Ben, ben, ben...

Böylece insanlığın zihinsel dünyasına tepeden yıldırım vuruşuyla indirilen 'ben-bencillik-benimki-benim olmalı-bensiz asla vb' kültürel düşünüş kodla-rı uçsuz bucaksız bir özgürlüğü ele ge-çirmişti. Ve özgürlük BEN'di. Bir varoluş biçimi gibi algılsa da gerçekte kul-laştırmanın üzerinde gelişen yok say-mayı temel almakta olan bir özgürlüktü. Denir ki özgürlük ilk kez kavram olarak Sümerlerde Amargi olarak kullanılmış-tır. Doğrudur da. Doğruluğunu kanıtlama-k da kolaydır. Çünkü özgürlük talebi bir ihtiyaçtan kaynaklamıştır. İlk devle-tin kurucusu, icatçısı Sümerler olduğuna göre, özgürlük denen bir ihtiyaç doğaldır ki kendini göstermiştir.

Çocuğa edebi ve ahlaki ilk önce anne verir

Anlamanın ve sözün tarihi bir yanıyla böyledir. Resmîyette ise her şey yazı-dan sonradır. Sözleşmeler yazıyla res-miyetleşmiştir. Çünkü söz anlamını yi-tirmişti. Yitirilmişti. Öyledir ki insanlı-ğın resmi tarihi de yazıyla başlatılmış-tı. Çünkü sözler su üzerindeki köpük-ler gibi tanımlanmıştı. Su gider yazı gitmez. Söz unutulur -ya da açıkçası söz yenir- yazı unutulmaz. Ama ona da bir çare bulunur. Yazılar yakılır. Yani söz unutulur, yazılar yakılır. Kimler yakılır, hangisi yakılır diye sormaya ge-rek yok. Kutsal ve resmi olanlar asla. Ötesi zaten olmaması gerekendir.

Tüm olanlara eklenen edduba ol-muştur. Edebiyatın tarihçesini araştı-rırsak, resmi devletçi düşünüş yol gös-terici olarak öndedir yine. Sümerlere dayandırılan edebiyat, tarih anlayışı da edebiyata ilişkin resmîciliğin bir kanıtıdır. Sümerlerce ilk edebiyat kavram ve

okulunun insanlığa sunulması bir ger-çektir. En azından Batıcı, benmerkezci tarih anlayışına yanıt açısından bu ge-reklidir. Ne var ki resmi devletçi düşü-nüş, edebiyatı tanrı ile değil de tanrıça ile kimliklendirmiştir. Mitolojik evrede henüz kadın erkek düzeninin birlikte yürütülmeye çalıştığı dönemlerdi. İlk edebiyat tanrıçası Nidaba, bir elinde te-razi ile tabletlerde sembolize edilmiştir. Çünkü edebiyat edeple anlamlaşmıştı.

Edep ve ahlak dersleri ilk olarak pe-dagojik evrede başlamaktaydı. Çocuk doğurma ve büyütmeden sorumlu anaydı. Dolayısıyla çocuğa edebi ve ahlakı anne verecekti. Çocuk ananındı. Henüz babaya ait ve onun mirasçısı dü-zeyine gelinmemişti. Ne zaman ki sistem kendisini egemen kıldı, artık devlet ba-banıydı. Yine de ana, çocuk bakımını, edep ve ahlakını bu kez resmi devletçi zihniyete göre şekillendirecekti. Zaten teoloji de ufukta belirmeye başlamıştı.

Tanrıçanın elindeki terazî her ne ka-dar adaleti simgelemiş gibi yorumlansa da gerçekte edepli ve ahlaklı olunup olunmamayı tartan, ölçen olduğu da gözden kaçırılmamalıdır. Okullar, ger-çekte insanı sistemin içeriğine uygun eğiten bir alandı. Okul sisteminde eddu-balar bir ilkti. Sözlü edepten yazılı edebe geçiş yapılmıştı. Diğer bir deyişle, yazılı edepte belirlenenler, insan şekillen-mesinde öncüldü. Çünkü resmîydi.

Sözlü edebiyatın geçmişi, insanlığın geçmişiyle paraleldi. İnsan adına yaratı-lan her yaşam, ölçü ve deneyimi peda-gojik evreden başlayıp bir sonraki nesile gelenek görenek olarak aktaran bel-lekti. Bu bellek aynı zamanda insanlığın kültürel gen şemasıydı. Gelenek ve gö-reneklerin kolayca aşılabilmesindeki neden, onun kök damarlarının güçlü oluşundandı. Eskiye aşmak, yeniyi oluş-turmak edebiyatın eleştirel mantığıydı. Ancak bu yapılırken, eski adına pozitif ya da başka deyişle geçerliliği henüz olanlar yerini korumaktaydı. Tabii öyle kolayca bir geçiş olamazdı. Birçok gele-nek, nesiller boyunca kendisini sürdür-rebilmiş ve sonradan yavaşça aşılmıştı.

Sözlü edep ve ahlakın ilk yatağı ana-ksenli dünyaydı. Terbiye, ilgi, bakım, ninni, oyunlarla başlayan süreç, öm-rün diğer zamanlarına değişik biçimler-de sarkarak sürerdi. Edep ve ahlak,

sözlerin ya da konuşmanın insan yaşa-mında gelip yerini almasıyla insan dün-yası ve belleği yavaşça oluşmaktaydı. Sadece sözler yeterli olamazdı. Davra-nışların da dili en az sözlü edebiyat ka-dar etkiliydi. Davranışlar ve onları yü-rüten insanın iç dünya dinamikleri ya da hislerle, duyguları sözlerden de etki-liydi. Çünkü davranış dilinin zamanı anlam zamanıydı. İnsanın anlam zama-nındaki yaşayışında hisler ve duygular belirleyiciydi. Anlamlar daha sonra söz-lere ardından yazıya dökülecekti.

İşte sorun buradan sonra başlamıştı. Anlam ve sözlerin yerini resmîyetin al-maya başlaması, insanlığın kavgalı-ğının başlangıcıydı da. Sözlü edebiyatın yaşam alanı ilk çıkışında kalmıştı. Yazı-nın öne çıkması ile sözlü edebiyat res-miyetin dışında ve ötesinde halkın için-de kendisini yaşatmaya çalışmıştı. Tarih kendisini resmîyetle başlatıp, bunu in-sanlığın belleğine kazıdıkça, sözlü ede-biyatla yazılı edebiyat arasındaki mesa-fe gittikçe açılmaya başlamıştı.

Resmî edebiyat, devletin ele geçirdiği zeminde kendisini güçlendirdi. Sözlü edebiyat halkın derinliklerinde, yalnızlık zamanlarında, annelerin ninnilerinde yaşama kavgasını vermeye çalıştı. Dev-letsel olanaklar her yandan onu kuşat-maktaydı. Giderek nefesi kesilmekteydi. Üstelik ondan edinilen yetenek, gelenek, düzeylerde resmi dilin, söylemin, yazı-mın hizmetine koşturulmaktaydı. Elin-dekiler bir bir alınarak, deyim yerindey-se çırılçıplak bırakılıp salıverilmişti.

Sistemin hırsızlama, gasp etme kül-türü, sözlü edebiyatın başına da getiril-miştir. En güzel tınılar, vurgular, ses-ler, ritimler, seslenişler, imgeler, diya-log ve diyalektler emek kökenine bakıl-madan ele geçirilmişti. Tanrı kralların, sultanların, sistem içi tüm yazının hiz-metinde kullanılarak, üzerine ölü top-rağı serpilmeğe başlanmıştı. Nitekim öyle de oldu. Her geçen zaman sözlü edebiyatın yaşam atmosferini daraltı-yordu. Her geçen zaman onu demode ve ilkel göstermeye başlıyordu.

Sözlü edebiyatın böylesine bitişe terk edilişine karşın, yazın alanında halk öz-gürlük eğilimine yakın edebi yazım ça-lışmaları ve sahipleri de bu kez resmi devletçi zihniyetin kovuşturmasına, sürgününe, kıyımına uğradı. Nasıl

olurdu da bu yapılabilirdi! Kutsal bir alana izinsiz girmek gibi bir şey. Günahtan da öte sayıldı. Suç bile sayılmayıp, yargısız işleri bitirildi.

Yazılı edebiyatı suçlu ve sorunlu saymak doğru olmadığı gibi, sözlü edebiyatı güçsüz, aşılmış görmek de bir o kadar yanılıdır. Tartışma konusu edilen yazılı edebiyatın devlet kökenliliği, denetiminde izine bağlanması ve resmi devletçi düşüncesinin edebiyatın her şeyine karışması, nüfuz etmesi. Onu hizmetine koşturmasını görmek kadar, insanlığın belleğinde, öncelikli olarak da aydınlarında öncül olarak kendisini işgal ettirisinin tespit edilmesidir. *"Sistem kendisini öylesine insan belleğinde örgütlemiştir ki aydın konumdaki birçoğunun yürekleri ellerinden alınmıştır. Asıl problem şimdi buradadır. O aydın diye tabir ettikleriniz... Kafa ve yürek işgalleri çok önemli oranda gerçekleşmiştir. Önemli bir kavram da budur: Kafa ve yürek işgali."* (Abdullah Öcalan)

Tarihi gerçekler bulunup ortaya çıkarılmaydı

Belki acı gelecek, ama gerçeklik bir yanıyla böyle. Edebi düzeylilik açısından önemli yapıtlar yapılmadı, yapılmıyor değil. Ne var ki ortaya çıkan çalışmaların sistemi aşmakta zorlandıkları bir gerçek. Teknik, kurgu, işleyiş, çarpıcılıkta bir düzeyin olduğu görmezden gelinemez. Eleştiriler de olmuyor değil. Çözüm adına konuların sistemi aşmada, bir temenni olmaktan, birikmiş tepkileri yatıştırmak ve tatmin etmekten öteye geçmede zorlandığı görülüyor. Sorgulamalar lokal kalıp, bütünselliği içermeye güzel hayalleri kucaklıyor ancak. Doğrular ve yanlışlar ikileminde bir gidip bir gelmekte. Alternatif analiz içinde alternatif bir düşünüş formasyonuna ve felsefesine sahiplik ister. Tabii ki bunlar da yok değil. Zaten söz ile yaşam duruşundaki ayrıksılık, bunların sonuç alıcılığına bir engel. Yaşamda ne kadar düşünsel bakışına göre yaşama varsa, yazımın da etkisi o kadarıdır. Çünkü sorgulanan ve çözümlenen bir yanıyla yazım yaratıcısının kendisidir.

Sorun yazılı ya da sözlü edebiyatın tartışılması değil elbette. Edebiyat tarihine ilişkin bakışların nasıllığının bir

yanıyla analiziydi. Çünkü tarihsel gerçekliğin, resmi kalemlerin soy kalıplarının, arşiv ve araştırmalarının ezici etkileme ve kabul edilme baskısından kurtulmuş, onun ötesinde durup özgür bir bakışla edebiyat geçmişinin incelenmesi gerekliydi. Nasıl ki mitologya Yunanla başlatılmışsa, edebiyatta da devletle, şehirleşme ile birlikte ele alınıp başlatılma yoluna gitme gibi resmi belgesi bolca olan bir kolaycılığa kaçıldığı gerçekliğini görmeliydik. Gerçek, yerin fersah altında da olsa, harabelerin, fosillerin arasına da karıştırılmış olsa bulunup çıkarılmıyordu. Bugünümüzün iyice anlaşılması için geçmişin araştırılması, ama doğruca araştırılması önemliydi. Edebiyat açısından ise bir kat daha önemliydi. Çünkü toplumların edeplendirilmesi, ilişkilerin, insanın, aşkın, ölüm ve yaşamın her şeyin doğru anlaşılıp kavranılması, karakterlerin yok yere asılsız unvanlar almaması için bu gerekliydi.

"Tarihimiz baştan sona çağdaş edebiyatla yeniden canlandırılmalıdır. Daha da önemlisi, neolitik çağ edebiyatını mutlaka gerçekleştirmeliyiz. Özellikle her şeyin doğurucu ve yaratıcı gücü anaerkil toplumu, anayı, ana tanrıçayı, onun ruhunu, zihnini, hayal ve umutlarını nasılsa öyle canlandırmalıyız. Tarihi böyle tanırsak, kendimizi tanırız. Biz tarihten başka neyiz ki! Tarihin dışında, hiçlikten başka neyiz ki! Ortadoğu'da mitoloji, din, mezhep, tarikat, hanedan, aşiret, mir, xulam, kul, tanrı, tanrıça, şeyh, reis, bey, ana, baba, çocuk, demirci, at, kılıç, saban, balta, maden, talan, savaş, aşk, peygamberlik, rahip, sofu, bilge, hain, alçak, onur, namus, kut-sallık, kader, umut, bayram, ölüm, bahar, kış, yaz, dağ, nehir, çöl, yol, deve, köpek, eşek, boğa, keçi, koyun, inek, sürü, çoban, çiftçi, yazar, sultan, emir, asker, komutan, bilgin, güzellik, çirkinlik vb birçok kavramın çağdaş edebiyat diliyle yeniden yaşamsallaştırılması ve aydınlanması, Rönesans devriminin sanatsal ve bilimsel görevleridir.

(Abdullah Öcalan Bir Halkı Savunmak)

Ortadoğu ve Kürdistan'da edebiyatın kendisini tanımlaması, gözden geçirmesi, yeni düzeyli bir başlangıç yapması için, edebiyat tarihinin insanlığın emeklemesiyle bağlantısının araştırılması gerekir. Çünkü mevcut edebiyatın, Or-

tadoğu'da ve Kürdistan'da halklarımızın özgürlük eğilimine göre kendi kendisi olmasında, gereken ve yeten bir formasyonda olmadığını görmemiz, kabul etmemiz, bu temelde bir anlayış düzeyi olmalıydı. Bunlar bir biçimiyle açığa kavuşturulmadan yapılacak edebi çalışmalar ne kadar istekli, ulus kimlikli, egemen karşıtlığı temelinde de olsa, yeni ve özgür insan toplumunu yaratma gücünde olamaz. Özellikle de Kürt gerçekliği söz konusu olduğunda, bu hayli can alıcı bir konu olmaktadır. Devletsizliği tarihi boyunca hep yaşamış Kürtlerin edeb ve edebiyatının güncelde çağdaştırılmasında tarihsel duruşu, özgeçmiş araştırılmıyordu. *"Toplumsal şekillenmesinde Kürt edebi, başlı başına büyük bir rol oynuyor. Belki sözlüdür, belki folkloriktir, ama çok çok önemlidir... Siyasi olarak mahvedilmiştir. Tarih bilinci yok edilmiştir. Ama halen Kürt halk gerçekliğinin bazı özelliklerine baktığımızda, güçlü bir edebiyatın sahibi olduklarını rahatlıkla belirtmek mümkündür."* (Abdullah Öcalan)

Ortadoğu'nun en eski ve köklü halklarından Kürtlerin insanlık aleminde çağdaş yerinin tespiti önem kazanmaktaydı. Kürtler insanlığa neler katmıştı, neler katabilecekti. Edebiyat çalışmalarına yönelirken, tüm bu sorulara doğru yanıtlar verilmesi için tarihsel bir inceleme ve analizin yapılması şarttı.

Özellikle de halk özgürlük eğiliminin binyılların ötesinden köklenip geleceğe uzanacak akışının edebi açısını kuramlaştırmak, bir köşede bırakılmış görevlendendi. Gerisinin getirilip sonrasında derinleştirmelere vardırılması için bir giriş yapılmalıydı. Çünkü, *"mevcut edebiyat ve bilimsel zihniyet, Ortadoğu'nun tarihsel ve toplumsal gerçeklerinden kopuktur; kolonyalizm ile özümsemiş kişi ve grupların temelsiz, sistemsiz fantezilerini, eklektik görüşlerini ifade etmektedir. Toplumun zihniyet yapısı ise felç olmuş durumunu korumaktadır. Buna yol açan dogmatik yapı edebiyat, anlamsızlığa övgü niteliğindedir. Edebiyatla Rönesans, özgür kişiliğin doğuşu için esastır. Dogma ve temelsiz hayallerden kurtulmak yetmez. Edebiyatın canlandırıcı etkisiyle yenilenmeyle tamamlanmalıdır."* (Abdullah Öcalan)

Toplumsallığın sonunun ve başının buluştuğu nokta

Ya şiddet ayrılık ya da farklılıkların özgür birlikteliği

“Bir çözüm aracı, iktidar aracı olarak miadını doldurmuş olan şiddet, insan ve toplum yaşamında ya aşılacak, barış dengesi kurulacak ya da insan ve toplum şiddet yüklü bir cinnet gibi kendi intiharını gerçekleştirecek. Çünkü toplumsal, sosyal, psikolojik ve ekonomik kültürel yaşamın ağır sorunları altında cebelleşen insan, tam bir anlamsızlık içerisinde bir şiddet makinesine dönüşmektedir”

Toplumsallaşma, insan bilinç ve duygu dünyasının büyük değişimlerinin ürünüdür. Değişen dönüşen insan bilinç ve duygu dünyası, toplumsallığın her gelişim safhasında biraz daha karmaşılaşıp farklılıkları, çelişkileri içine alarak, bunları çözme ve ortaklaştırma gücünü yaratmıştır. Denilebilir ki insan olgusu, farklılıklar ve çelişkilerin bir aradalığı üzerinden şekillenmiştir. Farklılık, çelişkililik insanın kendisinde başlar bir kere. Bedenin ruhla olan hikayesi, düşüncenin duyguyla ve tüm bunların evrenle ve toplumla olan ilişkisi böylesi bir gerçekliği ortaya koymaktadır. İnsan olabilmek, toplum olabilmek farklılıktan ve çelişkiden doğan enerjinin bir sinerjiye dönüşmesidir. Ortaklaştırılamayan, birbirini beslemeyen ve bir yaratıma dönüşmeyen, bir kanala akmayan enerji yıkıcıdır.

Toplumsallaşmanın en büyük zeminini topluluğun enerjisinin her türlü ortak üretime akıtılmasıdır. Tabu, totem, mana, mitoloji ve giderek evcil yerleşik yaşam ve üretim biçimi bu tür akıtmaların ilkleri olmaktadır. Anlam gücü ve yaşam gücünün toplumsallaşma yolundaki temel yapı taşları, bir anlamda maddenin en küçük yapı taşları kuasorlarsa, toplumun da kuasorları farklılıklar ve bunlar arasındaki ilişki sistematiği olmaktadır. Maddenin bütünlüğü veya maddenin madde oluşu bu örgütlülüğe bağlıdır. Sayısız sürtüşme, itme, çekme gücü kadar, birbirini dengeleyen bir iç ilişkiler sistematiği, bütünlüğü. İşin içine özgür tercihler, yani bilinç veya akıl girdikçe, örgütlülük

hem daha karmaşılaşır hem de daha geniş ve daha zengin bir ağ halinde ilişkiler sistematiği ortaya çıkar. Bu, her şeyden önce daha yaratıcı, daha büyük enerji ve daha hızlanan bir zaman akışı demektir.

Toplumsallığın özü demokrasidir

Toplumsallığın başlangıcı, böylesi bir ortak örgütlenmeyi gerektirir. Daha işin başında, insan bilincinde ve duygu dünyasında çok köklü değişimler arkada bırakılmıştır. İnsanın sosyal bir varlık haline gelişi, özünde çok yeni bir olgudur, ama çok uzun bir tarihsel sürecin ürünüdür. Oraya kadar kimi dürtüler, korkular, kuşkular, bilinmezlikler ve güdüler bilinçli bir müdahaleye uğramıştır. Korkular birliğin ve bu birliğe katılımın gücüyle biraz aşılmış, dürtüler ve güdülerle yüzleşilmiş, onlarla baş etmenin yol ve yöntemleri her türlü ortak üretime kanaliz edilerek, bu üretim içerisinde az çok öğrenilmiş, bilinmezlikler ve kuşkular kimi ortak doğru yanlış bilinç formlarında aşılmaya çalışılmıştır.

Anlamlar yaratılmıştır hem insan için hem de topluluk için. Bütün zorunluluklara karşın bir özgürlük bilinci, tercih zeminini, bir ahlak yaratılmıştır. İyilik kötülük, doğruluk yanlışlık, birlik ayrılık, nefret sevgi tanınıyor artık. İyilikten, doğruluktan, birlikten ve sevgiden yana tutum, bütün ilk toplumların izafiliğine karşın artık ahlaki bir tercih olarak mevcuttur. Tabunun zedelenmesi toplumun zedelenmesidir ve dışlanması gerekmektedir.

Mitolojiler yaratımı, koruyuculuğu, bütünlüğü ve birliği kutsar. Kötülük, yanlışlık, ayrılık ve nefret toplum yaşamını, ortaklığı ve dayanışmayı, aslında toplum olma gerçekliğini zorlamaktadır. Gelenekler oluşmaktadır. Toplumsallığın çekirdek gücü ve devindirici gücü olarak, ilkel partileşmedir bu. Bunun da çekirdek gücü ana kadındır. Toplumsallık gözetilir, dayanışmayı, ortaklaşmayı ve komünaliteyi zedeleyecek her tutum bu çekirdek gücün yasaları, ilkeleri, geliştirdiği yol ve yöntemler doğrultusunda toplum lehine çözülür.

Biz bunu her türlü biçim tartışmalarından uzak, bir felsefik genellemeyle ilk haliyle bir siyaset olarak tanımlayabiliriz. Burada kullanılan yöntemlerin akılcılığını, bilimselliğini veya kabalılığını günümüz gözüyle sorgulayabilir, değerlendirebiliriz. Ama sosyolojik, pedagojik düzeyi oldukça yüksek ve sonuç alıcıdır; insan düşünce ve duygu dünyasını oldukça çözümleyen, onun evrenle, doğayla ve toplulukla birliğini, ona katılımını en yüksek düzeyde sağlayan ve bunu ritüeller eşliğinde kutsayan, bunun sayısız yol yöntemini geliştiren bir siyasettir. Düzenleyici, uzlaştırıcı ve bütünleyici işlevler ve yöntemler ön plandadır. Faydalı bir hiyerarşiden bahsedilebilir. Günümüz siyasetinin asla başaramayacağı düzeyde bir toplumsallığı içermektedir. Siyaset her şeyden önce toplumsallığın örgütlenme, çözüm gücü ve iradesi ise o halde baştan beri doğal toplumun niteliği demokratiktir. Demokrasi, söylendiği gibi Atina sitesinde başlatılmış değil-

dir. Belki de sosyal bilimin en büyük bilinç çarpıtmalarından birisidir bu.

Burada bir parantez açmak gerekiyor belki. günümüzde her şey o kadar tersyüz edilmiş ki, topluma ve toplumsallığa karşı en büyük savaşı yürüten iktidar odakları en büyük demokrasi savunucuları kesilmiş, sözüm ona küresel demokrasi savaşını vermekte. Amaç, toplumsallığın hala direnç gücünü, geleneğini ve kutsallıklarını kaybetmediği topraklara sözüm ona demokrasi getirmek. Kadın hakları, bireyin özgürlük hakları vs denilerek bu yapılıyor.

20. yüzyıl boydan boya bir kıyım ve savaş yüzyılıdır

Postmodernizmin her türlü tarihsel bağları kopardığı, insan ve toplumun bilinç ve hafızasını parçaladığı, toplumu ve bireyi hem karşı karşıya getirecek hem de her birini kendi içerisinde her türlü toplumsal direnç gücünden yoksunlaştırarak, olguların bütün sosyal, tarihsel, kültürel arka zemini silerek toplum gerçekliğini parçalamaya çalışması tam bir ideolojik savaşımdır. Bu savaş bütün şiddetiyle devam etmektedir. Belki de tarihte olabilecek en büyük, en insanlık dışı ve en vicdansız savaşı ifade etmektedir. İnsanın canını almıyor belki, hatta insan duygu ve düşüncelerini en üretken hale de getiriyor, ama insan olma tarihini hafızalardan silip atıyor. Çünkü tarihsiz, hafızasız insan her türlü bio iktidara açık hale gelmektedir. Ne için üretiyor, kime yararlı oluyor, hangi değerler için, nasıl ve niçin yaşıyor, belli değil.

Tam bir anlamsızlık denizinin ortasına atılmış, onun derinliğinde kendisini anlamlandıramayan insanın toplumsallığı ise öldürülmüştür. Toplumsallığı bütün direnç gücünden koparacak, onu ucube bir yığın haline getirecek, her türlü toplumsal bağları hafızadan sileceksin, ama demokrasi getiriyorum diyeceksin. Parantezi burada kapatıyoruz.

Toplumsallığın başını ve sonunu bir tabloda yan yana koyduğumuzda, pozitivist belirlenimci bakış açısının özünde toplum doğasını, onun yasa-

larını ve gelişimini ne kadar zora soktuğu, aslında bilincin gelişimini nasıl dogmalara hapsettiği daha açıkça görülmüyor. Düz çizgide ilerlediği, gelişiminin belirlenebileceği iddia edilen tarih, günümüz noktasından alınıp o düz çizgi geriye doğru çekilip geniş bir kavis oluşturularak, başlangıcına bağlandığında, geniş bir sarmalın oluştuğunu görürüz. Başın ve sonun sosyal, kültürel, felsefik, ideolojik, siyasal ve diğer bütün toplumsal gerçeklikler açısından çok rahatlıkla birbirine bağlanabildiğini, bittiği noktadan çok rahatlıkla yeniden başlangıca geçtiğini, hiçbir uyumsuzluğun olmadığını görebiliriz.

Tarihin bu kaotik “sonunda” yeniden bir toplumsallığın başına dönmüş oluyoruz. Çok daha bilinçli, çok daha hızlı, etik düzeyi çok yüksek bir demokrasinin inşası mümkündür. Bir zorunluluk olarak değil, fakat birçok seçenek arasında bilimselliğe, insan ve toplum doğasına en yakın ve en yarasır bir özgürlük tercihi olarak bu mümkündür. Bu değişim ve dönüşümün ideolojik temelleri Önderlik perspektiflerinde atılmıştır.

Önderlik, “... İlk defa tüm halklar, kültürler, ideolojik, ekonomik ve politik tercihler adına en kapsamlı bir arada, barış içinde. Gelişme ve yarışma olanağının çok yetersiz de olsa gerçekleştiğini söylemek mümkündür. 20. yüzyılın sonunda, zaferi kesinleşen demokrasinin dar sınıf karakterini aştığını belirlemek büyük önem taşır. Bu döneme kadar uygulanan tüm demokrasiler, dar bir sınıfın damgasını taşır.” devamında, “... 20. yüzyıl sonunda kesinleşen demokratik sistem, bu darlıkları ileri düzeyde aşmış bulunuyor. Sadece sınıf kapsamını genişletmekle kalmıyor, en geniş düşünce, inanç, kültürel yaşam, ekonomik farklılıklar, siyasal partileşmeler gibi temel alan-

larda özgür ifade ve örgütlenmeye olanak tanıyor. Bütün karşıtlar zora başvurmaksızın kendilerini değiştirme ve geliştirme şansına az veya çok sahipler. Burada sınıfsal ve ulusal, düşünsel ve inançsal, ekonomik ve kültürel, sosyal ve siyasal alanlarda karşıt mücadele ve dayanışma bitmiyor. İlişki ve çelişkiler dondurulmuyor. Sadece barışçıl biçimlerde ve geçerli yasalara bağlı olarak yürütülme dönemi doğuyor” diyor.

Çözülmesi gereken husus şiddet ve savaş olgularıdır

İşte tam da bu noktada en başta çözümlenmesi ve çözülmesi gereken husus, şiddet ve savaş olguları olmaktadır. Şiddet, bu toplumsal tarihsel süreçlere bir sarmal şeklinde hep eşlik eder. İnsan kafasıyla ve derisiyle süslenen Asur kale duvarlarından, Roma'nın binlerce çarmıha gerilmiş insan manzarasıyla döşenmiş yollarına, Aztek, İnka ve diğer yerli Amerikan halklarının kanından tapınaklardan aşağıya doğru oluşan kırmızı kan ırmaklarına kadar şiddet, bu tarih sarmalı boyunca bir şerit gibi günümüze kadar gelir. 20. yüzyılda zirveye ulaşır. 20. yüzyıl boydan boya bir kıyım ve savaş yüzyılıdır. Buna bulaşmayan devlet ve alet olmayan halk yoktur. Daha ötesi, 20. yüzyılın son çeyreğine doğru ulaşılan nükleer dehşet dengesi, şiddet olgusunun, insanlığın bir düğmeye basılarak nasıl en hızlı şekilde yok edilebileceğinin en gelişkin teknik bilimsel yöntemlerini gösterdi. 21. yüzyılın yaşadığımız bu ilk on yılları ise insanlığın bu kanlı tarihinin insan bilinç ve duygu dünyasında yarattığı korkunç tahribatlar ve bozulmalarla tarihsel bir momentumla iştaret etmektedir.

Momentum şu: Bir çözüm, iktidar

“Postmodernizmin sosyal, tarihsel, kültürel arka zemini silerek toplum gerçekliğini parçalamaya çalışması tam bir ideolojik savaşımdır. Tarihte olabilecek en insanlık dışı ve en vicdansız savaşı ifade etmektedir. İnsanın canını almıyor belki, insan duygu ve düşüncelerini en üretken hale de getiriyor, ama insan olma tarihini hafızalardan silip atıyor ”

aracı olarak miadını doldurmuş olan şiddet, insan ve toplum yaşamında yaşılanacak, barış dengesi kurulacak ya da insan ve toplum şiddet yüklü bir cinnet gibi intiharını gerçekleştirecek. Çünkü şiddet adeta bir yaşam biçimine dönüşmüştür. Toplumsal, sosyal, psikolojik ve ekonomik kültürel yaşamın ağır sorunları altında cehellenen insan, tam bir anlamsızlık içerisinde bir şiddet makinesine dönüşmektedir. Kendisini gerçekleştiremeyen, duygusal ve düşünsel olarak üretmeyen, her türlü toplumsal donanımdan yoksunlaşan, her türlü açlığı veya korkunç bir tüketim içerisinde en büyük doyumsuzluğu yaşayan insanların, toplumların kendi içerisine çöküşü, şiddetle patlaması tam da böylesi bir momentumu ifade etmektedir. Şiddet, sadece savaşlarda değildir. Toplum ve insan yaşamının neredeyse her anına, her ilişkiye, başta kadın ve çocuk olmak üzere her kesime nüfuz etmiştir.

Herkes, herkes karşısında adeta savaş halindedir, herkes, herkese bir şekilde şiddet uyguluyor. Toplum bu yoğunluklu şiddet zemininde kendisini üretmemektedir. Şiddet, insan da tarihsel süreç içerisinde oluşmuş, birikmiş bütün toplumsal, kültürel bilinç formlarını öğütterek, insan ilişkilerini ve insanın doğayla, evrenle olan ilişkisini zedeler. Veya tersi de söz konusudur; tarihsel, toplumsal ve kültürel bilinç formlarının zede-

lenmesi, insanın başta kendi doğası ve benliğiyle, doğayla evrenle ve toplumla olan ilişkilerinin zedelenmesi şiddeti doğurur.

Emperyalist sistem birey toplum dengesi tüketmiştir

Küresel emperyalist sistem günümüzde toplum-birey dengesini tüketerek, her türlü ahlaktan ve toplumsallıktan uzak derin bir bireycilik lehine bozmasıyla, bir yandan şiddet sarmalını toplumun her hücresinde yükseltirken, diğer yandan film, eğlence, spor, fuhuş gibi sektörlerde de bu şiddetin pazarını oluşturmuş durumdadır. İnsanlar, porno, gerilim ve kanlı şiddet filmlerinde, çılgınlık düzeyine varan eğlence programlarında, magazin kültürde ve şiddet dolu spor sektöründe deşarj olmaktadır. Roma arenalarında insanlar aslanlara parçalatılır, ortaçağda insanlık cayır cayır yakılırdı, günümüzde ise tam bir şizofrenik insanlık halidir yaşanan.

İnsan her türlü bilgiye ulaşabilir, ama ruhunu besleyemez, onun düzenleyici, bütünleştirici bütün işlevlerini yitirmiş, kendi toplumsallığını üretmez durumdadır. Ortada bireyin kendisini gerçekleştireceği, ifade edeceği toplumsal ilişki ağı parçalanmıştır. İnsanın kendisini içerisinde bulacağı, yaratacağı, özgürleştireceği zemin olarak katılabileceği toplum, her türlü insanlaştırmacı karakterini

yitirmiştir. İnsani değildir, vahşi ve kıyıcıdır. Toplum, çocuk insanı büyütemiyor, onu korkularıyla, dürtüleriyle, zayıflıklarıyla buluşturup, aşırtmıyor, onlarla nasıl baş edeceğini öğretmiyor, acımasızca bunları kullanıyor ve vuruyor.

Gençler henüz yirmi yaşına bile ulaşmadan yaşamın her türlü uç çirkinlikleriyle, zorluğuyla, yalnızlığıyla ve eziciliğiyle tanışmıştır. Hem büyümemiştir hem de artık yaşamı bitirmiştir, hiçbir şey onu tatmin edemez durumdadır. Fakat buna karşı toplumsal herhangi bir donanıma sahip değildir. Çok zavallı ve çaresiz olmasına rağmen, kapitalizmin yarattığı yalanlar dünyasında en şişirilmiş bir egonun da sahibidir. Kapitalizmin belki de en büyük yalanı bireye ve yarattığı kadın erkek karakterlerine ilişkin olanıdır. Tam bir kandırmaca. Kaos sadece sistemin kendisinde değil, toplumun bütün hücrelerinde, en başta da insanın içindedir. Toplum ve insan oturamıyor, düşünemiyor, sakinleşemiyor, anlam bulamıyor, üretmiyor. Hep tedirgin, hep gergin, panik ve şiddet eğilimli. Psikoloji bilimi bu insanlık sorununu ne kadar çözümleyebiliyor?

Dikkat edilirse, yine toplumsallığın başına dönüyoruz. Barbarlığı tarif ediyoruz. Bu noktada yaşanan temel bir sorun olarak sosyalizasyonun demokrasi ile yeni baştan tanışması ve buluşması sorununu vurgulamak gerekiyor. Demokrasi olmadan sosyalizasyonun gerçekleşemeyeceğini reel sosyalizm gösterdi. Reel sosyalizmin başarısızlığını demokrasinin bir zaferi olarak görmek gerekiyor. Toplumun komünal demokratik doğası, reel sosyalizmin devlet iktidar anlayışıyla, proleterleştirme adı altında geliştirilen dar sınıfçı sosyalizasyonuyla, dogmatik kaba ekonomist yapısıyla uyum sağlamadı. Toplumların –eğer doğasını az çok korumuşsa– böylesi refleksleri vardır. Toplum, hafızasının alamadığı, kendi gerçekliğiyle ve tarihsel gelişim orijiniyle uyum sağlamayan, dıştan gelen eklemlemeleri, sistem dayatmalarını kolay kolay kabul etmez. Buna gericilik, bağnazlık veya ilkellik olarak bakamayız. Orada mutlak an-

lamda bir toplumsal anlatım ve tarih dili vardır. Belki de sosyal bilimin temel çalışmalarından birisi, bu dilin çözülmesi olmalıydı.

Toplum doğası ve hafızası ciddi bir zedelenmeyi, derin bir kırılmayı yaşamadığı sürece, her türlü iktidar biçimleri ve bunun özü olan şiddet karşısında –hatta bize anlamsız gibi bile gelebilecek– direnç biçimlerini geliştirir.

20. yüzyıl Arap Türk ve Kürt halklarının isyan yüzüyüdür

Bu çerçevede baktığımızda, çağımızın temel insanlık sorunlarının çözümünün ve zeminin en çok olgunlaştığı bir bölge olarak Ortadoğu'da, tarihten beri toplumsallaşmanın en güçlü yaşanmasından da kaynaklı demokratik komünal özün günümüze kadar korunabildiğini görüyoruz. Halklar, etnik yapılar, dinler, mezhepler, kültür grupları binlerce yıl dayanışma, ortaklık ve kardeşlik içerisinde bir arada yaşamanın, hatta ortak duygularda, reflekslerde buluşmanın örneğini sergilemişlerdir. Geniş topraklar üzerinde geniş imparatorluklar, toplumsal kültürel, hatta dinsel yapılara çok derinden nüfuz etmeden, onları çok zedelemeyen federal yapılarıyla yüzlerce yıl ayakta kalabilmiştir.

Ortadoğu'da halkların milliyetçilik, köktendincilik temelinde bu kadar boğazlaşması, devlet ulusçuluğunun ve tekçi totaliter yapıların 20. yüzyılda Batı'nın bölgeye girişiyle ortaya çıkan olgulardır. Ve 20. yüzyıl Ortadoğu'da Arap, Türk ve Kürt halklarının isyan yüzüyüdür. Bütün karşı karşıya getirilme, birbirine boğazlatma politikasına karşın emperyalizm, bölgede hiçbir zaman egemenliğini derinden nüfuz ettirememiştir.

Bütün bunlar birer gerçeklik olarak bir kenarda dururken, yaşadığımız şu günler farklı bir gerçekliği çok daha çarpıcı bir şekilde gözler önüne sermektedir. Her şey çok daha evrensel anlamlar içerisinde ve boyutlarda cereyan ediyor. Toplumsallığın, iktidarın ve onun özü olan şiddetin varabildiği en son aşamasıyla olan ilişkisi ve çelişkisi, her ikisinin değerler

sisteminin, ideolojik yapılanmalarının bulunduğu veya birbirine çarptığı noktada çok köklü ve evrensel nitelikte kırılmaların ve çıkışların zemini gittikçe daha da belirginleşmektedir. Çelişkiler ve ilişkiler sistematığının tarihsel yüzleri daha fazla açığa çıkmaktadır.

Toplumsallığın sonu ile başlangıcının buluşması çok derinden çöküşleri ve kırılmaları getirmektedir. Tam bir kaos sürecidir. Tarihin, varsa eğer, başına dönüyoruz. Yeniden bir toplumsallaşmayı başlatıyoruz; onun devindirici çekirdek gücü olarak kadına dönüyoruz. Kadın gerçekliği ve etrafında örülen ataerkil sistemin yaşadığı bu çöküş, kadını bir toplumsal, tarihsel olgu olarak yapısal çöküşün de, ondan çıkışın da temel unsuru haline getirmektedir. En dina-

binyılların özgürlük düzeyini de belirleyecektir. İnsanlığın kaosu karşılama düzeyi, onun kendi gerçekliğini ve gelişimini olabildiğince bilimselliğe yakın tanıma ve tanımlama düzeyi ile bağlantılıdır. Erkeğin üzerinde kişilik ve tanım bulduğu, şekillendiği zeminin yalancılığı, yanıltıcılığı ve yabancılaştırıcılığı, onun için çok önemli bir dezavantaj konumundadır. Kaosun erkek açısından en zorlayıcı ve sarsıcı yönü belki, ama en özgürleştirici ve heyecan verici yönü de bu kişilik formasyonunun çözülüşü olsa gerek. Egemen erkekliğin bu yalan dünyasını deşifre etmek, daha özgürlükçü, doğasına daha yakın bir erkeklik tanımını yapmak, sosyal bilimlerin belki de en önemli görevleri arasındadır.

İşte burada en dipte seyreden, ilk

“Güncelliğe bu kadar tarihselliğin yüklendiği bir süreçte ateşkes, halklar arasında dayanışma, kardeşliğin, özgür ve demokratik birlikteliklerin zemini haline gelmektedir. Halklar arasında, toplum içi ilişkilerde şiddeti bir çözüm aracı ve yöntemi olmaktan çıkarmanın, yeniden toplumsallaşmanın bir başlangıcı olabilir”

mik tarihsel ve toplumsal potansiyeldir. Dipte alttan alta kaban ve kaynayan bir şeydir.

Kaos süreçlerinde potansiyeller ve olasılıklar, her türlü yapılaşmaların ve zorunlulukların önüne geçer. İçerisinde en yüksek düzeyde özgürlük potansiyelini barındıran kaos süreçleri, her boyutta yepyeni ilişki ve çelişkilerin de rahmi konumundadır. Potansiyellerin ve olasılıkların kendisini en ileri düzeyde gerçekleştirebileceği bir zemindir.

Kadın özgürlüğün doğrultusunu ve perspektifini oluşturmalıdır

Gelişimin doğrultusu tarihsel toplumsal gerçeklik içerisinde tümünden bir muamma değildir kuşkusuz. Toplum ve tarih olgularını tanımlama ve tanıma düzeyiyle sosyal bilimlerin gelişmişlik düzeyi, oluşturacağı toplumsal perspektif ve ideolojik formasyon, gelecek yüzyılların, hatta

ezilen, ilk köleleştirilen, en çok iktidarın hammaddesi haline getirilen, üzerinde devasa ve kompleks bir egemenlik ve şiddet dolu sistemin kurulduğu kadın, kendisini tanıma ve tanımlama düzeyi ölçüsünde sistemi çözücü reaksiyonun tetikleyicisi konumundadır. Bu, devrimci ve özgürlükçü bir konumdur. Özgürlüğün doğrultusunu ve perspektifini kadın özgürlük perspektifi oluşturmak durumundadır. Toplumsal kuruculuk anlamında da bu gereklidir.

Güncelliğin ve tarihselliğin bu kadar iç içe geçtiği, güncelliğe bu kadar tarihselliğin yüklendiği bir süreçte ateşkes, halklar arasında dayanışma, ortaklık ve kardeşliğin, özgür ve demokratik birlikteliklerin bir zemini haline gelmektedir. Ateşkes, halklar arasında, toplum içi ilişkilerde şiddeti bir çözüm aracı ve yöntemi olmaktan çıkarmanın ve yeniden toplumsallaşmanın bir başlangıcı olabilir. Dolayısıyla bunu en çok sahiplenenin de kadın olması gerektiği anlaşıldır.

Komünal demokratik yaşam kültür sanatla yaratılacaktır

Kültür sanat ve edebiyat komitesi

“Devletçiliğe, iktidara götüren sanat anlayışı ile demokratik toplum ve özgür bireye götüren sanat anlayışı arasında henüz ürün ortaya çıkaracak kadar bir ayırışmanın oluşturulmamış olması, kültür sanat çalışmaları önündeki en ciddi engeli teşkil etmektedir”

Hareket ve halk olarak son yedi sekiz yılda yaşadığımız zorluklar bilinmektedir. Bu zorlukların temel nedeni, hepimizin bildiği uluslararası komplo ile Önderliğimizin esaret altına alınmasıydı. Bunu fırsat bilen komplocular ve uzantıları, hareketi Önderliğin çizgisinden saptırmak için bilinen tasfiyeci provokatif çizgiyi geliştirip, nihai hedeflerine ulaşmak istediler. Tabii hareket olarak büyük bedeller verilerek, bu sapmanın önü alındı. Dolayısıyla bundan bir buçuk iki yıl önceye kadar da hareket olarak doğru rotaya girme mücadelesi içindeydik. Bu, önemli oranda başarılıydı.

Hareket olarak uğradığımız saldırıların yaratmış olduğu tahribatların sonuçlarını, sorunlarımızı yeni yeni aştığımızı, yapılması gereken, ama değişik nedenlerle yapılamayanların muhasebesini doğruları yaratacak temelde daha yeni yeni yaptığımızı, buna yeni fırsat bulduğumuzu belirtmek gerekir.

Sanat özünde yaratımdır

Mücadele tarihimizde 1990'lı yıllar, sömürgeci egemenliğin parçalandığı, yine iç gericiğin ciddi bir biçimde darbe alıp dağıtıldığı, Kürt halkının serhildana kalkarak ulusal demokratik devrimi geliştirdiği, ulus düzeyinde büyük bir devrimsel çıkışın yaşandığı, dolayısıyla Kürt Rönesansı dediğimiz sürecin gerçek anlamda başladığı bir dönemdi. Dolayısıyla ulusal ruh, bilinç ve bütünlüğün sağlandığı bir dönemdi.

Buna bağlı olarak kültür sanat çalışmalarının örgütlenmesi başladı. Birçok alanda kültür hareketine bağlı merkezler açıldı. Yeni açılan bu kurumlar, ilk olmasından dolayı birçok zorluğu, düşman yönelimini ve baskılarını yoğunca yaşadı. Kürt toplumu ilk defa Kürtçe müzik, Kürtçe tiyatro, Kürtçe sinema, ulusal renklerimizi ve motiflerimizi taşıyan halk danslarını izliyor ve dinliyordu. Bu faaliyetler, o dönem için yeterliydi. Çünkü halktan yoğun bir ilgi görüyordu. Dönem açısından etkileyici, sürükleyici özelliği vardı. Kültür sanat çalışmaları her geçen gün daha fazla gelişiyordu.

Kültür sanat anlayışını derinleştiren, güçlendiren yönler kadar, yetersizlikler de yaşıyordu sanat çalışmaları. Bu çalışmanın stratejik olarak ele alınmaması en büyük yetersizlikti. Günümüzde yaklaşımlar, tüm sanat çalışmalarını zamanla olumsuz etkiledi ve tıkanma noktasına getirdi. Sanatçı yapının, sanat çalışmalarını doğru temelde yürütememesi ve sahiplenememesi, mevcut tıkanmayı daha da derinleştirdi.

Hareketimizin, yeni hamlesel çıkışları hedeflediği, yaşanan değişim düzeyinin her sahada yürütülen tartışma ve yoğunlaşmalarla derinleştirildiği bir süreçten geçerken, alanımızda da bu tartışma ve yoğunlaşmalara denk bir çalışmanın yürütülmesi gerektiği açıktır.

2001 ve 2003 yıllarında yapılan Kültür Sanat Konferansı, genel perspektifler temelinde belli bir tartışma ve gelişme düzeyi yaratmıştır. Ancak konferans kararları tüm kültür sanat çalışanları

tarafından yeterince irdelenmediğinden yaşamsallaşamamış, güçlü bir kültür sanat akımı haline gelememiştir.

Kültür sanat faaliyetleri sürekli yeni şeyler yaratmayı gerektirir. Sanat özünde yeni yaratımdır. Toplumda gelişen değer yargılarını, ölçülerini ya da talepleri sanatla yeniden yaratmak, daha yüksek düzeyde ortaya çıkarmaktır. Dolayısıyla tıkanıklıkların ya da yaratım eksikliklerinin nedenlerini doğru yerlerde aramakla yaşanan verimsizliğe çare bulunabilir. Sorunlarımız esas olarak özgürlük ve demokrasi mücadelesinin geldiği düzeye, halkın taleplerine yeterince cevap vermemek olarak değerlendirileceğine, 'önümüz tıkanıyor, engelleniyoruz' biçimindeki yaklaşımlar, saptırmadır.

İdeolojik çizgi sorunları kültür sanat sorunlarıdır

Tıkanmanın nedeni şudur: Halkımız ve demokrasi mücadelesi gelişmektedir. Halkımızın duyguları, düşünceleri, özlemleri giderek nitelik kazanmaktadır. Belki siyasal alanda büyük zaferler, büyük başarılar kazanılmamıştır. Bu konuda hala atılması gereken önemli adımlar vardır. İstenen sonuçları almamız için hala büyük bir mücadele vermek gerekmektedir. Ama özgürlük ve demokrasi özlemleri, Kürt toplumundaki demokratik gelişme, siyasal gelişmelerin düzeyi ne olursa olsun gerilemeden sürmektedir. Eğer bu tespit doğruysa, 1990'ların ortalarında yapılan ürünler, çabalar tabii ki bu ge-

lişmeyi karşılayamaz, ihtiyaçlara cevap veremez. Tıkanıklığın nedenlerini burada aramak gerekir.

İdeolojik çizgi sorunları, birebir kültür sanat sorunlarıdır. Bu alanın durumu ele alınırken, bir felsefi ve ideolojik sorun olarak değerlendirmek gerekir. Son yedi-sekiz yıldır örgütün bu alanla sağlıklı bir ilişki dahi kuramamasının nedeni budur. Özellikle 2000-2005 yılları arasında yaşanan tasfiyeci eğilimin çalışma ve etkileri, bu konuda tahribat düzeyinde rol oynadı. Bu tasfiyeciliğin aşılması için de yoğun bir ideolojik mücadele yürütülmüştür. Ancak o dönemin ağır etkilerinin tam olarak aşıldığını söylemek zordur. Bu etkilerin yanı sıra, buna güncel olarak sistemin tüm imkanlarını acımasızca kullanarak kendisini insan bünyesinde yapılandırma çabalarını da eklemek gerekir.

Bu dönemde hareket olarak kültür sanat çalışmalarına daha fazla anlam verme, değer biçme ve geliştirilmesi için çaba harcama belli bir düzeye ulaşmıştır. Kısmi bir düzelme varsa da bu, tümünden aşılmış değildir. Şimdi önümüzdeki en temel sorun; yeni bakış açımıza göre kültür sanat çalışmalarımızın neyi ifade edeceği, başta da bu işlerle birebir ilgilenen arkadaşların bunu nasıl algıladıkları ve pratikleştirdikleridir. Özgür birey ve demokratik toplum sanatını yapma sorunudur.

Anlaşıldığı kadarıyla, çalışma içinde olan bazı arkadaşlar, kültür sanatın yeni paradigmadaki yerini tam kavra-

yamadığından zorlanmaktadır. Önderlik, Avrupa'da doğan üçüncü büyük Rönesans'ın temeline bilim ve sanatı koymaktadır. Demek ki bu kapitalist sistemin insanları bireycilikle, ruhsuzlukla, milliyetçilikle zehirleyip, manevi değerlerden koparmasının dışında, sanatın gücüyle yeni bir yaşamın yaratılması gerçeği de yakın dönem insanlık tarihinde yaşanmıştır. Bizlerin yaratmakla sorumlu olduğu rönesansın Avrupa Rönesans'ından daha derinlikli olacağını da Önderlik tarihsel nedenleriyle ortaya koymaktadır. Demek ki yeni paradigmamızda kültür sanatın tanımlanmasına, rolünün anlaşılmasına ihtiyaç vardır.

Kürt rönesansı için yeni bir zihniyet ve vicdan devrimi gerekir

Kürt ve Ortadoğu rönesansı, teknik sorunların çözümü üzerinden gelişmez. Bunun için yeni bir zihniyet ve vicdan devrimi gerekir. Kendini üretmeyen bir kültür sanat, giderek teknik sorunlar, suni gündemler, çekişme, didişme içinde boğulur; sanatçılarda da devletçi, iktidarcı, bireyci zihniyetin musallat ettiği ve adına da sanatçı kaprisi dedikleri basitlikler ortaya çıkar. Bugün yaşadığımız sorunların tümü bu anlayış ve yaklaşımlardan kaynağını alıyor. Bunun için sorunlarımızı temel sorunlar ve tali sorunlar biçiminde bir ayrışmaya tabi tutarak ifade etmek, en uy-

gun olanıdır. Bu sorunlar giderilmeden çalışma ortamımız netleşemez.

Yine, yeni paradigmanın tam olarak anlaşılmasından kaynaklı kurumsal çalışmalarımız istenilen düzeye ulaşmamıştır. Bireysel tarzlardan kaynaklanan sorunlar vardır. Buna benzer daha birçok sorun da sıralanabilir. Ancak bilinmesinde yarar gördüğümüz şey; bu gibi sorunların dönemsel ve geçici olduğu, bazılarının da egemen sistemin yaklaşımlarından kaynaklandığı ve daha uzun bir zaman alacağıdır.

Şimdi geneldeki kültür sanat çalışmalarımız, teknik ve maddi sorunlarla boğuşmaktadırlar. Temel sorunun bu olduğu sanılmaktadır. Oysaki beş bin yıllık bir sisteme alternatif olacak yeni bir sistem kurmaktan bahsediyoruz. Buna rağmen, sistemin mevcut sanat anlayışı ve sanat pazarının gücünün bizi rahat bırakacağını sanmaktayız. Bu sorunlarımızın tümü bizzat bizlerden kaynaklanıyormuş gibi bir yaklaşım içindeyiz. Bunları belirtirken sorunlarımızın hiç olmadığını, teknik ve maddi olarak hiç zorlanmadığımızı söylemiyoruz. Eğer bir Kürt ve Ortadoğu rönesansından bahsedeceksek, sorunlarımıza yaklaşım ve çözüm anlayışımızın da iddiamıza denk düşmesi gerekmektedir.

Anlaşıldığı kadarıyla, kültür sanat çalışmalarını yeni paradigmaya göre donanımlı kılma sorunu çok ciddidir. Son yıllarda yaşanan gelişmeler sanatsal bir ifadeye kavuşturulmamıştır. Komplo süreci, 1 Haziran şehitleri, son serhildanlar ve başta çocuk şehitlerin sanat ürünlerinde işlenmemesi bunun en açık örnekleridir. Bu noktada aşılması gereken iki temel anlayış vardır. Birincisi; milliyetçiliğin aşılmasıdır. İkincisi; yenilik adına ne olduğu çok da belli olmayan sanat ve sanatçı duruşudur. Kültür sanat çalışmalarımız bu iki çıkmazdan ötürü demokratik ulus ve yurtseverlik ile dönemin gerektirdiği bir buluşmayı gerçekleştirememiştir.

Devletçiliğe, iktidara götüren sanat anlayışı ile demokratik toplum ve özgür bireye götüren sanat anlayışı arasında henüz ürün ortaya çıkaracak kadar bir ayrışmanın oluşturulmamış olması, kültür sanat çalışmalarını önündeki en ciddi engeli teşkil etmektedir.

Kültür sanat çalışmalarının temel dayanağı yaratılan değerlerdir

Sanatçılarımızın ve kültür faaliyetiyle uğraşan tüm arkadaşlarımızın komünal demokratik değerleri oturtan, geliştiren, güçlendiren bir pozisyonda olması gerekiyor. Kültürel değerlerle ve sanatsal eserlerle, komünal demokratik yaşama karşı sorumlu olan, onunla diyalektik bir ilişki içinde yaşayan, hem bu değerlerden güç alan hem de güç veren bir birey yaratımını hedeflememiz gerekiyor. Ancak bu doğrultuda hala bir perspektife ulaşamadığı ve bir planlamaya gidilemediği görülmektedir.

Tabii ki ulusal değerleri işleyeceğiz. Dili, kültürü yok sayılan bir toplum açısından diline, kültürüne, kimliğine sahip çıkan bir halk yaratma sorumluluğumuz vardır. Bu da ulusal demokratik değerlerimizi dün olduğu gibi bugün de işlemeyi gerektirmektedir. Yine ulusal demokratik değerlerimizin esas yaratıcısı olan, esas yaratıldığı süreç olan özgürlük mücadelesi tarihimizi ve bunun yarattığı değerleri dün olduğu gibi bugün de işlemeye devam edeceğiz. Bu konuda büyük eksikliklerimiz vardır. Hala yaratılan değerler tümünden işlenmemiş, kültür sanat çalışmalarının en temel dayanağı haline getirilememiştir. Bunları da çalışma planlarımızın içine alacağız.

Bu çerçeveden bakıldığında, demokratik konfederalizmin kültür çalışma-

“Demokratik konfederalizmin kültür çalışmaları bütün kurumlarımızla iç içe, onların ruhu olarak gelişmek ve geliştirilmek durumundadır. Bu yönüyle de tamamen toplumun içine inen, tabana dayalı demokratik halk örgütlenmelerinin yaratılması kültürünü ortaya çıkararak kendini örgütlemelidir”

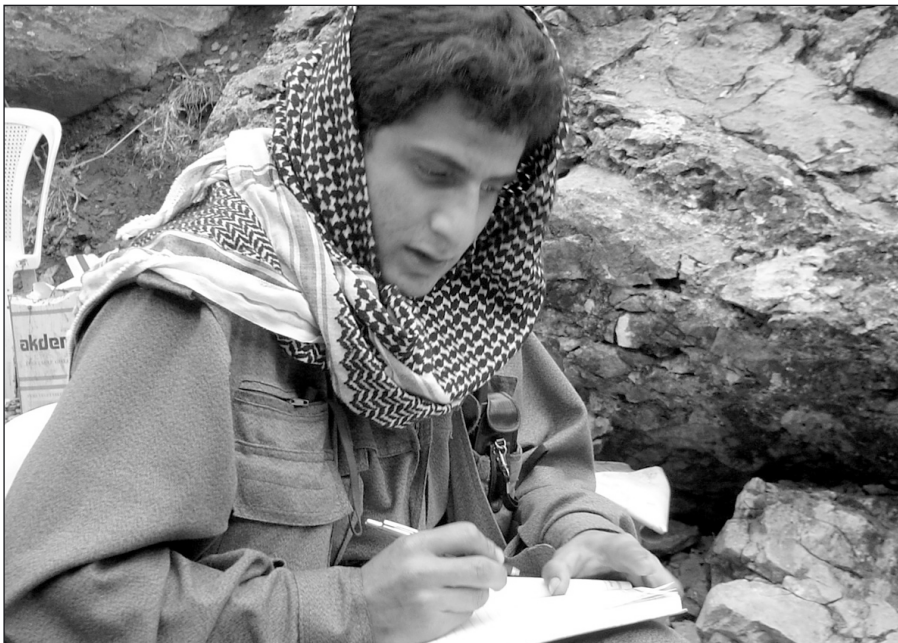
ları bütün kurumlarımızla iç içe, onların ruhu olarak gelişmek ve geliştirilmek durumundadır. Bu yönüyle de tamamen toplumun içine inen, tabana dayalı demokratik halk örgütlenmelerinin yaratılmasının kültürünü ortaya çıkaran bir biçimde kendini yeniden örgütlemelidir. Sadece belirli merkezleri esas alan, bu merkezler temelinde bazı kültür faaliyetleri geliştiren konuda kalamayız. Eğer tabana dayalı halk örgütlenmesi ve çalışması içinde olacaksak, bütün kurumlarımızı da bu yeni siyasal kültür ve yaşam biçimi temelinde şekillendireceksek, bunu kendinden başlayarak pratikleştirecek olan da en başta kültür çalışmalarımız olmalıdır. Dolayısıyla kültür sanat çalışmalarımız, komünlerle yerel meclis-

lerle yan yana olacaktır. Demokratik konfederal sistemin yaşam biçimini oluşturmak ve kültür devrimini gerçekleştirmek için bu çalışmaların bir parçası haline gelecektir. Yeni dönem kültür faaliyetlerimizi bu perspektif doğrultusunda örgütleyebilmeliyiz.

Sistem anlayışına dayalı kültür çalışmalarından kendimizi kurtarmak, tüm çalışmaları belirli merkezlerde yoğunlaştıran, dolayısıyla mücadeleye kültür sanat cephesinden güç katamayan anlayıştan kendimizi kurtaramamaktır. Tabii ki demokratik konfederalizmin üst meclisleri olan KOMA GEL'ler olacaktır. Ama bunlar ancak demokratik konfederalizmin içeriğine ve biçimine uygun olarak tabandan yapılan çalışmalarla bir bütünlük içinde olursa, kendini tabandan yapılacak çalışmalarla besler, yine rolünü tabana dayalı kurulan, tabanın esas alındığı bir sistem olan demokratik konfederal kültür ve çalışmaları doğrultusunda oynarsa bölgesel kültür çalışmalarımızın ve kültür kurumlarımızın bir değeri, bir anlamı olur. Aksi durumda, tabana dayalı, tabandaki toplumun demokratik kültürünü geliştirecek faaliyetler zayıf kalacaktır.

Bunun yanında, Kürt halk tarihinde çok zengin içerikli kültürel değerler bulunmaktadır. Kürdistan ve Ortadoğu coğrafyasında tüm dünyaya yayılan ve insanlığın özgürlük ve demokrasi mücadelesine önemli zemin sunan komünal demokratik değerler vardır. Zihniyet ve vicdan devrimi açısından çok önemli birikimler vardır. Dolayısıyla kültür faaliyetlerimiz çok büyük gelişmeler yaratacak bir potansiyele sahiptir.

Kaldı ki kültür çalışmaları yıllardır tüm yetersizliğine, eksikliğine rağmen Kürt halkının özgür ve demokratik yaşamının gelişmesine önemli hizmetler sunmuştur. Bugün her ne kadar yetersizlikleri, sorunları, yine beklenen verimlilikte kültürel ürünler ortaya çıkarılmamış da olsa sorunlarını aşabilecek ve çözebilecek birikime de sahiptir. Yeter ki tarihimiz içindeki değerleri, olumlu zemini yeniden irdeleyip, eksik ve yetersizliklerimizi de aşarak Önderliğimizin önümüze koyduğu yeni özgürlük ve demokrasi hamlesine katılma kararlılığını gösterebiliriz.

Toplumsal kurtuluşu iradeleşen kadın gerçekleştirebilir

“Amed şehrim benim sende saklı tüm düşlerim”

Amed, nam-ı diğer Diyarbekir; Kürtler açısından tarihi ve stratejik bir rol oynadığı kadar, tarihte birçok uygarlık, kültür açısından da stratejik bir rol oynamıştır. Çeşitli halkların, birçok insanın şehri, yaşam barınağı olmuştur. Bir ananın evladına kucak açışı gibi, Amed de yirmialtı medeniyete beşiklik etmiş, kucak açmış ve farklılıklarla birlikte yaşamayı öğretmiştir. Yüreği herkesi barındıracak denli geniş, toprağı bereketli, sulak memleket Amed.

M.Ö 3000 yıllarında Hurrilerden başlayıp Osmanlılara, günümüze kadar uzanan dolu dolu bir tarihi vardır. Bu şehirde yaşayanlar, devirlerine ait eserlerle şehri ölümsüzleştirmişlerdir. Beş bin yıllık bir geçmişe ve geleneğe sahip olan Amed, aslında halklar topluluğunun yarattığı bir kültürel zenginliği de ifade etmektedir. Bugün bile bakıldığında, her halkın miras olarak o şehre bıraktığı bir yer veya iz bulun-

duğu görülmektedir. Birçok halkın kendisini bulabileceği bu şehir, bugün de farklı özgünlükleriyle gelecekte anılacak bir tarih yazmaya devam etmektedir.

Kadının katledilmesi Amed’den başlayarak yürürlüğe konmuştur

Amed geçmişiyile ve bugünüyle akıllardan silinemeyecek bir gerçek. Bu gerçeği herkes kendi penceresinden ele alabilir. Birçok savaşa mekan olduğu gibi, savaşan kesimlere sığınacakları bir kale olmayı da bilmiştir. Birçok halka beşiklik ettiği gibi, kendi toprağının çocuklarının direnişlerine kucak açmış, bu direnişlerin ipe gerdirilmesine de acıyla tanıklık etmiştir. Yüreği kan ağlamış güzel çocuklarını yitirdiği için, ama bir de gururlanmış özgürlüğüne düşkün çocukları boyunca eğmediği, direndiği için.

Bugün de bu topraklarda güneşi tekrardan doğurtan ve insanları yeni başlangıçlara sürükleyen Özgürlük

hareketine kucak açmış ve büyüklüğünü direnişi, serhildanları ile ortaya koymuştur. 27 Kasım 1978 yılında, çağdaş demokratik bir hareket olarak PKK, ilk olarak Amed topraklarında resmi ilanını gerçekleştirmiş, tarihi partileşme adımını atmıştır. Hareketimiz Amed’de doğmuş, 1980 darbesi sonrası insanlık dışı işkencelerle yine Amed zindanlarında boğulmak istenmiştir. Ancak Kürt tarihinde direnişin kalesi olan Amed, **Mazlumlarla, Hayri-lerle, Kemallerle, Dörtlerle** PKK direniş geleneğinin de kalesi olmuş ve özgürlük iradesi ile düşmanlarını yenmiştir. Amed, tüm süreçlerde üzerine düşeni layıkıyla yerine getiren yer. Amed halkı serhildanlarıyla bu rolün en baş aktörüdür, Amed kadınları ve çocukları bu direnişin en çarpıcı kimlikleridir. Yurtsever kadınların ve çocukların serhildanlardaki öncülüğü ve isyanı Amed’i giderek bir çekim merkezi haline getirdi.

Kürt isyancılığının ve PKK mücadelesinin beşiği ve büyüteni olan Amed, zaman ilerledikçe klasik inkar ve imha

“Kadın mücadelemiz için esas olan üç temel boyut, ideoloji, örgüt ve çalışmadır. Önderliğimiz son görüşme notlarında ‘çalışmayanlara selam göndermiyorum’ diyordu. Her zamankinden daha fazla çalışarak, Önderliğimizin selamını, kadınlarımızın yüreğini ve çocuklarımızın geleceğini kazanmayı hak etmeliyiz”

politikasının da odak noktası haline geldi. 1990'larda başlayan faili meçhul cinayetlerin, işkence ve baskıların merkezi haline gelen Amed, yeşeren özgürlük bilincini kırma politikasında özel savaş güçleri tarafından pilot şehir olarak seçildi. Bugün çeşitli çevreler tarafından toplumsal sorunlara ve kadına yönelik yapılan araştırmalar sonucunda sunulan korkunç rakamların, istatistiklerin arkasında, mutlaka bu özel savaş politikası vardır. Şüphesiz klasik feodal gericilik, töreler vb unsurlar, ortaya çıkan tablo açısından ele alınması gereken unsurlardır. Ancak sadece bununla sınırlı ele almak, hakikatlerin açığa çıkarılmasında çok yetersiz bir sonucu geliştirir. Çünkü gelişen PKK mücadelesi ile birlikte feodalizm çözülmeye başlamış ve yeni yaşamın özgürlükçü ve eşitlikçi değer yargıları toplumsal yaşam içinde örgütlenmiştir. Mücadelemizin bu başarısı ve başarının giderek halk içinde çocuğundan yaşlısına, gencine, erkekinden kadınına kadar yaygınlaşması, devleti hemen tedbir alma ve ideolojik saldırı geliştirme politikasına yöneltti. İdeolojimizin yaygınlaşmasına yönelik gelişen bu tedbir, önce faili meçhul saldırılarla sindirme, yerinden zorla göçertme, yoksullaştırma ve son olarak da fuhuşa ve uyuşturucuya yönlendirme biçiminde ifade edilebilir. "Önce kadını vur" ilkesinin çok çirkin biçimde uygulanmasından ve bu ilkeyle özgür Kürt kimliğinin vurulmasından, toplumun zehirlenmesinden başka bir şey değildir bu.

PKK mücadelesinin özü, demokratik bir ulusallaşmayı yaratmaya yöneliktir. Bu mücadelenin özü de kadının özgürleşme mücadelesinden geçmektedir. Toplumun özgürleşme ve demokratikleşme ölçüsünde kadının özgürleşmesini ve eşitleşmesini esas alan hareketimiz, pratik düzeyde de bunu yaratmaya yönelmiştir. Buna karşılık özel savaş da geliştirdiği politikasının merkezine kadının köleleştirilmesini, katledilmesini koymuştur. Tabii bu, sadece Amed'le sınırlı bir politika değildir, ancak Amed'den başlayarak yürürlüğe konulmuştur. Bu nedenle tüm Kürdistan'ın bu politikanın hedefi ve alanı olduğunu unutmadan, konuyu

"PKK mücadelesinin özü, demokratik bir ulusallaşmayı yaratmaya yöneliktir. Bu mücadelenin özü de kadının özgürleşme mücadelesinden geçmektedir. Toplumun özgürleşme ve demokratikleşme ölçüsünde kadının özgürleşmesini ve eşitleşmesini esas alan hareketimiz, pratik düzeyde de bunu yaratmaya yönelmiştir"

Amed üzerinden –pilot bölge olması nedeniyle– ele almaya çalışacağız.

Amed'de özellikle son süreçlerde ortaya çıkan toplumsal sorunları, kadın etrafında gelişen gerici saldırıları, intihar; töre ve namus adına işlenen cinayetleri, berdel, yine çocukların uyuşturucuya alıştırılması, çocukların cinsel istismarı vb uygulamaları, Kürt kadınının özgürleşme açılımından ve Kürt çocuklarında doğan özgürlük kıvılcımlarından intikam alma politikası olarak da değerlendirebiliriz. Kürt kültüründe geleneksel olarak varolan bazı gerilikler, bir devlet politikası, inkar ve imha politikasının bir sonucu olarak kışkırtılmakta, özgürleşen kadından ve özgürleşen Kürt'ten böyle intikam alınmaktadır. Gerçeğin bu yönünü görmeden, Amed merkezli geliştirilen ve tüm Kürdistan'a yayılmak istenen yozlaştırma politikasını doğru ele alamayız, dolayısıyla doğru çözümler de üretemeyiz.

Bir toplum kadın ve çocuklarını vurmakla kökünden kurutulabilir

Sorunu bu açıdan üç yönlü koyabiliriz. Birincisi; yukarıda bahsettiğimiz devletin özel savaş politikasıdır. İkincisi; Kürt toplumunda tarihsel olarak şekillenmiş feodal gericilik, bunun Türk kapitalizmi, yoksullaşma ve göçertme politikası ile çarpık bir biçimde

buluşması ve tüm bunlar karşısında özellikle de kadın özgürlük hareketi olarak çok güçlü alternatifler oluşturamama, somutlaşan toplumsal problemleri bir yaşam anlayışı olarak inşa edememe olarak belirtebiliriz.

İşte bu tablo içerisinde Amed, farkında bile olmadan, belki kendi gerçekliğine, özgürlük ve eşitlik mücadelesine ters bir hal almaya başlıyor. Tarihi kökleri Mezopotamya uygarlıklarına dayanan halk kültürü, bugün adım adım gerçekleşen toplumsal çöküntü karşısında köklerine yabancılaşan bir seyir izliyor. İktidarcı devletçi zihniyet bir toplumu nereden çöküntüye uğratacağını çok iyi bilmektedir. Bir toplumu kendi köklerinde kurutmanın en iyi yöntemi, önce o toplumun kadınlarını ve çocuklarını vurmaktır.

Siyasal anlamda demokratik mücadele kapsamında yoğun bir eylemsellik, hareketlilik, sahip çıkma varken, toplumsal sorunları, cinslerin özgürlük problemini çözme, sahip çıkmada aynı duyarlılık görülmemektedir. Bu, çok önemli ve mutlaka ele alınıp çözülmesi gereken bir çelişkidir. Bugün Diyarbakır'da kadın üzerinde çok yönlü operasyon gerçekleştirilmektedir.

Yapılan araştırmalarda kadınlarımızın %80'inin okumadığı ya da ilkokulu okuduğu, yine %70'inin zorla evlendirildiği veya başlık parası alınarak mal gibi satılığa çıkarıldığı belirtilmektedir. Yine daha çocuk yaşta evlendirme, çocuk anne gerçekliği, çocuk yaşta kendisinden katça büyük olan erkekle evlendirilme, her gün eşinden, kardeşinden, babasından, kayınvalidesinden dayak yeme, neredeyse kadınların kaderi gibidir. Operasyon çeşitleri o kadar çok ki, her birisi bir başka acıya ve kayıplara neden olmaktadır. Kaybeden hep kadın ve kadınla birlikte toplum olmakta ve toplum gün geçtikçe zehirlenmektedir.

İstatistiklere göre Amed'de altı bin kadın fuhuş işiyle uğraşmaktadır. Dışarıdan fuhuş güçleri ismarlandığı kadar bölge kadınları da fuhuş tuzağına çekilmekte ve yaygınlaştırılmaktadır. Cumhuriyetin başından beri hep geri

ve yoksul bırakılan bölge, 1990'lar sonrası zorla göç ettirme politikası ile daha da yoksullaştırılmıştır. Bu yoksulluğun karşısına bir de burjuva yaşama özendirme politikası geçirilince, fuhuşun önü daha da kolay açılmaktadır. Özel savaş güçleri bu anlamda fuhuşu gerçekten özel bir uygulamayla, kadınları tek tek ya zorla düşürerek ya da özendirerek örgütlenmektedir. Ve fuhuşa bulaşanların sayısını çoğalttıkça, suç ortaklığını da çoğaltmakta, kadını özgürleşme idealinden uzaklaştırmaktadır. Altı bin kadının fuhuş yapması onbinlerce insanın fuhuşa alıştırılarak yaşaması demektir ki bu, korkunç bir gerçekliktir.

Fuhuş ataerkil sistemin en çarpıcı yönüdür

Yapılan bazı araştırma çalışmalarında kadınlar fuhuşa nasıl bulaştırıldıklarını anlatmışlardır. Hemen hemen hepsi ya zorla evlendirildiği kocasının, ya tanıdık bir erkeğin ya da hiç tanımadığı, zor kullanan birtakım erkeklerin kurbanı olmuştur. Bazıları da severek kaçtığı erkeğin onları ortada bırakması sonucu, törelerden de korkarak ailesine geri dönememiş ve bu yola düşmüştür. Daha birçok örnek verilebilir, fakat bu örneklerin hiçbirinde isteyerek fuhuşa bulaşan kadına rastlamak mümkün değildir. Çeşitli biçimlerde fuhuşa sürüklenen kadınlar, sonrasında artık işin içinden çıkamaz hale gelmişlerdir. Ama hangi biçimde bu işin içine sokulmuş olurlarsa olsunlar hepsinin ortak yanı, bulaşmadan önceki alternatifsizlikleri,

kendilerini savunma gücünden yoksunlukları ve yoksulluklarıdır. Yani egemen sistem karşısındaki çaresizlikleridir. Zoraki girilen bu iş, zamanla bir meslek haline gelmeye başlamıştır.

Kısacası kadınlar istemeyerek, zorla böyle bir yaşama sürüklenmişlerdir. Fakat sonuç olarak bedenleri alım satım alanı haline gelen bu kadınlar kirleniyor, bu kadınlarla beraberlik yaşayan erkekler kirleniyor, bu ticaret sahaları içerisinde olanlar kirleniyor ve bu atmosferi şu veya bu biçimde soluyanlar kirleniyor. Yani fahişe, sadece fuhuş işinin öznesi olan kadın değildir. Fuhuş, ataerkil sistemin temeli olan tecavüz kültürünün en çarpıcı ve yalın yönünü ifade eder. Burada bir insanlık ihlali vardır, kansız bir biçimde kadınlar öldürülürken, erkekler öldürülmektedir. Nihayetinde kadın, bu insanlık ihlalinin çok boyutlu kurbanıdır. Çünkü böyle bir gerçekliği yaşayan erkek her ne kadar kişilik olarak silinse, ölse de yine de 'erkektir', toplumdaki deyişle 'elinin kiridir, yıkar geçer.' Dolayısıyla her açıdan ceremesini çeken ise kadındır.

Tabii bu sorun sadece Kürdistan'da yaşanan bir sorun değil. Dünyanın her yerinde yoğun olarak yaşanıyor ve artık gün yüzüne daha fazla çıkıp tartışılır hale geliyor. Cinsiyetçi sistem her yerde yaşamı zehirleyen temel faktördür. Her ne kadar biçimleri değişik olsa da Kürdistan'daki kadınla Amerika'daki kadının yaşadıkları özünde aynıdır. Kadın, dünyanın her yerinde aynı kimiksizleştirilme ve katledilme politikası ile karşı karşıyadır. Eşitsiz ve özgürlüksüz yaşam, dünyanın geneli-

ne yayılarak eşit bir biçimde sömürüyü getiriyor.

Elbetteki 'bu sorun her yerde var, bizde de var, normaldir' biçiminde yaklaşmıyoruz. Kadın ezilmişliğinin ulusu, sınıfı yoktur. Her kadın bu cenderenin içindedir. Bizim karşı durmamız gereken boyut; bir yandan milliyetçi bir yaklaşımla halkın geriliklerini körükleyen, diğer yandan da bu durumu küçümseyen yaklaşımları teşhir etme, tüm kesimleri bunlara karşı mücadeleye teşvik etme politikasıdır. Buna karşı da mücadele etmeli ve esasta da kendi toplumsal gerçekliğimizde gelenekler adına ortaya çıkan gerilikleri, aşiretsel alışkanlıkları, klasik namus anlayışını aşmalıyız.

Namusu kadın bedeninde yargılamak toplumu yaralar

Mücadelemiz, kendi bağrında geliştirdiği kadın özgürlük mücadelesi ve ideolojisi ile bu özgürlüksüzlüğün ve eşitsizliğin panzehiri konumundadır. Tabii bu panzehirin toplumun, kadının ve erkeğin damarlarına tam enjekte edilememesi, bizim açımızdan bir zayıflıktır. Yaşanan sorunlar bu anlamda kadın özgürlük hareketimiz kadar genel hareketimiz açısından da çok yönlü bir sosyal dönüşüm mücadelesine ağırlık vermeyi, daha fazla yoğunlaşma ve örgütlenmeyi gerekli kılmaktadır. Kadın örgütleri olarak, bu gerçekliği daha fazla gündeme alıp somutlaştırma politikasını belirlediğimizi belirtebiliriz. Mutlaka aşmamız gereken bir boyuttur bu. Çünkü biz doğru ve yoğunluklu bir

biçimde ele alıp etkili çözümler üretmedikçe, devlet bu konuya değişik biçimlerde el atmaya devam edecektir, ediyor. Nitekim Türk basınında töre cinayetleri, intiharlar vb sorunlar sürekli gündemde tutularak, bu sorunu Kürtlükle eşdeğer tutma, önyargı yaratma politikası bunun bir yönü olarak örnek verilebilir. Yine bir yandan sorunu kendisi üretirken, bir yandan da kendisini bir kurtarıcı edası ile halkımızın önüne koyması da çarpıcı bir durumdur. Önce düşürüp sonra kendisine muhtaç hale getirme politikası, kadın sorununda da böyle yansımasını bulmaktadır. Bir diğer boyutu ise medyanın bu sorunu işleyiş politikasıdır. Medya, sorunu çözmek bir yana, adeta artması için teşvik edici, özendirici bir rol oynamaktadır. Bunu olağan bir durum olarak değerlendiremeyiz. Özel savaş güçlerinin tarif ettiği yemeği, medya kendi organlarında iyi pişirmektedir. Gerek bu tip haberlerin verilmiş biçimi, gerekse de televizyonlarda bazı geri gelenekleri, töreleri dizilerde işleyiş biçimi, tamamen durumu meşrulaştırmaya ya da sadece seyirlik bir hale getirerek 'ah vah' ettirme amaçlıdır. Bazı dizilerde törenin işleniş biçimi ile modern ağalık sistemi ve 'törede de aşk yaşanabilir' imajı yaratılarak özendirilmektedir. Yani gerilikler modern kılıflara sokularak, tekrardan halka empoze edilmektedir. Bunlara kesinlikle aldanmamak, medyaya karşı da güçlü bir mücadele vermek durumundayız.

Kadın hep lanetlenir. Taşlanması, öldürülmesi, intihar etmesi gereken kadındır. Namusunu ancak kan temizleyecektir. Oysa burada toplumsal bir kirlenme vardır, toplumu kirletenler vardır. Asıl yok edilmesi gereken, bu tecavüzcü ve fuhuşçu sistem ve onu yaratanlardır. Namusu ve geleneği kadın bedeninde ifadelendirmek ve yargılamak, esas kaynağı görmeyi engeller ve toplumu daha da yaralar. Kadın yaralandıkça toplum yaralanır, toplum yaralandıkça kadın yaralanır. Müdahale edilmemesi durumunda binlerce yıl bu kısır döngü devam eder durur.

Bu durumun yaratıcısını, esas suç-

luları bulmak ve yargılamak çok önemlidir. Esas suçlu demokratikleşmemiş milietçi oligarşik sistem ise o zaman fuhuşa ve toplumsal yozlaşmaya karşı mücadelemizde bu oligarşik sistemi hedeflemeli, aşmalıyız. Kürt'e karşı uygulanan inkar ve imha politikasının bu inceltilmiş ve çirkinleştirilmiş boyutunu deşifre etmek ve yaşam ilişkisi alternatiflerimizi yaygınlaştırmak çok önemlidir. Bu sistemi de, bu sistemin ağırlarını ören objektif subjektif ajanları da teşhir etmeli, gerek kadın inisiyatifleri ile gerekse de halk inisiyatifleri ile yargılamalıyız. Başta fuhuşu geliştirenleri, çocukları cinsel istismar konusu haline getirenleri, uyuşturucu alışkanlığını geliştiren pazarlamacıları, çocukları hırsız olarak kullananları, kadın pazarlayanları, kadını böyle çirkin ilişki ortamı yaratan kadın ve erkekleri teşhir edelim ve yargılayalım. Devlet zaten bu suçu geliştirmektedir, devletten önlüyici tavrı beklemek saflıktır. Bu nedenle başta kadınlar olmak üzere tüm halkımız kendi yerel inisiyatif birimlerini oluşturarak, sosyal dönüşüm komünlerini kurarak, yargılama ve tavır alma örgütlenmelerini oluşturmalıdır.

Sistem karşısında gösterdiğimiz direnci içimizde de vermeliz

Mücadelemiz ulusal değerler kadar demokratik sosyalist değerleri de çok büyük ve anlamlı emekler sonucu yaratmıştır. Bu değerlerle büyüyen, gelişen bir neslin içindeyiz. Tabii ki özgürlüğe bu denli büyük bedeller ödemiş bir hareket olarak özgürlüğümüze yönelmiş bu çirkin saldırıları asla kabul edemeyiz. Halkımız da bunu kabul edemez.

Özgürlük geleneğimize saldıran bu sistemden, bu sistemi yürüten erkek ve kadınlardan hesap sormalıyız. Belirttiğimiz gibi fuhuş iki taraflıdır, kadın da erkek de bunun içindedir. Cinslerarası ilişkinin, sevginin, aşkın böyle kirlenmesine, kadını da erkeği de birbirine yabancılaştırarak kişiliksizleştirmesine izin vermemeliyiz. Özgürlük ölçülerinde cinsellik, sevgi, aşk asla pazarlık konusu olamayacak kadar

kutsal ve anlamlıdır. Bu gerçekliğin böylesine düşürülmesi ve kirlenmesi, kadın hareketimizin en başta gelen mücadele gerekçelerindendir. Kadınlar gerekirse ölümü de göze alıp buna izin vermemeli, her şeyi göze alarak direnmeli, erkekler de cinsel ihtiyaçları için kişiliklerini satmamalı, fuhuşun teşvik edici tarafı olmamalıdır. Namuslu olmanın bir yönü de bedenlerin ve kişiliklerin alım satım konusu olmaktan çıkarılmasıdır. Bu bilinçle yaklaşmak çok önemlidir.

Bu sistemin kaynaklarını kurutmalıyız. Birincisi; demokratik mücadelemizi en güçlü ve en zengin biçimlerde yürüterek, ikincisi de asla bu fuhuş sektörüne, yozlaştıran döngüye prim vermeyerek bu sistemin kaynaklarını kurutabiliriz. Kimse bu suça bulaşmamalı, bulaşanları da kendi içinde kabul etmemeli, dışlamalı, hatta bunlara yönelmelidir. Öncelikle kendi pencere-mizden sorunu ele alıp zayıflıklarımızı aşmak, bu politikanın alt yapısı olmaktan çıkmak gerekir.

Eğer önce kadınlar ve çocuklar vuruluyorsa, önce kadınlarımız ve çocuklarımız doğru eğitilmeli, bilinçlendirilmelidir. Kendi yaşamını örgütleyebilecek ve mücadeleciler bir kimlik sahibi olarak yetiştirilmelidir. Kız çocuklarımıza sadece evlenecek bir nesne gözüyle bakılmamalıdır, onlar geleceğin ve özgürlüğün tohumdurlar. Elbet-teki bir halkın güncel yaşamında geleneklerin çok önemli bir yeri vardır, bunlar tümünden inkar edilemez. Ancak bazı geleneklerin toplumsal yaşamdan neleri götürdüğü veya neleri kazandırdığı sorgulanmalıdır. Çağlar öncesinin değer yargıları ile gencecik kızların hiçbir iradesi olmadan evlendirilmele-ri, kendi kaderini tayin etme hakkını hiçbir biçimde tanımadan bir erkeğe kurban edilmeleri, gerçekten ömür boyu hapis cezası vermek gibidir. Müebbet hapsi kabul etmediğinde ölüm cezasına yatırılması ise başka korkunç bir boyuttur. Kadınlarımız gerici değer yargıları ile ya babası, kocası, abisi tarafından öldürülüyor ya da intihara sürükleniyor. Kadınlar bu ölüm çemberine mahkum edilmemelidir. Ailelerimiz özellikle bu konuda eski gelenekleri, alışkanlıkları aşmalıdır, özellikle

de analarımız kız ve erkek çocuklarını bu bilinçle eşitlikçi ve özgürlükçü tarzda eğitmelidir. Bunlara dur denmedikçe ne kadın intiharları ne de töre namus adına işlenen cinayetler son bulur. Esas suçlu dimdik ayakta dururken, kadınların suçlu ilan edilmesi ve katledilmesi ne kadar doğrudur?

Ve çocuklarımız...

Hırsızlıktan, uyuşturucudan, her türlü kötü alışkanlıktan, yoksulluktan bahsedilirken, Amed'deki çocukları manşet yapmak, Türk medyasının bir alışkanlığı oldu artık. Yeni yaşamın umudu çocuklarımızı habire çöp tene-keleri içerisinde göstermek, yoksullu-ğu, hırsızlığı ile işlemek psikolojik bir savaş aynı zamanda. Yoksullaştırma ne kadar bilinçli uygulanıyorsa, bu yoksullaşmayı medyatik yapmak da o kadar bilinçli. Bunun sorunu çözme ile hiçbir alakası yok. Buna karşı da bilinçli bir mücadele yürütmeliyiz. Çocuklarımızı yoksulluğundan muhtaç ve çaresiz olmuş bir biçimde değil, yoksulluğa karşı amansız mücadele eden bir biçimde yetiştirelim.

Kadın toplumumuzun vazgeçilmez öznesidir

Toplum olarak yanlış ve yersiz olan tüm değer yargılarına karşı amansız mücadele etmeli ve en başta kendimizden başlayarak düzeltmeliyiz. Yaratacağımız her yeni başlangıç, bize karşı siper almış güçlerin de parçalanması olacaktır. Bizler miting alanlarında karşıt güçlere karşı slogan atmak, mücadele etmek, polisin atacağı mermiye karşı direnç göstermek kadar, özgürlük ve eşitlik değerlerini kendimizde inşa ederek de direnç göstermeli, yeni-yi yaratmalıyız. Toplumun yeniden inşası böyle olabilir ancak. Bu toplumsal çöküntüyü kesinlikle ortadan kaldırmalıyız. Bu konudaki güçlülüğümüz bize kazandıracak olanken, karşı tarafa geri adım attıracaktır. Yani asker, polis karşısında sergilediğimiz direnci, geri geleneklerimize, egemen sisteme zemin sunan zayıflıklarımıza karşı da göstermemiz gerekiyor.

Sorunun temel halkasından tutabilmek gerekir. Bu konuda kadın ör-

gütlerimizin oynayacağı rol çok önemlidir. Gerekli bilinci oluşturacak eğitim ortamlarını hazırlamak, gelişen olaylarda hızla örgütlü tavır geliştirmek, kadını koruyacak organik örgütlülükler oluşturmak, fuhuşa karşı, cinayetlere, intiharlara, yine çocuklara yönelik uygulamalara karşı ayrı ayrı örgütlenmeler oluşturmak şarttır. Ayrıca düşürülen kadınları bulundukları durumdan çıkarabilmek, yaşamlarını yeniden örgütleyebilecekleri zeminleri açabilmek, fuhuşun kökünü kazıya-

“Kadın eğer toplumumuzun vazgeçilmez gerçek anlamda bir öznesi ise o zaman kadına gerekli değeri vermek ve sahip çıkmak gerekir. Bu sorun sadece kadının sorunu değil, bir toplumun sorunu ise o zaman tüm toplum bu duyarlılık içinde olmalıdır. Elbetteki başta kadın bu duyarlılıkta olmalı ve birbirine sahip çıkmalıdır”

cak tarzda bilinçlenmeyi sağlayabilmek gerekir. Bunun için antifuhuş örgütleri kurabiliriz.

Yine kadın etrafında gelişen toplumsal sorunlar karşısında adaleti sağlayacak kadın adalet oluşumları yerelden örgütlenmelidir. Esas yargılamayı bu oluşumlar yapmalı ve ceza vermelidir. Evlerde, mahallelerde, aşiretler bünyesinde, şehir merkezlerinde bu konuyla ilgili olarak çok çeşitli örgütlenmeler oluşturulmalıdır. Demokratik, özgürlükçü ve eşitlikçi temelde sosyal dönüşümü sağlamak üzere eğitimden sağlığa, siyasete, kendini savunmaya, ekonomiye, kadının adalet sistemine kadar yelpazesi geniş bir kurumlar ağı yaratılmalıdır. Bürokrasiye de boğmadan, ihtiyaçlara yaşamsal cevaplar oluşturmak üzere bu kurumlar rahatlıkla geliştirilebilir. Orta-

ya çıkan sorunlar, çelişkiler karşısında bu kurumlar bazen sözlü, bazen yazılı uyarılar yapar, bu uyarılar da dikkate alınmazsa, farklı uyarı biçimleri devreye sokulur.

Kadın eğer toplumumuzun vazgeçilmez gerçek anlamda bir öznesi ise o zaman kadına gerekli değeri vermek ve her yönlü sahip çıkmak gerekir. Bu sorun sadece kadının sorunu değil, bir toplumun sorunu ise o zaman tüm toplum bu duyarlılık içinde olmalıdır. Elbetteki başta kadın bu duyarlılıkta olmalı ve birbirine sahip çıkmalıdır. Hiçbir kadın yalnız kalmamalı, kendini yalnız hissetmemelidir. Örgütlülüğümüz bu güveni her kadına vermeli-dir. Özellikle Türkiye'deki kadın özgürlük hareketi, bu sorun karşısında daha duyarlı olmalı ve ortaya çıkan bu olumsuz tabloyu aşmak üzere daha yoğun çaba sarf etmelidir.

Kadın mücadelemiz için esas olan üç temel boyut, ideoloji, örgüt ve çalışmadır. Önderliğimiz son görüşme notlarında “*çalışmayanlara selam göndermiyorum*” diyordu. Her zamankinden daha fazla çalışarak, Önderliğimizin selamını, kadınlarımızın yüreğini ve çocuklarımızın geleceğini kazanmayı hak etmeliyiz. Böylelikle yaratmak istediğimiz yeni toplum paradigmasının salt siyasal değil, sosyal yapısının da sağlam zeminlerini oluşturabiliriz. Uzun soluklu bu mücadelede, sağlam zeminlerimizi yaratmadan başarıya ulaşmamız mümkün değildir. Güçlü yürüyebilmek, koşabilmek için ayağımızın bu sağlam zemine basması gerekir. Başarıya böyle ulaşabiliriz. Ki nihayetinde yürüttüğümüz mücadelenin felsefesi özgürlük çizgisine dayanmaktadır. Bu felsefe doğrultusunda iradeleşmiş kadınla toplumsal kuruluşu ve kur-tuluşu yaratabiliriz.

Bir şiirin dizelerinde geçtiği gibi,

‘özgürlük düşleri,

çocukların umut dolu bakışları

Amed şehrinde saklı kalmamalı.’

Amed ve tüm Kürdistan, kişilikle-riyle güzel kadınların ve doğru erkeklerin, yüreği saflık ve umut dolu çocukların özgürce, eşitçe ve adaletlice yaşadığı, düşleri saklamayan, yaşam-sallaştıran bir coğrafya olsun.

Şehitlere yemin ettim

**Onlar yaşama sevdalı
özgürlükle nişanlı
ölüme nikahlıydılar**

Tendürek'te Newroz günüydü. Biliyorduk ki dağları mesken eyleyenler, bulundukları bütün yerlerde hummalı bir hazırlık içindeler bugün.

Özgürlük dağlarında Demirci Kawa'nın örse çekiç vuruş ritmiyle halaya tutuşur gerilla, sonra 'Ez xelefim'le zılgıtlar atılır, her yürek bir ateş olur ve Newroz ateşi yangına döner. Kawa selam gönderir özgürlük savaşını devralan gerillalara...

Bunlar aslında tüm Newrozlarda yaşadıklarımızdı, ama şimdi anlattıklarım, sadece geçmişin bir düşünden ibaret. Tendürek'te operasyon hazırlıklarının yapıldığı o süreçte, büyük Newroz ateşini yakmak da dağın zirvesine çıkıp halaya durmak da imkansızdı.

Leyla'nın dağdaki ilk Newroz'u. O sabah bayram coşkusuyla uyandığında, arkadaşların 'serkeftin' dilekleriyle odun toplamaya gider.

"Oduna gittiğimiz yer, korucu köylerinin yakınında bir yerdi. Köyden köpek sesleri geliyordu odunları toplarken. Öğleye doğru çıkmıştık, döndüğümüzde ise saat akşamın sekiziydi. Sisli bir akşamdı ve dönüşümüz çok zaman almıştı, yorgunduk. Kar sulu olduğundan iliklerimize kadar ıslanmıştık, çorbalarımızı içtik, sonra bataniyelerimize sarındık. Görev dönüşü sıcak mercimek çorbası içmenin tadına doyum olmuyordu. O anda bu tadı başkaca bir şeyde bulmak zordur. Hele yoldaşların çorba getirmeleri, üstümüzü değiştirmemize sevecenlikle yardım etmeleri, işte asıl içimizi ısıtan ve Newroz ateşi kadar ısıtan bu duygudu, bu sevgiydi..."

Newroz ateşi içimizde alevlenmeye başlamıştı ki, yönetimden Suat arka-

daş geldi ve hepimizi ayağa kaldırdı. Ne de olsa bizim bayramımızdı. Dışarıda, Tendürek'in zirvesinde yakamasak da ateşi, içimizdeki yangınlarla o gece belki de sessiz türkülerimiz, sessiz çılgınlıklarımızla kutlayacaktık Newroz'u. Dilandaydık işte, türküdeydik, Newroz'daydık. Firaz arkadaşın tek türküsü yine dilindeydi işte:

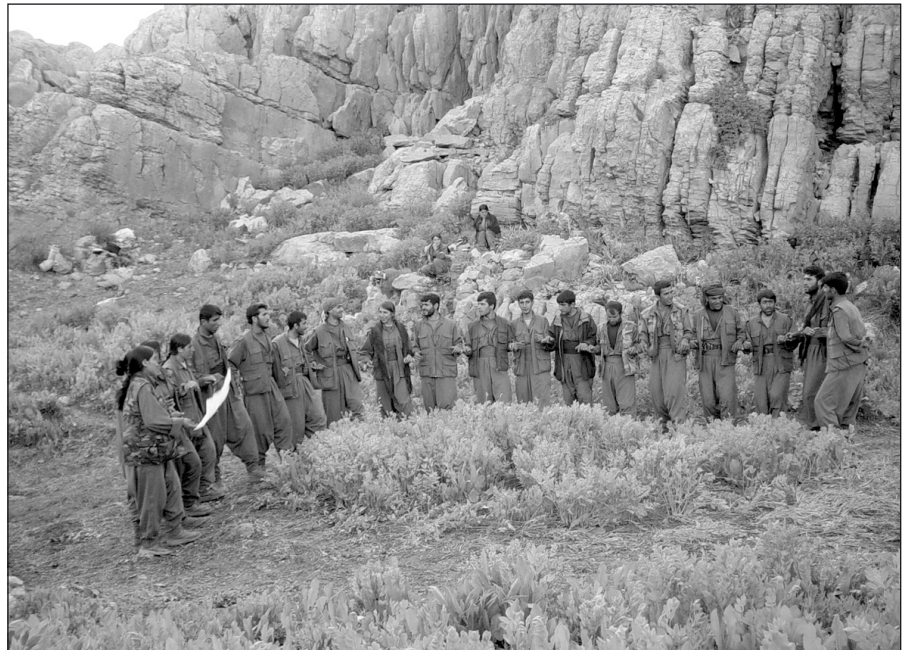
*'Güneş yine doğacak
dağların doruklarında...'*

O geceden çok sonra, Kasım ayının anımsayamadığı bir gününde, yirmi dört yoldaşının Dersim'e giderken şehit düştüğünü öğrendiğinde o türkü takılacaktı Leyla'nın diline. Sonra bir yol yürüyüşünde, Firaz hevalin ansızın gelip heyecanla, "güneş yine doğacak" dediği günü anımsayacaktı. Yirmi dört canın arasında Firaz hevalin de

adını duyduğunda, sazını alıp, yine o bildik türküsünü söylediği Newroz gesini anımsayacak ve Dersim yolunda kana bulan yüzünün güneşe dönüşünü görecekti.

"Newroz sonrası, bütün Tendürek gücü Şehit Ferhan Kampı'na toplanmıştı. Hatıraların yazıldığı, hediyelerin verildiği günlerdi. Operasyon başladı başlayacaktı ve bizler kamplara ayrılıyorduk. O gün 330 yürek tek bedende atıyor, düğüne hazırlanıyorduk. Düğünümüz vardı. Bıyıkları yeni terlemiş delikanlılar 'intikam' yazıyorlardı nam-lularının ucuna, savaşın sıcaklığı bedenlerimizi yakıyordu. Ve raxtlarımızı takarken, özgürlük şiarını ekiyorduk Tendürek dağlarına. Heyecan, merak ve sevinç Tendürek doruklarına yükseliyordu sanki. Son hazırlıklar ta-

"Newroz ateşi içimizde alevlenmeye başlamıştı. Bizim bayramımızdı. Dışarıda, Tendürek'in zirvesinde yakamasak da ateşi, içimizdeki yangınlarla o gece belki de sessiz türkülerimiz, sessiz çılgınlıklarımızla kutlayacaktık Newroz'u. Dilandaydık işte, türküdeydik, Newroz'daydık"

“Ağit’in son nefesini verirken ki inleyişi, bir uğultu olacaktı kulaklarında, yeni bir şehidin çılgılığına kadar. Uğultunun yerini derin bir haykırış alacaktı. Ağit’in şehadetinden sonra, her şey daha da anlam kazanmaya başlamıştı. Tek şeyin önemi vardı: YOLDAŞLAR”

mamlanırken, inceden yağan kar, tannık oluyordu o güne.”

Düzenlemeler sonucunda, bütün güç beş kampa ayrılmak üzere hazırlanmıştı ve her kampa bir bölük güç gönderilecekti. Leyla ve Bêritan’ın en büyük istemleri yerine gelmişti; savaş, hareketli bölüklerde katılacaklardı. Birlikte son yemeklerini yedikten sonra, bölük bölük yola çıktılar.

“Yola çıkacak son bölük bizimkiydi. Yoldaşları uğurlarken her birinde ayrı ayrı sevinçleri ve aynı hüznüleri yaşamıştık. Ağrı’dan bu yana beraber olduğum Beritan’la vedalaştığım anı, hiçbir zaman unutamadım. ‘Amaç, güzel yaşam hevalim’ demişti vedalaşırken, sonra çok sevdiği raxtını gösterek, ‘şehit düştüğümde sana göndereceğim’ demişti. Ve kulağıma fısıldamıştı en son. ‘Yıldızlardan haber göndereceğim sana, başarı haberlerimi’...”

Ve bir yıl sonra, Dersim yolunda can veren yirmi dört yoldaştan biri de Beritan olacaktı. Leyla, o gece gökyüzünden parlak bir yıldızın kayışını hayra yormamıştı. Yüreği sızlamıştı yıldızın kayışıyla beraber. Raxtını göndermemişti Beritan, gönderemezdi... Yalnızca beyaz gülüşü kalmıştı geride, bir de asil duruşuyla sureti...

Yirmi kadın savaşçıdan oluşan son takım, Şehit Doğan Kampı’na gitmek üzere yola çıkmıştı. Yalnızca bir saat uzaklıktaki kampa dört saatte ulaşabilmişlerdi. Her tarafı beyaz sise boğan korkunç kar fırtınasıydı buna neden olan. İklimin coğrafyaya savaşıydı, karın gerillayı sinemasıydı. O yıl kar masallardaki gibi, hedefe ulaşmak için aşılması gereken bir beyaz bir canavardı,

“Şehit Doğan Kampı’nda altmış erkek arkadaş da vardı. Ulaşır ulaşmaz sığınacağımızı hazırladık. Operasyon her an başlayabilirdi. Her gün tepeci çıkı-

ıyorduk. Bu arada biz de kış eğitimi-ne devam ediyorduk. O günlerde herhangi bir durumda gitmeyi planladığımız, yirmi dört saat uzağımızdaki Çaldıran’a iki kez erzak taşıdık. Oraya değişik yollar açmış, stratejik tepeleri tutmuştuk.”

Düşman ilk operasyonunu bizden bir saat uzakta olan Şehit Kemal Kampı’na düzenlemişti. Saldırı beklendiği için hazırlıklar yapılmış, kar fırtınasıyla birlikte düşman pusuya düşürülmüştü. On kişilik kayıp verdikten sonra, gerillanın karşı koyuşuna ve fırtınaya dayanamayarak geri çekilmişti. Bu başarıdan sonra, bu havayı göze alarak, gelemezler diye yorumlar yapıyorduk birbirimize. Bu düşüncenin yerleştiği günlerden biriydi ve hiç beklenmedik bir anda, düşman karşıımızdaydı:

“Sisli bir öğle üzeriydi. Etrafı kontrol etmek üzere dışarı çıktım, hiçbir şey göremediğim için geri döndüm.”

Oysa düşman, yılın oniki ayı karı erimeyen, ayazı dinmeyen ‘Cehennem Deresi’nden kampa doğru ilerliyordu.

Nöbetçinin, beyaz kar giysileri giyindikleri için zor ayırt ettiği düşmanın gelişini haber vermesi üzerine, telaşla hazırlıklara giriştiler. Düşmanın amacı sığınacağı tümünden imha etmekte, onlara doğru ilerliyordu. O gün kısa bir çatışma yaşanmış ve düşman fazla ısrar etmeden geri çekilmişti. Çünkü bir süre orada olacaktı, o gün başlayan operasyon, on iki gün sürecekti.

Operasyonun üçüncü günü ilk şehit verilecekti. Henüz on yedi yaşındaki Ağit’in derin sessizliğe gömülmüş gövdesi, sarındığı gri battaniye ile sığınacağı getirildiğinde, başından oluk oluk akan kana takılıp kalacaktı Leyla’nın öfkeli bakışları. Ağit’in son nefesini verirkenki inleyişi, bir uğultu olacaktı kulaklarında ta ki yeni bir şehidin çılgılığına kadar. O zaman uğultunun yerini derin bir haykırış alacaktı. Ağit’in şehadetinden sonra her şey daha da anlam kazanmaya başlamıştı. Tek şeyin önemi vardı; o da yoldaşlardı... Geçmişin alışkanlıklarından, gerilla yaşamını zorlayan yanlarından nefret etmeye başlamıştı. Eskiye dair her şey bir anda anlamını yitirmişti artık. Çünkü savaş, yakıcılığını hissettirmeye başlamıştı Leyla’ya.

“Bu kinle tepeye çıkıp düşmana binlerce kurşun sıkmak istiyordum, ama bırakmıyorlardı. Tepeye, düşmanla çarpışmaya, tecrübeli arkadaşlar gönderiliyordu. Operasyon öncesi, alanda hareketli savaşı tartışıyorduk. Alanda hareketli savaşın hazırlıkları

yapılacak, savaşımız da öyle olacaktı. Oysa şimdi, on üç gün sürecek mevzi savaşındaydık ve bunun bir intihar olduğu ortadaydı. Şehit Doğan tepesi, alanın en stratejik yeri, oradan bütün alan denetim altına alınabiliyordu, bu yüzden burayı düşmana bırakmak istemiyorduk. Ancak düşmanın gücü sınırsızdı ve alanı eninde sonunda terk etmek zorundaydık. Her gün birkaç arkadaşımız şehit düşüyordu ve tepenin yarısının düşmanın eline geçtiği gün, sayı otuza yükselmişti. Artık tepeyi terk etme zamanı gelmişti, yoksa imha olmamız kaçınılmazdı. Kamptan son çıkan grubun içindeydim. Depoladığımız erzakların dışında kalan eşyaları toplayarak yakıt. Eşyalarımızla tutuşan ateşe bakarken, yaşadığımız günlerin anısı geçiyordu alevlerin arasından. Şu tutu-

Ölüme doğru akarken bir ırmak gibi, yarı baygın bedeniyle durmadan sayıklıyordu aynı şeyi. Ve silahının sevgisiyle, onun tutkusuyla yumuştu gözlerini. Leyla o an sessizce BKC'nin yanına gitmiş ve sınıksız tutmuştu, sınıksız tutup bırakmamıştı. BKC'yi kavrayan eller onun değil, Şervan'ın elleriydi sanki, ellerine bakarak bir türkü geçti dilinden; 'Serok Apo, bilind Apo, Apê me...' Leyla, Şervan'ın bildiği tek türküyü söylüyordu, Şervan bildiği tek türküyü söylüyordu BKC'sine. Sonra, her zamanki sessizliği ile çekiliyordu içindeki bilinmez sarnıca...

"Mağarada toplandığımız günün gecesinde, Çaldıran alanına gitmek üzere yola koyulduk. Düşman bütün stratejik alanları tutmuştu, amacı bizi imha etmektir."

Bir günlük yolun yarısına, gecenin

müzü bile kırpıyorduk. Böylesi bir ölüm korkutuyordu, çarpışmadan ve çaresizce koskoca bir gücün imhası, tek kelimeyle felaket. Cihaz açıldı, pilotların konuşmalarını duyuyorduk. Konuşmalarından, bizi kendi güçleri sandıklarını anladık. Geri çekilmişlerdi. Olay sırasında soğukkanlılığını koruyan komutanların en az bizler kadar korktuklarını, sonradan öğrenecektik. Bu kurtuluşu, yaşamlarında atlattıkları en büyük tehlike olarak nitelendireceklerdi.

Karadan bizi aramaya çıkan güç de boş kamplarımıza doğru yol almıştı. Olayın geçtiği noktanın adı o günden sonra 'Kurtuluş alanı' olarak anıldı.

Aynı gece şiddetli bir yağmur başladı. Yağmurla beraber kar da eriyor, kayalar yürüyüşü daha da zorlaştırıyordu. Kayalardan yuvarlanmayan tek kişi kalmamıştı aramızda. Hepimiz yara bere içindeyken en kötü olan da; yürürken daldığımız uykularımızdı. Eskiden inanmazdım yürürken uymalara, ama şimdi en güzel düşlerimi yürüyüşlerde görüyordum. Bunun bir bedeli de vardı tabii; düşmek. Tepedeysen yuvarlanmak, patıkadaysan ovalara dalmak, serin bir ırmak yatağına sapmak ya da şimdi olduğu gibi kayalardan yere düşmek...

İlkbaharın gelmekte olduğunu Çaldıran'da ayımsadım. Hava yumuşamış, karlar erimiş ve yeşillik boylu boyunca uzanıyordu vadiler boyunca. Burada kaldığımız on gün içinde, iyice dinlenerek eski gücümüze kavuştuk. Gordi noktasına giden keşifçiler geri döndüklerinde, düşmanın alandan çıktığını söylemişlerdi. Çaldıran'da iki bölük gücümüz kalmıştı, biz de iki bölük olarak Gordi'ye doğru yola çıktık.

Öncesinde, düşmanın yönelimlerinin bu kadar uzun süreli ve ağır olacağına hiç ihtimal vermemiştik. Geçen yıl yirmi gün kaldıysa, bu yıl en fazla kırk gün kalabilir Serhat'ın aya-zında diye düşünüyorduk. Gücümüzü, kapasitemizi, düşünce gücümüzü çalıştırmıyorduk. Düşman is stratejik tepelerdeki konumunu her geçen daha da güçlendiriyordu. Böylesi bir operasyonu komuta kademesi bile düşünememişti. Bu durum hesaba katılmadığından dolayı zorluklar

"Eskiden inanmazdım yürürken uymalara, ama şimdi en güzel düşlerimi yürüyüşlerde görüyordum. Bunun bir bedeli de vardı tabii; düşmek. Tepedeysen yuvarlanmak, patıkadaysan ovalara dalmak, serin bir ırmak yatağına sapmak ya da şimdi olduğu gibi kayalardan yere düşmek"

şan keçede oturduğumuz günler, günlüğüme kapandığım ya da türküyü durduğum, şiire daldığım günler. Sonra otuz şehidimizin suretleri tek tek geçiyordu ateşin içinden. Kampı terkederken, anılarımız kalmıştı geride, birer parçamız, bir parça öfkemiz, gülüşlerimiz, sevgi dolu bakışlarımız, yaşamı daha da anlamlı kılan yoldaşlarımızın sessizliği kalmıştı geride. Seslerini biz götürüyorduk beraberimizde. Bir de gizli depolarla, ateşin külü kalmıştı geride."

Büyük şikefte geldiklerinde, bütün güç oradaydı; Tendürekler'in doruklarına çıkan şehitlerin dışında. Batmakta olan güneşin kızılığını görmeksizin, düşlere dalmıştı mağaranın içinde Leyla. Üç gün öncesindeydi; Şervan yoldaşın sırtındaki kurşunla kampa geliyordu. İşte Agit'in iniltilerinin yerini alan sest, konuşmaydı, gözlerdi, dahası her bir şehidin birleşimiydi. Tek şeyi sayıklıyordu: "Ka BKC'a min, ka?"

sabahına gelmişlerdi.

Ölesiye yorgunduk. Gideceğimiz noktaya daha sekiz saatlik yol vardı. Ama dinlenmeye karar verdik. İki metre yüksekliğindeki karın üzerine naylonlarımızı serdik. Bir naylon da üzerimize serdikten sonra, karla kapandık ve uykuya daldık. Yaklaşık iki saat kadar kar yatağında düşlerimize dalmıştık ki, komutanların bağırışlarıyla uyandık. Düşman gelmişti ve bu bana anımsamaya çalıştığım rüyamın bir devamı gibi geliyordu. Ellerim ise telaşla çantaya, kleşe yöneldi, şimdi de zamanla büyük bir yarış veriyorduk. Saniyeler hayati önemdeydi. Dışarı çıktığımızda güneş açmıştı ve karlar eridiğinden, ilerlemekte zorluk çekiyorduk. Üzerimizde çok alçaktan kobra geçiyordu. Tek bir tarama ile üç yüz kişi imha olabilirlerdik. Yerimizde öylece kalma talimatını almıştık ve olduğumuz gibi donakalmıştık hepimiz. Ölümü bekler gibiydik, göz-

başlamıştı, fazla erzağımız yoktu, olan yerlere de biz ulaşamıyorduk. Tek amacımız vardı, o da hayatta kalabilmek, diğer yandan alanı düşmanın eline bırakmamak...

Gordi, Tendürek'in en soğuk noktalarından biriydi. Alanı terk ettikten sonra, düşmanın noktada konakladığını, çevredeki bal, konserve, meyvesuyu kutularından anlamışlardı.

Operasyon süresince, Kürt tarihinin iki zıt gerçeği de başa baş gitmişti. İhanet, yeni yazılan direniş tarihini silmek istercesine diretmişti. İhanet, gölgesi olmaya devam etmişti Kürtlerin. Ve savaşta direnişin, kahramanlığın destanları yazılırken, ihanet en üst boyutuyla yaşatmıştı kendini.

Çoğu yeni katılımlardan oluşan otuza yakın kaçış yaşanmıştı operasyon sürecinde. Savaşın yakıcı ateşi, ölüm, açlık, kara kış iklimine bir de Serhat'ın zorlu coğrafyası eklenince, yiğit olmayanlar dökülmüşlerdi tek tek. Umutsuzca kaçmışlardı, aslında kendilerinden kaçmışlardı. Düşmanın kendi eliyle gönderdiği birkaç ajan dışında, diğerleri ajanların da etkisiyle, gerilla yaşamına, özgürlük dağlarındaki zorlu yaşama gelememişlerdi. Özgür yaşamın bedeli vardı. Bu bedel canları pahasına özgürlük-

te diretenlerdir, dağlardaki güneş yüzlü, rüzgar saçlı, ırmak bakışlı çocuklardır onlar...

Operasyonun bu sürecine kadar komutan **Suat (Tekin Kızılay)** çok zorlanmıştı. Kiloluydu, uzun yıllar zindanda kaldığı için, dağdaki hareketli gerilla yaşamına uyum sağlamada zorluk çekmişti. Bu yüzden Doğu'ya geçmesi önerildiğinde şiddetle karşı çıkmış ve öfkeyle, "Doğu'ya geçiş ihanettir" demişti. O sıralar Doğu'ya geçen Ağrı güçleri sınırda büyük kayıplar vermiş, TC ile birlikte Doğu birlikleri de gerillaya ateş açmış ve ellerine geçen sekiz yaralı arkadaşı TC'ye teslim etmişlerdi. Çok zorunlu olmadıkça Doğu'ya geçmemek, Parti Önderliğinin de talimatıydı.

Suat arkadaş, partiye ilk süreçlerde katılanlardandı. Gençliğinin en körpe döneminde Diyarbakır Zindanı'na düşmüş, orada büyük direniş göstererek, dört duvar arasında düşmanı altetmişti. Zindanda hep dağların özlemiyle yanıp tutuşmuştu, hep o günü beklemişti; zindandan çıkıp dağlara tırmanacağı, Kürdistan topraklarında direnişe, savaşa gideceği günleri... Zindandan çıktıktan sonra bir süre Doğu faaliyetlerinde yer almıştı, ardından Tendürek'e gelmiş

ve işte gücünün son kertesine kadar kendisini zorlayarak uyum sağlama-ya çalışıyordu. Parti Önderliğine bağlılığıyla, zindanın kör hücrelerinde bile düşmana yenik düşmemişti.

"Beni Tendürek'e O getirmişti. En çok çatıştığım ve en iyi anlaştığım arkadaşlardan biriydi" dedikten sonra, Leyla'nın yüzündeki tebessüm çizgilerinin yerini bir garip hüznün ve öfke çizgileri alıyor belirsiz. Ve işte yine bıçak gibi söylüyor:

"Şehit düştüğü sırada en zorlu ve en coşkulu zamanlarındaki haykırışını yinelemiş: 'Biji Serok Apo!'"

Bunu söylerken gözlerinden anlaşıyor ki almış başını yine gitmiş Tendürek'e ve bulmuş orada Suat yoldaşını, oturmuş kendisini bekleyen yanına.

Suat arkadaş, Dersim yolunda şehit düşen yirmi dördlerden biriydi.

Yirmi dört hançer yarası,
yirmi dört ay parçası,
yirmi dört kan kırmızısı,
yirmi dört direnişçi,
yirmi dört yiğit...

Yirmidörtlerden Suat'ın karda yürürken alnında biriken ter damlacıklarına aldırıksızın anlattığı direniş öyküleri geliyor Leyla'nın usuna ve "şehitlere yemin ettim" diyor, düşüncelerinin ve nefesinin doruğunda.

*Sakın ölüme geç kalmayın
Kızmayın canları erken çalana
Ölü evlerinde toplanmayın
Hele yaşadığınız
Hiç korkmayın
Ölüm el sürmez yaşayana*

Şimdi Cudi'de esen rüzgarlar tarıyor saçlarını

“Seni kızdığında, acı çektiğinde, özlediğinde gördüm Agiri. Ama tuhaf olan ne biliyor musun; belleğimde hep gülümseyen bir yüz var sana dair. 104 ay, 418 hafta, 3139 günün silemediği bir ince tebessüm var. Şimdi acım aradan geçen 104 ay, 418 hafta, 3139 günü silip, o günün tazeliğinde ürpertiyor beni”

Adı, soyadı: **Rahime DOĞAN**
Kod adı: **Agiri JİNE**
Doğum yeri ve tarihi: **Midyat 1976**
Mücadeleye katılım tarihi: **1995**
Almanya
Şehadet tarihi ve yeri: **2 Mayıs 1998, Cudi/Botan**

rin kirletilmeye, onu kutsal kılan an-
lamlardan uzaklaştırıl-
maya çalıştığı bu
çağdan ne ka-
dar yalıtıl-
mış; bu ça-
ğın, bu kir-
lenmelerin ne
kadar uzağında
bu kelime ve ne
kadar sana yakı-
şıyor bu hi-
tap.

Acılarımızı, yani yüreğimizi
binbir parçaya bölen
acılarımızı ölçecek bir
takvim; özlemlerimizi,
yani nefes aldığımız
zamanlar boyunca
dinmeyen bir sızı gibi
içimizi kavuran öz-
lemlerimizi ya da
anılarımızı unuttu-
racak bir zaman
dilimi var mıdır?

Sizleri yazma-
ya, anlatmaya
çalışırken, kal-
bimizin bir şe-
laleden aşağı
düşer gibi
çarptığını dur-
duracak, göz-
kapaklarımızın
bentlerini zorla-
yan yaşlarını dur-
duracak kadar
uzun bir zaman
mıdır sence ara-
dan geçen 104
ay, 418 hafta, 3139
gün? Bu soruları yine
sana soruyorum sevgili
yoldaşım Agiri? Kelimele-

İçimden bir tek sana ulaşan o de-
rin çığlıkla çağırıyorum seni. Yolda-
şım! Şimdi acım aradan geçen 104 ay,
418 hafta, 3139 günü silip, o günün
tazeliğinde ürpertiyor beni. Parmak
uçlarıma doğru yayılıyor sensizliğin
ve sende toplanan tüm yoldaşlarının
yokluğunun sessiz çığlığı.

Şimdi, zamanın belleğimden silip
atamadığı, acılarının başlangıç nokta-
sı olduğu kadar, umutsuzluklarının
direnc noktası olan o günlere gidiyo-
rum; mayıs ayının o ilk günlerine. Ya
da önce seninle birlikte yaşadığımız
güzellikleri anlatmalıyım. Ne de olsa
bizler, ölümü gerektiği zamanda sofrası-
na buyur etmeyi bir kavga kanunu
gibi bellemiş insanlardık.

Hatırlıyor musun çok iddialı baş-
lamıştık o yıla. Haftanın'den Cudi'ye
geçerken, adımlarımızı kanatlanmış
gibi atıyorduk. Hele senin yüzündeki
o coşku neydi öyle. Narinliğinden
beklenmeyecek bir çeviklikle sıranı
bozup BKC'ci arkadaşın yardımına
koşup tekrar takımın arasına süzül-
düğün anları hatırlıyorum.

Seni kızdığında, acı çektiğinde, öz-
lediğinde gördüm Agiri. Ama tuhaf
olan ne biliyor musun; belleğimde hep
gülümseyen bir yüz var sana dair. 104
ay, 418 hafta, 3139 günün silemediği
bir ince tebessüm var.

Mardin'i, daracık sokaklarını, son-
ra halkların kardeşliğini öyle güzel
anlatırdın ki ilk seninle sevdim o
kenti ben. Yani ilk seninle fark ettim
bu kentin büyüsünü. Senden çok
sonra keşfetti sanatçılar, şairler. O
zamanlar ben insanın yüreğine kazı-
nan acılar görmemiştim henüz. Sen-

den dinlerdim bunları. Şehit düşen ablan **Mizgin (Gülçin Doğan)**'i anlıturdin. Ve ilk kez senden dinledim insanların çocukken intikam yeminleri ettiğini. O coğrafyada, çocukların büyüyünce gerilla olma düşleri kurduğunu ve büyümeyi beklemeden düşlerinin ardına takıldıklarını kara bir mizahla hep sen anlattın bana. Ve şehit Mizgin'den önce, içine bütün hüznlerini sığdırdığın sesinle senden duydum 'lo heval no' türküsünü. Yoldaşlarına karşı bir kelebek duyarlılığında olan o güzel yüreğinde kini, öfkeyi böylesi büyüten vahşetin, işkencenin, baskının sınır tanımaz pervasızlığı kanımı dondurdu ilk kez.

Bir tek şey dışında her şeyini değiştirmeyi başardın. O da sonradan kazanılmayan, satın alınamayan ve öyle bilindiği gibi nesilden nesile geçmeyen asaletindi. Her duruşuna yansırı bu. Uzun saçlarının örgüsüne (sabun olmadığı için yıkayamasan bile), suda süzülür gibi incecik adımlarına, bir şey anlatırken dingin bir müziğe benzeyen sesine. Ve ne kadar uyarılsan da değiştiremediğin yavaş yemek yiyişine.

Savaşın koşulları hızlı yemek yemeği bir kural haline getirmişti, sen bu kurallara hiç uygulamadın. Herkes hızlı yerdi. Sen, sana ayrılan yemeği yerken utanırdın, erzaksız olduğumuz için böyle bir hassasiyeti taşıırdın oysaki. Biz bilirdik kendinden önce yoldaşlarını düşündüğünü.

Son günümüzü hatırlıyorum Agiri. Koca bir bölük, ölümle yaşamın arasındaki o incecik çizgideydik. Karşımızda, dürbünsüz bile görebildiğimiz düşman, avını bekleyen bir hayvan gibi pençelerini keskinleştiriyordu. Bitmek bilmeyen o saatlerde, nefes alış verişimiz bizi ele verecek bir düşmandı. Konuşmuyorduk. Başka zamanlarda bir solukta dağların ardına çekilen güneş, o gün batmak nedir bilmiyordu. Ve sen, yüzünün resmindeki o zemini, gülümseyişini hiç bozmuyordun Agiri. Yan yanaydık. Ve gülümseyişinle birlikte ölümle yaşamın, ihanetle yitiliğin amansız savaşının kıvılcımları sıırıyordu bakışlarıma.

İlerleyen saatlerde güneş belki de insafa gelmişti de batıya yönelmişti, kimbilir. Karanlıklardan korkmamayı

öğrenmiştim gerilla olalı. Kimi zaman düşmanlık yaptığı da oluyordu. Ama karanlık o gün o saatlerde bize günışığından daha dosttu. Bundan sonraki zaman dilimlerinde hangi safta olacaktı, bunu da zaman gösterecekti.

Karanlık çöker çökmez hepimiz boğazın ağzında toplanmıştık. Bize ulaşmayı başaran **Hamza (Ziver Sarıyıldız)** arkadaşı görünce, ne kadar da sevinmiştik. Hamza arkadaş bölük yönetimi ile bir araya gelerek, hemen düşmanın denetiminde olan araziden çıkmak için neler yapılması gerektiğini tartışmıştı. Bu sefer, her zaman kullandığımız geçiş hattı olan Navser'den değil, Bespin vadisinden Bili-ka'ya geçecektik. Karanlıkta fısıltılar çoğaldı ve yola koyulduk.

Artık Hamza arkadaşımız da yanımızda olduğuna göre, bu savaşı da yaşam kazanacaktı. Ama karanlığın bize düşman olduğu saatler gelip çatmıştı. Bölük yarım saat ilerledikten sonra, bir yerde durduk. Öncülerimiz araziye bilmediği için bir uçurumun eşiğine gelmiştik. İlerlemeye çalışsak bile, şa-

*karanfil çalmış biri gecesine
illa ki karanfil dilemiş
yitirdiklerini ancak böyle bisedebilmiş
ve sıyrılmış günahlarından
ve öyle beklemiş
kaybettiklerimi bulurum diye
gece gündüz dilenmiş
oysa kaybettikleri yüreğindeymiş
karanfil kokusu gecede*

Safine tepesi

faktan önce düşmanın denetiminde olan araziden çıkmamız imkansızdı. Yeni bir günün akşamında çıkacaktık yola. Ama o gece orada kalıp bize oldukça yabancı olan bu arazide saklanacaktık. O gece, gün ışığı da, karanlık da, dolunay da düşmana yataklık eden bir haindi.

Ve biz, Navserimizin Cebraile kapısından aşağı indiğimizden beri, Cudi'de değildik sanki. Çünkü biz Cudi'nin gerilla ile sözleşmiş dağlarında, noktalarında kalmıştık o güne kadar. Karşımızdaki tepenin yanıp sönen ışıkları, hareket eden her şeye bir cello gibi ölüm biçen bu termal ışıkları bizim dağlarımızda yoktu. Biz sadece Bilika'da, Gundike Ramo'da, Spindarok'ta halkımızın yarım kalmış hayatlarını toplardık. Biz sadece köyün duvarlarına yapışıp kalmış çocuk seslerini toplardık, çeşme başlarında genç kızların umutlarını toplardık. Bizim hayallerimizde de ışıklarına kavuşmuş bir Cudi vardı. Ama köy evlerinden sızan, huzurlu soluk ışıklardı bunlar. Şimdi karşımızda gördüğümüz ve gücünü o cello bıçağının parlıtısına benzeyen ışıklarla ispatlamaya çalışan bu karakolun ışıklarına hiç benzemiyordu hayal ettiğimiz aydınlık Cudimiz.

Grubumuz ikiye ayrıldı sonunda. Aramızda en fazla iki yüz metrelik bir mesafe vardı. Ve o akşam seni de şanslılar arasında saymıştık Agiri. Çünkü sen varlığı ile bile insana zafirin garantisini veren Hamza arkadaşın yanına aldığı takımda idin. Biz ise Rubar arkadaşın sorumluluğunda, diğer takımla sizin aşağıınızda saklanacaktık. Serkeftin dileklerimizdi ayrılma vaktinde esen rüzgara karışan.

Sabahı beklemeye başladık. Artık sonunu kimsenin bilmediği, ancak kendimizin belirleyeceği bir kavga başladı zamanla ve düşmanla. Öğle saatleri olmadan köpek havlamalarına karışan asker sesleri, korucuların korkaklıklarını gizlemeye çalışan bağırırları iyice yakınlaşmıştı. Geriye, ihanetten hesap sormak için Cudi'ye geldiğimiz gün içtiğimiz yeminlerin sınıandığı bir er meydanında savaşmak kalmıştı.

Düşmanla ilk teması yaşayan siz oldunuz. Akşama kadar bomba ve silah sesleri ile inledi o derin vadi. Akşam

*“Ve Bepin vadisine doğru
esen rüzgarlar okşuyor uzun
saçlarını şimdi. Kanını Cudi'nin
berrak suları yıkıyor.
Yiğitliğin, direnişin
o kentin büyüüne sinmiş şimdi.
Değil 104 ay,
418 hafta, 3139 gün,
aradan bin yıl da geçse,
soluğunu, asaletini,
yüzündeki resmin zemini olan
gülümseyişini
silemeyecek
zamanın acılarımızı
ölçemeyen bilançosu...”*

karanlığı ile birlikte derin bir sessizlik kapladı vadiyi, yüreğimizi. Dilimizi lal eden bir sessizlikti bu. Hepimiz olanları tahmin ediyorduk, ama sözcüklere dökemiyorduk. Direnişinizle gurur duyarken, bu sessizlik içimizin ince sızısı oluyordu. Bu günün akşamında bizi bekleyen uzun bir yol vardı, hani karanlığın çökmesiyle birlikte birleşip düşecektik yola. Hani anılarımızın en güzel mekanı, Cudi taburunun masallar kadar güzel günlerini yaşadığımız Bilika'ya gidecektik birlikte.

Biz şimdi siz olmadan nasıl düşeriz yollara! Şimdi anılarınızı toplayıp bütün patikalardan, Cudi'yi baştan başa nasıl dolaşırız yarım! **Hamza (Ziver Sarıyıldız), Şerif (Bekir Köybağa), Hamza Pır (Mehmet Osman), Mervan (Ahmet Şenkar), Amed (Said Kurt), Ayten (Mehabab Gülaç), Berivan (Ayten Tekin), Şevin (Feride Mixo), Rozerin (Sevim Zengin), Nudem (Servet Aktaş), Sipan (.../Tirbespili).** İşte biriken acılarımıza ve yarımalarımıza eklenen kanayan yanlarımız. İşte özlediklerimiz. İşte selamını rüzgarlara asan canlarımız.

Sizlerin son merminize kadar çatışıp kalan grubu kurtarmaya çalıştığınızı, senin ve Ayten arkadaşın Cudi'deki ihanete karşı direnme sözünü-

zû bombalarınızla verdiğinizi de öğrendik daha sonra köylülerden.

Düşmanın baskıları yüzünden Mardin'den çıkmak zorunda olduğun o gün, otobüse binerken son kez arkana bakıp “sana böyle dönmeyeceğim Mardin” dediğini anlatmıştın bir keresinde. Evet yeminin gibi döndün Mardin'e. Başın dik, ölümsüzleşen bir yiğit olarak döndün büyüdüğün o kente.

Mardin'de değil, Bepin vadisinde bir kayalığın gölgesinde belki yattığın yer. Ama sen Mardin'in daracık sokaklarında koşturup duran çocuk kahkalarındasın şimdi. Senden sonra Cudi'ye gelen savaşçıların intikam yeminlerindesin. Ve Navser'in doruklarından Bepin vadisine doğru esen rüzgarlar okşuyor uzun saçlarını şimdi. Kanını Cudi'nin berrak suları yıkıyor. Sözünü tuttun Agiri. Yiğitliğin ve direnişin o kentin büyüüne sinmiş şimdi. Değil 104 ay, 418 hafta, 3139 gün, aradan bin yıl da geçse, soluğunu, asaletini, yüzündeki resmin zemini olan gülümseyişini silemeyecek ayların, haftaların, günlerin acılarımıza işlemeyen bilançosu...

21 Ocak 2007

Mücadele arkadaları

Özür

Serxwebün'un 299. sayısında (Kasım 2006) şehit olarak verdiğimiz **Kassas (Halil Bor)** arkadaş yaşanan çatışmada şehit düşmemiş ve partimize ulaşmıştır.

300. sayımızda (Aralık 2006) Şehit Şiyar (Metin Doğan) arkadaşın kün-yeye bilgilerini düzelterek veriyoruz.

Adı, soyadı: **Metin DOĞAN**

Kod adı: **Şiyar**

Doğum yeri ve tarihi: **Nazimiye/Dersim, 1971**

Mücadeleye katılım tarihi: **1994, Amed**

Şehadet tarihi ve yeri: **16 Kasım 2006, Dersim**

**Gittikçe yalnızlaşıyorsunuz insan kardeşlerim
-Ki bu en büyük kötülüktür size-
Yıkanmıyor bir kez olsun yüreğiniz yağmurlarla
Denizler boşuna devinip duruyor bir çarşaf gibi
Gerip ufkunuza mavisini, çiçekler her bahar
Uyanışın türküsünü söylüyor da görmüyorsunuz.
Sizin adınıza dünyanın pek çok yerinde
İnsanlar dövüşüyor ellerinde yürekleri birer ülke
Anlamıyorsunuz inançlarını bir kez düşünmüyorsunuz.
Ömrünüzü güzelleştirecek bir şey almadan hayattan
Bir şeyler bırakmadan ardınızda gelecek adına
Koşar adım tükeniyorsunuz insan kardeşlerim
Koşar adım
Duymadan bir gün olsun dünyayı iliklerinizde...**

